

**T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI**

**Cumhuriyet'in Kuruluşundan Günümüze İktisat Terimleri Üzerine
Söz Varlığı İncelemesi**

Mustafa Uğur ÇETİN

**Danışman
Doç. Dr. Betül BÜLBÜL OĞUZ**

MANİSA-2023

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Cumhuriyet’in Kuruluşundan Günümüze İktisat Terimleri Üzerine Söz Varlığı İncelemesi” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2023

Mustafa Uğur Çetin

İmza

ÖZET

Cumhuriyet'in Kuruluşundan Günümüze İktisat Terimleri Üzerine Söz Varlığı İncelemesi

Bu araştırmada, Cumhuriyet'in kuruluşundan günümüze kadar olan süreçte Türk iktisat sisteminin kullandığı söz varlığı ve terimlerin değişimi incelenmiştir. Çalışmada Öz Türkçeleşme politikalarıyla üretilen veya yeniden dolaşıma giren iktisat terimleri tespit edilerek, grafikler ile sunulmuştur. Bu çalışmada, iktisat terimleriyle ilgili yapılan dilbilim çalışmalarının sınırlı olduğu göz önüne alınarak, terimlerin yıllara göre değişimi takip edilebilmektedir. Araştırma, Cumhuriyet döneminin başlarında yayınlanan iktisat kongrelerinin belgeleri, gazeteler, TCMB raporları ve Türk Dil Kurumunun Türkçe Sözlüklerini kaynak olarak kullanır. Ayrıca, tematik ekonomi sözlükleri de incelenmiştir. Basılı sözlüklerin yayınlanma sırasına göre ekonomi kavram alanında kullanılan kelimeler ve günümüzdeki kullanım durumu art zamanlı dilbilim yöntemiyle ele alınmıştır. Bu çalışmanın sonucunda Türkiye Cumhuriyeti'nin yüz yıllık sürecinde değişen iktisat terimleri gözler önüne serilmiş olup; iktisat, dilbilim veya ilgili diğer konularda yapılacak olan çalışmalara kaynak olabileceği düşünülerek derli toplu bir şekilde grafikler ile desteklenip sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İktisat, Dilbilim, Ekonomi, Öz Türkçeleşme

ABSTRACT

An Analysis of the Vocabulary of Economics Terminology from the Establishment of the Republic to the Present

In this research, the changes in the terms used in the Turkish economic system from the declaration of the Republic to the present day have been examined. The study identifies the economic terms produced or reintroduced into circulation through the policies of "Öz Türkçeleşme" (Turkification) and presents them with graphs. Considering the limited linguistic studies on economic terms, the changes in these terms can be tracked over the years. The research utilizes documents from economic congresses published in the early years of the Republic, newspapers, Central Bank of the Republic of Turkey reports, and the Turkish Language Institution's Turkish dictionaries as sources. In addition, thematic economic dictionaries have been examined. Words used in the field of economics, based on the order of publication of printed dictionaries, and their current usage status have been studied using real-time linguistics methods. The outcome of this study unveils the changing economic terms in the one-hundred-year process of the Republic of Turkey and is presented in an organized manner with graphs, aiming to serve as a resource for future studies in economics, linguistics, or related fields.

Keywords: Economics, Linguistics, Economy, Native Turkification

ÖN SÖZ

Dil, toplumun kültürel ve sosyal yapısının bir parçasıdır ve bu toplumun geçmişi, değerleri ve düşünce sistemleriyle yakından ilişkilidir. Dil, bir toplumun düşünce ve iletişim aracı olarak, sürekli bir şekilde evrim geçirir ve değişir. Bu değişim sürecinde, dilde kullanılan terimlerin kökenleri, semantik yapıları ve morfolojik özellikleri incelenerek, dilbilimsel analizler yapılır.

Türk dili üzerine yapılmış olan araştırmalar, dilbilimsel açıdan pek çok tema ve kavramı ele almış olsa da iktisat terimleri özelinde yapılan çalışmaların oldukça kısıtlı olduğu gözlemlenmektedir. Bu alandaki boşluğa odaklanan bu çalışma, Cumhuriyet'in yüz yılında gerçekleşen değişimleri inceleyerek ticaret, bankacılık, ekonomi gibi alanlarda kullanılan terimlerin değişimini ortaya koymaktadır. Dilin sadeleştirilmesi amacıyla gerçekleştirilen Öz Türkçeleşme politikasıyla birlikte yeni oluşturulan ve kullanıma sunulan terimler içinden iktisat terimlerini tespit ederek bunlardan hangilerinin günümüzde hâlâ kullanıldığı, hangilerinin ise kullanılmadığı da bu çalışma tarafından gösterilmektedir. Bu çalışmada, Türk iktisat sisteminin dil kullanımındaki değişimleri anlamak ve Türkçe iktisat terimlerinin evrimini izlemek için bir katkı sunulacaktır. Aynı zamanda, dilbilim alanında iktisat terimleri üzerine yapılan sınırlı çalışmalara bir katkıda bulunulacaktır.

Bu çalışmanın konusu, Türk iktisat sisteminin dil kullanımı ve iktisat terimlerinin evrimi üzerine bir analiz sunmaktadır. Aynı zamanda, Türkçe iktisat terimlerinin dilbilim açısından bir araştırma alanı olduğunu vurgulamaktadır.

Yüksek lisans eğitimimin ve tez sürecimin her aşamasında bana destek olan; öğrencilerine vizyon sahibi olmayı öğreten, bir örnekle balık vermek yerine balık tutmayı öğreten, dünyayı tanımayı ve sürekli öğrenmeyi tavsiye eden örnek bir akademisyen olarak gördüğüm danışman hocam Doç. Dr. Betül Bülbül Oğuz'a nice yeni öğrenciler ve çalışmalar içinde başarılı bir akademik hayat dileyerek samimiyetle teşekkür ederim.

Bu zorlu süreçteki en büyük desteği aldığım, öğrenim hayatıma devam edebilmemdeki gücü kendimde bulmamı sağlayan değerli hocam, MCBÜ Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Artuner Deveci'ye samimiyet ve içtenlikle teşekkür ediyorum.

Çalışma sürecimde maillerimi cevapsız bırakmayarak destek olan ve bilimi geliştirmek için her akademisyenin öğrencilerle iletişim hâlinde olması gerektiğini belirten değerli ekonomist, Dr. Mahfi Eğilmez'e teşekkür ederim.

Yıllarca süren öğrenim hayatım boyunca beni maddi ve manevi olarak hep destekleyen, ayakta durabilmem için tek dayanağım olan ve böyle bir aileye sahip olduğum için şanslı olduğumu düşündüğüm sevgili ailem; Mehmet Çetin, Sariye Çetin ve Onur Çetin'e içtenlikle teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca bu süreçte beni yalnız bırakmayan ve desteğini esirgemeyen Adem Kara, Taner Korap, Kerem Uysal, Ramazan Deneri ve kaynak temini için yol gösteren ve çalışmanın gidişatını merakla

takip eden değerli ekonomist Şaban Oğulcan'a teşekkür ederim. Ayrıca her konuda olduğu gibi lisansüstü eğitimim için de desteğini esirgemeyen ve her zaman yanımda olan sevgili Buse Yalçinkaya'ya teşekkürü borç bilirim.

Bu çalışma, manevi olarak en büyük desteğim olan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve yapmış olduğu büyük Türk devrimiyle, Türk milletinin medeni dünyaya ulaşmasını sağlayan; eleştirel akılcılığın ve bilimin neler başarabileceğinin bir kanıtı olan kişiliğiyle, *Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlim ve fenin haricinde mürşit aramak gaflettir, cehalettir.* diyerek Türk gençliğine örnek olan Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün aziz ruhuna armağan olsun.

Mustafa Uğur ÇETİN
Manisa, 2023

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
ÖN SÖZ	iv
İÇİNDEKİLER	1
TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	2
GİRİŞ	3
A. KONU	3
B. AMAÇ.....	3
C. YÖNTEM.....	3
D. KAPSAM	4
E. LİTERATÜR TARAMASI	4
BİRİNCİ BÖLÜM – TEMEL KAVRAMLAR	7
1.1. İktisat Kavramı	7
1.2. Toplum Dilbilim.....	8
1.2.1. Art Zamanlı Dilbilim	8
1.3. Atatürk’ün Dil Devrimi ve Öz Türkçeleşme Hareketi	9
İKİNCİ BÖLÜM – İNCELEME.....	11
2.2. İktisat Terimlerinin Kelime Kategorileri, Bulunan Eser Bilgisi ve Günümüz Kullanım Bilgisi Listesi.....	131
2.3 Terimlerin Günümüz Kullanımı Bilgisi ve Kelime Kategorileri	188
2.4 Güncel Olmayan Kaynaklardan Tespit Edilen İktisat Terimleri Listesi	190
2.5 Terimlerin Tarama Sürecinde İlk Karşılaşıldığı Kaynaklar	208
2.6. Öz Türkçeleşme Kapsamında Üretilen İktisat Terimleri Listesi.....	209
SONUÇ	213
KAYNAKÇA.....	216

TABLÖLAR VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablolar:

Tablo 1: İktisat Terimleri ve Anlamları	12
Tablo 2: İktisat Terimleri Toplamının Kelime Kategorileri, Bulunan Eser Bilgisi ve Günümüz Kullanım Bilgisi	126
Tablo 3: Güncel Olmayan Kaynaklardan Tespit Edilen İktisat Terimleri	186
Tablo 4: Öz Türkçeleşme Kapsamında Üretilen İktisat Terimleri	205

Grafikler:

Grafik 1: İktisat Terimlerinin Kelime Kategorileri	183
Grafik 2: İktisat Terimlerinin Günümüz Kullanım Oranları	183
Grafik 3: İsim Kökenli İktisat Terimlerinin Günümüz Kullanımı	184
Grafik 4: Fiil Kökenli İktisat Terimlerinin Günümüz Kullanımı	184
Grafik 5: Tarihî Dönemde Kullanılan İktisat Terimlerinin Kelime Kategorileri ...	203
Grafik 6: Tarihi Dönemde Kullanılan İktisat Terimlerinin Günümüz Kullanımı ...	203
Grafik 7: Terimlerin Tarama Sürecinde İlk Karşılaşıldığı Kaynaklar	204
Grafik 8: Öz Türkçeleşme Kapsamında Üretilen İktisat Terimleri Kelime Kategorisi	207
Grafik 9: Öz Türkçeleşme Kapsamında Üretilen İktisat Terimleri Günümüz Kullanımı	208

GİRİŞ

A. KONU

Bu çalışma Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar olan yüz yıllık süreçte Türk iktisat sisteminin kullandığı terimleri konu edinmiştir. Öz Türkçeleşme politikalarıyla üretilen veya yeniden dolaşıma giren iktisat terimleri tespit edilerek, grafikler ile sunulmuştur. Ayrıca yüz yıllık süreçte kullanılan iktisat terimlerinin günümüz kullanımını ve terimlerin ilk karşılaştığı tarihi de konu edinmiştir.

B. AMAÇ

Tezin öncelikli amacı Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun ardından Öz Türkçeleşme kapsamında üretilen ve/veya yeniden dolaşıma giren terimler arasında iktisat terimlerini tespit etmek, 1923'ten 2023'e kadar olan süreçte Türk iktisat sisteminin kullandığı terimlerin değişimini incelemektir. Bu süreçte terimlerin kullanım durumunun tespiti de araştırmanın amaçlarındandır. Araştırmada terimler, Türk iktisat terimlerinin zaman içinde nasıl geliştiğini anlamak amacıyla listelerde tarihler de belirtilmiştir.

Yapılan literatür taraması ile bu konuda yapılmış çalışmaların son derece kısıtlı olması göz önünde bulundurularak, Türk iktisat terimleri üzerine yapılacak olan çalışmalara bir katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

C. YÖNTEM

Bu çalışmada kaynakça bölümünde ifade edilen pek çok farklı tarihî belge, kitap, gazete vb. kaynaklar taranarak bulunan ekonomi terimleri; kullanıldığı tespit edilen tarihe, bulunan esere ve günümüzde kullanılıp kullanılmamasına göre listelenmiştir. Terimlerin taranması tarih olarak 1923 yılından günümüze doğru ilerleyecek şekilde yapılmıştır. Terim listesinde verilmiş olan tarihlerin ve eserlerin, tarama sürecinde ilk tespit edildiği kaynak belirtilmiştir.

İktisat terimleri ve anlamlarını ihtiva eden birinci listede, terimler eğer bir sözlükten tespit edildiyse birebir anlam karşılığı alıntılanmış olup eğer sözlük harici bir kaynaktan tespit edildiyse, anlamı için TDK sözlükleri, ekonomi sözlükleri, Kubbealtı Lügati ve etimoloji sözlüklerine başvurulmuştur.

İkinci listede; terimlerin kelime kategorisi, günümüz kullanımı, tarama sürecinde ilk tespit edildiği eser bilgileri verilmiştir. Terimlerin günümüzde kullanıldığını ifade etmek için “√” işareti kullanılırken, “x” işareti günümüzde kullanılmaz anlamındadır.

D. KAPSAM

Çalışmanın kapsamı 1923 yılından günümüze uzanan süreçte iktisat kavram alanı içerisindeki her türlü terimin konu edilebileceği arşiv belgeleri, TCMB raporları, iktisat kongreleri, TBMM görüşmelerini ve raporlarını içeren tarihî kaynaklar ve ekonomi sözlükleridir. Bu çalışmada tarih olarak 1923 sınır belirlense de dil süreçlerini tek bir noktada kesmek mümkün olamayacağı için elbette Osmanlı döneminde kullanılmış iktisat terimlerinin bazıları da çalışma kapsamına doğal olarak girmiştir.

E. LİTERATÜR TARAMASI

Yapılan literatür taramasında iktisat terimlerinin Türk dili açısından incelenmesi üzerine yapılmış olan araştırmaların son derece kısıtlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tez olarak yapılan çalışmalar incelendiğinde, YÖK Tez Merkezi veri tabanında sadece *Eski Uygur Sivil Belgelerinde İktisat Terimleri* adlı çalışma karşımıza çıkarken günümüz Türkçe iktisat terimleri adına bir çalışma olmadığı görülmektedir. Bunun haricinde basılı ve online sözlük çalışmalarında sayının daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Çalışmada yapılan literatür taraması, tarihe göre geçmişten günümüze olacak şekilde kronolojik olarak yapılmıştır.

Türkçe iktisat terimleri üzerine yapılmış çalışmalar şu şekilde sıralanabilir:

Tez:

Güzel, H. (2013). *Eski Uygur Sivil Belgelerinde İktisat Terimleri*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Sözlükler:

Haçnerlioğlu, O. (1972). *Ekonomi sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Şener, O. (1997). *Açıklamalı Ekonomi Sözlüğü*. Alkım Yayınevi, İstanbul.

Parasız, İ. (2007). *Modern Ansiklopedik Ekonomi Sözlüğü*. Bursa: Ezgi Kitabevi.

İktisat Terimleri Çalışma Grubu. (2011). İktisat Terimleri Sözlüğü. Ankara: TDK Yayınları.

Ergüneş, N. (2021). Ekonomik Kurumlar ve Kavramlar Sözlüğü. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Eğilmez, M. (2023). Ekonomi Sözlüğü. <https://www.mahfiegilmez.com/p/ekonomi-sozlugu.html> adresinden alındı.

Ekonomist Dergisi. (2023). Ekonomi Terimleri Sözlüğü. <https://www.ekonomist.com.tr/sozluk> adresinden alındı.

TCMB. (2023). T.C. Merkez Bankası Terimler Sözlüğü. <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Banka+Hakkında/Egitim-Akademik/Terimler+Sozlugu/> adresinden alındı.

Çok daha fazla eser belirtmek mümkündür ancak bu sözlükler genel olarak yabancı dillerden geçen iktisat terimleri, Türkçe iktisat terimleri ve bunların anlamları üzerine yapılan çalışmalardır. Bu çalışmanın konusu olan Cumhuriyet tarihinde iktisat terimlerinin kullanım durumu başlığı bu çalışmayı yukarıda sayılan çalışmalardan içerik bakımından ayırtmaktadır. Bu çalışmada yukarıda bahsi geçen çalışmalardan, anlam listesi bölümünde faydalanılmıştır.

İktisat terimlerinin tespiti için taranan kaynaklar şunlardır:

Adana Bugün Gazetesi. (1941-1942). İstanbul Üniversitesi Gazeteden Tarihe Bakış Projesi. <http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/GAZETE/gazete.php?gazete=bugun> adresinden alındı.

Borsa Gazetesi. (1934-1941). İstanbul Üniversitesi Gazeteden Tarihe Bakış Projesi. <http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/GAZETE/gazete.php?gazete=borsa> adresinden alındı.

Eğilmez, M. (2023). Ekonomi Sözlüğü. <https://www.mahfiegilmez.com/p/ekonomi-sozlugu.html> adresinden alındı.

Ekonomist Dergisi. (2023). Ekonomi Terimleri Sözlüğü. <https://www.ekonomist.com.tr/sozluk> adresinden alındı.

Kuruç, B. (1988). Belgelerle Türkiye İktisat Politikası 1. Cilt 1929-1932. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Kuruç, B. (1993). Belgelerle Türkiye İktisat Politikası 2. Cilt 1933-1935. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Ökçün, A. G. (1997). Türkiye İktisat Kongresi 1923- İzmir Haberler-Belgeler-Yorumlar. Ankara: Sermaye Piyasası Kurulu.

Özeken, A.A. (1939). Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, 1, 478-506. TCMB. (1933). 1932 Yıllık Raporu. Ankara: TCMB.

TCMB. (1934). 1933 Yıllık Raporu. Ankara: TCMB. TCMB. (1935). 1934 Yıllık Raporu. Ankara: TCMB.

TCMB. (2023). T.C. Merkez Bankası Terimler Sözlüğü. <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Banka+Hakkinda/Egitim-Akademik/Terimler+Sozlugu/> adresinden alındı.

TDK. (1935). Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu. İstanbul: Devlet Basımevi.

Ülkü. (1934). Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu. Ankara

Yukarıda belirtilen kaynaklar tarihi sürece göre taranmış olup, tespit edilen iktisat terimleri eğer bir sözlükten tespit edildiyse birebir anlam karşılığı alıntılanmış olup eğer sözlük harici bir kaynaktan tespit edildiyse, TDK sözlükleri, ekonomi sözlükleri, Kubbealtı Lügati ve etimoloji sözlüklerine başvurularak anlamları verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM – TEMEL KAVRAMLAR

1.1. İktisat Kavramı

TDK Güncel Türkçe Sözlük’e göre Arapça kökenli iktisat kelimesi *ekonomi*, *tutum* anlamına gelmektedir. Ekonomi terimi ise yine TDK Güncel Türkçe Sözlük’e göre *İnsanların yaşayabilmek için üretme, ürettiklerini bölüşme biçimlerinin ve bu faaliyetlerden doğan ilişkilerin bütünü, iktisat. Bu ilişkileri inceleyen bilim dalı.* şeklinde ifade edilmiştir. (TDK, 2023)

TDK İktisat Terimleri Sözlüğünde ise iktisat terimi *1. Mal ve hizmetlerin üretimi, dağıtımı, tüketimi ve bölüşümüyle ilgili sosyal bir bilim dalı. 2. Sınırsız insan gereksinmelerinin karşılanmasında kıt kaynakların alternatif kullanımlar karşısında karar verme ve seçim yapma yollarını inceleyen sosyal bir bilim dalı.* Şeklinde ifade edilmektedir. Ekonomi terimi ise *Bir ülkede, bölgede veya bir bütün olarak dünyada mal ve hizmetlerin üretim, dağıtım, değişim, yeniden üretim ve tüketiminin gerçekleştirildiği sistem.* şeklinde ifade edilmektedir. (TDK, 2023)

Arapça kökenli iktisat terimi ile Fransızca kökenli ekonomi terimi hemen hemen aynı anlamı ifade etmektedir. Türkçede de birlikte ve aynı anlamları ifade etmek için kullanıldığı görülmektedir.

Ekonomi bilimi ise, insanların sınırlı kaynakları nasıl kullanacaklarını ve bu kaynakların üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerinde nasıl tahsis edileceğini inceleyen bir sosyal bilim dalıdır. Ekonomi bilimi, bireylerin, kurumların ve toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için kaynakları nasıl en etkin şekilde kullanacaklarına dair analitik bir yaklaşım sunar. Bu bilim dalı, talep ve arz, fiyatlar, üretim maliyetleri, rekabet, piyasaların işleyişi ve ekonomik kararlar gibi konuları inceler. Ekonomi bilimi, matematiksel ve istatistiksel yöntemleri kullanarak ekonomik olayları açıklama, tahmin etme ve ekonomik politikaların etkilerini değerlendirme amacı güder. Ayrıca, ekonomi bilimi, mikroekonomi ve makroekonomi olmak üzere iki ana disiplini içerir. Mikroekonomi, bireysel aktörlerin (bireyler ve firmalar) kararlarını ve etkileşimlerini incelerken, makroekonomi ise genel ekonomik performans, büyümeyi, enflasyonu, işsizliği ve diğer büyük ölçekli ekonomik faktörleri analiz eder. Ekonomi bilimi, toplumun refahını artırmak ve ekonomik sorunlara çözümler üretmek için kuramsal ve uygulamalı araştırmalar yürütür.

1.2. Toplum Dilbilim

Toplum dilbilim terimi ilk kez bir antropolog olan Thomas Callan Hodson tarafından 1939'da kullanılmıştır (Kerimoğlu, 2016). Toplum dilbilim, dilin toplumsal ve kültürel bağlamını inceleyen bir dilbilim alt dalıdır. Bu disiplin, dilin sosyal yapılarla ilişkisini, dilin toplumdaki işlevini, dilin toplumsal değişim süreçlerini ve dilin toplumsal düzeydeki etkileşimlerini araştırır. Toplum dilbilim, dilin toplumsal gruplar ve kurumlar üzerindeki etkisini, dilin güç ilişkileri, sınıf farklılıkları, cinsiyet rolleri, etnik kimlikler ve ideolojik faktörlerle nasıl etkileşime girdiğini inceler. Toplum dilbilim, dilin düşünce şekillerini ve davranışları nasıl şekillendirdiğini anlamak için de incelenen bir araştırma alanıdır.

Günay Karaağaç bu terim için *dil ve sosyal yapı arasındaki ilişkileri, dil ve sosyal yapı farklılıkları gibi konuları inceleme alanı yapan dilticilik, toplum dil bilimidir.* şeklinde bir açıklama yapmaktadır

(Karaağaç, 2018).

Toplum dilbilim aynı zamanda dil planlaması ve dil politikalarıyla da ilgilenir. Bir toplumun resmî dili, dil eğitimi politikaları, dilin ulusal kimlik üzerindeki etkisi gibi konular toplum dilbilimin kapsamı içerisindedir.

1.2.1. Art Zamanlı Dilbilim

Art zamanlı dilbilim, dildeki değişimin zaman içindeki süreçlerini ve dilin evrimini inceleyen bir dilbilim dalıdır. Dilin yapısal ve kullanımsal değişimlerini, dildeki öğelerin nasıl geliştiğini, değişimlerin hangi faktörlerle ilişkili olduğunu araştırır. Artzamanlı dilbilim, dilin zaman içinde nasıl değiştiğini anlamak için dil örneklerinin zamanla karşılaştırılmasını kullanır. Bu örnekler, farklı dönemlere ait metinler, yazılı belgeler, sözlükler veya konuşma kayıtları olabilir. Dilbilimciler, bu örnekleri analiz ederek dildeki değişimleri saptamaya çalışır ve dilin tarih boyunca nasıl evrildiğini anlamaya çalışır. Artzamanlı dilbilim, dildeki değişimlerin nasıl gerçekleştiğini anlamak için dilbilimsel yöntemler kullanır. Sesbilim, morfoloji, sözcük dağarcığı, dilbilgisel yapılar ve dil kullanımı gibi dilin çeşitli öğeleri üzerinde çalışır. Bu değişimlerin sosyal, politik, kültürel ve tarihsel faktörlerle nasıl ilişkili olduğunu da araştırır.

Bu çalışmada artzamanlı dilbilim yöntemi kullanılarak Türk iktisat terimlerinin değişimi incelenecektir. Araştırmada terimler, Türk iktisat terimlerinin zaman içinde nasıl geliştiğini, hangi sosyal ve politik değişimlerle ilişkili olduğunu anlamak amacıyla tarihleriyle listelenmiştir.

1.3. Atatürk'ün Dil Devrimi ve Öz Türkçeleşme Hareketi

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş döneminde gündem olmuş olan konulardan birisi de Türk dilinin yabancı kelimelerden arındırılarak yerlerine Öz Türkçe kelimeler türeterek sadeleştirilmesi yoluyla ari bir dil oluşturma düşüncesidir. Bu konunun gündem olma sebebi ise; yeni kurulmuş olan ulus devletinde milli bir bilinç oluşturulmak istenmesidir. Mustafa Kemal Atatürk, bu milli bilincin inşası üzerine pek çok çalışma yapmış ve bilim insanlarına görevler vererek çalışmalar yaptırmış olduğu bilinmektedir. Bunlardan Türk dil devrimiyle ilgili olarak; Latin alfabesinin kabulü, Güneş Dil Teorisi araştırmaları, Türk Dil Kurumunun kuruluşu gibi pek çok çalışma yapılmıştır. Aynı zamanda Mustafa Kemal Atatürk'ün *Ülkesinin yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk ulusu, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.* (Öztaş, 2017) ifadesi milli bilinç oluşturma sürecinde dile verdiği önemi gösteren bir ifade olarak görülmüştür.

Bu konuyla ilgili olarak Mustafa Kemal Atatürk'ün 1 Kasım 1936 tarihli TBMM açılış konuşmasındaki bir bölüm şu şekildedir:

Dil Kurumu en güzel ve feyizli bir iş olarak türlü ilimlere ait Türkçe terimleri tespit etmiş ve bu suretle dilimiz yabancı dillerin tesirinden kurtulma yolunda esaslı adımı atmıştır. Bu yıl okullarımızda tedrisatın Türkçe terimlerle yazılmış kitaplarla başlamış olmasını, kültür hayatımız için mühim bir hadise olarak kaydetmek isterim. (İnan,2009)

Mustafa Kemal Atatürk'ün dilde anlaşılabilirlik ve sadelik fikirlerine, yazmış olduğu Geometri isimli kitabı bir örnek olarak görülebilir. Bu eserde pek çok Arapça Farsça kökenli terimin yerlerine, bizzat Mustafa Kemal Atatürk tarafından üretilen Türkçe terimler önerilmiş ve sunulmuştur.

Bu terimlerden bazı örnekler şunlardır (edt. Uğurlu, 2006):

- Zaviye = Açık
- Zait = Artı
- Taksim = Bölü
- Kutur = Çap
- Müselles-ı mütesaviyül adla = Eşkenar üçgen
- Zaviyetan-ı mütekabiletan-ı dahiletan = İçters açılar

Yapılan tüm bu çalışmaların olumlu ve olumsuz yönleri bilimsel etik gereklerince doğal olarak yanlışlanabilir fikirlerdir. Dönem şartları göz önünde bulundurularak, yıkılmış olan bir imparatorluğun ardından bir ulus devleti inşası sürecinde, milli benlik oluşturmak için yapılan tüm çalışmalar ve ortaya atılmış olan fikirler içinde yer alan dil devrimi ve Öz Türkçeleşme hareketi Mustafa Kemal Atatürk tarafından

desteklenmiş ve bizzat kendisi tarafından da Türkçe terimler kazandırmış olduğu görülmektedir.

Öz Türkçeleşme, Türkçenin yabancı sözcüklerden arındırılması ve yerli sözcüklerle zenginleştirilmesi süreci olarak tanımlanabilir. Bu süreç, dilin kültürü ve kimliği yansıtması, milli birlik ve bağımsızlık duygusunu pekiştirmesi açısından yapıldığı ifade edilebilir. Öz Türkçeleşme hareketi, Cumhuriyet döneminde Atatürk'ün öncülüğünde başlamış ve Türk Dil Kurumu'nun kurulmasıyla ivme kazanmıştır. Bu dönemde Türkçenin tarihi, kökeni, yapısı ve lehçeleri üzerine bilimsel çalışmalar yapılmış, yabancı kökenli sözcüklerin yerine Türkçe karşılıklar önerilmiş, dilde sadeleşme ve standartlaşma sağlanmaya çalışılmıştır. Öz Türkçeleşme hareketinin en ilginç örneklerinden biri de Vâla Nureddin ve eşi Çürüksulu Meziyet'in "Savaşın Barışa" adlı romanıdır. Bu roman, 1934 yılında yayımlanmış ve yazarlar romanda "bir tek yabancı söz" kullanmadıklarını iddia etmişlerdir. (Bülbül Oğuz, 2019)

Öz Türkçeleşme hareketi, desteklenmesinin yanında eleştirilere de maruz kalmıştır. Bu eleştirilere örnekler verilecek olursa; dilin doğal gelişimini engellemiş ve yapay bir dil oluşturmuştur. Öz Türkçeleşme hareketi, dilde anlaşılabilirlik sorunlarına yol açmış ve iletişimi zorlaştırmıştır. Öz Türkçeleşme hareketi, dilde aşırı bir milliyetçilik gösterisi olmuş ve diğer dillerle etkileşimi azaltmıştır şeklinde eleştirilere maruz kalmıştır. Bu konuda Afet İnan'ın *Onları ortaya atmak gerekir. Millî zevkimiz hangisinden hoşlanır ve onu kullanırsa, o zaman sözlüğümüze koyalım.* (İnan, 1959) şeklindeki ifadesi ile Öz Türkçeleşme hareketinin olumlu veya olumsuz yönlerini düşünmeden önce ortaya atılmasının gerekliliği ve dil kullanıcıları tarafından kabul gördüğü taktirde sözlüğe alınacağı ifade edilmiştir.

Bilimsel bakış açısı ve bilimsel etik gereğince her konu yanlışlanabilir olmalı ve eleştirilmedir. Öz Türkçeleşme hareketinin de olumlu ve olumsuz yönleri tartışmaya açık bir konudur. Öz Türkçeleşme hareketi ve dil devrimi; dilbilim ve toplumbilim çerçevesinde incelendiğinde şu bir gerçektir ki, bu hareket Türk dilinin tarihi, kökeni, yapısı ve lehçeleri üzerine çok sayıda bilimsel çalışma yapılmasına vesile olarak bilime destek olmuş ve Türk dilinin zenginliğini yeni kelimeler üretebilme yeteneğiyle ortaya koymuştur. Aynı zamanda günümüz şartlarıyla düşünülmeyip anakronizme düşmeden bakıldığında, yeni inşa edilen bir ulus devleti için her türlü özleşme hareketi, bağımsızlık için atılmış adımlar olarak görülmelidir.

İKİNCİ BÖLÜM – İNCELEME

Bu bölümde iki liste halinde tarama sonuçları ve incelemesi sunulacaktır. Her iki listede de taramada karşılaşılan tüm terimler sunulmuştur. Birinci listede terimler, eğer bir sözlükten tespit edildiyse birebir anlam karşılığı alıntılanmış olup eğer sözlük harici bir kaynaktan tespit edildiyse, TDK sözlükleri, ekonomi sözlükleri, Kubbealtı Lügati ve etimoloji sözlüklerine başvurularak anlamları verilmiştir. Terimlerin taranması tarih olarak 1923 yılından günümüze doğru ilerleyecek şekilde yapılmıştır.

Terimlerin tespiti için taranan kaynakların içeriklerinin yazıldığı tarihler şu şekildedir:

Türkiye İktisat Kongresi 1923

1. İktisat Kongresi 1923

Belgelerle Türkiye İktisat Politikası 1929-1935

TCMB Yıllık Raporları 1932-1934

Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu 1934

Borsa Gazetesi 1934-1941

Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu 1935

Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939

Adana Bugün Gazetesi 1941-1942

Ekonomist Dergisi 2023

Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü 2023

TCMB Terimler Sözlüğü 2023

TDK Güncel Türkçe Sözlük 2023

2.1. İktisat Terimleri ve Anlamları Listesi

Bu bölümde tarama sonucunda elde edilmiş olan iktisat terimleri ve anlamları verilmiştir. Bu çalışma sürecinde Cumhuriyet'in yüz yıllık tarihinde kullanılan iktisat terimlerinin incelemesi yapmak üzere yapılan taramada 1210 iktisat terimine ulaşılmıştır. Terimler eğer bir sözlükten tespit edildiyse birebir anlam karşılığı alıntılanmış olup eğer sözlük harici bir kaynaktan tespit edildiyse, anlamı için TDK sözlükleri, ekonomi sözlükleri, Kubbealtı Lügati ve etimoloji sözlüklerine başvurulmuştur. Tespit edilen terimler tek başına basit sözcüklerden oluştuğu gibi aynı zamanda birleşik yapıları da içermektedir. Bu listede yalnızca terimlerin anlamları verilmiştir. Terimlerin; kelime kategorisi, günümüz kullanım durumu, tespit edildiği kaynak gibi bilgiler ikinci listede verilmiştir.

Tablo 1: İktisat Terimleri ve Anlamları

AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku	Belirli bir tarih itibarıyla, Avrupa Ulusal ve Bölgesel Hesaplar Sistemi (ESA 95) metodolojisi ile hesaplanan, “genel yönetim” (merkezi yönetim, yerel yönetimler ve sosyal güvenlik kuruluşları) sınıflandırması kapsamında yer alan kurum ve kuruluşların, yurt içi ve yurt dışı piyasalardan sağladıkları borçlara ilişkin yükümlülükler toplamını ifade eder.
AB Tanımlı Genel Yönetim Nominal Borç Yükü	Günümüzde AB tanımlı genel yönetim nominal borç stokunun GSYH'ya oranı bu amaçla kullanılmaktadır. Bu hesaplama yapılırken genel yönetim iç ve dış borç stoklarının toplamı alınmakta bu toplamdan ayarlama kalemleri (bu kalemler içinde düşülmekte ve bulunan tutar GSYH'ya bölünmektedir. AB tanımlı genel yönetim nominal borç stoku = Merkezi yönetim borç stoku (bütçe dışı fonlar ve döner sermayeler dahil)+ yerel yönetimler borç stoku+ sosyal güvenlik kurumları borç stoku (işsizlik sigortası fonu dahil)+ ayarlama kalemleri Denklemdeki ayarlama kalemleri üç ayrı ayarlamayı içeriyor. Genel yönetimi oluşturan kurum ve kuruluşların ellerindeki DİBS'ler brüt borç stokundan düşülüyor, iskontolu olarak ihraç edilen DİBS'lerin nominal değerleri hesaba katılıyor, dolaşımdaki bozuk para tutarı merkezi yönetim iç borç stokuna ekleniyor. AB tanımlı genel yönetim nominal borç stokunun GSYH'ya oranlanmasıyla da AB tanımlı genel yönetim nominal borç yükü bulunuyor.
ABD Merkez Bankası (FED)	ABD Merkez Bankası (FED), 1913 yılında kurulmuştur. Fed'in kuruluş yasasında izleyeceği para politikası için üç temel amaç belirlenmiştir: En üst düzeyde istihdamın sağlanması, fiyat istikrarının gerçekleştirilmesi ve uzun dönemli faizlerin makul düzeyde tutulması. FED'in yönetim yapısı Guvernörler Kurulu (Board of Governors), Açık Piyasa İşlemleri Kurulu (Federal Open Market Committee – FOMC) ve 12 bölgesel Federal Rezerve Bankası'ndan oluşmaktadır. Guvernörler Kurulu, ABD Başkanı tarafından atanan ve Senato

	tarafından onaylanan 7 üyeden oluşur. Bu üyeler 14 yıllık bir süre için atanırlar.
Açığa Satış İşlemi (Short Selling)	Yatırımcının portföyünde bulunmayan bir varlığı başta fiyat düşme beklentisi olmak üzere çeşitli gerekçelerle satması, teslim zamanı geldiğinde ise söz konusu varlığı piyasadan alıp teslim etmesi işlemidir.
Açık (İç ve Dış Ekonomik Denge Açıkları)	Bir ekonomide iki alt denge vardır: İç ekonomik denge ve dış ekonomik denge. İç ekonomik denge ikiye ayrılır. İlki özel kesim dengesidir. Tasarruf (S) yatırım (I) dengesi de denilen bu dengeyi şöyle gösterebiliriz: $(S - I)$ İç dengenin ikinci alt dengesi kamu kesimi gelir (T) ve kamu kesimi gider (G) dengesidir. Bütçe dengesi de denilen bu dengeyi şöyle yazabiliriz: $(T - G)$ Bu iki alt dengenin toplamı bize iç ekonomik dengeyi verir: $(S - I) + (T - G) =$ İç ekonomik denge Dış dengeyi, yurtdışı yerleşiklerden elde edilen döviz gelirleriyle (x) yurtdışı yerleşiklere ödenen döviz giderlerinin (M) farkı olarak gösterebiliriz: $(x - M) =$ Dış ekonomik denge Bir ekonomide iç ve dış ekonomik dengeler birbirine eşittir. Ya da aynı anlama gelmek üzere iç ve dış ekonomik dengelerin farkı sıfıra eşittir. : $(S - I) + (T - G) = (x - M)$ $(S - I) + (T - G)$ toplamı yani iç ekonomik dengenin toplamı eksi ise yani iç ekonomik denge açık veriyorsa o zaman $(x - M)$ yani dış ekonomik denge de o kadar açık veriyor demektir. Bu üç dengeden birisinin açık olduğu duruma tekil açık, hem kamu kesimi iç dengesinin hem de cari açığın olduğu duruma ikiz açık deniyor. Ben, bunlara özel kesim açığının da eklendiği duruma üçüz açık adını veriyorum. Örneğin Çin, Almanya ve Japonya'da yalnızca bütçe açığı yani tekil açık var. Buna karşılık ABD, İngiltere ve Fransa'da hem bütçe açığı hem de cari açık yani ikiz açık durumu söz konusu. Türkiye ve Polonya'da ise üçüz açık geçerli.
Açık İşsizlik	Mevcut çalışma koşulları ve ücretler düzeyinde çalışmayı kabul ettikleri halde iş bulamayanların oluşturduğu işsizlik çeşididir.
Açık Mektup (Open Letter)	TCMB Kanunu'nun 42. maddesi uyarınca enflasyon hedeflerine ulaşamaması veya ulaşamaması olasılığının ortaya çıkması halinde, söz konusu durumun nedenlerinin ve alınması gereken önlemlerin Hükûmete yazılı olarak bildirildiği ve aynı zamanda kamuoyuna açıklandığı yazılı metindir. Açık mektup, enflasyonun nokta hedef etrafında belirlenen simetrik belirsizlik aralığı dışında bir noktada oluşması durumunda şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri gereğince yazılır.
Açık Piyasa İşlemleri - Api (Open Market Operations - Omo)	TCMB'nin para politikasının hedefleri çerçevesinde, para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla, Türk lirası karşılığında; menkul kıymetlerin kesin alım satımı, geri alım vaadi ile satımı (repo), geri satım vaadi ile alımı (ters repo) işlemleri ile Türk lirası depo alınması ve verilmesi işlemleridir. Merkez bankaları açık piyasa işlemleri ile kısa vadeli faiz oranlarının politika faiz(ler)i etrafında oluşmasını sağlamakta ve finansal piyasalardaki likiditeyi düzenlemektedir.

Açık Pozisyon (Short Position)	Bir işletmenin döviz yükümlülüklerinin döviz varlıklarından daha büyük olması haline açık pozisyon denir. Örneğin, dolar kurunun 1,8 TL olduğu bir tarihte, bir bankanın toplam yükümlülükleri 1 milyar TL ve 200 milyon dolar, buna karşılık, toplam varlıkları 1 milyar TL ve 150 milyon dolar olsun. Bu durumda bankanın açık pozisyonu (200 milyon dolar- 150 milyon dolar =) 50 milyon dolardır. Bu banka bilançosu açık pozisyon taşımaktadır çünkü döviz yükümlülükleri döviz varlıklarından fazladır. 1 USD = 3,0 TL kuruyla bakarsak bu bankanın net döviz yükümlülüğü olan 50 milyon doların karşılığı (50 milyon dolar x 3,0 =) 150 milyon TL'dir. Başka her şey aynı kaldığında, dolar kuru 3,0 TL'den 3,25 TL'ye çıktığı takdirde, bankanın net döviz yükümlülükleri TL cinsinden (50 milyon dolar x 3,25 =) 162,5 milyon TL'ye yükselecektir. Bu durumda banka kur artışı nedeniyle 12,5 milyon TL zarara girmiş olacaktır.
Agflasyon	Agflasyon, kökeni tarımdan (agriculture) gelen, gıda ve tarım ürünlerinin fiyat seviyelerindeki sürekli artışı temsil eden, gıda enflasyonu ve bunun bileşenleri ile alakalı türetilmiş bir terimdir.
Ağnam	Sayım vergisi, Hayvan vergisi.
Ahbab Çavuş Kapitalizmi (Crony Capitalism)	Ahbab çavuş kapitalizmi denilince iş adamlarının işlerini, siyasal iktidar ve bürokratlarla olan yakın ilişkilerine dayanarak yürüttüğü sistem anlaşıyor. Siyasal iktidarın ve onun talimatı altında bürokrasinin verdiği izinler, ihaleler, teşvikler ve destekler, ahabap çavuş kapitalizminin başlıca alanını oluşturuyor.
Ahkam-ı Ticariye	Ticari kurallar.
Aidat	Dernek, kuruluş vb. yerlere belli zamanlarda ödenen para, ödenti.
Airdrop	Havadan gelen coin' anlamına gelen airdrop, kripto para borsasında uygulanır ve uygulamadaki temel amaç, piyasaya yeni giren bir coinin reklamını yapmaktır. Yeni olan kripto para birimi, sanal cüzdanı olan kullanıcılara belirli miktarda ücretsiz olarak dağıtılır. Burada amaç ise kripto paranın tanıtımını yaparak borsada trendini yükseltmektir.
Akçalamak	Bir girişim için gereken parayı, krediyi sağlamak, finanse etmek.
Akçalanmak	Parayla desteklenmek, finanse edilmek.

Akıl Yürütme Yöntemi	Sir Arthur Conan Doyle'un ünlü roman kahramanı Sherlock Holmes, en karmaşık polisiye olayları çözerken akıl yürütme yöntemi adını verdiği bir yöntemi kullanır. Bu yöntemi kendi sözleriyle şöyle özetlemek mümkün: "olanaksız olanları kenara ayırırsan geriye kalan gerçeğin ta kendisidir." Sherlock Holmes, bu yöntemi polisiye olaylara uygularken olay yeri inceleme sonuçlarından yararlanır. Yöntemi ekonomiye uygularken yararlanacağımız şeylerin başında eldeki veriler gelir. Eldeki verileri tıpkı bir olay yeri incelemesi gibi ele alıp değerlendirmek gerekir. Verilerin birbiriyle ve olaylarla ilişkisi kurmak hangi verinin hangisine dayandığını hangisinin neden hangisinin sonuç olduğunu bulmak gerekir. Akıl yürütme yöntemi ekonomideki değişkenlerin birbiriyle olan ilişkilerinin anlamakta ve analiz etmekte matematik ve istatistik kadar önemlidir. Verileri birbirine bağlayamayan bir kişi konuyu analiz edemez.
Akım Değişken	Belli bir dönem içinde ölçülen değişkenlere akım değişken denir. Örneğin, gelir bir akım değişkendir, çünkü gelir belli bir dönem içinde ölçülür, ayda 1.000 TL ya da yılda 12.000 TL gibi. Bir ekonominin bir yılda ürettiği mal ve hizmetlerin fiyat cinsinden ölçülmesi anlamına gelen gayrisafı yurtiçi hasıla da üç aylık ve yıllık olarak ölçüldüğü için bir akım değişkendir. Akım değişkenlerin başlıcaları şunlardır: GSYH, Bütçe Geliri, İhracat Gelirleri.
Akım	Verimsiz.
Akreditif (Letter Of Credit)	İhraç edilen malların bedellerinin ödenmesi konusunda belirli şartların yerine getirilmesi halinde ödemenin yapılacağına ilişkin bir çeşit teminattır. Akreditif işlemlerine bankalar veya diğer finans kurumları aracılık etmektedir. Bu doğrultuda, akreditif, finans kurumlarının belirli bir süre için, belirli bir miktar ve üçüncü bir kişi lehine yabancı ülkedeki bir muhabir bankaya kendi nezdinde kredi açması için gönderdiği bir tür teminat mektubudur.
Aktı	Bir malın satışa sunulması veya satılması.
Aktıcı	Satıcı, tüccar.
Aktılı	Satılmış, satışa çıkarılmış.
Aktısız	Satılmamış, satışa çıkarılmamış.
Alacaklı	Birinden alacağı olan (kimse), borçlu ve verecekli karşıtı.

Algoritma	Algoritma, belli bir problemi çözmek veya belirli bir amaca ulaşmak için tasarlanan yoldur. Bir problemin çözümü için izlenen yol açısından algoritmik ve sezgisel olmak üzere iki yaklaşım vardır. Algoritmik yaklaşımda çözüm için olası yöntemlerden en uygun olan seçilir ve yapılması gerekenler adım adım ortaya konulur. Asıl olarak matematik ve bilgisayar biliminde bir işi yapmak için tanımlanan, bir başlangıç durumundan başlayarak açıkça belirlenmiş bir son durumunda sonlanan, sonlu işlemler kümesini ifade etse de ekonomide de aynı amaçla kullanılır. Algoritmalar bir programlama dili vasıtasıyla bilgisayarlar tarafından işletilebilirler. İlk algoritma, El Harezmi tarafından "Hisab el-cebir ve el-mukabala" kitabında sunulmuştur. Algoritma sözcüğü de El Harezmi'nin isminin Avrupalılarca Algoritma olarak telaffuz edilmesinden gelmektedir.
Alım	Alma işi.
Alım Opsiyonu (Call Option)	Opsiyon sahibine opsiyona konu olan malı, kıymeti veya finansal göstergeyi, kontratta yazan fiyattan, kontrat vadesinde herhangi bir yükümlülük doğurmadan satın alma hakkı verir.
Alış – Satış Farkı (Bid-Ask Spread)	İşlem gören herhangi bir kıymetin, alış ve satış fiyatı arasındaki farkı ifade eder.
Alış (Bid)	Piyasa katılımcılarının, piyasada işlem gören varlıkları (döviz, menkul kıymet gibi) almaya istekli oldukları fiyattır.
Âli İktisat Meclisi	Osmanlı Devleti'nde 1916 yılında kurulan ve iktisadi konularda danışmanlık yapan bir meclistir.
Almak	Satın almak.
Altcoin	Kripto para borsasında en büyük hacme sahip olan Bitcoin, ilk kripto para birimidir. Altcoin de Bitcoin'e alternatif üretilen kripto para birimi anlamına gelir. Altcoin kendi başına bir kripto para çeşidi değildir, Bitcoin harici kripto para çeşitlerine verilen genel bir isimdir. Ethereum, Litecoin, xRP gibi kripto para birimleri teknik olarak birer altcoindir.
Alternatif Maliyet	Alternatif maliyet veya fırsat maliyeti ya da vazgeçme maliyeti olarak adlandırılan kavram; herhangi bir mal ya da hizmeti satın almaya karar ona alternatif olabilecek olan başka bir mal veya hizmeti kullanmaktan vazgeçmek anlamına gelir. Ekonomi bilimi açısından da fırsat maliyeti üretim ya da tüketim ile ilgilidir, kısıtlı kaynaklar üretim ya da tüketim için akılcı karar almayı gerektirir. Örneğin; bir birim mal veya hizmetin üretilmesi için başka bir mal veya hizmetten vazgeçilmesi durumunda vazgeçilen alternatif üretimden elde

	edilecek fayda fırsat maliyetidir. Birikmiş paranızı bir yıl süreyle hisse senedi veya devlet tahvilinde değerlendirmek gibi iki seçeneğiniz olduğunu varsayalım. Hisse senedi bu bir yılda değer kaybedebilir ama tahvilden alacağınız faiz daha baştan bellidir. Buna karşılık hisse senedinin bu bir yıl boyunca hızla değerlenerek size iyi bir kazanç sağlaması da mümkündür. İşte bu nokta paranızı örneğin tahvile yatırmayı seçmişseniz o zaman bu tahvilin alternatif maliyeti hisse senedi olmuş demektir.
Altın	Altın, parlak, ağır ve kolay tepkimeye girmeyen bir metaldir. O nedenle dış etkenlerden fazlaca etkilenmez. Örneğin paslanmaz ve kararmaz. Saf haliyle son derecede yumuşak olduğu için kolay şekil verilebilir. İletkenliği yüksek olsa da az bulunduğu için iletken olarak kullanılamayacak kadar pahalıdır. Altının saflık derecesi ayar ya da karat denilen ölçüyle ölçülür. Ayarın formülü şöyledir: $x = 24 \text{ (Mg/Mm)}$ Bu formülde; x altının ayarını, Mg alaşımındaki altın miktarını, Mm alaşımın toplam ağırlığını gösteriyor. Bu formülü kullanarak örneğin 91,6 gram altınla 8,4 gram gümüşün karışımından oluşan bir alaşımın ayarını bulalım: $x = 24 \text{ (91,6 / 100)} = 21,99 = 22$ ayar 24 ayar altın yüzde 100, 22 ayar altın yüzde 91,6, 18 ayar altın yüzde 75,14, 14 ayar altın ise yüzde 58,5 oranında saf altın içerir. Geri kalanı gümüş, nikel, bakır, paladyum ile tamamlanır. Altın gümüş karışımı altına yeşil, altın nikel karışımı beyaz renk verir.
Altın Standardı	Paranın değerinin belli ağırlıkta altının değerine bağlandığı parasal sisteme altın standardı ya da altın standardı sistemi adı veriliyor. Para sistemi 19. yüzyılın başlarından 1. Dünya Savaşının sonuna kadar yani yaklaşık yüzyıl kadar altın standardı esasına dayalı olarak yürütüldü. Bu sistem ilk kez 1821 yılında İngiltere’de uygulamaya kondu. 1937 yılından sonra sistemi uygulayan tek ülke olarak ABD kaldı. 1 Ons altının değeri 35 ABD doları olarak tanımlanmıştı. ABD, 1971 yılında bu sistemi terk edince dünyada parasının karşılığı altın olan ülke kalmadı.
Amele	İşçi, emekçi.
Amele-İ Mükellefe	Mecburi işçi, zorunlu görev yapan işçi.
Amelî	Uygulamalı.
Amortisman	Yatırım mallarının kullanıldıkça eskimesi ve değerinin düşmesi nedeniyle kullanım süresi sonunda yenisinin alınması için ayrılması gereken miktarlara amortisman deniyor. İki tür uygulanma şekli vardır: 1.Sabit oranlı amortisman. Bu yöntemde amortisman olarak ayrılacak tutar eşit parçalara bölünerek sabit değer in ömrüne göre yıllara yayılır 2.Azalan bakiyeler yöntemiyle amortisman. Bu yöntemde en başta büyük bir kısım ilk yıla ayrılır. Daha sonra ise bu miktar giderek azalır. Mali açıdan gelirleri giderlerinden çok olan

	firmalar daha az vergi vermek için giderleri yükseltmek için azalan bakiyeler yöntemini kullanırlar. Daha az kar eden ve sektöründe ortalama olan bir firma için ise sabit amortisman yönteminin uygulanması firma için daha uygundur.
Analitik Bilanço/TCMB Analitik Bilançosu (Analytical Balance Sheet/Cbrt Analytical Balance Sheet)	Analitik bilanço genel bir ifade ile bilançonun aktif ve pasif kalemlerinde yer alan hesapların birbiriyle netleştirilerek uygun bir gruplama altında toplulaştırıldığı bilançodur. TCMB Analitik Bilançosu ise, TCMB bilançosunda yer alan kalemleri toplulaştırırken para politikasının etkin işleyişinde geçerli kalemleri dikkate alan ve ayrıntıları içermeyen bilançodur. Para politikasının işleyişine uygun olarak toplulaştırılmış 'Aktif Kalemler' başlığı altında 'Dış Varlıklar', 'İç Varlıklar' ve 'Değerleme Hesabı' yer alırken 'Pasif Kalemler' başlığı altında ise 'Toplam Döviz Yükümlülükleri' ve 'Merkez Bankası Parası' yer almaktadır.
Anasır-ı İktisadiye	Ekonomik unsurlar, ekonomik faktörler.
Ankes	Bankaların mevduat çekilişi veya günlük işlemlere ilişkin ödemelerini karşılayabilmeleri amacıyla kasalarında hazır bulundurdıkları paraya ankes denir. Bunun miktarı ve şekli bir zorunluluğa değil bankaların kendi karar ve uygulamalarına bağlıdır. Bankalar gün sonunda bu değerleri genellikle TCMB'ye gecelik olarak borç verirler.
Anonim Şirket	Anonim ortaklık.
Antrepo	Gümrüklere gelen ticari eşyanın konulduğu, korunduğu yer
Akakazanç Ticareti (Carry Trade)	Daha düşük faizli (maliyetli) para biriminden borçlanarak, alınan krediyi daha yüksek faizli (getirili) para birimine yatırım yaparak değerlendirmektir. Akakazanç ticaretinin net getirisi, kredi riskinin sabit kalacağı varsayımı altında, kur gelişmeleri tarafından belirlenmektedir.
Arazi Vergisi	Arazi sahiplerinin devlete ödedikleri vergidir.
Arazii Gayrimezrua	Ekilmemiş tarla.
Arazii Miriye	Devlete ait arazi.

Arbitraj (Arbitrage)	Herhangi bir menkul kıymetin, dövizin veya malın eşanlı olarak bir piyasadan alınıp diğer bir piyasada satılarak (kıymetler birbiri ile değiştirilerek) kâr edilmesi işlemidir. Arbitraj işlemleri piyasalar arasındaki fiyat farklılıklarının azalmasına yol açar. Günümüzde iletişim teknolojisinin artması ve bilgiye ulaşma maliyetinin düşmesi ile piyasalar arası fiyat farklılığı son derece düşük olmakta, ortaya çıkan farklılıklar anlık olarak bu tür işlemlerle ortadan kalkmaktadır.
Ardiye	Genellikle ticaret eşyasının saklandığı yer, depo;Böyle bir yerde saklanan eşya için ödenen ücret.
Armatör	Ticaret gemisi sahibi.
Artan	Artma işi veya sonucu olan şey.
Arz Yönlü Ekonomi (Supply Side Economics)	Ekonominin gelişimini üretim tarafında görerek üretimin artırılması için vergi indirimleri, piyasaların deregülasyonunu ve libere edilmesini savunan ekonomi yaklaşımına arz yönlü ekonomi deniyor. Arz yönlü ekonomi daha çok Keynesyen talep yönetimine tepki olarak ortaya çıkmıştır. Bu görüşün savunucuları talebin kısıtlanmasını ya da denetim altına alınmasının ekonomiyi denetlemeye yaramakla birlikte üretim ve yatırımı da kısıtladığı görüşündedirler. Onlara göre asıl olan ekonomik dengeyi ve istikrarı sağlamanın yanı sıra üretimin de arttırılması yoluyla toplumsal refahı yaygın hale getirmektir. Çünkü sonuçta ekonominin amacı toplumun refahını arttırmak ve yaygınlaştırmaktır. Arz yönlü iktisatçılar, üretimi arttırmak için vergilerde indirim yapılmasını, üretimi engelleme noktasına varmış bulunan çevre standartlarının hafifletilmesini, kuralların gevşetilmesini ve deregülasyona gidilmesini önermekte, bu yolla üretimin artacağını ve ucuzlayacağını ileri sürmektedirler. Onlara göre talep denetimi yoluyla sağlanacak enflasyonla mücadele politikasının yerini arzı arttırmak suretiyle yaratılacak fiyat ucuzluğu politikası almalıdır. Arz yönlü ekonominin özellikle vergiyle ilgili önermeleri ABD’de Reagan, İngiltere’de Thatcher ve Türkiye’de Özal zamanında uygulanmış, fakat iddia edildiği gibi vergi oranı indirimleri vergi tahsilâtını artırmamıştır. Bunun nedenleri üzerine yapılan çalışmalar vergi oranlarının Laffer’in iddia ettiği kadar yüksek olmadığı ya da durumun bir çan eğrisi ile temsil edilmesinin yanlış olduğu yolunda sonuçlara ulaşmıştır.
Asgari Tarife	Asgari ücret.

Asgari Ücret	Asgari ücret, işçi ve ailesinin günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacağı hesaplanan minimum ücrettir. Sosyal devlet anlayışının geçerli olduğu günümüz ekonomilerinde asgari ücret uygulaması yapılmakta ve işverenin işçiye bu tutarın altında ücret ödemesi önlenmektedir.
Ashab-ı Matlube	Alacaklılar. Alacak sahipleri.
Asimetrik Bilgi	Bigi, kuşkusuz her alanda çok önemli bir birikimdir. Bilgi birikimi olmadan yapılan işler çoğu kez kötü deneyimlerle biter. Küçük bir kasabada yaşayan, elinde dedesinden kalma antika bir cep saati olan ve bu saati en yüksek fiyata satmak isteyen bir kişi düşünelim. Ve yine düşünelim ki bu saate kasabanın saatçisi 1,000 TL değer biçmiş olsun. Bu kişinin önünde üç seçenek vardır. Bu saati: (1) Kasabanın saatçisine satmak, (2) Kasaba gazetesine vereceği ilanla satmak, (3) İnternet üzerinden işlem yapan müzayede sitelerinde açık arttırmaya koymak. Kasaba gazetesine vereceği ilan için ödeyeceği para 20 TL, internet sitesine ödeyeceği bedel ise satış değeri üzerinden yüzde 5 olsun. Eğer ilanla satabilir ve saatçinin dediği miktarı alırsa eline geçecek net değer 980 TL, eğer aynı bedele internet sitesi aracılığıyla satarsa eline geçecek net değer 950 TL'dir. Her iki durumda da en iyisi bu saati 1,000 TL'ye saatçiye satmaktır. Buna karşılık internet sitesinde saatin açık artırma yoluyla daha yüksek bir değere satılması olasılığı da vardır. Diyelim ki bu kişi saati internet sitesine 1,000 TL başlangıç değeriyle koymuş ve sonunda 1,400 TL'ye satmış olsun. Bu durumda siteye ödeyeceği komisyonu düşersek eline 1,330 TL geçecek ve saatçinin öngördüğünden 330 TL fazla kazanç elde etmiş olacaktır. Ortaya çıkan bu 330 TL'lik ek kazanç bu kişinin bilgi birikiminin sonucudur. Eğer bu kişi bu tür internet sitelerinin varlığını bilmeseydi saati 1,000 TL'ye satacak ve bu ek kazançtan (ki buna mikroekonomide tüketici rantı adı veriliyor) mahrum kalacaktı. Yine aynı saati örnek verelim. Ve diyelim ki kasabanın saatçisi bu saat henüz dedenin elindeyken iki kez bakımdan geçirmiş ve içinde bir parçanın oldukça eskidiğini saptamış olsun. Bu durumda saatin ileride bozulma olasılığı taşıdığını bilmekte ve o nedenle değerinin biraz altında bir teklifte bulunmaktadır. Bu saati internet sitesinden açık artırmayla alan kişi ise bu bilgiye sahip olmadığı için bu saate daha yüksek bir fiyat teklif etmiş olmaktadır. Kasabanın saatçisi ile saati siteden satın alan kişi arasındaki bilgi farklılığı bizi asimetrik bilgi denilen olguyla karşılaştırır. 2001 yılında iki iktisatçıyla birlikte (A. Michael Spence ve Joseph E. Stiglitz) Nobel ekonomi ödülü alan George Akerlof, bu ödülü asimetrik bilgi üzerine yaptığı çalışmalarla almıştır. Bu analiz bize bilgiye erişim konusunda farklı konumların olduğunu göstermektedir. Bu durumda, özellikle kullanılmış mallarda ya da müzayede ile satılan mallarda bilgi farklılığı fiyat farklılığını da birlikte getirmektedir. Yani pazarda fiyat farklılaşmasının bir nedeni de asimetrik bilgiden kaynaklanmaktadır.

Aşar	Tarım ürünlerinin onda birinin devlete verilmesi şeklindeki vergi.
Ata Lira	Ata lira Cumhuriyet Altın Sikkeleri'nin bir türüdür. Cumhuriyet altın sikkeleri, Cumhuriyet ziynet altınlarına göre çapları daha küçük, kalınlığı ve ağırlıkları daha fazladır
Âtıl	İşlemeyen, işlevini yerine getiremeyen.
Avans (Advance Payment)	Teminat olarak alınan ticari senet ve belgeler ile devlet tahvilleri ve borsada kayıtlı tahviller karşılığında ödünç verme işlemidir.
Avrupa Birliği (European Union)	Avrupa Birliği (AB) toprakları büyük ölçüde Avrupa kıtasında bulunan ülkelerin siyasal ve ekonomik birlik sağlamak üzere örgütlenmesine verilen addır. 1992 yılında Maastricht Antlaşması ile o zamana kadar Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) olarak anılan birlik o tarihten itibaren yeni görev ve sorumluluklar üstlenince adı da Avrupa Birliği olarak değiştirildi. 2012 yılsonu itibariyle 27 üyesi bulunmaktadır (Almanya, Avusturya, Birleşik Krallık (İngiltere), Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Kıbrıs, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya ve Yunanistan.) AB'nin toplam nüfusu yaklaşık 500 milyondur, GSYH'sı da yaklaşık 17 trilyon USD'dir. AB'nin yönetim organları: Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği Liderler Zirvesi, Avrupa Adalet Divanı ve Avrupa Merkez Bankası'dır. Avrupa Parlamentosu 5 yılda bir Avrupa Birliği vatandaşlarının oylarıyla seçilen milletvekillerinden oluşur.
Avrupa İstikrar Mekanizması	Finansal açıdan zorluk içine giren Avrupa Birliği üyesi ülkelere finansal destek sağlamak amacıyla geliştirilmiş bir mekanizmadır.
Avrupa Merkez Bankası (European Central Bank - Ecb, Amb)	Avrupa Merkez Bankası (AMB) Avrupa Birliği üyesi 17 ülkenin oluşturduğu Euro birliğinin para politikası ve uygulamalarını yönetmek üzere kurulmuş olan merkez bankasıdır. Temel görevi bu 17 ülkenin ortak para birimi olan Euro'nun ve dolayısıyla 17 ekonominin fiyat istikrarını sağlamaktır. AMB'nin merkezi Frankfurt'tadır. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi (AMBS), Euro bölgesinde yer alan ülkelerin merkez bankalarından oluşur. Bunların hepsinin bağlı olduğu Avrupa Merkez Bankası Euro bölgesinin para politikasının belirlenmesinde tek yetkili kurumdur. AMBS içinde yer alan ülke merkez bankaları ise kâğıt ve madeni para basımı ve dağıtımını ile Euro bölgesi ödeme sistemlerinde işlem yapma hakkına sahiptir.

Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank)	1958 yılında Roma Antlaşmasıyla kurulmuş, merkezi Lüksemburg’da bulunan Avrupa Birliği’nin finansal kuruluşudur. Avrupa Birliği ve çevresinde büyüme, istihdam, çevre, rekabetin geliştirilmesi vb gibi konularda finansman imkânı sağlamaktadır.
Ayı Piyasası	Ayı piyasası; gelecek hakkında karamsar beklentilerin egemen olduğu piyasaları anlatmak için kullanılan bir deyimdir. “Ayıyı yakalamadan derisini satmak” deyiminin ayı piyasası deyiminin kökeni olduğu rivayet edilmektedir. Piyasaların mevcut haline göre daha kötüye gideceği beklentisine sahip olan kişiler, sahip oldukları hisse senetlerini daha sonra düşük fiyattan geri alma beklentisiyle satarlar. Bu işlemde amaç, satış ile alış fiyatları arasındaki pozitif farktan kâr elde etmektir.
Ayrışma (Decoupling)	Ekonomilerin büyük çoğunluğu aynı yönde giderken bazılarının farklı yönde gidebilmesi olgusunu kısaca ekonomiler arası ayrışma olarak tanımlıyoruz. Örneğin gelişmiş ekonomilerde çöküş yaşanırken gelişme yolundaki ekonomilerin çıkışa devam etmesi bu iki grubun birbirinden ayrıştığını gösteriyor.
Ayrıştırma	Kuponlu bir menkul kıymetin anaparası ve kuponlarının ayrı ayrı işlem görebilmesi amacı ile ayrıştırılmasını ifade eder. Amaç, özellikle uzun vadeli kuponlu ihraçların yatırımcı açısından kullanım alanını genişletmek ve bu tür ihraçların talebini artırmaktır. Hazine Müsteşarlığı bu amaçla ihale ile ihraç etmiş olduğu DİBS'leri ve doğrudan satışını yaptığı Kira Sertifikalarını anapara ve kuponlarına ayrıştırabilmektedir.
Azami Teshilat	En büyük kolaylık, en fazla imkan.
Azletmek	Görevine son vermek, işten çıkarmak.
Baç	Vergi.
Bâdihava	Ücretsiz.
Baha	Paha, değer.
Bakiye	Artık, artan, kalan, geri kalan şey; Alacak ve borçlar arasındaki fark.
Balon ya da Köpük (Ekonomik Anlamı)	Sanal değerle reel değer arasındaki farkın sanal olanı lehine giderek büyümesine balon ya da köpük deniyor. Balonların en eski ve en tuhaf örneği 1636 ile 1637 yıllarında Hollanda’da yaşanan “Lale Çılgınlığı”dır. Lale soğanı ilk kez Kanuni Sultan Süleyman zamanında Hollanda büyükelçisi tarafından İstanbul’dan alınıp Hollanda’ya getirilmiş ve tanıtılmıştı. O Zaman içinde lale, bir lüks ve statü sembolü haline geldi. 1630’lu yıllarda Hollanda’da savaşların geride kalmasının da yarattığı olumlu hava ile spekülasyon faaliyetleri büyük artış göstermiş, hisse senetlerinin değeri artmış, konut fiyatları yükselmiş, insanlar bu tür değerleri ve malları spekülasyon amaçlarıyla alıp satmaya başlamışlardı. Bu dönemde benzer bir spekülasyon talep artışı lale soğanları için de oluştu. Bu talep artışı lale soğanı fiyatlarının artmasına ve giderek özel lale piyasaları oluşmasına yol açtı. Hollanda’da o tarihte ortalama yıllık ücret 200 ile 400 gulden arasında değişiyordu. Lale soğanlarının fiyatı ise 200 – 250 gulden aralığına kadar fırlamış, yani bir çalışanın yıllık ücretine eşit hale gelmişti. İlgi o kadar yükselmişti ki 1636 yılında lale, Hollanda’nın birçok kasabasında borsalarda satılır olmuştur. Fiyatlar yükseldikçe yükselmiş, geleceğe dönük sözleşmeler yapılmıştı. Fiyatların yükselmesinin temel nedeni bu tür sözleşmelerle lale soğanı alanların bunları daha pahalıya satarak

	para kazanacakları inancında olmalarıydı. Günün birinde her şey tersine dönüverdi. Lale sözleşmelerinin alıcısı kalmadığı anlaşılınca sözleşme sahipleri lale yetiştiricilerine sözleşme borçlarını ödeyemediler. Lale yetiştiricileri, laleleri almayan sözleşme sahiplerini dava ettiler. Davalar aylarca sürdü, ama paraların ödenmesi hiçbir zaman tam olarak gerçekleşmedi. Lale piyasası böylece çöktü ve fiyatlar hızla düştü. Balon patlamış, lale yetiştiricileri de spekülâtör sözleşme sahipleri de büyük zararlarla karşılaşmışlardı.
Baltık Kuru Yük Endeksi (Baltic Dry Index)	Deniz yoluyla taşınan hammadelerin fiyat hareketlerini değerlendiren bir endekstir. Her işgünü gemi brokerları Londra merkezli Baltık Borsasına değişik rotalar için taşıma maliyetlerini verirler. Endeks bu bilgilere dayanılarak yapılır. Taşınacak yük, taşıyacak gemi sayısına göre fazlaysa fiyat yükselir, taşınacak yük taşıyacak gemi sayısına göre az ise fiyat düşer. Bu durumda endeks yükseliyorsa dünya ticaretinde canlılık, düşüyorsa gerileme söz konusu demektir.
Banka	1. isim Faizle para alıp veren, kredi, iskonto, kambiyo işlemleri yapan, kasalarında para, değerli belge, eşya saklayan ve ticaret, sanayi, ekonomi alanlarında çeşitli etkinliklerde bulunan kuruluş. 2. isim Bankacılık işleminin yapıldığı yapı.
Banka Kredileri Eğilim Anketi	Ülke ekonomisinde büyümenin finansmanında önemli bir faktör olan banka kredilerinin eğilimlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi, kredi arzını etkileyen koşullarda gerçekleşmiş ve gerçekleşmesi beklenen değişimler, bu değişimlerde rolü olduğu düşünülen faktörler ve kredi talebinin izlenmesi amacıyla üç aylık dönemleri kapsayacak şekilde uygulanan bir ankettir.
Banka Muameleleri	Banka işlemleri.
Bankalararası Kart Merkezi - BKM	Banka kartları ve kredi kartlarının takas ve mutabakatını sağlamak üzere 1990 yılında 13 kamu ve özel Türk bankasının ortaklığında kurulmuş olan, tüzel kişiliği haiz bir ödeme sistemidir. BKM aracılığıyla bankalar birbirleri adına yaptıkları kredi kartı ve banka kartı ödemelerinin takasını ve mutabakatını sağlamaktadır. BKM netleştirme usulüne göre çalışmaktadır ve netleştirme sonucu oluşan borçların mutabakatı TCMB İstanbul Şubesi nezdinde bulunan hesaplar üzerinden gerçekleşmektedir.
Bankalararası Para Piyasası	TCMB bünyesinde faaliyet gösteren, bankaların birbirleriyle ve TCMB ile TL Depo Alım - Satım İşlemlerini ve sadece TCMB taraf olmak üzere Geç Likidite Penceresi ve Gün İçi Limit İşlemlerini gerçekleştirebildikleri piyasadır.

Bankalararası Takas Odaları Merkezi	Çeklerin bankalar arasında hesaben mutabakatını sağlamak amacıyla 1985 yılında TCMB tarafından kurulmuş olan, tüzel kişiliği haiz bir ödeme sistemidir. BTOM'da TCMB tarafından çıkartılan Tebliğ esaslarına uygun Türk lirası çekler işleme alınmaktadır. Sistem netleştirme esasına göre çalışmaktadır. Bünyesinde çekle işleyen hesapları bulunan ve bankalararası takas odası kurulu yerlerde şubeleri olan bankalar, bankalararası takas odalarının faaliyetlerine en az bir şubeleri ile katılmak zorundadırlar. BTOM'da çek takası işlemleri, 30 Ekim 2013 tarihinden itibaren faaliyete geçen Yeni Elektronik Çek Takas Sistemi ile elektronik ortamda çeke ilişkin bilgilerin iletilmesi esasına dayanılarak yapılmaktadır.
Bankalararası TL Aktarım Sistemi	TCMB'nin sahibi ve işleticisi olduğu EFT Sisteminin bir bileşeni olarak, bankaların birbirleri arasında gerçekleştirdikleri ödemeler ile yurt dışı finansal kuruluşlara sağladıkları muhabirlik hizmetlerine ilişkin bankacılık ödemelerinin elektronik ortamda gerçek zamanlı mutabakatını sağlayan sistemdir.
Bankaya Özgü Döngüsel Sermaye Tamponu	Kredi genişlemesinin finansal sektörün genel risk düzeyini artırabilecek düzeylere ulaşması durumunda öz kaynakların sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelere göre yetersiz kalmasının önüne geçilmesi amacıyla bankalarca bulundurulması beklenen ilave çekirdek sermaye tutarını ifade eder.
Banknot	Taşıyana, üzerinde yazan miktarın ödenmesinin, çıkaran kuruluş tarafından garanti edildiği faiz taşımayan kıymetlerdir. Yasal ödeme aracıdır. TCMB, Türk lirası banknot basmaya yetkili tek kurumdur.
Bant İçinde Dalgalanma Rejimi	Döviz kurunun belirli bir bant aralığında dalgalanmasına bu bandın altına veya üstüne taşması halinde Merkez Bankası'nın müdahale etmesi biçiminde uygulanan rejime verilen addır. Bu uygulama bant aralığı içinde dalgalı, bant aralığı dışında müdahaleli dalgalanma biçimini alır.
Basel Bankacılık Denetim Komitesi	İsviçre'nin Basel kentinde yerleşik olan Uluslararası Mutabakat Bankası (BIS) çatısı altında faaliyet gösteren ve bankacılık sektöründe küresel ölçekte ihtiyati düzenlenme çerçeveleri hazırlayan uluslararası bir kuruluştur. Komite, aynı zamanda bankaların denetimi başlığında iş birliği sağlamaktadır. Komite, küresel finansal istikrarı sağlamlaştırmak amacıyla başta sermaye ve likidite alanlarında olmak üzere düzenleme çerçeveleri yayımlar ve bu düzenlemelerin ülkelerdeki uygulamalarını izler. Komite, temel kararlarını ve çalışma planını, Merkez Bankası ve Denetim Otoriteleri Başkanları Grubu'nun (GHOS) onayına sunar.
Basel Komitesi	Uluslararası bankacılık standartlarını, sermaye yeterliliklerini, çalışma kriterlerini belirlemekle görevli bu komite 1974 yılında Bank for International Settlements (BIS) tarafından oluşturulmuştur. Komite bankacılık standartları ve sermaye yeterlilik oranları ve sistemi üzerinde çalışmakta ve bu kararları revize ederek yayınlamaktadır. Komitenin yoğunlaştığı konular arasında kredi riski, piyasa riski ve operasyonel risk konuları da bulunmaktadır.

Basit Faiz Oranı	Bir yatırımın, yatırım dönemi süresince sadece anaparasının kazandığı faiz oranıdır.
Batık Kredi	Vadesinden sonra belirli bir süre içinde ödenmemiş ve ödenmeme hali takibe alınıp borçluya bildirilmiş olmasına karşın devam etmiş olan kredilere batık kredi deniyor.
Batka	İflas.
Batkamak	İflas etmek.
Bayındırlık	Bayındır olma durumu, ümran, mamurluk.
Bayındırmak	İmar etmek.
Bayi	Satıcı.
Baz Etkisi	Baz etkisi; karşılaştırmaya konu olan iki dönemden ilkinde herhangi bir nedenle oran ya da sayılar üzerinde ortaya çıkan aşırı bir yükseliş veya düşüşün karşılaştırılan dönemlerin sonuçları üzerinde yarattığı etkidir. Bu etki bir sonraki döneme ilişkin karşılaştırmada ortadan kaybolabilir. Bir örnekle açıklayalım. Geçen yılın ilk aylarında kurlardaki artış sonucu Mayıs ayında aylık enflasyonun yüzde 1,5 gibi çok yüksek bir ortanda geldiğini düşünelim. Bu aylık artış, endeksi 1,5 puan artırmış olur. Bu yılın Mayıs ayında kurlar aynı sıcramayla göstermediği, başkaca da bir olumsuz etki olmadığı için aylık enflasyonun yüzde 0,5 geldiğini varsayalım. Bu durumda geçen yılın Mayıs ayına ait yüzde 1,5’luk enflasyon oranı endeksten çıkacak yeni gelen yüzde 0,5’lik oran girecek ve 12 aylık enflasyon 1 puan düşmüş olacaktır. Buna baz etkisi deniyor.

Baz Puan	Faiz oranlarındaki değişimi ifade eden bir ölçüm birimidir. Virgülden sonraki dördüncü haneye karşılık gelir (0,0001). Örneğin faiz oranının %5,25'den %6,75'e yükselmesi durumunda 150 baz puanlık bir artış söz konusudur. Diğer bir deyişle 100 baz puanlık değişim %1'lik değişime karşılık gelmektedir
Bedel	Değer, fiyat, kıymet.
Bedelat-ı Mukarrere	Kesinleşmiş fiyatlar, kararlaştırılmış fiyatlar.
Behre	Hisse.
Beis	Zarar.
Beklenti Anketi	TCMB tarafından finansal ve reel sektörde karar alıcı ve uzman kişilerin, tüketici enflasyonu, döviz kuru, cari işlemler dengesi, GSYH büyüme hızı ve faiz oranları gibi temel makroekonomik değişkenlere ilişkin beklentilerinin alınması amacıyla aylık olarak uygulanan bir ankettir.
Beklenti Yönetimi	Para politikası çerçevesinde beklenti yönetimi, TCMB'nin, ekonomik birimlerin orta ve uzun vadeli enflasyon beklentilerinin enflasyon hedefleri doğrultusunda şekillenmesini temin etmeye yönelik olarak uyguladığı stratejiler bütünüdür
Beklentiler	Bir olayla ilgili bitmiş, tamamlanmış bir sonuç söz konusuysa buna gerçekleşme diyoruz. Örneğin yılsonunda enflasyon % 5 olarak çıkmışsa bu gerçekleşmiş enflasyondur. Eğer bir olayla ilgili henüz gerçekleşmemiş bir bekleyişimiz varsa buna da beklenti diyoruz. Örneğin yılın ortasında eldeki verilere bakarak yılsonu enflasyonunu % 7 olarak gerçekleşmesini beklememiz halinde ortaya çıkan oran bizim beklentimizdir. Ekonomik değişkenlerdeki ileriye dönük beklentiler geçmiş deneyimler ve ekonomik yapıdan (tüketim ve yatırım eğilimleri gibi) önemli ölçüde etkilenir.

Bender	İşlek ticaret iskelesi, ticaret limanı.
Beyi	Satma, satım.
Beyi ve Şira	Alım satım.
Beynelmilel Piyasa	Uluslararası piyasa, farklı ülkeler arasındaki mal ve hizmet alışverişini ifade eden piyasa.
Bis (Uluslararası Mutabakat Bankası - Bank For International Settlement)	Parasal ve finansal istikrarı sağlamaya yönelik olarak merkez bankaları ve diğer kurumların kendi aralarındaki iş birliğini artırmak amacı ile kurulmuş uluslararası bir organizasyondur. 1930 yılında kurulmuş olup, İsviçre'nin Basel kentinde yerleşiktir. Sermayesi altın frank şeklinde ifade edilmekte olup, 1 altın frank 0,29 gram altını temsil etmektedir. TCMB 5000 altın frank ile bankanın hissedarıdır.
BİST 10 Banka Endeksi	Ulusal Pazar'da işlem gören bankalar arasından seçilen 10 paydan oluşuyor. Bunların yanı sıra şehir endekslerinin de aralarında olduğu başka endeksler de bulunuyor. Buna karşılık İstanbul Borsası değeri denildiği zaman BİST 100 endeksi esas alınıyor.
BİST 100 Endeksi	Borsa İstanbul Pay Piyasası için temel endeks olarak kullanılmaktadır. Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerle, Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları arasından seçilen 100 şirketin hisse senedinden oluşuyor, BİST 30 ve BİST 50 endekslerine dahil payları da kapsıyor
BİST 50 Endeksi	Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerle, Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları arasından seçilen 50 paydan oluşuyor ve BİST 30 endeksine dahil payları da kapsıyor. BİST 30 Endeksi; Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerle, Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları arasından seçilen 30 paydan oluşuyor.

Bila-Bedel	Ücretsiz.
Bilanço	Bir kuruluşun, bir ticarethanenin belirli bir dönem sonundaki veya belirli bir gündeki taşınır ve taşınmaz varlıkları ile bunları sağlamak için kullanılan öz ve yabancı kaynakları dengeli olarak gösteren çizelge, dengelem.
Bila-Resim	Vergiden muaf.
Bilaücret	Ücretsiz, karşılıksız.
Bileşik Faiz Oranı	Bir yatırımın yatırım dönemi boyunca kazandığı faiziyle birlikte yeniden yatırıma tabi tutulması sonucu elde edilen getiriye gösteren faizdir. Diğer bir deyişle faizin de faiz kazanmasıdır.
Bir Hafta Vadeli Repo Faiz Oranı	2010 yılı Mayıs ayında TCMB bir hafta vadeli repo faiz oranını yeni bir likidite aracı olarak devreye sokmuştur.
Birikmiş Faiz	Bir yatırımın, yatırım dönemi içinde, ödeme tarihine kadar üzerinde biriken faizdir. Örneğin, 6 ayda (182 gün) bir dönemsel% 4 kupon ödemeli, 100 TL'den ihraç edilen bir devlet tahvilini satın almak için (piyasa faizinin değişmediği varsayımı altında) 3 ay sonra (91 gün) ödenmesi gereken fiyat 102 TL'dir.
Birim İşgücü Maliyeti	Bir birim iş üretmek için yapılması gereken ortalama işgücü harcamalarını ifade eder. Toplam ücret ödemeleri üretime bölünerek hesaplanır. Saatlik ücretlerin işgücü verimliliğine oranı olarak da ifade edilebilir. Saatlik ücretlerdeki artış birim ücreti artırırken, verimlilikteki artış azaltmaktadır. Firma açısından birim ücret artışı kârlılığı azaltan, rekabet gücünü zayıflatan bir unsurdur.
Birincil Gelir Hesabı	Emek, finansal veya doğal bir kaynak sağlanması karşılığında elde edilen gelirler ile ödenen tutarları göstermekte olup, çalışanların ücretleri ile doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları ve diğer yatırımlara ilişkin yatırım geliri ve giderlerini içermektedir.

Birincil Piyasa	İlk ihraçların yapıldığı piyasadır. Bir yatırım aracının örneğin bir menkul kıymetin ilk defa piyasaya sürülmesi (satılması) birincil piyasa işlemidir. Benzer şekilde, devlet iç borçlanma senetlerinin, Hazine Müsteşarlığı tarafından ihale yöntemi ile satımı da bir birincil piyasa işlemidir. Bu senetlerin daha sonra yatırımcılar arasındaki alım-satımları ise ikincil piyasa olarak adlandırılan piyasalarda gerçekleşmektedir.
Bitcoin	Bitcoin, internet aracılığıyla kullanılan, herhaqngi bir merkezi otoriteye ya da aracı kuruma bağlı olmayan, sanal bir para birimi. Bu sanal para birimiyle kişiler ya da kurumlar tıpkı gerçek parayla yaptıkları gibi harcama yapabiliyor ya da para kabul edebiliyor. Bitcoin'in kuru da tıpkı paraların birbiri karşısındaki kuru gibi arz ve talebe göre piyasada belirleniyor. Kişiler, internette oluşturdukları sanal cüzdanlarda Bitcoin paralarını saklayabiliyor ve bu cüzdanlar aracılığıyla işlem yapabiliyor. Bu cüzdanlar için kişilerin bilgilerine gerek duyulmuyor. Yani Bitcoin'i reel paradan farklı kılan en önemli şey kişilerin kimliklerini açıklamadan para işlemleri yapmalarına olanak sağlaması. Mal ve hizmet alımlarında, yatırımlarda, para kabullerinde kişilerin isimlerinin açıklanması gerekmiyor. Bitcoin 8 basamağa bölünebiliyor yani 0,00000001 Bitcoinlik işlem yapabilmek teorik olarak mümkün.
Bitcoin Cash	Kripto para madenciliğine dayanan Bitcoin Cash, Blockchain üzerinden işlem görür ve bloklama süresi de düşüktür. Bitcoin, yüksek hacme sahip kripto paralardan biri iken, blok zincirinde yapılan işlemlerin de bir üst limiti bulunur. BTC'nin hacminin yüksek olması zamanla işlemlerin hızını yavaşlatır ve proje geliştiricileri buna çözüm olarak Bitcoin Cash'i alt coin olarak kullanıcılar ile buluşturur. En çok işlem gören ve değer kazanan kripto para çeşitlerinden biri olan Bitcoin Cash'in simgesi olarak BCH kullanılır.
Blockchain	Blockchain; şifrelenmiş işlem takibi sağlayan dağıtık bir veri tabanıdır. Her bir bilginin bloklar halinde, gelişmiş şifreleme algoritmalarıyla, birbirine bağlanarak kaydedildiği bu dağıtık veri tabanı, bizlere bir merkeze bağlı olmaksızın işlem yapabilme imkânı sağlıyor. Blockchain ağı, tüm para alışverişlerinin kaydının tutulduğu bir sistemdir. Bu sistemin en önemli özelliği tek bir noktada tutulmak yerine, birden fazla yerde yani bir ağın tamamında tutulmasıdır. Kayıtların birden fazla yerde tutulmasının nedeni kayda alınmış bilgilerin güvenilirliğini arttırmaktır. Kayıt yerlerinden birisi kaybolursa bile, bilgiler, ağda bulunan diğer kayıt yerlerinde saklanmaya devam ediyor. Bilgilerin kaydedildiği yerler, özel bir şifreleme ile kendinden gelen bir önceki ve sonraki block ile ilişki içindedir. Bu durumda zinciri oluşturan halkalardan birisinde bilgi değiştirildiğinde bu bilgi kendinden önceki kayıtlarla uyumsuz hale geliyor.
Boğa Piyasası	Boğa piyasası; gelecek hakkında iyimser beklentilerin egemen olduğu piyasaları anlatmak için kullanılan bir deyimdir. Piyasanın yükseleceği beklentisi içinde olan kişilere boğa, boğaların yukarıya sürüklediği yapıya da boğa piyasası deniyor. Bu düşünceye sahip kişiler, piyasa yükselmeden, ellerinde yeterli para bulunmasa bile borçlanma yoluna giderek hisse senedi satın alır, beklentileri

	gerçekleşirse yüksek fiyattan satar ve kazanç elde ederler. Bu terimin kökeninin boğaların boynuzları ile her şeyi yukarı kaldırması olduğu inancı yaygındır.
Bono (Bill)	Vadesi 1 yıldan kısa olan, çıkaran kurum tarafından öngörülen vade sonunda belirli bir bedelin ödenmesinin taahhüt edildiği menkul kıymetlerdir. Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan bir yıldan kısa vadeli ihraçlar, Hazine Bonosu adı altında işlem görmektedir. İngilizce karşılığı olan “Bond” ifadesi ise, ABD Hazinesi ihraçları için, 10 yıldan uzun vadeli kıymetleri ifade etmektedir (maksimum 30 yıl). Benzer şekilde “Note” ifadesi 1-10 yıl arası, “Bill” ifadesi ise 1 yıl ve daha kısa ihraçlara yönelik olarak kullanılmaktadır.
Borç Almak	Daha sonra ödemek üzere birinden para veya bir şey almak.
Borç Servisi	Borçların anapara ve faizlerinin alacaklılarına ödenmesine borç servisi deniyor. 01.01.2012 tarihinde iki yıl vadeli olarak çıkarılmış bir tahvilin anapara ödenme zamanı 31.12.2013’de gelmektedir. Diyelim ki bu tahvil 6 ayda bir faiz ödemeli ise bu durumda 30.06.2012, 31.12.2012, 30.06.2013 ve 31.12.2013 tarihlerinde faiz ödemeleri ve 31.12.2013 tarihinde anapara ödemesi yapılacaktır. Bu durumda bu tahvil için son faiz taksitinin ve anaparanın ödenmesi gereken tarih olan 31.12.2013 borç servisinin tamamlandığı tarih olacaktır.
Borç Stoku	Bir devletin, şirketin ya da kişinin belirli bir tarih itibariyle birikmiş borç miktarına borç stoku deniyor. Kamu borç stoku denildiği zaman kamu kesiminin belirli bir tarih itibariyle birikmiş iç ve dış borçlarının toplam miktarı anlaşılır.
Borç Tavanı	ABD’de Hazine’nin yapabileceği borçlanmanın limiti için borç tavanı deyimi kullanılıyor. ABD Anayasası’nda yer alan hükme göre ABD Kongresi’nin yasayla belirlediği bir tavana ulaşıncaya kadar ABD Hazinesi borçlanma yetkisine sahip bulunuyor. Söz konusu tavana ulaşıldıktan sonra bu tavanın artırılması için yeniden Kongre’den yasa geçirilerek izin alınması gerekiyor. Amerikan Anayasası’na göre borçlanmaya karar verme yetkisi yalnızca Kongre’ye aittir. 1776’dan 1917’ye kadar borçlanmaya yol açacak bütün harcamalar için tek tek Kongre’den yasa geçiriliyordu. I. Dünya Savaşı’nın gerektirdiği harcamaların karşılanabilmesi amacıyla daha esnek bir sistem arayışı sonucu 1917 yılında Kongre borçlanma için bir tavan belirledi ve bu tavana ulaşıncaya kadar yapılacak borçlanmalar için Kongre’den tek tek yasa geçirilmesi zorunluluğunu kaldırdı. 1941 yılında çıkarılan Kamu Borçlanması Yasası ile borç tavanıyla ilgili düzenlemelerin nasıl yapılacağı belirlendi. 1940 yılından 2013 yılına kadar borç tavanı 94 kez artırıldı. Borç tavanının artırılmaması halinde ABD Hazinesinin

	yeni borçlanma yapamayacağı için harcamaları gerçekleştirememesi sıkıntısıyla karşılaşması söz konusu olacak. Bu durumda borçların geri ödenmesi de sıkıntıya girer. Borç tavanının artırılmaması halinde ABD, mali yükümlülüklerini yerine getiremez hale geleceği için temerrüde düşer (default.)
Borç Verilebilir Fonlar Piyasası	Finansman fazlası olup da bunu ödünç vermek amacıyla piyasaya arz edenlerle finansman açıklarını borçlanarak karşılamak isteyenlerin bulunduğu piyasaya borç verilebilir fonlar piyasası ya da ödünç verilebilir fonlar piyasası adı veriliyor.
Borç Yüğü	Bir devletin, şirketin ya da kişinin belirli bir tarih itibariyle birikmiş borç miktarının toplam gelirin oranına borç yükü deniyor. Kamu borç yükü denildiği zaman kamu kesiminin belirli bir tarih itibariyle birikmiş iç ve dış borçlarının toplam miktarının GSYH'ya oranı anlaşılır.
Borçlanma Politikası	Ekonomide talep artışına bağlı olarak aşırı canlılığın ortaya çıktığı hallerde, bir başka ifadeyle ekonominin ısındığı durumda, kamu borçlanmasını artırmak suretiyle harcanabilir gelirin düşürülmesini hedefleyen bir politikadır. Eğer tersi olmuş ve ekonomi soğumaya yüz tutmuşsa o zaman borçların erken ödenmesi yoluyla para piyasaya çıkarılır ve toplam talebin canlanması sağlanır.
Borçlanmak	Karşılığını sonra vermek şartıyla birinden para veya bir şey almak, istikraz etmek
Borçlu	Borcu olan, borç almış olan, verecekli, medyun, alacaklı karşıtı
Bordro	Bordrolar, her ay işveren tarafından düzenlenmekte ve sigorta kesintileri, vergi kesintileri, avanslar, mesai saatleri, tutarları detaylı bir şekilde bulunmalıdır. Hem işveren hem çalışan tarafından resmi evrak niteliği taşıyan bir belge olduğundan ilgili kanunların şartlarına uygun olarak düzenlenmesi oldukça önemlidir.
Borsa	Bazı tüccarların ve özellikle sarraflarla değerli kâğıt ve tahvil alışverişiyle uğraşanların alım satım ve değişim amacıyla devlet denetimi altında iş yaptıkları yer
Borsa Paniği	Borsa paniği, borsada hisse senedi fiyatlarının ani ve sert bir şekilde düşmesi ve bunun sonucunda yatırımcıların panik halinde satış yapması durumudur. Borsa paniği genellikle beklenmedik bir olay, kötü bir haber, ekonomik kriz veya spekülasyon hareketleri gibi nedenlerle tetiklenir. Borsa paniği sırasında yatırımcılar rasyonel davranmak yerine duygusal tepkiler verir ve zarar etmekten korkarlar.
Brent Petrol	Brent petrol, Kuzey denizinden çıkarılan ve varil uluslararası standart kabul edilen, kaliteli ham petrol türüdür. Brent petrol adını Kuzey denizinde çıkarıldığı 5 ayrı tabakanın baş harflerinden alır; Broom, Rannoch, Etieve, Ness, Tarbat. %0.37 sülfür içermesinden dolayı tatlı ve hafif ham petroler sınıfındadır ve benzin üretiminde kullanıldığından pazar değeri son derece yüksektir. Brent, Atlantik Havzası için önde gelen küresel ham petrol fiyat ölçütüdür. Dünyanın uluslararası ham petrol ticaretinin üçte ikisini karşılayan bölümünün fiyatlandırması için kullanılmaktadır. Fiyatlar varil olarak ifade edilir ve bir varil 159 litre petrol demektir.

Bretton Woods Sistemi	1944 yılının Temmuz ayında Bretton Woods kasabasında (ABD, New Hampshire eyaleti), toplanan Birleşmiş Milletler Para ve Finans Konferansı sonucunda kabul edilen ekonomik ve mali sistemdir. Sistem, katılan ülkelerin ortak bir parasal düzen üzerinde anlaşmalarına dayalıdır. Sistemin özünde dünya para sisteminin altına endeksli tek para birimi olan dolara bağlı olarak yönlenmesi kabul edilmiştir.
Broker	Alım ve satım işlemlerine belirli bir komisyon karşılığı aracılık eden, işlemleri kendi adına ancak taraf olduğu kişi veya kurumlar hesabına yapan işlemciler verilen isimdir.
Buhran Vergisi	Buhran vergisi, 1929 Büyük Buhranı'nın bir sonucu olarak Türk mali sisteminde yürürlüğe sokulan ve maaş ve ücretlerden kesilen bir vergi türüdür.
Bulyonizm	Bulyonizm sözcüğü Fransızca bouillondan İngilizceye geçen bulyon sözcüğünden türemiştir. Aslında Fransızca kökeninde kaynamayı, eritme yerini, darphaneyi ifade etmekle birlikte zamanla altın, gümüş gibi değerli metal çubuklara verilen adı ifade etmeye başlamış ve bu anlamıyla da İngilizce'ye geçmiştir. Bulyonizm servetin sahip olunan değerli metallerden geldiğini öne süren yaklaşımın adıdır. 16. Yüzyılda İngiltere'nin ihracattan elde ettiği gelirleri değerli metallere çevirmesi ve ülke içinden dışarıya değerli metal çıkışını kısıtlamasıyla başlayıp dünyayı etkisi altına almıştır. Merkantilizmin para politikasının temelini oluşturan bulyonizm yaklaşımı, bir ülkenin ödemeler dengesini lehte tutabilmenin yolunun değerli madenlerin ülkeye girişinin teşvik edilmesine karşılık bunların ülkeden çıkışının kısıtlanmasından geçtiği tezinden hareket eder.
Bütçe	Devletin, bir kuruluşun, bir aile veya bir kimsenin gelecekteki belirli bir süre için tasarladığı gelir ve giderlerinin tümü.
Bütçe Açığı	Bir devletin veya kuruluşun harcamalarının gelirlerinden daha fazla olması durumunda ortaya çıkan negatif farktır. Bütçe açığı, genellikle borçlanma veya gelir artışı ile finanse edilir.
Bütçe Dengesi	Bütçe dengesi denilince üç durumdan birisi karşımıza çıkar: Eğer bütçe gelirleri = bütçe giderleri ise bütçe denktir. Eğer bütçe gelirleri > bütçe giderleri ise bütçe fazlası vardır. Eğer bütçe gelirleri < bütçe giderleri ise bütçe açığı söz konusudur. Bütçe Dengesi = Bütçe Gelirleri (vergi gelirleri+ diğer gelirler) – Bütçe giderleri (faiz dışı giderler+ faiz giderleri) Vergi gelirleri dolaylı ve dolaysız vergiler, faiz dışı giderler de personel giderleri, yatırım giderleri, transfer giderleri ve diğer cari giderlerden oluşur. Borçlanmalar bütçeye gelir veya gider yazılmaz, ayrı bir borç hesabında izlenir. Buna karşılık borçlar için ödenen faiz giderleri, bütçenin gelirlerinden ödendiği için bütçeye gider yazılır.
Bütçe Encümeni	TBMM'ye bağlı olarak çalışan ve bütçe tasarımlarını inceleyip görüş bildiren bir kuruldur.
Bütçe Muvazenesi	Bütçe dengesi.
Bütçe	Bütçe, belirli bir dönem için elde edilecek gelirlerle yapılması planlanan giderleri gösteren bir tahmin cetvelidir. Kamu bütçesinin ötekilerden farkı vergidir. Karşılıksız bir gelir olan vergiyi yalnızca

	kamu kesimi tahsil edebilir. Kamu kesimi bütçesinin özel bütçelerden bir başka farkı yasa olmasıdır. Bütçe yasası bir yıllık, yetki veren bir yasadır. Kamu kesimi söz konusu olduğunda şöyle bir bütçe denklemi yazabiliriz: Bütçe Dengesi = Bütçe Gelirleri (vergi gelirleri+ diğer gelirler) – Bütçe giderleri (faiz dışı giderler+ faiz giderleri) Faiz dışı giderler de personel giderleri, yatırım giderleri, diğer cari giderler olarak sıralanabilir. Borçlanmalar bütçeye gelir veya gider yazılmaz, ayrı bir borç hesabında izlenir. Buna karşılık borçlar için ödenen faiz giderleri, bütçenin gelirlerinden ödendiği için bütçeye gider yazılır.
Bütçelemek	Bütçe yapmak veya hazırlamak.
Büyüme	Ekonomik büyüme, bir ülkede ya da bölgede insan ihtiyaçlarını karşılayacak olan araçlarda ve ürünlerdeki artış olarak tanımlanıyor. Bunu ölçmenin en kestirme yolu bir ekonominin ürettiği ölçülebilir bütün değerlerin piyasa fiyatından karşılığını ifade eden GSYH’da bir dönemden diğerine reel (fiyat artışlarından arındırılmış) bir artış olup olmadığına bakmaktır.
Cari Denge	Cari denge = (Mal ihracatı gelirleri+ satılan hizmetlerden sağlanan gelirler+ diğer gelirler) – (mal ithalatı giderleri+ satın alınan hizmetlere ödenen giderleri+ diğer giderler)+/- cari transferler Bu denklemde ortaya konan denge açık veriyorsa yani eksi işaret taşıyorsa cari açık, bu denge fazla veriyor yani artı işaret taşıyorsa cari fazla söz konusudur.
Cari İşlemler Hesabı	Ödemeler dengesi hesapları içinde yer alan mal ve hizmet ticareti ile birincil ve ikincil gelir hesaplarını kapsamaktadır. Cari işlemler hesabında, gelirlerin giderleri aştığı, diğer bir ifadeyle, farkın artı olduğu durum cari işlemler fazlası olarak adlandırılırken; giderlerin gelirleri aştığı, diğer bir ifadeyle, farkın eksi olduğu durum ise cari işlemler açığı olarak adlandırılmaktadır.
Cari Kur	Döviz piyasalarında aynı gün takası gerçekleşen dövizin alım - satımında kullanılan kur anlamına gelmektedir.
Carry Trade	Faiz oranı düşük olan bir para biriminden borçlanıp, borçlanılan parayı daha yüksek faizli bir para birimine çevirerek gelir elde etme işlemidir. Bir örnekle anlatmaya çalışalım. Diyelim ki Türkiye’de faiz oranı % 11, ABD’de % 2 olsun. Kendi ülkesinden % 2 faiz oranıyla kredi alan bir Amerikalı yatırımcı bu parayı Türkiye’ye getirip bozdurarak % 11 faizle bir yıl süreyle TL mevduata veya tahvile yatırdığında eğer kurlar sabit kalmışsa bir yılın sonunda % 9 dolayında daha fazla faiz geliri elde etmiş olur. Politik riskin olmadığını varsayarsak Amerikalı yatırımcının burada üslendiği tek risk kur riskidir. Yani eğer TL, Dolara karşı değer kaybederse bu Amerikalı yatırımcı zarar edebilir. Tersî olur da TL, Dolara karşı değer kazanırsa Amerikalı yatırımcının kazancı katlanır.
Case - Shiller Endeksi	Bu endeks ABD’deki konut satış fiyatlarını izlemek üzere ABD’li iktisatçılar Karl Case, Robert Shiller ve Alan Weiss tarafından geliştirilmiş bir endeks. 2002 yılından bu yana Standard and Poor’s adlı reyting şirketi tarafından yayımlanıyor. Endeksin birden fazla türü bulunuyor: Ülke çapında endeks, 20 kenti kapsayan endeks, 10 kenti kapsayan endeks ve 20 metropol alanı kapsayan endeks. Bunlar arasında en çok kullanılanı bu sonuncusu. Bu endeks

	Phoenix, Los Angeles, San Diego, San Fransisco, Denver, Washington, Miami, Tampa, Atlanta, Chicago, Boston, Detroit, Minneapolis, Charlotte, Las Vegas, New York, Cleveland, Portland, Dallas, Seattle kentleri metropol alanlarını kapsıyor. Case Shiller endeksi her ayın son Salı gününde ve iki ay gecikmeli olarak yayımlanıyor.
CDS (Credit Default Swap)	CDS, Credit Default Swap deyiminin kısaltmasıdır. Türkçede tam bir karşılığı olmadığı için CDS olarak kullanılıyor. Biraz zorlamayla da olsa zaman zaman “kredi risk primi” olarak adlandırılabilir. CDS, bir kişi ya da kuruluşun, kredi sahibinin karşılaşılabileceği alacağın ödenmemesi riskini belirli bir bedel karşılığında üstlenmeyi kabul etmesinin bedelidir. Bu çerçevede bir anlamda kredi sigortası gibi çalışır. Yunanistan devletinin borçlanma tahvilini alan bir kurum düşünelim. Bu kurum bu tahvil karşılığında Yunan devletine belirli bir faiz karşılığında belirli bir süre için kredi vermiş olur. Vade sonunda tahvili verecek ve anaparasını, birikmiş faiziyle birlikte geri alacaktır. Diyelim ki bu kurum Yunanistan’ın bu tahvilin bedelini geri ödeyeceğinden endişe duyuyor olsun. Bu durumda bu kurum bu tahvili CDS işlemi yapan kuruluşa götürecektir ve ona belirli bir bedel ödemek suretiyle Yunan devletinin vade sonunda ödememesine karşılık CDS şirketinin ödemesi garantisini satın alacaktır. İşte bu kurumun CDS şirketine ödediği prime CDS primi (risk primi) deniyor. Bir ülkenin ya da şirketin CDS primi ne kadar yüksekse borçlanma maliyeti de o kadar yüksek demektir. Çünkü bu prim ister istemez faize yansımaktadır.
Cerib	Kenarları altmışar arşınlık, kare şeklinde bir alan ölçüsü olarak târif edilen, fakat değeri dönemine ve yerine göre değişmiş olan bir arâzi ölçüsü
Cerib Harcı	Cerib harcı, cerib adı verilen alan ve hacim ölçüsüne göre alınan bir vergi türüdür ¹ . Cerib kelimesi “vadi” anlamına gelir ve belirli büyüklükte bir arazi parçasını ifade eder ¹ . Hz. Ömer zamanından itibaren İslam dünyasında kullanılan cerib, hem ziraat topraklarının hem de fey gelirlerinin ölçülmesinde kullanılmıştır ¹ . Ceribin miktarı çeşitli devirlerde ve bölgelerde değişiklik göstermiştir ¹ . Osmanlı Devleti’nde 10.000 arşın murabba araziye cerib veya hektar denilmiştir ¹ . Cerib ayrıca hacim ölçüsü olarak da kullanılmıştır ve 132 litrelik bir hacmi ifade etmiştir.
Ceteris Paribus	Latince, “diğer tüm durumlar sabitken”, “öteki koşullar değişmediği sürece” anlamına gelen bir deyimdir. Ekonomide, bir değişkenin zaman içindeki değişimi izlenirken öteki değişkenlerin sabit olduğu varsayımının yapılmasıyla ortaya çıkan durumu ifade eder. Ekonomik analiz bir ya da birden fazla değişkenin zaman içindeki değişiminin incelenmesi üzerine kuruludur. Bu analiz yapılırken gözlemi basitleştirmek için bazı varsayımlar yapılır. Bunlardan birisi diğer değişkenleri sabit varsayarak incelemek istenilen değişkenin onlardan bağımsız durumunu ele almaktır. Örneğin “Bir malın fiyatı artarken o mala olan talep düşer, ceteris paribus” önermesi yapıldığında yalnızca fiyat değişkenindeki değişime bağlı olarak talepteki değişim ele alınmış, ikame malların ve tamamlayıcı malların fiyatlarındaki değişim, zevkler ve tercihlerdeki değişim ya da tüketicinin gelirindeki değişim sabit tutulmuş olmaktadır.

Cezai Nakdî	Para cezası.
Chester Projesi	Osmanlı Devleti'nde 1908-1914 yılları arasında uygulanmaya çalışılan bir demiryolu projesi
Cibayet	Evkâfa veya hazîneye âit paraların toplanması işi, câbîlik
Ciro	Bir işletmenin belirli bir süre içinde elde ettiği satış geliri
Coefficient	Katsayı, bir niceliğin başka bir nicelikle oranını gösteren sayı.
Cüzdan	1. Üstte taşınması gereken para, kâğıt vb. şeyleri koymaya yarayan, cebe girecek büyüklükte çanta: "Cüzdanından bir ellilik çıkardı." 2. eski. Elde taşınan evrak çantası: Şurada burada dağıttığı avuç dolusu altınların, cüzdan dolusu eshâmın hikâyesi günün birinde ya bir intihârın yâhut da ânî bir kazânın son vermesine kadar dillerde dolaşır (Ahmet H. Tanpınar). 3. Bir kimseye kimliğini ispatlaması için resmî bir makamca verilen belge: "Nüfus cüzdanı." "Maaş cüzdanı." "Evlenme cüzdanı."
Cüzdan Muhteviyatı	1. Bir nesnenin içinde bulunan şeyler: Elindeki bardağın muhteviyâtını üstüme başıma dökerek beni tahkir ede ede fırladı gitti (Hüseyin R. Gürpınar). 2. Bir nesnenin kendinde topladığı, kapsadığı unsurlar: "Okyanusun muhteviyâtı." 3. Mektup, kitap vb. yazılmış şeylerin içine aldığı konular, bahisler, mündericat.
Çapraz Kur	İki para birimi arasındaki dolaylı değişim oranına çapraz kur adı verilmektedir. Uluslararası piyasalarda döviz kurları genellikle ABD doları ile yerel paralar arasındaki değişim oranı şeklinde ifade edilir. Bir başka ifadeyle bir ülke parasının dış değeri genellikle ABD Dolarına karşı kurulla ölçülür. Bu yaklaşım paralelinde ABD doları dışındaki iki para birimi arasındaki değişim oranı bunların ABD doları cinsinden fiyatlarına göre dolaylı olarak hesaplanmaktadır. Çapraz kur, iki ülkenin paralarının her birinin bir üçüncü ülkenin para birimiyle arasındaki paritedir. Bu üçüncü para birimi genellikle ABD dolarıdır. Örneğin Euro ile TL arasındaki çapraz kuru bulmak için, Euro Dolar paritesini, TL Dolar kuruna bölmemiz gerekir.
Çek Keşideleri	1. (Piyango için) Çekiliş: "Yılbaşı keşidesi." 2. (Poliçe, çek vb.) Çekme, çekilme, düzenleme, tertip etme. 3. Hat sanatında yazıya güzellik ve satıra ferahlık vermek, istife uydurmak maksadıyla bâzı harflerin uzatılarak yazılması ve harfin bu şekilde uzatılmış kısmı.
Çekirdek Enflasyon	Enflasyonun geçici veya bir defaya mahsus etkilerden arındırılmış kalıcı kısmıdır. Belirli ürünlerin endeksten dışlanması, istatistiksel analiz ve modele dayalı yöntemler çekirdek enflasyonun hesaplanmasında sıklıkla kullanılmaktadır. Ancak en yaygın takip edilen çekirdek enflasyon göstergeleri dışlama yöntemiyle elde edilenlerdir. Bu amaçla, dışsal etkilere (enerji fiyatları, mevsimsel koşullar, maliye politikası vs) daha açık olan ve geçici nitelikler taşıyabilen, enerji, temel gıda maddeleri fiyatları ve dolaylı vergiler bu tür enflasyon hesaplamalarında dışlanan başlıca unsurlardır.

Çekirdek Yükümlülükler	Bankacılık sektörünün yurt içindeki tasarruf sahiplerinden sağladığı mevduat kaynaklı finansman genel olarak çekirdek yükümlülükler olarak adlandırılmaktadır. Çekirdek yükümlülükler ekonominin büyüklüğü ve hanehalkının servetiyle orantılı şekilde büyüdüğünden bankaların kredi genişlemesi için ekonominin temelleriyle uyumlu bir kaynak olarak kabul edilmektedir. Kredilerin mevduattan hızlı büyüdüğü kredi genişlemesi dönemlerinde bankalar çekirdek olmayan yükümlülüklerle yönelerek finansal sistemdeki makrofinansal kırılganlıkları besleyebilmektedir.
Çıktı Açığı	Bir ekonomide üretimin ya da gelirin toplam değeri olarak ifade edilen GSYH'nın, gerçekleşen düzeyinin, potansiyel düzeyinden farklı olması halinde aradaki farka çıktı açığı deniyor. Çıktı açığının pozitif olduğu durumlarda, talep fazlalığı ortaya çıktığı, dolayısıyla ekonominin normal kapasitesinin üzerinde çalıştığı ve bunun talep yönlü enflasyonist baskıya neden olabileceği düşünülür. Buna karşılık, çıktı açığının negatif olduğu durumlarda, ekonomide talebin zayıf kaldığı, dolayısıyla ortada bir arz fazlalığı veya atıl kapasite oluştuğu, bunun da enflasyonda düşüşe neden olabileceği düşünülür. Çıktı açığı, ekonomideki fiyat baskılarının değerlendirilmesinde önemli bir para politikası değişkeni olarak kabul edilir. Enflasyon hedeflemesi rejiminde merkez bankaları para politikasını geleceğe ilişkin enflasyon beklentilerine göre belirleyip yönlendikleri için çıktı açığını dikkate alırlar.
Çıpa	Ekonomik karar alma süreçlerinde referans olarak alınan büyüklükleri ifade etmek için kullanılır. Örneğin kur çıpası kavramı, bir merkez bankasının kur için belirli taahhütleri sonrasında, diğer ekonomik birimlerin de bu taahhüte güven duyması ile birlikte, alınan ekonomik kararlarda kurdaki değişimlerin esas alınması ve fiyat, ücret artışı, yatırım gibi kararlarının kur politikası çerçevesinde şekillenmesini ifade eder. Bu tür bir çıpaya (politikaya) güvenin olmaması halinde, seçilen büyüklükler bu özelliklerini kaybederler. Parasal büyüklükler, faiz oranları, enflasyon, büyüme oranları çıpa” olarak kullanılan büyüklüklerdir. Özellikle son yıllarda, kur ve faiz oranı gibi büyüklüklerin çıpa olarak kullanımında ortaya çıkan güçlükler, enflasyonun bu amaçla kullanımını yaygınlaştırmıştır.
Çözümleme	Bir finansal kuruluşun faaliyetlerini sürdürebilmesi için gerekli sermayeye artık sahip olmadığının ilgili otoritelerce tespit edilmesi neticesinde, finansal kuruluşun tasfiye edilmesi veya faaliyetlerine devam edebilmesi için ihtiyaç duyduğu sermaye yapısına tekrar kavuşturulması amacıyla özel bir müdahaleye tabi tutulmasıdır.
Dağıtım	Bir merkezden çeşitli yerlere gönderme işi.
Dahili Borç	Devletin kendi vatandaşlarına veya kuruluşlarına olan borcu.
Dahili Ticaret	Dahili ticaret, bir ülkenin ulusal sınırları içinde kalan ticaret etkinliğidir.
Dahili Varidat	İç gelirler, yurt içinden elde edilen gelirler.

Dalgalı Kur Rejimi	Kurun büyük ölçüde piyasadaki arz ve talep koşullarına göre belirlendiği sistemi ifade eder. Döviz kurlarındaki aşırı oynaklığı ve/veya piyasa temellerinden kopuk hareketleri önlemek amacıyla merkez bankaları döviz alımı/satımı yoluyla piyasaya seyrek olarak ve sınırlı miktarlarda müdahale etmektedir.
Dalgalı Vaziyet	Dalgalı vaziyet, döviz kuru sistemlerinden biri olan dalgalı kur sisteminin uygulandığı durum anlamına gelir
Damping	Damping iki temele dayanarak tanımlanabilir. Fiyat açısından bakarsak; bir şirketin ürettiği malı iç piyasada sattığı fiyatın altında bir fiyata ihraç etmesi halini damping olarak tanımlayabiliriz. Maliyet açısından bakarsak; bir şirketin ürettiği malı maliyetinin altında bir fiyata ihraç etmesi haline damping diyebiliriz. Damping olgusu başlıca iki şekilde karşımıza çıkar. Eğer bir malın ihraç fiyatı geçici bir süre için düşük tutuluyorsa geçici damping söz konusudur. Burada ihracatçının amacı piyasayı ele geçirmekten çok elindeki stok fazlasını satmak olabilir. Buna karşılık ihraç fiyatı sürekli olarak düşük tutularak rakip üreticileri piyasadan çıkarıp piyasayı ele geçirmek hedefleniyorsa o zaman sürekli damping olgusuyla karşı karşıyayız demektir.
Darlaşma	Ekonominin bir pazardaki mal ve hizmet üretiminde genel bir azalmaya maruz kaldığı ekonomik bir olaydır.
Darülmesai	Darülmesai, çalışma yeri, mesai yeri, atölye anlamına gelen bir Osmanlıca terimdir.
Davranışsal Ekonomi	Davranışsal ekonomiyi; neoklasik ekonomi yaklaşımının temel kabulü olan rasyonel insan varsayımının gerçek yaşamda çoğu zaman geçerli olmayabileceğini dikkate alarak normal insan davranışlarını anlamak için işin içine psikolojiyi de katan bir ekonomi yaklaşımı olarak tanımlamak mümkün. Neoklasik ekonomi yaklaşımı, rasyonellik kabulünden hareketle, insanın nasıl davranmasının beklendiğini anlatmayı esas alırken, davranışsal ekonomi, insanların gerçek yaşamda nasıl davrandığını anlamaya çalışıyor. Bu çerçevede davranışsal ekonomi; insanların duyguları, eğilimleri ve ön yargıları gibi psikolojik faktörlerin rasyonel karar verme sürecini bulanık hale getirdiğini, dolayısıyla ekonomi biliminde bunların da hesaba katılması gerektiğini öne sürüyor.
Dealer	Alım-satım işlemlerinde kendi nam ve hesabına hareket eden kişi ve kurumlara verilen isimdir.
Debbağ	Deri terbiye eden kişi.
Debbağhâne	Dericilerin deriyi sepileyip terbiye ettikleri yer, tabakhâne.
Deflasyon	Deflasyon en kısa tanımıyla fiyatlar genel düzeyinde sürekli düşüş halidir. Bu durumda paranın satınalma gücü yükselir. Burada dikkat edilmesi gereken konu fiyat düşüşünün genel olması ve süreklilik göstermesidir. Bir başka ifadeyle bir ya da iki malın fiyatının düşmesi ya da bütün malların fiyatının bir defaya özgü olarak düşmesi deflasyon olarak tanımlanamaz. Yılbaşında eğer 100 TL'ye alınan malların aynısını yılsonunda 90 TL'ye alıyorsanız o zaman paranızın satınalma gücü artmış demektir.

Deflatör	Parasal terimlerle (nominal) ifade edilmiş olan bir iktisadi büyüklüğün (örneğin ücretler, hammadde fiyatları, maliyetler vb.) değerinin gerçek değere (reel) çevrilmesinde kullanılan fiyat endeksini ifade eder.
Değer Çelişkisi	Bir başka adı elmas – su çelişkisidir. Su, yaşam için vazgeçilmez bir nesne, elmas ise süs ve gösteriş dışında anlamı olmayan bir nesnedir. Buna karşın elmasın piyasa fiyatı suyunki ile ölçülemeyecek kadar yüksektir. Bu çelişkinin nedeni ekonomideki temel meselelerden birisine bolluk – kıtlık, arz – talep meselelerine götürür bizi. Bir şey bolsa (yani arzı talebinden fazlaysa) fiyatı düşer, bir şey kıtsa (yani arzı talepten düşükse) fiyatı yükselir. Su bol, elmas ise kıttır. Bir malın fiyatını, o malın ne kadar yararlı ve vazgeçilmez olduğu değil onun ne kadar az ya da çok bulunur durumda olduğu belirler.
Değişken	Farklı değerler alabilen bir büyüklüktür. Örneğin fiyat, ekonomi teorisinde önemli bir değişkendir. “x malının birimi 2 liradır” dediğimizde, bir birim x malı aldığımız zaman 2 lira para ödeyeceğimizi söylemiş oluyoruz. Buradaki 2 lirayı gösteren x malı fiyatı, değişken bir kavramdır. Çünkü zaman içinde birçok başka büyüklükle bağlantılı olarak değişik değerler alabilir. Eğer bir değişken, bir modelin içinde açıklanabiliyorsa içsel ya da bağımlı değişken, modelin dışındaki faktörler aracılığıyla açıklanıyorsa dışsal ya da bağımsız değişken adını alır. Örneğin; satılan ekmek miktarı x ekmek fiyatı = fırının cirosu şeklinde basit bir modelimiz varsa ve ekmek fiyatını bize belediye bildiriyorsa buradaki ekmek miktarı bağımlı değişken, ekmek fiyatı ise dışarıda belirlendiği için bağımsız değişkendir.
Değişken Faizli İhraçlar	Getirisi, ihracı sırasında sabitlenmeksizin önceden belirlenen başka değişkenlere bağlanan kıymetlerdir. Gerçekleşen enflasyona veya LIBOR gibi uluslararası faiz oranlarının, örneğin geçmiş 3 aylık ortalamasına endekslenen ihraçlar bu türe girmektedirler. Getiri (faiz) oranlarındaki belirsizliğin arttığı ve fiyat oluşumlarının güçleştiği ortamlarda, hem ihraç eden hem de yatırımı yapan kişi ve kuruluşlar açısından riski daha düşüktür.
Depo	Türk lirası depo borç alma ve borç verme imkânı, Merkez Bankasının belirli vadeler için gün içinde ilan ettiği faiz oranlarından Türk lirası borç almak veya borç vermek isteyen bankalara teminatları ve limitleri dâhilinde sağladığı mevduat imkanıdır. Söz konusu imkân Merkez Bankası bünyesinde faaliyet gösteren Bankalararası Para Piyasası aracılığı ile sağlanır
Depozito	Güvence akçesi. Kabıyla birlikte satılan bir malın kabı için alınan ve kap geri getirildiğinde alıcıya verilen para.
Depresyon	Bir ekonomide ekonomik faaliyetlerin uzun süreli olarak aşağı yönlü olması depresyon olarak adlandırılıyor. Depresyon ile resesyonu birbirinden ayıran iki önemli nokta vardır: (1) Resesyon ekonomik faaliyetlerde daha kısa süreli bir küçülme halidir. Genellikle iki çeyrek ile birkaç yıl arasında sürer. Depresyon daha uzun süreli bir çöküşü ifade eder. Örneğin İngiltere ve ABD’de Uzun Depresyon (1873 – 1896) neredeyse çeyrek yüzyıl sürmüştür.

	ABD’de Büyük Depresyon (1929 – 1933) 5 yıl sürmüştür. (2) Resesyonda GSYH küçülmesi daha düşük düzeydedir. Bazı iktisatçılara göre GSYH’daki küçülmenin depresyon olarak kabul edilmesi için yüzde 10 dolayında bir küçülme olması gerekir.
Deregülasyon	Devlet kısıtlamalarının azaltılması ya da tamamen kaldırılmasına deregülasyon deniyor. Deregülasyonu savunanların tezi; daha az sayıda, daha basit hukuki düzenlemelerin, üretimde verimliliği artıracağı, hizmet veya ürün kalitesini artırıp fiyatını düşüreceği görüşüne dayanır.
Deruhte Edilen Para	Deruhte edilen para, üzerine alınan veya üstlenilen para anlamına gelir. Bu terim, bir borcu veya bir yükümlülüğü ödemek için kabul edilen para olarak da kullanılabilir. Örneğin, bir kişi bir başkasının borcunu ödemeyi deruhte edebilir. Bu durumda, deruhte edilen para, borçlunun borcunu ödemek için alacaklıya verilen paradır.
Destgah	Ham maddeleri işleyerek piyasaya çıkacak duruma getiren iş yeri, yapımevi.
Devalüasyon	Bir ülkenin ulusal parasının yabancı ülkelerin ulusal paraları karşısında değişim değerinin (parite) idari bir kararla düşürülmesi eylemine devalüasyon denir. Devalüasyon sabit kur rejiminde uygulanan bir karardır. Dalgalı kur rejiminde oranın değeri piyasada her gün değişir.
Devlet İç Borçlanma Senetleri	Hazine Müsteşarlığı tarafından yurt içi piyasada ihraç edilen borçlanma senetleridir.
Devlet İştirakleri	Devletin ortak olduğu veya pay sahibi olduğu şirket veya kuruluşlar.
Devlet Sanayi Ofisi	Devletin sanayi sektöründeki faaliyetlerini yürüten kurum.
Devlet Sermayesi	Devletin sahip olduğu mal veya para.
Devletçilik	Bir milletin yönetimle ve ekonomiyle ilgili işlevlerinin devletçe birleşik bir yönetim altında bütünleştirilmesi siyaseti ve öğretisi, erkincilik karşıtı.
Dezenflasyon	Fiyat artış hızının azalması anlamına gelmektedir. Yüksek enflasyondan düşük enflasyona geçiş sırasında yaşanan düşen enflasyon sürecini ifade etmektedir.
Dış Ticaret Hadleri	İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranıdır. Dış ticaret haddinin 100’ün üzerinde bulunması, dış ticarete konu malların ihracat fiyatlarının ithalat fiyatlarına göre daha yüksek olduğunu gösterir. Birim değer endeksleri TÜİK tarafından hesaplanmaktadır
Dış Ticaret Rakamları	Dış ticaret rakamları, bir ülkenin belirli bir dönemde diğer ülkelerle yaptığı mal ve hizmet alışverişinin değerini gösteren istatistiksel verilerdir.
Dışa Bağımlılık	Kendi teknoloji ve sanayi altyapısını oluşturmakta yetersiz kalan ülkelerde üretim için gerekli olan yatırım malları, hammadde veya ara malların diğer ülkelerden ithal edilerek karşılanması, söz konusu madde ve hammaddelerin yurt içinde üretilmemesidir.

Dışticaret Dengesi (Trade Balance)	Bir ülkenin yurtdışından döviz ödeyerek ithal ettiği mallar için yaptığı döviz ödemeleriyle yurtdışına döviz karşılığı sattığı mallardan elde ettiği döviz gelirleri arasındaki farka dışticaret dengesi denir.
DİBS (Devlet İç Borçlanma Senetleri)	Hazinenin bir yıl ve daha uzun vadeli iç borçlanmada kullandığı senetlere Devlet Tahvili (ya da kısaca Tahvil), bir yıldan kısa vadeli iç borçlanmalarda kullandığı senetlere ise Hazine Bonosu (ya da kısaca Bono) adı veriliyor. Her iki borçlanma senedine ortaklaşa olarak Devlet İç Borçlanma Senetleri deniyor ve DİBS kısaltmasıyla gösteriliyor. Piyasada bunlara “Hazine Kağıtları” da deniyor. DİBS’ler, Hazine’nin yaptığı borçlanmanın vade yapısına göre yukarıdaki gibi farklılık göstermesinin yanı sıra faiz yapısına göre de farklılık gösterir. Kuponsuz (faizsiz) DİBS’ler, sabit getirili, iskontolu kağıtlardır. Bunların faiz getirisi kağıdın vade sonunda ulaşacağı nominal değeri ile satış fiyatı arasındaki farktan oluşur. Örneğin Hazine, ihaleyle 100 TL’lik tahvili satışa sunuyor ve diyelim ki 93 TL teklif edene satıyor. Yani bu DİBS’i alan kişi Hazine’ye 93 TL ödeyip bu kağıdı alacak ve bir yılın sonunda bunu Hazine’ye götürdüğünde 100 TL alacak demektir. Bu durumda bu kağıdın faizi $(100 - 93)/93 = \% 7,5$ olarak belirlenmiş oluyor. Kuponlu DİBS’ler ise yatırımcıya belirli dönemlerde kupon ödemesi (faiz ödemesi) yapan, sabit ya da değişken faizli kağıtlardır. Kuponlu DİBS’ler TL ve döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak ihraç edilebilmektedir. Bu kağıtlar faiz yapısına göre farklı olabiliyor. Sabit faizli DİBS’ler faizi, ihraç sırasında belirlenmiş ve değişmeden kalacak olan senetleri ifade ediyor. Değişken faizli DİBS’lerde ihraç edilmiş olan kağıtların faizleri vadeden önce belirli bir sürede Hazine borçlanma ihalelerinde oluşan faizlerin ortalaması alınarak belirleniyor. Bunlar TÜFE endeks değerine bağlı olarak da ihraç edilebiliyor. Bu durumda faiz vade tarihindeki TÜFE endeks değerine göre belirleniyor.
Direnç	Direnç kavramı en basit anlatımla fiyatlardaki yükselişin durmasının beklendiği seviye olarak açıklanabilir. Direnç seviyelerinde finansal ürünlerdeki alışın durması veya yavaşlaması, satıcıların bu seviyeden tepki vermeleri veya kar realizasyonu yapmaları olarak yorumlanır.
Disponibilite	Merkez Bankası’nın bankaların kabul ettiği mevduata karşılık kasalarında tutulmasını zorunlu kıldığı parasal karşılıklardır. Ankes zorunlu olmadığı halde disponibilite zorunludur.
Doğal İşsizlik Oranı	Milton Friedman, geçici ve yapısal işsizlik biçiminde ortaya çıkan işsizliği ‘doğal işsizlik’ ve bunun oranına da ‘doğal işsizlik oranı’ adını veriyor. Doğal işsizlik oranı her ekonomi için kendi yapısına göre oluşmuş farklı bir orandır. Bu tür hesaplamalar genellikle uzun yıllar ortalaması alınarak yapılır. Mesela bu oran ABD ekonomisi için yüzde 4 – 5 aralığı olarak hesaplanmaktadır.
Doğrudan (Kesin) Alım	TCMB’nin para politikası hedefleri çerçevesinde, para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla kullandığı açık piyasa işlemlerinden biridir. Genellikle, piyasada kalıcı likidite açığı (sıkışıklığı) olduğu durumlarda, TCMB’nin piyasadan (açık piyasa işlemi yapmaya yetkili kuruluşlardan) kendi portföyü için menkul kıymet almasını ve karşılığında sisteme kalıcı olarak likidite sağlamasını ifade eder.

Doğrudan (Kesin) Satım	TCMB'nin para politikası hedefleri çerçevesinde, para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla kullandığı açık piyasa işlemlerinden biridir. Genellikle, piyasada kalıcı likidite fazlası olduğu durumlarda, TCMB'nin piyasaya (açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlara) kendi portföyünden menkul kıymet satmasını, karşılığında sistemden likidite fazlasını kalıcı olarak çekmesini ifade eder.
Doğrudan Alım	Genellikle piyasada kalıcı likidite sıkışıklığı olduğunda kullanılan doğrudan alım işlemleri, Merkez Bankası tarafından tedavülde bulunan kıymetlerin, işlem tarihinde belirlenmiş fiyat üzerinden işlem valöründe açık piyasa işlemi yapmaya yetkili kuruluşlardan satın alınması işlemidir.
Doğrudan Satım	Genellikle piyasada kalıcı likidite fazlası olan durumlarda kullanılan doğrudan satım işlemleri, Merkez Bankası tarafından açık piyasa işlemleri portföyündeki mevcut kıymetlerin, işlem tarihinde belirlenmiş fiyat üzerinden, işlem valöründe açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlara satılması işlemidir.
Doğrudan Sermaye Yatırımı	Doğrudan yabancı sermaye yatırımı; yatırımcının yerleşik olduğu ekonomi dışındaki bir ekonomide bir işletmenin yönetimini kontrol ettiği veya yönetiminde söz sahibi olduğu uzun vadeli bir yatırım şeklidir. Doğrudan yabancı sermaye yatırımında, yatırımcının işletmenin sermayesinde %10 veya daha fazla paya sahip olması veya yönetimde söz sahibi olması esastır. Bu tür yatırımlar, yapıldığı ülkede elde ettiği kâr payının bir bölümünü merkez kuruma transfer eder. Yabancı sermaye yatırımı bir ülkeye yabancı kaynağın geliş yollarından en iyisidir. Çünkü kredi, portföy yatırımı ya da faizli getirilere yatırım gibi yatırımlarda olduğu gibi en küçük bir risk oluştuğunda çıkıp gitmez, kalıcıdır. Dolayısıyla finansal piyasalardaki dalgalanmalara katkıda bulunmaz.
Doğrudan Yabancı Yatırım	Yatırımcının yerleştiği olduğu ekonomi dışındaki bir ekonomide bir işletmenin yönetimini kontrol ettiği veya yönetiminde söz sahibi olduğu uzun vadeli bir yatırım şeklidir. Doğrudan yabancı yatırımında, yatırımcının işletmenin sermayesinde %10 veya daha fazla paya sahip olması veya yönetimde söz sahibi olması esastır.
Dolar Endeksi	ABD Dolar Endeksi, Amerikan dolarının 6 büyük para biriminin (Japon Yeni, Euro, Kanada Doları, İngiliz Sterlini, İsveç Kronu ve İsviçre Frangı) oluşturduğu döviz sepetine karşı değerini ölçen bir endekstir. DxY kısaltmasıyla ifade edilir. Mart 1973'te Bretton Wood's sisteminin kaldırılmasından kısa bir süre sonra 1973 = 100 endeks değeri baz alınarak hesaplanmaya başlamıştır. Dolar endeksi doların bu 6 önemli ve rezerv para karşısındaki değerini ölçtüğü için hangi yönde ve hangi hızla değiştiğini ve dolayısıyla ABD ekonomisinin başlıca ticaret partnerlerine karşı nasıl bir görünüm içinde olduğunu gösteren özet bir endeks olarak kullanılır. Endeksin 100'ün altında seyretmesi doların diğer para birimleri karşısında zayıfladığını 100'ün üzerinde seyretmesi ise doların diğer para birimlerine karşı aşırı değer kazandığını gösterir.
Dolarizasyon	Dolarizasyon, bir ülkede yerleşik ekonomik birimlerin, yüksek enflasyon ve belirsizlik ortamı yüzünden ulusal paranın muhtemel

	değer kaybından korunmak için yabancı para ve yabancı para cinsinden varlık tutmaları şeklinde tanımlanır.
Dolaşımdaki Banknotlar	TCMB tarafından tedavüle çıkarılmış ve tedavülde bulunan banknotlardır.
Dolaşımdaki Para	Dolaşımdaki banknotlar ile madeni para toplamından, banka kasalarında bulunan banknot ve madeni para tutarlarının çıkarılması ile elde edilen tutardır.
Dönemsel Faiz	Bir yatırımın fiilen elde tutulma süresince getireceği faizi ifade eder.
Dördüncü Madde Konsültasyonu (Article Four Consultation)	IMF'nin anasözleşmesinin dördüncü maddesi gereğince üye ülkelerde yılda bir kez gerçekleştirdiği ekonominin görünümü ve gidişi hakkında inceleme ve değerlendirmeler ve ülke yetkili ve kurum temsilcileriyle yaptığı görüşmeler. Bu görüşmeler sonucunda IMF heyeti, ülkeden ayrılırken yetkililere özet bir not (genellikle concluding remarks diye adlandırılıyor) bırakırlar ve ABD'ye döndükten sonra da ülkenin ekonomik durumunu verilerle anlatan Dördüncü Madde Konsültasyon Raporunu (Article 4 Consultation Report) yazarak IMF İcra Direktörleri Kurulu'nun görüş ve onayına sunarlar. Rapor, kurulda görüşülüp onaylandıktan sonra yayınlanır ve yatırımcılar açısından önemli bir rehber olarak kabul edilir.
Dördüncü Sanayi Devrimi	Sanayi Devrimi diye bilinen Birinci Sanayi Devrimi ilk kez İngiltere’de buhar gücünün üretime uygulanmasıyla başladı. Bu uygulama o zamana kadar atölyelerde büyük ölçüde elle yapılan üretimin makinelerle yapılmasına yol açtı ve üretimin görülmemiş biçimde katlanarak artmasını sağladı. Buhar gücünün yerini elektrik gücünün alması üretimin hem hızlanmasının hem de miktar olarak artmasının yolunu açtı. Elektriğin sanayiye uyarlanması 2. Sanayi Devrimi deniyor. Bunu elektroniğin sanayiye uygulanması izledi. Bilgisayarların üretime yöne ve şekil vermesi üretimi yeniden farklı ve üst bir düzeye çıkardı. Elektroniğin sanayiye girişine de 3. Sanayi devrimi diyoruz. Dünya bugün artık robotların üretime girerek üretime yön vereceği bir aşamaya geçmeye hazırlanıyor. İşte bu yeni düzene de 4. Sanayi Devrimi adı veriliyor.
Döviz	Yabancı ülkelere ödeme yapmada kullanılabilecek her çeşit ödeme aracı, yabancı devlet parası ve bu para ile ödenmek üzere düzenlenmiş senet, poliçe, çek vb.
Döviz Depo İşlemleri	Döviz depo işlemleri geçici bir süre için döviz likiditesi ihtiyacı olan bankalar ile döviz likiditesi fazlasına sahip bankalar arasında Merkez Bankası garantörlüğünde belirli bir faiz ve vadeyle yapılan işlemlerdir. Döviz likiditesine ihtiyaç duyan bankalar Merkez Bankası tarafından belirlenen faiz oranından da işlem yapma imkanına sahiptirler. Bu çerçevede, Merkez Bankası euro ve ABD doları olmak üzere piyasa üyesi bankalara limitleri dahilinde fon sağlamaktadır.
Döviz Kaçırmak	Yurt dışına izinsiz döviz çıkarmak.
Döviz Kuru	Ulusal bir paranın, diğer bir ulusal para cinsinden ifadesidir.

Döviz Kuru Rejimleri	Döviz kurları günümüzde özellikle küçük ve açık ekonomiler için taşıdıkları önem ve reel ekonomiyi doğrudan etkileme potansiyelleri nedeniyle, uygulanan para politikası çerçevesinde doğrudan hedef, gösterge veya araç olarak kullanılmaktadırlar. Döviz kuruna yönelik uygulamalar, bir uçta sabit kur rejimi, diğer uçta ise serbest dalgalı olmak üzere, iki rejim arasında şekillenmektedir. Sabit kur rejiminde, ulusal paranın değeri yabancı bir para veya paralardan oluşan bir sepet karşısında sabitlenmekte ve bu değerın sürmesi para otoritesi tarafından bazen açık bazen de dolaylı olarak garanti edilmektedir. Para Kurulu (Currency Board) türü uygulamalarda, bir taraftan kur sabitlenirken diğer taraftan ulusal para arzı tamamen bu kur üzerinden gerçekleştirilen döviz alım-satımlarına bağlanmaktadır. Serbest dalgalı kur rejiminde ise, döviz kurunun fiyatı piyasada oluşan arz ve talebe göre belirlenmektedir. Bunların yanı sıra birçok ara rejim mevcuttur. Örneğin dalgalı kur rejiminde kur büyük ölçüde piyasadaki arz ve talep koşullarına göre belirlenmekle birlikte para otoritesi piyasaya seyrek olarak ve sınırlı miktarlarda müdahale etmekte; kontrollü dalgalanma (managed float) rejiminde yine herhangi bir kur hedefi olmamakla birlikte çeşitli nedenlerle sık sık müdahaleler gerçekleştirebilmektedir. Sürünen kur (crawling peg) adı altındaki rejimlerde ise, kur belirli bir takım kriterlere göre yönlendirilmekte ve para otoritesi tarafından gerektiğinde müdahale edilmektedir. Kura yönelik bu tür rejimlerin seçimi, ülkelerin içinde bulunduğu şartlara göre değişmektedir
Döviz Muamelesi	1. Muâmeleler, karşılıklı davranışlar. 2. Ticârî işlemler. 3. Resmî dâirelerde bir iş için yapılan kayıt vb. işlemler 4. Fıkıhın âile ve mîras hukûku, sözleşme gibi toplum hayatını ilgilendiren hükümlerini ihtivâ eden bölümü
Döviz Piyasası	Döviz piyasaları, yabancı paraların alınıp satıldığı ya da bir ulusal paranın başka bir paraya dönüştürülmesine olanak veren kurumsal yapılardır. Bir başka deyişle, döviz arz ve talebinin karşılaştığı piyasaya döviz piyasası denir.
Döviz Takyidatı	Döviz takyidatı, bir ülkenin döviz piyasasına uyguladığı kısıtlama veya kontrol anlamına gelir.
Duyun-İ Umumiye	Duyun-ı umumiye, 1881-1928 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin dış borçlarını denetleyen kurumun adıdır.
Dünya Bankası (The World Bank, Ibrd)	Dünya Bankası beş kuruluşu bünyesinde barındıran Birleşmiş Milletlerin özerk kuruluşlarından birisidir. Bretton Woods toplantısı sırasında kurulması kararlaştırılmış ve II. Dünya Savaşı sonrasında faaliyete geçmiştir. IMF ile birlikte ikisine Bretton Woods ikizleri adı verilmektedir. Amacı, üye ülkeler içinde yer alan gelişme yolundaki ekonomilerin kamu kesimi projelerini (kendisine bağlı IBRD eliyle) ve özel kesim projelerini (kendisine bağlı IFC eliyle) finanse etmektir. Ayrıca yine kendisine bağlı IDA aracılığıyla çok düşük gelirli üye ülkelere imtiyazlı finansman sağlamaktadır. Dünya Bankası şemsiyesi altında yer alan kuruluşlardan MIGA, gelişme yolundaki ülkelere yatırım yapan yatırımcıları siyasal risklerden koruyan bir sigorta gibi görev yaparken ICSID de bu tür

	yatırımlardan ihtilaflı hale gelenleri mahkemeye gitmeden çözmeye çalışan bir hakem kurulu olarak görev yapmaktadır.
Dünya Bankası (World Bank)	1944 yılı sonrasında, Avrupa'nın yeniden imarına yönelik olarak "Uluslararası Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası (International Bank for Reconstruction and Development - IBRD)" adı altında kurulan uluslararası bir örgüttür. Daha çok, gelişmekte olan ülkelere uzun vadeli proje kredileri sağlamaktadır. Son yıllarda görev tanımları içine, gelişmekte olan ülkelerin dış borçları ve yoksullukla mücadele kavramları da girmiştir.
Düyun	Borçlar.
Düz Ürem	Basit faiz.
Eastern Telgraf Kumpanyası	Doğu Telgraf Şirketi, 19. yüzyılda Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında telgraf hattı kuran bir şirket.
Ecir	Bir iş karşılığında ödenen para veya mal.
Ecnebi Dövizi	Yabancı para birimi, döviz.
Ecnebi Malları	Yabancı sermaye.
Ecnebi Parası	Yabancı para birimi, döviz.
Ecnebi Sermayesi	Yabancı sermaye, yabancı ülke veya kuruluşların bir ülkede yaptığı yatırım veya sahip olduğu pay
Eda Etmek	Ödemek.
Eder	Fiyat, paha.
Efektif	Kaydi forma dönüşmemiş, ekonomik birimlerin fiilen banknot ve madeni para olarak ellerinde tuttıkları parayı ifade etmek için kullanılan bir terimdir.
EFT	EFT Türk lirası üzerinden yapılan ödeme işlemlerinin bankalar arasında elektronik ortamda gerçekleştirilmesini sağlayan bir ödeme sistemidir.
Efza	Çoğaltma, artırma.
Efzayış	Çoğalma, artma.
Egzotik Opsiyonlar	Talep edenin ihtiyacına göre şekillendirilen opsiyonlardır. "Barrier option" adı altında opsiyona konu olan kıymetin opsiyonda öngörülen fiyatı, örneğin geçmesi halinde geçerliliğini yitiren opsiyonlar, ya da "Lookback options" adı altında belli bir dönemde gerçekleşen örneğin en yüksek fiyatı opsiyona fiyat kabul eden opsiyonlar bu türe örnekler.

Ehven	Ucuz, hesaplı.
Ekelge	Tarla, mezraa.
Ekinci	Çiftçi.
Ekonometri	Ekonometri, ekonomik verileri, ekonomideki ilişkileri, matematik, istatistik ve bilgisayar bilimi aracılığıyla deneysel bir biçimde değerlendirerek, inceleyen bilim dalıdır. Günümüzde daha güçlü bilgisayar yazılımların varlığıyla ekonometrik analizlerin gücü artmıştır. Kelime kökeni olarak "ekonomik ölçüm" anlamına gelmektedir. Matematiksel İktisat, İstatistik ve Ekonomi Teorisi'nin bir birleşiminden oluşur. Ekonomik teorisinin deneysel analizle sınanmasını mümkün kılar. Örneğin talep eğrisinin ekonomi Teorisinin öngördüğü gibi aşağı doğru eğimli (negatif eğimli) olup olmadığı ekonometrik yöntemlerle test edilir. Ekonomi Teorisi eğim katsayısının kesin değeri hakkında bir yorumda bulunmazken, Ekonometri ile eğim katsayısının değeri kestirilmeye çalışılır. Talep eğrisi örneğinde bir malın fiyatında meydana gelen bir birimlik artışın, talep miktarında herhangi bir azalmaya yol açıp açmadığı, azalma oluyorsa belli bir aralıkta yaklaşık olarak ne kadar bir azalmayı beraberinde getirdiği ekonometri ile ölçülür. Ekonometrinin en çok kullanılan yöntemi regresyon analizidir.
Ekonomi	İktisat.
Ekonomide Büyüme ve Fiyatlar İlişkisi	Ekonomiler büyüme ve enflasyonla ilişkilerine göre dörde ayrılırlar: (1) Bir ekonomi sıfır enflasyonla büyüyorsa orada enflasyonsuz büyüme geçerlidir. (2) Bir ekonomide hem reel büyüme hem de enflasyon varsa enflasyonlu büyüme söz konusu demektir. (3) Bir ekonomide reel büyüme sıfır ya da sıfıra yakın iken enflasyon varsa stagflasyon durumu geçerlidir. (4) Bir ekonomide GSYH reel olarak küçülürken enflasyon da ortaya çıkıyorsa o ekonomi slumpflasyon ile karşı karşıyadır.” Aslında bu dört durumun çeşitli varyansları da söz konusu olabilir. Örneğin deflasyonlu resesyon hali bunlardan birisidir. Bu durumda ekonomik küçülmeye fiyatların eksiye gitmesi hali eşlik eder.
Ekonomide Isınma	Ekonominin ısınması en basit biçimiyle GSYH büyümesinin, sağlam kaynaklara dayanmaksızın, potansiyel büyümenin ötesine geçmesi anlamına geliyor. Potansiyel büyüme oranı da çeşitli biçimlerde tanımlanabilir. Uzun yıllar büyüme ortalaması potansiyel büyüme oranı olarak kabul edilebilir. Örneğin Türkiye için potansiyel büyüme oranı yüzde 5'tir. Buna göre ekonomi yüzde 5'ten yavaş büyüyorsa potansiyelini kullanamıyor, yüzde 5'ten hızlı büyüyorsa potansiyelini zorluyor demektir. Eğer ekonominin büyüme potansiyelini zorlaması örneğin cari açığın büyümesi ve bu açığın sıcak parayla finansmanı yoluyla oluyorsa o zaman ekonomi ısınıyor demektir. Ya da ekonomideki potansiyel üstü büyüme örneğin bütçe açığının hızlı artmasıyla sağlanıyorsa ekonomi yine

	ısınıyor demektir. Bu gibi hallerde ekonomi soğutulamazsa sorunlar ortaya çıkabilir.
Ekonomik Akım	Bir muhasebe dönemi içerisinde gerçekleşen işlemlerin toplam değerini ifade eder.
Ekonomik Buhran	Bunalım, bunluk, kriz.
Ekonomik Güven Endeksi	Tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirme, beklenti ve eğilimlerini özetleyen, tüketici güven göstergesi ile mevsim etkilerinden arındırılmış imalat sanayi (reel kesim), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ilişkin güven göstergelerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşan bir endekstir.
Ekonomik Kavrayış	Ekonomik kavrayış, ekonomik sistemlerin, piyasaların, kurumların, politikaların ve aktörlerin işleyişini ve etkileşimini kavramak için gerekli olan bilgi, beceri ve tutumları içerir. Ekonomik kavrayış, bireylerin ekonomik kararlar alırken rasyonel davranmalarına, ekonomik fırsat maliyetlerini değerlendirmelerine, ekonomik sorunlara çözüm bulmalarına ve ekonomik hak ve sorumluluklarını yerine getirmelerine yardımcı olur.
Ekonomik Plan	Ekonomik plan, bir ülkenin veya bölgenin ekonomik hedeflerini ve bu hedeflere ulaşmak için izlenecek strateji ve politikaları belirleyen bir belgedir
Ekonomik Safsata	Bir düşüncüyü ortaya koyarken ya da anlamaya çalışırken yapılan yanlış çıkarsamaya dayalı olarak ortaya atılan düşünceye safsata adı veriliyor. Bir başka tanımlamaya göre safsata, ilk bakışta geçerli gibi görünmekle birlikte yakından incelendiğinde doğru olmadığı ortaya çıkabilen iddialardır. Safsataların en yaygın olduğu alanların başında ekonomi geliyor. Henry Hazlitt bu durumu “Ekonomi, bütün diğer bilimlerden daha fazla safsatanın etkisi altındadır” sözüyle özetliyor. Bazen safsatalar öylesine mantıklı görünür ki insan sorup sormadan arkasına takılır gider. Soruşturmayı çoğu kez gerekli görmeyiz çünkü böyle bir safsatayı uydurmanın kimseye bir yararı olmadığı gibi bir nedeni de yoktur.
Ekonomik Teşebbüs	Ekonomik teşebbüs, mal veya hizmet üretmek veya satmak amacıyla kurulan özel veya kamu kuruluşudur
Elektronik Fon Transfer Sistemi - EFT	Türk lirası üzerinden yapılan ödeme işlemlerinin elektronik ortamda gerçek zamanlı mutabakatını sağlayan ödeme sistemidir. EFT sisteminin sahibi ve işleticisi TCMB’dir. EFT Sistemi Müşteriler Arası TL Aktarım Sistemi ve Bankalararası TL Aktarım Sistemi olmak üzere iki bileşene sahiptir. EFT Sistemi resmi tatil günleri dışında hafta içi her gün 08.00- 17.30 saatleri arasında çalışmakta, yarım işgünlerinde ise sistem 13.00’da kapanmaktadır.
Elektronik Menkul Kıymet Transfer Sistemi - Emkt	Menkul kıymetlerin bankalar arasında aktarımının ve mutabakatının, elektronik ortamda gerçek zamanlı ve kaydi olarak yapılmasını sağlayan menkul kıymet mutabakat sistemidir. EMKT Sisteminde, devlet iç borçlanma senetleri ile bazı kamu kuruluşları tarafından ihraç edilen senetlere ilişkin işlemler yapılmaktadır. EMKT Sisteminde yapılan işlemlerde ödeme karşılığı teslimat (ÖKT) ilkesi geçerlidir. Bu ilke kapsamında, menkul kıymet

	aktarımı, söz konusu menkul kıymete ilişkin fon aktarımının gerçekleşmesi ile eş anlı olarak yapılmaktadır. EMKT Sistemi resmi tatil günleri dışında hafta içi her gün 08.00- 17.30 saatleri arasında çalışmakta, yarım işgünlerinde ise sistem saat 13.00'te kapanmaktadır. EMKT Sisteminin sahibi ve işleticisi TCMB'dir.
Elektronik Para	Elektronik para ihraç eden kuruluş tarafından kabul edilen fon karşılığı ihraç edilen, elektronik olarak saklanan, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'da tanımlanan ödeme işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılan ve elektronik para ihraç eden kuruluş dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından da ödeme aracı olarak kabul edilen parasal değerdir.
Elektronik Para Kuruluşu	6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında elektronik para ihraç etme yetkisi verilen tüzel kişidir.
Emisyon	Dolaşıma çıkarmak, ihraç etmektir.
Emisyon Grubu	Belirli bir grafik tasarım anlayışı ve boyut düzeni içinde dolaşıma çıkarılan banknot serisidir.
Emisyon Hacmi	TCMB tarafından tedavüle çıkarılmış ve tedavülde bulunan banknotlar ile tedavülden kaldırılmış olmasına rağmen 10 yıllık zaman aşımı süresi henüz dolmamış tedavülde bulunan banknotların toplamıdır.
Emlak	Ev, arsa, bahçe vb. taşınamayan mal ve mülklerin ortak adı, taşınmazlar, gayrimenkul.
Emperyalizm	Emperyalizm; bir devletin, başka devlet veya uluslar üzerinde kendi çıkarları doğrultusunda etkide bulunmaya yönelik faaliyetleridir. Emperyalist devlet, etkisi altına aldığı devletin kaynaklarından yararlanmaya başlar. Emperyalizm kavramı 1870'lerde İngiltere'de ortaya çıkmıştır. Emperyalizmi tanımlamak için kullanılan ölçüler şunlardır: Bir ülkenin topraklarını başka bir ülke aleyhine genişletmesi, bir devletin başka bir devleti vergiye bağlaması, bir devletin başka bir devletin topraklarındaki kaynaklardan yararlanması, bir devletin başka bir devletin halkına kendi kültürünü yayması. Görüleceği üzere emperyalizm, ekonomik sonuçların ötesinde sonuçları da olan bir faaliyetler toplamıdır. 1900'lerde Lenin, emperyalizmi kapitalizmin en yüksek aşaması olarak tanımlayarak basit sömürgecilik yerine ekonomik nüfuzun daha karmaşık şekillerine dikkat çekmiş, pazarların, arz kaynaklarının ve yatırım yollarının egemenlik altına alınması ile ilgilenmiştir. Günümüzde emperyalizm, bir devletin başka devletlerin topraklarını ele geçirmesinden çok, başka devletlerin ekonomilerinde ve kültürel yaşamlarında egemen olması şeklinde anlaşılmaktadır.
Emtaa	Emtia.
Emtea	Emtia.

Emtia	Mal, mallar.
Emtia ve Emtia Piyasası	Arapça kökenli bir sözcük olan emtia, mal anlamına gelen meta sözcüğünün çoğul halidir. Bununla birlikte Türkçede hem tekil hem de çoğul anlamında emtia sözcüğü kullanılır olmuştur. Emtia; alım ve satıma yani ticarete konu olan bütün mallara verilen ortak isimdir. Altın, petrol bakır gibi doğal maddeler, buğday, mısır, arpa gibi gıda ürünleri, metaller ve mineraller ile kendinden başka bir ürünün yapımında kullanılan hammaddelerin oluşturduğu mallara verilen isimdir. Emtia ticaretinin gerçekleştiği piyasaya “Emtia Borsası” denir. Emtia borsaları belirli emtiaların alım satımında uzmanlaşabileceği gibi daha genel borsalar olarak da örgütlenebilmektedir.
Emval	Mallar, para ile alınan şeyler.
Emvali Gayrimenkule	Taşınmaz mallar.
Emvali Menkule	Taşınır mallar.
Endüstri	Sanayi.
Enflasyon (Inflation)	Fiyatlar genel seviyesindeki sürekli artış eğilimidir. Enflasyon, tüketici ve üretici fiyat gelişmelerini gösteren ve TÜİK tarafından yayımlanan resmi endeksler ile ölçülmektedir.
Enflasyon Beklentileri	Ekonomik birimlerin henüz gerçekleşmemiş (gelecekte gerçekleşecek) enflasyona ilişkin öngörülerini ifade etmektedir. Enflasyon beklentilerinin ölçümü için, çeşitli piyasa araçlarından türetilen endeksler veya TCMB’nin yayımlamakta olduğu Beklenti Anketi gibi anketler kullanılabilmektedir.
Enflasyon Hedefi	TCMB ve Hükümet tarafından üçer yıllık dönemler için belirlenen TÜFE yıllık artış oranıdır. Enflasyon hedefi her yılın aralık ayındaki yıllık enflasyon olarak tanımlanmaktadır.
Enflasyon Hedeflemesi	Merkez bankalarının genellikle hükümetlerle birlikte, para politikası amacı olarak belirli bir enflasyon rakamını hedeflemeleridir. Bu tür bir uygulamada, hedeflenen enflasyonun, beklentileri etkileyebildiği ölçüde, nominal çıpa görevini üstlenmesi öngörülür.
Enflasyon Risk Primi	Enflasyonun, beklenen enflasyonun üzerinde gerçekleşmesi halinde oluşacak kaybı telafi etmek amacıyla reel faize eklenen risk primini ifade etmektedir. Diğer bir ifadeyle, nominal faiz oranı; reel faiz oranı, enflasyon beklentisi ve enflasyon risk primini içermektedir. Bu risk primi enflasyonda dalgalanmaların yaşandığı, belirsizliklerin olduğu ülkelerde söz konusu olmaktadır.
Enflasyon Tahmini	TCMB tarafından üç ayda bir mevcut veriler, modeller ve analizler çerçevesinde güncellenen orta vadeli enflasyon öngörüleridir. Belirli bir dönem önceden duyurulmuş olan enflasyon hedefi sabitken enflasyon tahmini yeni bilgiler ışığında düzenli olarak gözden geçirilmektedir.
Enflasyon Telafisi	Yatırımcıların reel kayıplara maruz kalmamak için talep ettikleri, enflasyon beklentisi ve enflasyon risk primi toplamına eşit büyüklüktür.

Enflasyon Vergisi	Para, parayı basan açısından yükümlülük, elinde tutanlar açısından varlıktır. Enflasyon, paranın satın alma gücünü düşürdüğü için parayı ihraç eden devletin yükümlülüğünü, parayı elde tutanların ise varlığını reel olarak azaltır. Bu anlamı ile enflasyon, gelir elde eden açısından vergi özelliği taşımakta, dolayısıyla vergi gibi satın alma gücünün devlete transferine neden olmaktadır. Özetle söylemek gerekirse enflasyon vergisi, elinde para bulunduranların fiyatlardaki artıştan dolayı satın alma güçlerinin, devlet açısından ise borç vb gibi yükümlülüklerinin azalması demektir. Düşük gelirli kesim parayı faiz ve benzeri finansal araçlara yatıramayıp yalnızca harcamalarında kullandığından dolayı enflasyondan doğrudan etkilenir. Oysa yüksek gelirli kesimin elindeki para enflasyona paralel olarak finansal araçların nominal getirisinin artmasıyla değerini korur. Fiyatları doğru belirleyemeyenler enflasyon vergisine maruz kalır. Örneğin, iş sözleşmesi yapan bir işçi belli bir aylık ücret üzerinden işverenle anlaşır bu anlaşma sırasında gelecekteki enflasyonu da dikkate alır. Enflasyon beklenenden yüksek olursa enflasyonu yanlış fiyatladığı için enflasyon vergisine maruz kalır.
Enflasyona Endeksli Tahvil	Anapara ve faiz ödemeleri belirli bir fiyat endeksine bağlı olan ve bu şekilde reel değer kaybına uğramayan tahvillerdir. Bu tahvillerin reel getirisinin enflasyondaki değişimlere rağmen oynaklık göstermemesi, yatırımcılara öngörülebilir net bir getiri sunması nedeniyle, bu tahviller riskten korunan yatırımcılar tarafından tercih edilmektedir.
Entreprise	Enterprise, bir işletme, kuruluş veya girişim anlamına gelir.
Erbab-ı İstihsal	Üreticiler, üretim yapanlar.
Erbabı Mesalih	İşi olanlar, çalışanlar.
Erken İtfa	Bir borcun işlemiş faizi ile birlikte anaparasının vadesinden önce geri ödenmesidir.
Erteleme ve Yeniden Finansman	Tahkim ve değiştirme İşlemlerinin yanında borç erteleme de yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Gerçekte bu deyim geniş ölçüde tahkim ile aynı anlama gelmekte ve fakat bazen değiştirmeyi de kapsayacak şekilde faiz indirimine de yol açabilecek şekilde uygulanmaktadır. Özellikle Güney Amerika ülkelerinin, borçlarını ödeyememek sorunuyla karşılaştıkları dönemlerde bu ikili yapıyı taşıyan erteleme uygulamaları yapılmıştır. Burada amaç, mevcut haliyle tahsili zorlaşan bir alacağı vade uzatımı ve faiz indirimi yaparak ödenebilir şekle getirmektir. Yeniden finansman borç ertelemesinin özel bir şekli olup, süresi dolan bir borcun bir başka kredi ile değiştirilmesidir. Genellikle, alınan yeni kredi daha düşük faizli olacağı ve borç yükünü hafifleteceği için bu işleme başvurulur. Erteleme ile yeniden finansman arasında az da olsa fark vardır. Ertelemelerde süresi gelen borcu vadesinin ileriye alınması, yeniden finansmanda eski borcun tümüyle kapatılıp yeni bir krediyle değiştirilmesi söz konusudur.

Esham	Esham usulü, Osmanlı Devleti zamanında görülen bir iç borçlanma çeşididir. Devletin ekonomik yapısında meydana gelen bozulmalar nedeniyle oluşan para ihtiyacını gidermek için III. Mustafa zamanında çıkarılmış ve I. Abdülhamit döneminde uygulanmaya başlamıştır. Esham kelimesi, pay ve hisse gibi anlamlara gelmektedir.
Esham Borsası	Hisse senetlerinin alınıp satıldığı piyasalardır.
Esham, Tahvilat ve Nukut Borsaları	Hisse senedi, tahvil ve para piyasaları.
Esman	Bedeller, değerler.
Esnaf	Küçük sermaye ve zanaat sahibi; artisan
Esneklik (Elasticity)	Herhangi bir denklemde bağımlı değişkenin bağımsız değişkendeki bir değişikliğe karşı verdiği tepkiyi ölçmeye yarayan birime esneklik denir.
Etkin Piyasa Hipotezi	Bu hipotez, bir piyasada işlem gören kıymetlerin mevcut fiyatlarının, o kıymetlere ilişkin elde edilebilir bilgilerin tümünü yansıttığını öngörür. Hipotez, fiyatı belirleyenin alıcı ve satıcılar olduğu varsayımı ile işlemcilerin tüm ulaşılabilir bilgilere aynı anda ve simetrik olarak ulaşabildiğini varsayar. Bu durumda oluşan fiyatın da denge fiyatı olduğu öngörülür.
Euro	Euro bölgesine katılan Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ortak para birimidir. 1 Ocak 1999 tarihinde ilk olarak dolanımına çıkarılmıştır. Madeni para birimi cent adını taşımaktadır.
Euro Bölgesi (Euro Zone)	Maastricht kriterlerine tabi olan ve ortak para birimi Euro'yu kullanan Avrupa Birliği üyesi ülkelerin oluşturduğu bölgenin adıdır.
Eurobond	Çıkaran ülkenin veya kuruluşun, kendi ulusal para birimi dışındaki bir para birimi üzerinden ihraç ettiği menkul kıymetlerdir.
Facebook Pay	Facebook Pay, Facebook tarafından geliştirilen bir ödeme yöntemi olarak biliniyor. Bu ödeme yöntemi Facebook'un kendi sistemi olmakla birlikte, pek çok ülkede aktif olarak kullanılıyor. Facebook Pay döviz ile, kullanıcılara Facebook ve Messenger üzerinden ödeme yapma kolaylığı sağlıyor. Facebook'un diğer sosyal mecralara da nüfuz etmesi dolayısıyla bu sistem, diğer platformlarda da kullanılabilir hale geliyor.
Fahiş	Ölçüyü aşan, aşırı, çok fazla.
Faiz	Piyasa açısından bakarsak faizi, tasarruf sahibinin, tasarrufunu, ihtiyacı olana belirli süre için kullandırmasının karşılığı olarak aldığı bedel olarak tanımlayabiliriz. Ekonomi bilimi açısından faiz iki farklı biçimde tanımlanır: (1) Bir borç anlaşmasının satışı sonrasında elde edilen getirisi. (2) Üretim amaçlı olarak kullanılan sermayenin getirisi. Türkiye’de bankaların uyguladığı mevduat ve kredi faizleri bankalar tarafından serbestçe belirleniyor. Buna karşılık bankalar bu belirlemede TCMB’nin faiz kararlarından ve zorunlu karşılıklar uygulamalarından etkileniyorlar. TCMB, kendi uyguladığı faizleri Para Politikası Kurulu kararıyla belirliyor.

	Hazine'nin yaptığı iç borçlanmada ihraç ettiği DİBS'lerin faizleri ise bunların satışa çıkarıldığı ihalelerde ya da endekslediği değerlerin faizlerine veya endeks değerlerine göre belirleniyor.
Faiz Dışı Denge (Primary Budget Balance)	Faizler hariç tutularak bakılan dengeye de faiz dışı bütçe dengesi deniyor. Bunu şöyle formüle edebiliriz: Faiz dışı denge = Bütçe gelirleri – faiz dışı giderler Faiz dışı denge'nin önemi büyüktür. Bu dengeye bakmanın amacı şu soruyu yanıtlamaktır: Eğer faiz ödemesi olmasaydı bütçe açık mı verirdi fazla mı? Bunun için bütçe gelirlerinden faiz dışında kalan giderleri düşerek bir denge buluruz. Bu denge açık veriyorsa bütçe, faiz ödemeleri olmasa bile açık veriyor demektir ki o zaman ya gelirleri artırmak ya da giderleri kırmak için önlem almak gerekir. Eğer faiz dışı fazla söz konusuysa o zaman bütçe gelirleri faiz dışı giderleri karşılayabilmekte ve faiz ödemeleri için de bir miktar fazla elde edebilmektedir. Yani borçlanma ihtiyacı en azından o faiz dışı fazla miktarı kadar düşüyor demektir. Faiz dışı dengede üç durumdan birisi karşımıza çıkar: Eğer bütçe gelirleri = faiz dışı giderler ise faiz dışı denkleme söz konusudur. Eğer bütçe gelirleri > faiz dışı giderler ise faiz dışı fazla vardır. Eğer bütçe gelirleri < faiz dışı giderler ise faiz dışı denge açık veriyor demektir.
Faiz Oranı	Üretim faktörlerinden sermayenin elde ettiği getiridir. Diğer bir ifade ile paranın kullanım bedelidir.
Faizi Basit	Basit faiz.
Faktoring	Yurt içi ve yurt dışı piyasalar için mal ve hizmet satımı faaliyetinde bulunan firmaların mal ve hizmet satışından doğmuş veya doğacak kısa süreli ticari alacak hakkını devretmesi karşılığında likit fon elde etmesi işlemidir. Bunun yanı sıra, firmalara vadeli satış bedellerini vadesinden önce tahsil etme imkanı sağlayan finans kuruluşlarına da 'faktoring' kuruluşları denilmektedir. Bu firmalar, vadeli satış yapmış şirketlerin fatura edilmiş alacaklarını peşin fakat iskontolu olarak satın alırlar ve vadesi geldiğinde alacağı kendileri tahsil ederler.
Fatura	Satılan bir malın cinsini, miktarını ve fiyatını bildirmek için satıcının alıcıya verdiği hesap pusulası
Faturalamak	Bir malın faturasını düzenlemek. Ödemeyi bir kuruluşa ve kişiye havale etmek. Bir görevi birine yerine getirmesi için vermek. Bir suçlu birinin üzerine yüklemek.
Fayda (Yarar)	Mal ya da hizmetlerin ihtiyaçları giderebilme derecesine fayda denir. Su, faydalı bir maldır çünkü insanın susuzluğunu yani su içmeye duyduğu ihtiyacı giderir. İnsan yaşamı su içmeden sürdürülemediği için suyun faydası büyüktür. Buna karşılık her gün su içen bir kişi bir bardak sudan sağladığı faydanın farkında olmasa da iki gün su içmediği takdirde içtiği bir bardak suyun faydasının ne kadar yüksek olduğunu anlar. Bu anlamda fayda zamana ve duruma göre değişiklik gösteren göreceli bir kavramdır. Ekonomi teorisinde faydanın ölçülebilir olup olmadığı konusunda iki yaklaşım vardır. Ordinal fayda yaklaşımına göre fayda sayısal olarak ölçülemez. Fayda ancak en çok, çok, daha çok, daha az gibi ya da birinci derecede ikinci derecede gibi ordinal anlamda bir sıralamaya tabi

	tutulabilir. Kardinal fayda yaklaşımına göre fayda sayısal olarak ölçülebilir. Uygulamadaki ölçme zorlukları nedeniyle ordinal fayda yaklaşımı daha çok taraftar bulmaktadır.
Federal Fon Oranları	ABD'de finansal kurumların gecelik bazda borçlanmalarını gerçekleştirdikleri para piyasası faiz oranıdır.
Ferdî Mesaî	Ferdi mesai, bir işçinin veya memurun belirli bir iş için harcadığı zamanı ifade eder.
Fevaid	Faydalar, menfaatler, kârlar.
Fevkalade Kazanç Vergisi	Fevkalade kazanç vergisi, olağanüstü durumlarda veya savaş zamanlarında devletin, bazı kişi veya kuruluşlardan alışılmadık derecede yüksek kazanç elde ettikleri gerekçesiyle aldığı vergidir.
Feyiz	Artma, çoğalma.
Fiat / Fiyat	1. isim Alım veya satımda bir şeyin para karşılığındaki değeri, eder, paha 2. isim, ekonomi Bir mal veya iş gücü için uygun görülen para karşılığı 3. isim, ekonomi Bir değer ile para birimi arasındaki ilişki.
Fiatlarda Tereffü	Refâha kavuşma, geçimi bollaşma, refah içinde yaşama
Finans	Finans; ihtiyaç duyulan kaynakların uygun koşullarla sağlanması ve etkin bir şekilde kullanılmasıyla ilgili faaliyetlere verilen genel addır. Finansı şöyle de tanımlayabiliriz; kişilerin veya kurumların maddi gelir elde etmeleri, yatırım yapmaları ve zaman içinde bu yatırımları değerlendirmeleridir. Bu faaliyetlere ilişkin disiplinin adı da finans bilimidir. Finans biliminin uğraşı alanı başlıca üç dala ayrılır: Bireysel finans bir kişinin ya da ailenin bütçe, sigorta, tasarruf, yatırım, kredi, tüketim harcamaları gibi konularda alacakları ve uygulayacakları kararlarla ilgilenir. Kişinin ya da ailenin sınırlı kaynakla en doğru kararları almasını ve onları belirsizlik ve risklerden korumaya sağlamayı amaçlar. İşletme finansı ya da finansal yönetimin amacı bir işletmenin aktiviteleri için fon sağlamaktır. Finansal yönetim genellikle karlılık ve riskin dengelenmesini gerektirirken, işletmenin kazancını ve değerini en yükseğe taşımaya çalışır. Kamu maliyesi; devlet ve kamu kuruluşlarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere yapılan harcamaları ve gerekli gelirleri inceler, dengelemeye çalışır.
Finans Hesabı - Ödemeler Dengesi Tanımlı	Merkez bankası, genel hükümet (merkezi yönetim, mahalli idareler, sosyal güvenlik fonları), bankalar ve diğer sektörler (diğer finansal kuruluşlar ve finansal olmayan kuruluşlar, hanehalkı ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar) tarafından gerçekleştirilen kısa ve uzun vadeli uluslararası sermaye akımlarının kaydedildiği bir hesap olup, temel olarak, bir ülkenin dış finansal varlıkları ve yükümlülüklerindeki değişimler ile bu değişimlerin karşılıklı kayıtlarını içermektedir.
Finansal Bulaşıcılık/Yayılma	Ülkelerin birinde veya birkaçında ortaya çıkan sorunlar yüzünden tedirgin olan uluslararası yatırımcıların benzer özelliklere sahip ülkelere yatırımlarını hızla çekmeleri ve bu şekilde olumsuz yatırım koşullarının diğer ülkelerin finansal sistemlerine de yayılmasıdır.

Finansal Derinleşme	Toplumsal her kesimine daha geniş hizmet seçeneklerinin ulaşabilmesini sağlayacak finansal hizmetlerin artmasıdır. Finans sektöründe yaratılan fonların, reel kesime aktarılma oranı olarak da tanımlanabilmektedir. ‘Finansal derinleşme’ terimi ekonomiler üzerinde getirdiği makro etkiler ile farklı bir anlamda kullanılabilir. Buna göre daha fazla finansal derinleşme para arzında artış anlamına gelmekte, para arzındaki artış da beraberinde ekonomik büyümeyi getirmektedir.
Finansal Eğitim	Bireylerin finansal konularda bilgilendirilmesi yoluyla finansal ürünler, fırsatlar ve risklere ilişkin farkındalığın arttığı, tüketici ve yatırımcıların finansal bilgiye erişim yollarını öğrenerek kazandıkları bilgi ve yeteneği ekonomik davranışlarına yansıtma ve bilinçli finansal karar alma yeteneklerinin geliştiği süreçtir.
Finansal Farkındalık	Kişilerin finansal risklere ilişkin bilgilerini ve bilinç düzeylerini artırarak karar alma süreçlerinde daha akılcı davranmalarını destekleyen bir unsurdur.
Finansal Hesaplar	Bir ekonomide yaratılan, nakde çevrilen ve değişime uğrayan tüm finansal varlık ve yükümlülüklerin sektörler ve finansal araçlar itibarıyla birbirleriyle olan finansal işlemlerini gösteren bir hesaplar setidir. Yurt içi sektörlerin birbirleriyle ve dünyanın geri kalanı ile gerçekleştirdikleri finansal işlemleri esas alarak sermaye hesabındaki fazla veya açığın finansal varlık ve yükümlülüklerle nasıl finanse edildiğini göstermektedir.
Finansal Hizmetler Anketi	Türkiye’deki finansal kuruluş yöneticilerinin iş durumları ile ilgili olarak, yakın geçmişe ilişkin değerlendirmeleri ile geleceğe yönelik beklentilerinin izlenerek, finansal hizmetler sektöründeki eğilim ve gelişmeleri yansıtacak göstergelerin üretilmesi amacıyla aylık olarak uygulanan bir ankettir.
Finansal Hizmetler Güven Endeksi - FHGE	Finansal hizmetler sektöründeki gelişmeleri takip etmek amacıyla, Finansal Hizmetler Anketi’nin farklı sorularına verilen yanıtların birlikte değerlendirilerek özetlendiği bir göstergedir.
Finansal İstikrar	Finansal piyasalarda, bu piyasalarda faaliyet gösteren kurumlarda ve ödeme sistemlerindeki istikrarı ve şoklara karşı dayanıklılığı ifade etmektedir. Bu alanlardaki istikrar genelde finansal sistemin sağlıklı ve istikrarlı işlemlerini, dolayısıyla ekonomideki kaynakların üretken bir şekilde tahsisini ve risklerin uygun bir şekilde yönetim ve dağılımını beraberinde getirmektedir. Finansal istikrarsızlığın ise ekonomide önemli sorunlar yaratacağı bilinen bir olgu olup, yaşanan finansal krizlerin yüksek maliyeti finansal istikrarın önemine işaret etmektedir.
Finansal İstikrar Komitesi	Türkiye’de makro finansal riskleri yakından ve etkili bir şekilde izleyebilmek için 8 Haziran 2011 tarihinde yürürlüğe giren 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 4059 sayılı Kanun’da yapılan değişiklikle kurulan komitedir. Finansal İstikrar Komitesi, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu bakanın başkanlığında; Hazine Müsteşarı, TCMB Başkanı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanından oluşur. Temel görevleri, üye kurumlar arasında eş güdümü sağlayarak finansal riskleri kontrol etmek ve sistemik risk oluşmasını engellemektir.

Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board)	2009 yılında G 20 tarafından kurulmuş bir kuruldur. Ulusal kuralları ve uygulamaları koordine ederek bunları uluslararası standartlar haline getirmeye yönelik çalışmaları yapmakla görevlidir.
Finansal Kesim Dışındaki Firmaların Net Döviz Pozisyonu	Türkiye’de finansal kesim dışında faaliyet gösteren firmaların yurt içi finansal kesim ve yurt dışında yerleşiklerle olan işlemlerinden kaynaklanan döviz varlıkları ile döviz yükümlülükleri arasındaki farktır. Reel sektörün dövizle bağlı yükümlülüklerinin ne kadarını döviz cinsinden veya dövizle endeksli varlıklarıyla karşılayabileceğinin bir göstergesi olarak kullanılmaktadır.
Finansal Kiralama (Leasing)	İşletmelerin orta vadeli fon ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kullanılan finansman tekniğidir. Kiracı tarafından seçilip, kiralayan tarafından satın alınan bir malın mülkiyetini kiralayanda, kullanımını ise kiracıda bırakan, kiracı ve kiralayan arasında imzalanan bir sözleşmedir.
Finansal Okur-Yazarlık (Financial Literacy)	Bir bireyin kişisel bütçesini yönetme sürecinde etkin ve bilinçli kararlar alabilmesini sağlayan temel finansal bilgiye sahip olması ve bu kararları uygulayarak bireysel ve toplumsal finansal refahı artırma yetisidir.
Finansal Piyasa Altyapılarına İlişkin Prensipler (Principles For Financial Market Infrastructures - Pfmi)	Uluslararası Mutabakat Bankası (BIS) altında kurulmuş olan ve ödemeler alanında uluslararası standart belirleyici bir kuruluş olan Ödemeler ve Piyasa Altyapıları Komitesi [Committee on Payments and Market Infrastructures (CPMI)] ile menkul kıymetler alanında uluslararası standart belirleyici bir kuruluş olan Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü [International Organization of Securities Commissions (IOSCO)] tarafından 2012 yılında yayımlanan raporda yer alan, finansal piyasa altyapısı kuruluşları için hazırlanmış standartlardır. Bahse konu rapor kapsamında finansal piyasa altyapıları ödeme sistemleri, menkul kıymet mutabakat sistemleri, merkezi karşı taraflar, merkezi saklama kuruluşları ve veri depolama kuruluşlarıdır.
Finanse Etmek	`Akçalanmak` anlamındaki finanse edilmek, `akçalamak` anlamındaki finanse etmek birleşik fiillerinde geçen bir söz.
Fiş	Alışverişlerde ödenen paranın miktarını, vergilerini, alışverişin yapıldığı tarihi gösteren belge.
Fiyat İstikrarı (Price Stability)	Para politikasının uzun dönemli temel amaçlarına (büyüme ve istihdam) yönelik olarak ekonomik birimlerin karar alma süreçlerinde etkili olmayacak ölçüde düşük ve istikrarlı bir enflasyon oranını ifade eder.
Fiyat Teorisi	Ekonomi teorisinin mal ve hizmetlerin fiyatlarının nasıl oluştuğunu analiz eden dalına fiyat teorisi deniyor.
Fiyatlandırmak	Fiyatını belirlemek, fiyat tespit etmek.
Fizibilite	Fizibilite; bir yatırımın yapılabilir olup olmadığına ilişkin bir araştırmadır. Yatırım kararlarının öncesinde bir durum değerlendirmesi yapılır ve bu değerlendirmeye göre o yatırımın kazançlı olup olmayacağına ve dolayısıyla yapılıp yapılmayacağına karar verilir. Öyle bir çalışma sonucunda hazırlanan rapora da fizibilite etüdü denir. Değerlendirme sonucunda karlı bulunan yatırımlar için fizibil yani yapılabilir denilir. Fizibilite çalışması yeni bir yatırım kararı için yapılabileceği gibi, mevcut tesislerin

	genişletilmesi, yenilenmesi maksadıyla da yapılabilir. Bir fizibilite çalışmasında esas itibariyle beş ana konuda bilgiler toplanıp bir değerleme yapılmaya çalışılır. (1) Piyasa incelemesi, (2) Kuruluş yeri incelemesi, (3) Mali inceleme, (4) Teknolojik inceleme, (5) Hukuki inceleme. İnceleme sonucunda bu beş ana daldaki bulgular bu yatırımın yapılabilir olduğu sonucuna ulaşılıyorsa fizibilite raporu yatırımın fizibil olduğu bulgusuyla sonuçlandırılır.
Fob	FOB/Free On Board fiyatı konusunda alıcı ile satıcı arasında bir anlaşmaya varılmış olan malın, alıcının göstereceği gemiye yükleninceye değin gerçekleşecek bütün giderlerin satıcıya ödenmesine dayanan bir alışveriş yöntemi, bir malın gemide teslim fiyatıdır.
Fomo	FOMO, borsa ve kripto para piyasasında adından sıkça söz ettirirken psikolojide de fırsatı kaçırma korkusu olarak adlandırılır ve açılımlı da Fear of Missing Out, yani kaçırma korkusudur.
Fon (Fund)	Banknot, madeni para, kaydı para veya elektronik parayı ifade eder.
Forex	Forex İki lke para biriminin birbirine karşı dönüşümünü ifade eden foreign exchange kelimesinin kısaltmasıdır.
Forex ve Forex Piyasası	Forex ya da Fx İngilizce Foreign Exchange sözcüklerinden türetilmiş bir kısaltmadır. Foreign Exchange (ya da fx) günümüzde büyük ölçüde döviz ya da yabancı para birimi anlamında kullanılsa da aynı köklerden gelen Forex kısaltması bir ulusal para ile bir başka ulusal paranın değiştirilme işlemi için kullanılıyor. Bu işlemlerin yapıldığı yere Forex Piyasası, bu işlemi yapan kuruluşlara da Forex Kuruluşu adı veriliyor. Forex işleminin ayırt edici özelliklerinden birisi düşük miktarlı sermaye ile yüksek miktarlı işlem yapabilmeye olanak sağlayan ve adına kaldıraç kullanımı denilen sistemin varlığıdır. Önceleri döviz piyasasında başlamış olan Forex işlemleri bugün dövizin yanı sıra altın, gümüş, petrol, pamuk gibi emtialar, hisse senetleri, uluslararası endeksler üzerinde de yapılıyor.
Forfaiting (Forfeiting)	zellikle mal ve hizmet ihracatından doğan ve belirli bir ödeme planına göre tahsil edilebilecek olan alacakların bir banka veya bu alanda uzmanlaşmış bir finans kurumu tarafından satın alınmasıdır. Uzun vadeli ve kredili ihracat - ithalat işlemlerine yönelik bir finans aracı olup, genellikle yatırım malları için kullanılmaktadır.
Forward İşlemi	Sözleşmeye konu olan bir işlemde (bu bir para piyasası işlemi olabilir) vade, faiz ve miktar gibi unsurlar üzerinde bugünden anlaşılan, ancak ileri bir tarihte başlayacak ve daha ileri bir tarihte sona erecek işlemleri ifade etmektedir. Asıl varlık fiyatındaki dalgalanmalardan korunmak isteyen ya da ondaki değişimlerden kr elde etmek isteyen yatırımcıların kullanabileceği bir üründür.
Frank	Fransa ve bazı Avrupa lkelerinin para birimi.
FTSE 100 Endeksi	Londra Borsası'nda piyasa değeri en yüksek 100 şirketin hisse senetlerinin yer aldığı endeksin adıdır. Financial Times gazetesi ve Londra Borsası tarafından ortaklaşa yürütülmektedir.
Future İşlemi	Standart miktar ve kalitede bir varlığın önceden belirlenmiş bir fiyattan gelecekte belirli bir tarihte teslim etme ya da teslim almaya

	ilişkin bir sözleşmedir. Vadeleri standarttır ve organize borsalarda işlem görmektedirler.
Füruht	Satım.
Füruht Etmek	Satmak.
G-20	Dünyanın 20 büyük ekonomisinin bir araya geldiği gruba G 20 (Group of Twenty) adı veriliyor. Bu grupta 19 büyük ülkenin ekonomiden sorumlu bakanları ya da maliye bakanlarıyla Merkez Bankası Başkanları ve Avrupa Birliği Avrupa Konseyi Başkanı ve Avrupa Merkez Bankası Başkanı bulunuyor. G-8 Maliye Bakanlarının Washington'da 25 Eylül 1999 tarihindeki toplantısında kuruluşu açıklanmıştır. Yılın belli zamanlarında Bakanlar ve Merkez Bankası Başkanları düzeyinde toplanmakta ve bu düzeyde belirlenen konular hakkında karar alınmasını sağlamak üzere de yılın belli zamanlarında bu ülkelerin Devlet Başkanları düzeyinde bir araya gelmektedir. G-20 grubunun üyeleri şunlardır: ABD, Çin, Japonya, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Kanada, Rusya, Hindistan, Arjantin, Türkiye, Brezilya, Meksika, Güney Afrika, Suudi, AraBİSTan, Kore, Avustralya, Endonezya, Avrupa Birliği Dönem Başkanı ve Avrupa Birliği Merkez Bankası Başkanı. G-20 toplantılarında alınan kararlar küresel sistemin onda dokuzunu oluşturan ülkelere alınmış sayıldığı için sisteme yön verici nitelik taşır. Dolayısıyla bu kararlar ülkelerin izleyeceği ekonomi politikası açısından yön gösterici olur.
G-8	Ekonomik açıdan dünyanın en zengin 7 ülkesinin, küresel sistemin ekonomik ve parasal sorunlarını görüşmek ve bu konularda işbirliği gerçekleştirmek amacıyla oluşturdukları grubun adıdır. Bu grubun üyeleri ABD, Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Kanada ve Rusya'dır. İlk kez G-6 adı altında 6 üye ile 1975 yılında toplanmış, 1976 yılında Kanada katılınca adı G-7 olmuş ve 1997 yılında Rusya'nın da gruba girmesiyle adı G-8'e dönüşmüştür. Bu 8 ülkenin Ekonomi Bakanları ve sonra da liderleri yılda bir veya iki kez bir araya gelerek küresel sistemin ekonomik ve parasal sorunları hakkında görüş alış verişinde bulunurlar ve izlenecek ortak politikalar için altyapı oluşturmaya çalışırlar. Her ne kadar burada oluşturulan politikalar bu devletleri bağlar gibi görünse de bu ekonomiler küresel sistemin ekonomik gücünün beşte ikisini oluşturduğu için küresel sistemin tümünü etkileyecek ağırlıktadır.
Galâ	Pahalılık.
Gali	Pahalı.
Gayrimüsmir	Verimsiz.
Gayri Safi Milli Hasıla - Gsmh (Gross National Product - Gnp)	Bir ülke vatandaşlarının bir dönem içinde ürettiği katma değerdir.

Gayri Safi Yurt İçi Hasıla - Gsyih (Gross Domestic Product - Gdp)	Bir ülkenin sınırları içinde bir dönemde üretilen katma değerdir.
Gayrimenkul	Taşınmaz mal, taşınmaz.
Gecelik Faiz	Gecelik Faiz Merkez bankası açısından repo işlemi açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasaya işlem vadesi süresince, repoya tabi kıymetler karşılığında geçici olarak likidite sağlanmasını ifade eder.
Gecikmeli Net Mutabakat (Deferred Net Settlement)	Mutabakatın, önceden tanımlanmış olan mutabakat döngüsünün sonunda netleştirme ilkesine göre gerçekleştirildiği bir net mutabakat yöntemidir.
Geç Likidite Penceresi (Late Liquidity Window Facility)	Geç Likidite Penceresi (GLP), TCMB'nin nihai kredi mercii sıfatıyla ödeme sistemlerinde ortaya çıkabilecek sorunların önlenmesi amacıyla bankalara geçici nitelikteki likidite ihtiyaçlarını karşılamaları için gün sonunda (saat 16.00-17.00 arasında) teminatları karşılığında, limitsiz olarak sağladığı gecelik vadeli TL borçlanma imkanı ile likidite fazlalarını değerlendirebilmeleri için aynı koşullarda sağladığı gecelik vadeli TL borç verme imkanını ifade eder.
Geçici İşsizlik	Çalışan kişilerin daha iyi koşullarda çalışabilmek için kendi istekleri doğrultusunda işten ayrılmaları ve yeni bir işe girinceye kadar işsiz kalmaları halini tanımlar. İstihdam oranının en yüksek olduğu ekonomilerde bile ortaya çıkabilecek bir işsizlik türüdür.
Geda	Yoksul.
Gelir	1. isim Bir kimseye veya topluluğa belli zamanlarda, belli yerlerden gelen para, varidat 2. isim Bir ekonomik birimin belli bir süre içinde kazandırdığı aylık, kira vb. getiri, varidat, irat.
Gelir Dağılımı Ölçüsü Olarak Gini Katsayısı	Gelir dağılımı eşitliğini ölçmek için kullanılan araçlardan en çok kullanılanı Gini katsayısıdır. Bir kare çizerek soldaki dikey eksene yüzde 20'lik bölümler halinde GSYH'dan alınan payları, alttaki yatay eksene de yine yüzde 20'lik paylar halinde nüfusu yerleştirelim. Her bir yüzde 20'lik nüfus payının gelirden ne kadar pay aldığını bu eksenlerin arasında kalan alanda işaretlersek karşımıza bir eğri çıkar. Buna Lorenz Eğrisi adını veriyoruz. Şimdi de soldan sağa doğru karenin köşegen çizgisini çizelim. Buna da mutlak eşitlik çizgisi diyoruz. Yani bütün işaretlerimiz bu çizginin üzerine gelirse o toplumda gelir dağılımı eşittir. Lorenz eğrisi mutlak eşitlik çizgisinden ne kadar uzaklaşıyorsa gelir dağılımı o kadar bozuluyor demektir. Lorenz eğrisinin kapladığı alanı mutlak eşitlik çizgisinin altında kalan alanın tamamına bölersek karşımıza bir oran çıkar. Buna Gini Katsayısı diyoruz. Eğer gelir dağılımı tam anlamıyla eşitse, yani bütün değerler mutlak eşitlik çizgisi üzerindeyse o zaman Gini katsayısı sıfır çıkacak demektir. Sıfır ile bir arasında değişen katsayı, sıfıra yaklaştıkça gelir dağılımı eşitliğinin, bire yaklaştıkça gelir dağılımı eşitsizliğinin arttığını söyler bize.
Gelir ve Kullanımı (Tüketim Ve Tasarruf)	Gelir (Y) iki şekilde kullanılır: Tüketim (C) ve tasarruf (S). Bunu şu basit denklemle gösterebiliriz: $Y = C + S$. Tüketim, gelirin bir fonksiyonudur. Yani tüketim gelire bağlı olarak hareket eder. Bunu da şöyle bir fonksiyonel ilişki ile gösterebiliriz: $C = c(Y)$. Bu

	fonksiyonel ilişki aynı yönlü bir ilişkiyi gösterir. Yani gelir arttıkça tüketim de artar. Ne var ki artış oranı her zaman aynı olmayabilir. Yani gelir %10 artarken tüketim % 10 artabileceği gibi % 10'un üzerimde ya da altında bir oranla da artabilir. Tüketimin artış oranı gelir sahibinin elde ettiği gelirin düzeyine, kişinin durumuna ve enflasyona bağlıdır. Düşük gelir düzeylerinde tüketim harcamaları gelirin neredeyse tamamını kapsar ve tasarrufa para ayrılamaz. Gelir yükseldikçe tüketimin gelir içindeki payında azalma olur. Aylık geliri 1.000 TL olan bir kişi gelirin tamamını tüketime harcar ve hiç tasarruf yapamazken aylık geliri 10.000 TL olan kişi bunun 6.000 TL'sini tüketime 4.000 TL'sini tasarrufa ayırıyor olabilir. Bu durumda ilk kişinin tüketiminin geliri içindeki oranı % 100 iken ikinci kişinin tüketiminin gelirine oranı % 60'dır. Tasarruf, gelirin ve faiz oranının bir fonksiyonudur. Yani kişinin geliri arttıkça tasarruf oranı artacağı gibi faiz oranlarındaki artış da tasarruf oranının artmasında etkili olur. Bu fonksiyonel ilişkiyi şöyle gösterebiliriz: $S = s(Y, i)$. Bu fonksiyonel ilişki de aynı yönlü bir ilişkiyi gösterir. Yani gelir ve faizler arttıkça tasarruflar da artar. Tasarruflar genellikle gelir arttıkça tüketimden daha hızlı artar. Yıllık geliri 70.000 TL olan ve bunun 50.000 TL'sini tüketime 20.000 TL'sini de tasarrufa ayıran bir kişi düşünelim. Bu kişinin tüketiminin gelirine oranı % 71, tasarrufunun gelirine oranı ise % 29'dur. Bu kişinin yıllık gelirinin 100.000 TL'ye yükseldiğini varsayalım. Bu durumda kişinin tüketim harcamalarının % 71'de kalması yani 71.000 TL'ye çıkmasına göre bu oranın biraz gerilemesi ve tasarruf oranının artması daha büyük olasılıktır. Kişiden kişiye, olaydan olaya değişmekle birlikte genellikle belirli bir gelir eşiği geçildikten sonra gelirdeki artış daha düşük oranlarda tüketime yansır. Çünkü tasarruf arttıkça daha fazla faiz geliri elde etmek olasılığı çekici hal almaya başlar. Tasarruf mevduatının faiz oranı yıllık olarak % 10, mevduattan kesilen verginin oranı % 15, yıllık enflasyon oranı da % 6 olsun. Bu durumda bu kişi 20.000 TL'lik mevduatına $(20.000 \times \% 10 = 2.000)$ 2.000 TL brüt faiz geliri ve $((2.000) - (2.000 \times \% 15) =)$ 1.700 TL net faiz geliri elde edecektir. Bunun enflasyondan arındırılmış $((1 + \text{net nominal faiz oranı}) / (1 + \text{beklenen enflasyon}) - 1)$ yani $((1,085 / 1,06) - 1)$ formülüyle hesaplanmış reel faiz oranı % 2.36 olacaktır. Yani bu kişi 20.000 TL'lik tasarrufunu bankada bir yıl tutarak $(20.000 \times \% 2,36 =)$ 472 TL net reel getiri elde etmiş olacaktır. Enflasyon oranı değişmediği halde faiz oranının % 20'ye yükseldiğini düşünelim. Bu durumda bu kişinin elde edeceği net nominal faiz $((20) - (20 \times \% 15) =)$ % 17, reel faiz ise $((1,17 / 1,06) - 1)$ % 10,4'e reel getiri ise $(2.0000 \times \% 10,4)$ 2,080 TL'ye yükselmiş olacaktır. Önceki faiz oranıyla 20.000 TL'lik tasarrufuna 472 TL faiz geliri elde eden bu kişinin faiz artışı sonrası aynı miktar paraya 2,080 TL faiz geliri elde etmeye başlaması zorunlu tüketimi dışındaki tüketimini kısıp tasarrufunu artırmasına yol açar.
Gelire Endeksli Senet (Ges)	Yurt içi tasarrufların artırılması, Devlet İç Borçlanma Senetlerinin çeşitlendirilmesi ve yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla, Hazine Müsteşarlığı tarafından 28 Ocak 2009 tarihinde ilk Gelire Endeksli Senet (GES) ihracı gerçekleştirilmiştir. GES ihraçlarında

	getiriler, Kamu İktisadi Teşebbüsü statüsündeki Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO), Devlet Malzeme Ofisi (DMO), Devlet Hava Meydanları İşletmeleri (DHMI) ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünden (KIYEM) bütçeye aktarılan hasılat paylarına endekslenmiştir.
Gelişme (Ekonomik Gelişme)	Ekonomik gelişme, aslında ekonomik kalkınmadan çok farklı bir kavram değildir. Daha çok kalkınma aşamasını tamamlamış ve yapısal değişim içine girmiş ekonomilerin durumunu anlatmak için kullanılır. Gelir ve refah sorununu bir anlamda çözmüş olan ekonomilerin, sosyal alanlarda, eğitimde, hukuk alanında, demokraside, kültürel yaşamda ilerlemesini tanımlamakta kullanılır. Birleşmiş Milletlerin “insani gelişmişlik endeksi” bu kavramdaki ilerlemeyi ölçmekte de kullanılır. Kalkınmayı ve gelişmeyi ölçmekte kullanılabilecek bir başka veri seti de Dünya ekonomik Forumu tarafından açıklanan “küresel rekabet raporu”dur.
Gemlik	Gemi yapılan yer, tersâne.
Gerçek Zamanlı Brüt Mutabakat (Real Time Gross Settlement - Rtgs)	Fon ve menkul kıymet transferlerinin, netleştirme olmaksızın, bir sıra dahilinde, tek tek ve anlık (sürekli) olarak mutabakatının gerçekleştirilmesidir.
Geri Ödenmeme Riski (Default Risk)	Borcun geri ödenmeme riskini ifade etmektedir.
Getiri Eğrisi	Getiri Eğrisi belirli bir zaman diliminde bir yatırım aracının çeşitli vadeleri ile bu vadelerdeki getirileri arasındaki ilişkinin grafiksel ifadesidir. Bu grafikte dikey eksen de getiri, yatay eksen de vadeler yer alır. Getiri eğrisi duruma göre pozitif eğimli, negatif, düz şekiller alabilir. Getiri eğrisinin eğiminin artması, uzun vadede faizlerin ve dolayısıyla enflasyonun yükseleceği beklentisini yansıtır. Eğimin azalması, diğer bir deyişle pozitif eğimli bir getiri eğrisinin düzleşmesi ise, yatırımcıların ileride enflasyonun ve dolayısıyla faizlerin düşeceği beklentisi ile mevcut faiz oranlarından daha uzun süre faydalanmak için uzun vadeye yönelmelerini ifade eder. Merkez Bankası’nın enflasyonu ve enflasyon beklentilerini etkilemekte kullanabildiği faizler kısa vadeli faizlerdir. Merkez Bankası, getiri eğrisindeki gidişi izler ve kısa vadeli faizleri artırarak ya da duruma göre düşürerek uzun vadeli faizlere ve dolayısıyla enflasyona etki yapmaya çalışır.
Getiri Eğrisi / Verim Eğrisi (Yield Curve)	Herhangi bir zaman diliminde bir yatırım aracının çeşitli vadeleri ile bu vadelerdeki getirileri arasındaki ilişkinin grafiksel ifadesidir
Gider Pusulası	Gider pusulası, vergi mükellefi olmayan kişilerden alınan mal ya da hizmetlerin vergilendirilmesi için veya satılan malların iade alınması sırasında düzenlenen ve fatura hükmünde olan belgedir.
Girişim	Bir işe girişme, teşebbüs.
Girişimci (Entrepreneur)	Kâr elde etmek amacıyla, üretim faktörlerini ve girdileri bir araya getirerek bir mal ya da hizmet üretimi yapan kişidir.
Gizli İşsizlik	Bir işletmede ya da bir sektörde çalışanların sayısı azaltıldığı halde o işletme ya da sektörün üretim miktarında bir azalma olmuyorsa

	orada gizli işsizlik var demektir. Gizli işsizlik aslında adına uygun bir durumu ifade etmez. Çünkü bir işletmede çalışanların bir bölümünü işten çıkarmamıza karşın orada üretim miktarı azalmıyorsa orada işsizlik değil tam tersine aşırı istihdam hali söz konusu demektir. Bu işsizlik türü en çok tarım sektöründe görülür.
Gölge Bankacılık (Shadow Banking)	Banka konumunda bulunmayan ve bankacılık düzenlemelerine tabi olmayan ama ticari bankaların sağladığı hizmetlere benzer hizmetleri sağlayabilen kurumların yaptıkları işlemlerle banka konumunda bulunduğu halde bankacılık düzenlemelerine tabi olmaksızın benzer hizmetleri verenlerin yaptıkları işlemlere gölge bankacılık, bunların oluşturduğu faaliyet toplamına da gölge bankacılık sistemi deniyor.
Gösterge Faiz	Vadesine 2 yıl kalmış olan, alım satım hacmi olarak piyasada en çok işlem gören Devlet Tahvilinin ikincil piyasada oluşan faizine verilen addır. Bu faiz, pek çok işlem için referans olarak alındığı için adına gösterge faiz ya da gösterge tahvil faizi deniyor.
Gösteriş Tüketimi	Kendisini başkalarına zengin gösterme amacına yönelik tüketime gösteriş tüketimi deniyor. İlk kez Thorstein Veblen tarafından kullanılmıştır. Veblen'e göre, zengin sınıfların pahalı eğlenceleri, kat gezileri, balo düzenlemeleri gösteriş tüketimi amaçlıdır. Düşük gelir gruplarında yer alanlar bile, kendi ölçüleri içinde, çevreyi etkilemek amacıyla pahalı mallar satın alır ve kullanırlar. Sosyal statü kazanmak için gösteriş tüketiminin gelişme yolundaki ülkelerde gelişmiş ülkelere göre daha yaygın olduğunu görüyoruz. Günümüzde geçimini zorlukla karşılayan kişilerin bile çok pahalı cep telefonu kullanmaları gösteriş tüketiminin en görünür örneğidir.
GSYH (Gayrisafi Yurtiçi Hasıla)	Bir ülkede belirli bir dönem içinde (3 ay, 1 yıl) üretilen bütün nihai mal ve hizmetlerin piyasa fiyatları üzerinden toplanmasıyla oluşan toplam değere gayrisafi yurtiçi hasıla (ya da kısaca GSYH) diyoruz. Bir ülkede bir yıl içinde yalnızca 1000 adet ekmek, 25 kg beyaz peynir ve 500 şişe su üretildiğini ve ekmeğin adedinin 1 TL, beyaz peynirin kilosunun 10 TL, suyun da şişesinin 0,50 TL'den satıldığını varsayarsak GSYH'yı şöyle hesaplayabiliriz: $GSYH = (1000 \times 1) + (25 \times 10) + (500 \times 0,50) = 1.500$ TL Buna göre bu ülkede o yıl için piyasa fiyatları cinsinden hesaplanan GSYH 1.500 TL'dir.
Gümrük	Bir ülkenin sınırlarında, mal ve hizmetlerin ithalatını ve ihracatını düzenleyen ve denetleyen resmi noktadır.
Gümrük Resmi	Gümrük vergisi, malların giriş ve çıkışında alınan vergi
Gümrük Tarife Kanunu	Gümrük vergilerinin miktarını ve uygulanma şeklini belirleyen kanun.
Gümüş Para	Gümüşten yapılmış bir para birimidir.
Gün İçi Likidite İmkânı - Gil (Intraday Liquidity Facility - Ilf)	Bankacılık sisteminde gün içinde oluşan acil TL fon ihtiyaçlarının karşılanabilmesi ve ödeme sisteminde oluşabilecek tıkanıklıkların giderilebilmesi amacıyla TCMB tarafından bankalara gün sonunda (EFT kapanışına kadar) geri ödenmek üzere, gün içinde (9.00-15.00

	arası) - limitleri ve teminatları dahilinde, komisyon karşılığında (faizsiz olarak)- sağlanan TL borçlanma imkanıdır
Gündelik	Gün hesabıyla veya her gün ödenen para, yevmiye, günlük iş.
Hadd-İ Asgariye	Çalışanlara verilmesi gereken en düşük ücrettir.
Hakimiyet-İ İktisadiye	Hakimiyet-ı iktisadiye, ekonomik egemenlik anlamına gelir. Hakimiyet-ı iktisadiye, bir milletin veya devletin kendi ekonomik kaynaklarını, faaliyetlerini ve politikalarını belirleme ve yönetme hakkı ve yetkisidir. Hakimiyet-ı iktisadiye, Atatürk'ün İzmir İktisat Kongresi'nde vurguladığı bir kavramdır. Atatürk, "İstiklal-ı tam için şu düstur var: Hakimiyet-ı milliye hakimiyet-ı iktisadiye ile tavsın edilmelidir" diyerek, milli egemenliğin ekonomik egemenlikle desteklenmesi gerektiğini ifade etmiştir.
Hâmil	Taşıyan.
Hammadde	Bir şeyin imâlinde kullanılan temel madde.
Hanehalkı	Aynı çatı altında yaşayan ve ekonomik konularda ortak karar alan bireylerin oluşturduğu topluluktur.
Hara	Atların yetiştirildiği ve bakımlarının yapıldığı, hayvanların rahatça hareket etmelerini sağlayan alanların bulunduğu tesis
Haraset	Çiftçilik.
Harcamak	Bir iş görmek veya bir şey satın almak için parayı elden çıkarmak, sarf etmek
Harcamalar Politikası	Kamu harcamalarının artırılması veya azaltılmasının ekonomide yaratacağı etkiler üzerine kurulu bir politikadır. Kişi ve kurumların harcamalarının ve dolayısıyla toplam talebin düştüğü bir ortamda kamu harcamaları artırılarak ekonominin canlanması sağlanabilir. Bu durumda eline fazladan para geçenler bu parayı harcayarak talep artışına ve o da üretimin canlanmasına etki yapabilir. Toplam talebin hızla arttığı bir ortamda ise bunun tersi yapılarak kamu harcamaları azaltılır.
Harcırah	Yolluk ücreti, Görevle bir yere gönderilen kimseye yol masraflarına karşılık verilen para.
Harici Borçlar	Bir şirketin veya kuruluşun dışarıdan alınmış olan borçlarıdır. Bu borçlar genellikle finansal kurumlar veya diğer şirketler tarafından sağlanır.
Harici İstikraz	Yabancı ülke veya kuruluşlardan yapılan borçlanma.
Harici Ticaret	Dış ticaret.
Harici Ticaret Dairesi	Dış ticaret işlerini yürüten devlet kurumu.

Harici Varidat	Dış gelirler, yurt dışından elde edilen gelirler.
Hash Rate	Hash rate, blok doğrulamaya ve blok zincirine yeni blok eklemeye yarayan ve kripto para biriminin üretimini sağlayan madencilik ile ilgilidir. Kripto para madenciliğinde karmaşık problemler çözülerek bloklar onaylanır ve madencilik yapılır. Teknik donanımı yüksek cihazlar aracılığıyla saniyede milyonlarca tahmin yapılır. Hash rate, madencilik cihazlarının çalışma hızını ifade etmek için kullanılır ve madencilik cihazlarının toplam çalışma hızı hash rate anlamına gelir. Karma hızı olarak da adlandırılan bu ifade, blockchain teknolojisine bağlı ağın sürekli olarak çalışması için harcadığı hesaplama hızını ölçmek için kullanılır
Hasılât	Bir işten, bir yerden elde edilen gelir, semere, mahsul.
Havale	Havale en basit anlatımıyla banka hesabındaki bir paranın aynı bankadaki bir diğer hesaba, veya aynı bankada başkasına ait bir hesaba gönderilmesi anlamına geliyor.
Hayat Sigortası	Bir kimsenin, yaşlılık çağına kendisine veya mirasçılara para ödenmesi şartıyla yaptığı sigorta anlaşması, yaşam güvencesi.
Hayat-ı İktisadiye	Ekonomik hayat, ekonomik faaliyetler.
Hazır İmkanlar (Standing Facilities)	TCMB'nin para politikası hedefleri çerçevesinde, para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla, bankalara ve aracı kurumlara politika faiz oranlarından kısa vadede sağlamış olduğu Türk lirası borç alma ve borç verme imkanlarını ifade eder
Hazine	1. isim Altın, gümüş, mücevher vb. değerli eşya yığını, büyük servet: 2. isim Değerli şeylerin saklandığı yer. 3. isim Değerli bir şeyin çok bulunduğu yer: 4. isim Gömülü veya saklıyken bulunan değerli şeylerin bütünü.
Hazine Bonosu	Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan bir yıldan kısa vadeli borçlanma senetleridir.
Hazine Garantisi	(1) Hazine Geri Ödeme Garantisi: KİT'ler, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait olan kuruluşlar, fonlar, kamu bankaları, yatırım ve kalkınma bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile diğer yerel yönetim kuruluşları lehine bu kuruluşların dış finansman kaynağından sağladıkları dış borçların geri ödenmesi konusunda verilen garantilerdir. (2) Hazine Karşı Garantisi: Herhangi bir dış finansman kaynağının öngördüğü garanti programları çerçevesinde (1)'de sayılan kuruluşların borçlu sıfatıyla uluslararası piyasalardan temin edecekleri finansman imkânları için bir dış finansman kaynağı tarafından verilen garantiye karşı verilen garantilerdir. Yap-ışlet devret, yap-ışlet ve işletme hakkı devri ile benzeri finansman modelleri kapsamında gerçekleştirilecek projelerle ilgili olarak da mevzuatta öngörülen Hazine garantileri ile sınırlı olmak ve şartları Hazine tarafından müzakere edilmek üzere, bir dış finansman kaynağı tarafından verilen garantiye karşı verilen garanti verilmektedir. (3) Hazine Ülke Garantisi: Yabancı ülkelerin

	herhangi bir dış finansman kaynağından sağlayacakları finansmanın geri ödenmesi hususunda verilen garantilerdir. (4) Hazine Yatırım Garantisi: Yap-ışlet-devret, yap-ışlet ve işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri kapsamında ilgili mevzuat hükümlerine dayanan ve bunlarla sınırlı olmak üzere verilen garantilerdir.
Hazine Muamelatı	Devlet hazinesiyle ilgili işlemler ve işler.
Hazine Nakit Dengesi	Hazine nakit dengesi, bütçe nakit dengesinden farklıdır. Bütçe nakit dengesi merkezi bütçenin nakit dengesini ifade ettiği halde Hazine nakit dengesi merkezi bütçenin bir parçası olan genel bütçenin nakit olarak tahsil edilmiş gelirleri ve özelleştirme fon gelirlerinin toplamıyla nakit olarak ödenmiş giderleri arasındaki farkı ifade eder. $Hazine\ Nakit\ Dengesi = Nakit\ Gelirler + Özelleştirme\ ve\ Fon\ Gelirleri - Nakit\ Giderler$
Hazine Tahvili	Devletin borçlanmak için çıkardığı senet.
Hedef Kitle	İletişim faaliyetlerinde verilmek istenen mesajın ulaşması hedeflenen grup veya topluluktur.
Hedge	Döviz ya da altın gibi emtiaları ellerinde bulunduranlar, fiyatların düşme ya da yükselme olasılığı halinde karşılaşacakları risklerden korunmak için yaptıkları işleme hedge (etmek) deniyor. Bu işlem; var olan açık pozisyonu kapatmadan bu açık pozisyonun tam tersine işlem yapmak suretiyle piyasada oluşabilecek risklere karşı kendini koruma altına almak şeklinde yapılıyor. Bu işlem uzun ve kısa olmak üzere iki farklı pozisyonda alınarak yapılabilir. Uzun pozisyonda, bir sözleşme satın alınır ve bu sözleşme satın alanı fiyat artışlarına veya faiz oranı düşüşlerine karşı korur. Kısa pozisyonda ise bir sözleşme satışı yapılır ve bu sözleşme, satanı fiyat düşüşlerine veya faiz oranı yükselmelerine karşı korur.
Hedge Fon	Yüksek kar elde etmeye yönelik olarak farklı piyasalara, farklı yatırım araçlarına hatta stratejilere kısa vadeli yatırım yapan fonlara hedge fon adı veriliyor.
Herfindahl - Hirshman Endeksi	Piyasa yoğunlaşmasını gösteren bir endekstir. Piyasadaki firmaların piyasa paylarının karesi alınır ve bunlar toplanarak bir değere ulaşılır. Ulaşılan bu değer sıfıra yaklaştıkça piyasada yoğunlaşma azalıyor, sıfırdan uzaklaştıkça yoğunlaşma artıyor demektir.
Hesaben Saklama	Kıymetlerin elektronik ortamda hesaben saklanması ifade eder. Örneğin Hazine ihalesinden alınan kıymetler, katılımcılar tarafından fiziki olarak talep edilebileceği gibi (bu kıymetler TCMB tarafından bastırılmaktadır) makbuz karşılığı elektronik ortamda katılımcıların hesabına da aktarılabilir. Şahıslar da, makbuz karşılığı kıymetlerini hesaben saklayabilmektedirler.
Hesap Devresi	Belirli bir süre içinde yapılan işlemleri kapsayan dönem
Hesap Senesi	Muhasebe kayıtlarının tutulduğu bir yıllık süre

Hesap Verebilirlik	Merkez bankalarının aldıkları kararlardan, bunların sonuçlarından ve kurumsal yönetiminden topluma karşı sorumlu olması anlamına gelmektedir
Hesaplamak	Hesap işlemini yapmak, hesap etmek.
Heterodoks Ekonomik Yaklaşım	Heterodoks sözcüğü ekonomideki kullanımı itibariyle "ana akımdan farklılaşmış, sapmış teori ve uygulamalar" anlamını taşıyor. Heterodox Yunanca'dan gelme bir sözcük. Sözcüğün temelini oluşturan iki parçadan heteros farklı, doxa ise öğreti anlamını taşıyor.
Hirfet	İnsanların maddî ihtiyaçlarını karşılamak üzere yapılan, el ustalığı, hüner ve tecrübe gerektiren iş, zanaat.
Hisse	Bir bütünden pay alınan kısım veya oran
Hisse Senedi	Bir şirketin sermayesinin belirli bir parçasını temsil eden ve sahibine ortaklık hakkı veren kıymetli kağıttır. Hisse senetleri borsada alınıp satılabilir ² .
Hissedar	Şirketin sermayesine katılan ve hisse senedi sahibi olan kişi
Hisset	Cimrilik.
Hububat	Tahıl türünden gıda maddeleri (buğday, arpa, çavdar vb.)
IBAN (Uluslararası Banka Hesap Numarası – International Bank Account Number)	ISO 13616 No.lu standartlara göre oluşturulmuş Uluslararası Banka Hesap Numarasıdır. IBAN ile herhangi bir finansal kurumdaki bir müşteri hesap numarasının uluslararası ölçekte tanımlanarak ödeme işlemlerinde istenen verimliliğe kavuşmak amaçlanmıştır. IBAN Türkiye’de 26 sayısal/alfabetik karakterden oluşur. İlk iki hane ülke kodunu belirtmektedir ve Türkiye için TR’dir. Sonraki 2 hane kontrol basamaklarını oluşturmakta ve IBAN’ın doğrulanmasında kullanılmaktadır. Sonraki 5 hane banka kodunu ifade etmektedir. Rezerv alan tek basamaklı olup, tüm hesap numaraları için sıfır olarak kabul edilmiştir. Son 16 hane ise banka hesap numarasını belirtmektedir.
ICO	Kripto para, kriptografi kullanılarak oluşturulur ve dijital ortamlardan kullanıcılara sunulur. Kripto para borsasında kullanıcıların sık sık karşılaştığı terimler vardır ve bunlardan bir tanesini de ICO oluşturur. ICO, Initial Coin Offering teriminin kısaltmasıdır ve ilk kripto para teklifi anlamına gelir.
IMF	IMF (Uluslararası Para Fonu), üye ülkelerin karşılaştıkları veya karşılaşma olasılığı içinde bulundukları ödemeler dengesi sorunlarını aşabilmeleri için onlara bir program çerçevesinde destek sağlamak üzere kurulmuş uluslararası bir kurumdur. 2016 sonu itibariyle IMF’nin 189 üyesi vardır. Bu 189 ülke, ekonomisinin gücüne uygun biçimde IMF’ye kota adı altında bir sermaye katkısında bulunur. SDR (özel çekme hakları)
İaşe	Yiyecek, besin.

İcar Etmek	Kiralamak, kiraya vermek.
İcra	Borçlunun alacaklıya karşı yapmak veya ödemekle yükümlü bulunduğu bir şeyi adli bir kuruluş aracılığıyla yerine getirme.
İcra-yi Ticaret	Ticari işletmelerin yürütülmesi ve işlem yapılması.
İç Pazar	Bir ülkenin kendi sınırları içinde yapılan alışveriş ve ticaret.
İdane	Borç verme.
İdhal Etmek	İthal etmek, dışarıdan mal getirmek.
İflas	Borçlarını ödeyemeyen kişi veya kurumun durumudur.
İflas Etmek	Bir kimse veya kuruluş için mahkeme kararıyla anaparasını yitirdiği açıklanmak, batmak.
İhale	Alicılar arasında yapılan teklif yarışması.
İhracat	Bir ülkeden başka ülkelere satılan mal ve hizmetler.
İhracat Reeskont Kredisi	TCMB Kanunu'nun 45. maddesine istinaden çıkarılan reeskont düzenlemeleri çerçevesinde firmalarca döviz üzerinden düzenlenmiş ve belirli şartları sağlayan senetlerin aracı bankalarca reeskonta getirilmesi karşılığında TCMB tarafından ihracat reeskont kredisi kullandırılmaktadır. İhracat reeskont kredileri senette belirtilen döviz tutarının, kredinin kullandırıldığı tarihte ilan edilen kurdan Türk lirası karşılığının bankalar aracılığıyla firmalara ödenmesi suretiyle kullandırılmaktadır. Kredilerin vadesinde geri ödemesi ise döviz olarak gerçekleştiğinden TCMB döviz rezervlerine önemli ölçüde katkı sağlanmaktadır.
İhracat Yapmak	Bir ülkenin ürettiği malları başka bir ülkeye veya ülkelere satması, dış satım yapmak.
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	Karşılama Oranı =(İhracat / İthalat)*100 formülü ile hesaplanır. Karşılama oranının 100'den büyük olması ülkenin dış ticaret fazlası olduğunu, 100'den küçük olması dış ticaret açığı verdiğini gösterir.
İhtikâr	Spekülatörlük, vurgunculuk.
İhtiyat Akçesi	Önceden biriktirilmiş, acil durumlar için ayrılan para.
İkarus Çelişkisi	Kral Minos tarafından bir labirente hapsedilen Daedalus buradan uçarak kaçabilmek için kendisi ve oğlu İkarus'a balmumu ve kuştüyü karışımından kanatlar yapar. Kendisi kanatları takıp uçarak kaçmadan önce oğlu İkarus'a gökyüzüne fazla yükselmemesi ve güneşe yaklaşmamasını öğütler. İkarus, babasının ardından kanatlarını takarak uçmaya başlar ve labirentten çıkar. Ne var ki

	uzun süre hapis kalan İkarus uçuşmanın ve gökyüzünde yükselmenin tadına doyamaz. Uçtukça kendine güveni artar ve babasının öğütlerini unutarak güneşe doğru yükselir. Güneşin sıcaklığı, kanatlarındaki balmumunu eritince de denize düşer ve boğulur. Danny Miller 1990 tarihli İcarus Paradox adlı kitabında bu efsaneyi iş dünyasına uyarlar. Miller'a göre çoğu şirket, belirli bir başarıya ulaştıktan sonra bu başarı verdiği aşırı güvenle şirket yapısının karmaşıklıklaşması, maliyetlerin artması, rakiplerin stratejilerini küçük görme gibi yollara kolayca girerler. Bu tür yollara girdiklerinde de genellikle denetimi elden geçirirler ve sonuçta çöküşe kadar giderler.
İkincil Gelir Hesabı	İkincil gelir hesabı, yurt içinde (yurt dışında) yerleşik bir birim tarafından yurt dışında (yurt içinde) yerleşik bir birime karşılıksız olarak mal veya hizmet gibi reel bir kaynak veya finansal bir varlık sağlanması şeklinde tanımlanan transferleri içermektedir.
İkincil Piyasa	Kıymetlerin ilk ihraçları sonrası işlem gördükleri piyasaları ifade eder. Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen borçlanma senetlerinin ihraç sonrası alınıp satıldığı Borsa İstanbul, Borçlanma Araçları Piyasası ikincil piyasaya bir örnektir.
İkraz	Borç verme, kredi sağlama.
İkraz Etmek	Borç vermek.
İktisadi Buhran	Ekonomik kriz, durgunluk veya resesyon.
İktisadi Cidal	Ekonomik rekabet, ekonomik mücadele.
İktisadi İnkişaf	Ekonomik gelişme, büyüme.
İktisadi Milliyetçilik	Ekonomik faaliyetlerde ulusal çıkarları öncelikli tutma.
İktisadi Teali	Ekonomik yükselme, gelişme.
İktisadi Yönelim Anketi - İya	İmalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerinin üst düzey yöneticilerinin, üretim, ihracat ve iç piyasa siparişleri, yatırım ve istihdam gibi konularda yakın geçmişe ilişkin değerlendirmelerinin, mevcut duruma ilişkin görüşlerinin ve geleceğe yönelik beklentilerinin izlenerek, imalat sanayinin kısa dönemdeki eğilimlerini yansıtacak göstergelerin üretilmesi amacıyla aylık olarak uygulanan bir ankettir.
İktisadiyatı-ı Hayvani	Hayvan ekonomisi.
İktisat	Ekonomi.
İktisat Amilleri	Ekonomi faktörleri, ekonomi unsurları.

İktisat Encümeni	İktisat Vekâleti'ne bağlı olarak çalışan ve iktisadi konularda danışmanlık yapan bir kuruldur.
İktisat Vekaleti	Ekonomi bakanlığı, ekonomik işleri yürüten devlet kurumu.
İltizam	Devlet gelirlerini toplama hakkının satılması.
İmal Etmek	Üretmek, yapmak.
İmalat	Ham madde işlenerek yapılan her türlü mal.
İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	İmalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin ilgili dönemde mevcut fiziki kapasitelerine göre fiilen gerçekleşen kapasite kullanımlarının alınmasını amaçlayan ve İktisadi Yönelim Anketi sonuçlarına dayalı olarak üretilen bir göstergedir.
İmalathane	Mal üretimi yapılan yer veya fabrikadır.
İmkânsız Üçleme (Impossible Trinity)	Ekonomideki imkânsız üçleme ya da üçlü açmaz (impossible trinity ya da trilemma) hipotezine göre; sermaye hareketlerinin serbestliği, sabit döviz kuru ve bağımsız bir para politikası uygulaması aynı anda var olamaz. Eğer bir ekonomide sermaye hareketleri serbestse ve sabit döviz kuru rejimi uygulanıyorsa o zaman bağımsız para politikası uygulamak mümkün değildir. Bu durumda para politikası sermaye hareketleri ve döviz kurundaki eğilimlere göre biçimlenecektir. Eğer bir ekonomide sermaye hareketleri denetim altında ise sabit döviz kuru rejimi uygulanabileceği gibi bağımsız para politikası da uygulanabilir.
İngiliz Lirası	İngiltere'nin para birimi.
İnhisar	Tekel, bir malın üretim veya satış hakkının tek bir kişi veya kuruma ait olması durumu.
İnkişaf	Gelişme, büyüme.
İpotek	Borcun ödenmesini sağlamak için taşınmaz malın rehin olarak gösterilmesi işlemi veya belgesi.
İrat	Gelir anlamına gelir. Bir malın getirdiği kazançtır.
İrva	Satış, alışveriş.
İska	İşçilik, emek.
İskonto	İndirim, peşin alımda yapılan fiyat düşürme.
İskonto Cüzdanı	İskonto hakkını belirten belge.

İslah	Düzeltilme, iyileştirme.
İslami Finansal Hizmetler Kurulu	Bankacılık, menkul kıymet piyasaları ve sigortacılık alanlarında İslami finansal kuruluşlara yönelik uluslararası düzenleyici standartların oluşturularak İslami finansal hizmetler sektörünün gelişimini teşvik etmek, İslami finansal ürünler sunan kurumların etkin denetimi konusunda rehberlik sağlamak ve İslami finansal hizmetler sektörü için risklerin belirlenmesi, ölçümü, yönetimi ve açıklanmasına ilişkin kriterler geliştirmek amaçlarıyla 2003 yılında faaliyetlerine başlamış olan uluslararası bir kuruluştur.
İsraf	Savurganlık, gereksiz harcama.
İsterlin	İngiliz sterlini, Birleşik Krallık para birimi.
İsticar Etmek	Kiralamak, kiraya vermek.
İstidane Etmek	Borç almak.
İstifa Edilmek	İstifa etmek, görevinden ayrılmak.
İstihdam Etmek	Bir görevde, bir işte kullanmak.
İstihlak	Bir mal veya hizmetin tüketimi veya kullanımı anlamına gelir. İstihlak, bir ekonomi terimidir ve genellikle tüketim mallarının kullanılmasını ifade eder.
İstihlak Etmek	Tüketmek.
İstihsal	Üretim.
İstikrar	Dengeli ve sürekli durum, kararlılık.
İstikrarlı Fonlama Oranı	TCMB'nin bir hafta vadeli repo ihaleleri ile yapmış olduğu fonlama faizi "İstikrarlı Fonlama Oranı 1", açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkanı faizi ise "İstikrarlı Fonlama Oranı 2" olarak tanımlanmaktadır.
İstikraz	Finansal bir aracı kuruluş veya bireyin, bir şirkete kredi veya borç vermesi durumudur. İstikraz, genellikle faiz veya belirli bir geri ödeme planı ile ilişkilidir.
İstimlak	Binâ, arâzi, tesis vb.ni bir bedel karşılığı sâhibinden alarak kamuya mâletme
İş Hacmi	İşletmenin gerçekleştirdiği işlerin miktarı ve değeri
İş birliği Yapmak	Amaç ve çıkarları bir olanlarca çalışma ortaklığı kurulmak.

İşçen	Faal.
İşçi	Ücret karşılığı çalışan kişi.
İşçimen	Faal.
İşdeşme	İş birliği yapmak.
İşgücü	Çalışma çağında olan nüfustan çalışma arzusu göstererek işgücü piyasasına dâhil olanlar işgücünde kabul edilmektedir. İş aradığı halde henüz iş bulamayanlar, diğer bir ifadeyle işsiz konumda olanlar ile çalışanların toplamı işgücünü oluşturmaktadır.
İşgücüne Katılma Oranı	İşgücünün çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır.
İşgüder	Maslahatgüzar, becerikli, işbitirici.
İşletme	Mal ve hizmet üreten ekonomik birim.
İşletmek	Bir işi veya işletmeyi yönetmek, kullanmak.
İşlik	Ham maddeleri işleyerek piyasaya çıkacak duruma getiren iş yeri, yapımevi.
İşsiz	İş olmayan, iş arayan ve bu konuda girişimde bulunmuş olan kişiler işsiz olarak tanımlanmaktadır.
İşsizlik	İş bulamama durumu, işsizlerin oranı.
İşsizlik Histeresisi	Olivier Blanchard ve Lawrence Summers, uzun süren işsizlik oranlarının doğal işsizlik oranını yukarılara çektiğini, yani bu tür eğilimlerin uzun dönemli işsizlik oranının da değişmesine yol açtığını öne sürüyorlar. Blanchard ve Summers'a göre bunun temel nedenlerinden birisi sendikaların varlığı. Sendikalar, üyelerinin reel ücretinin düşmesine direnirler. Bu direnç ücretlerin düşerek işsizliğin azalmasını engeller ve işsizlik oranının sıfıra yaklaşmasını önlerler. Uzun süreli işsizlik ortamlarında sendikaların bazı üyeleri de işsiz kalır ve sendika üyesi olma konumunu kaybeder. Bu durumda sendikalar reel ücretlerin düşmesine karşı çıkarak eski üyelerinin iş bulmasına da engel olmuş olurlar. Dolayısıyla uzun süreli işsizlik ortamları doğal işsizlik oranını yukarı taşır. Blanchard ve Summers bu olguya 'işsizlik histeresisi' adını veriyorlar. Histeresis, Yunancadan alınmış bir kelime ve gecikme, kısa kalma anlamlarına geliyor. Asıl olarak fizikte kullanılıyor. Bir hamur topağını alıp da yumruğumuzla bastırıp bırakırsak yavaş yavaş eski biçimine dönmeye yöneldiğini görürüz. Topağa bastırma süremiz ne kadar uzun olursa eski hale dönüş o kadar zaman alır ve o kadar başarısız olur. Blanchard ve Summers'ın bu deyimini kullanma nedeni de budur. Uzun süren yüksek işsizlik doğal işsizlik oranının eski haline gelmesine engel olur.

İşsizlik Oranı	İstihdam anketinin uygulandığı gün ve önceki hafta içinde kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış kişilerden son 4 hafta içinde iş arama kanallarını kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda bulunan 15 ve daha yukarı yaştaki kişiler işsiz sayılıyor. İşsiz sayısının toplam işgücüne bölünmesiyle de işsizlik oranı bulunuyor. Bu genel tanımdan hareketle bulunan işsiz sayısının yanı sıra bir de iş bulmaktan umudu olmadığı için iş aramadığı halde iş olsa hemen çalışmaya başlayacak durumda olduğunu ifade edenler var. Bu grupta olanlar işsizlik istatistiklerinde işsiz kategorisinde sayılmıyor. Bu kategoride olanları da işsizler toplamına eklediğimizde literatürde geniş işsizlik kamuoyunda gerçek işsizlik oranı olarak bilinen kavrama ulaşıyoruz.
İşsizlik Sigortası Fonu	Oranları ülkeden ülkeye değişmekle birlikte, devlet, işveren ve işçiden yapılan prim kesintileriyle oluşturulan ve koşulları sağlayan sigortalılara işsiz kalmaları halinde ödemeleri gerçekleştiren fonlara işsizlik fonu ya da işsizlik sigortası fonu deniyor. İşsizlik sigortası, bir işyerinde çalışırken, çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, herhangi bir kasıt ve kusuru olmaksızın işini kaybeden sigortalılara işsiz kalmaları nedeniyle uğradıkları gelir kaybını belli süre ve ölçüde karşılayan, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren zorunlu sigorta olarak tanımlanıyor. Her ay işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu'na verilen bildirgelerde gösterilen “prime esas kazanç” üzerinden sigortalı ve işveren yüzde 1, devlet de yüzde 2 oranında işsizlik sigortası primi ödüyor. Bu ödemeler İşsizlik Sigortası Fonunda toplanıyor ve işsiz kalanlara buradan ödeme yapılıyor.
İştira	Satın alma.
İştirak	Ortaklık anlamına gelir. Bir işe veya kuruluşa katılma veya pay sahibi olma durumudur.
İşyar	Memur, Devlet hizmetinde aylıkla çalışan kimse, görevli.
İtfa	Borçlanma senetlerinin ihracında belirlenen vade tarihinde işlemiş faizi ve anaparasının geri ödenmesidir.
İtfayı Düyun	İtfayı düyun, Osmanlı İmparatorluğu'nun iç ve dış borçlarını denetleyen kurumdur. İtfayı düyun, 1881-1923 yılları arasında faaliyet göstermiş ve II. Abdülhamit döneminde kurulmuştur.
İthal	Dışarıdan alınan, yabancı ülkelere getirilen.
İthal İkamesi	İthal ikamesi, yurt dışından ithal edilmekte olan malların, koruyucu ve özendirici önlemlerle yurt içinde üretilmesini öngören bir sanayileşme politikasıdır. İthal ikamesi politikası, bir yandan yüksek gümrük koruma önlemleriyle ithalatı kısıtlarken bir yandan da teşvik önlemleriyle ithal edilen malın yurtiçinde üretilmesini sağlamaya yönelir. Bu politikada ülke içinde kurulan üretim birimleri, her türlü dış ticaret ve kambiyo politikalarıyla dış piyasanın rekabetinden korunmaya çalışılır. Bu politika, özellikle

	yeni kurulan ve o nedenle bebek endüstriler adı verilen sanayi dalları için uygulanır. Yeni doğmuş bebeklerin anne tarafından korunmaya bakılmaya nasıl ihtiyacı varsa yeni kurulmuş endüstrilerin de yanı bakım ve korunmaya ihtiyacı olduğu düşüncesinden hareketle bu politika geliştirilmiştir.
İthalat	Yabancı ülkelerden mal ve hizmet alımı.
İthalat Yapmak	Başka bir ülkeden mal getirme veya satın alma, dış alım yapmak.
İtibar	Ticârî hayatta güvenilir olma durumu, güven kazanmış olma.
İtibar-ı Mali	Mali itibar, mali güvenilirlik.
İtilafname	Uzlaşma belgesi, anlaşmazlığı çözmek için yapılan yazılı anlaşma.
İye	Bir şey üzerinde sâhipliği olan kimse.
J Eğrisi	Devalüasyon ya da yerli paranın değer kaybetmesi, ilk aşamada yeni koşullara kolay uyum sağlanamayacağı ve yeteri kadar esnek olunamayacağı varsayımı altında dış dengeyi bozar. Bu durumda dış ticaret dengesinde açık yönünde bir yükselme ortaya çıkar. Bu bozulma bir süre sonra yeni koşullara uyum sağlanması sonucu bu kez ucuzlayan ihraç mallarına talebin artması ve pahalılaşan ithal mallarına talebin düşmesiyle tersine döner. Bu terse dönüş bir J harfini andırdığı için bu gelişmenin gösterildiği grafikteki dış ticaret dengesindeki değişimi gösteren eğriye J Eğrisi deniyor.
Kabotaj	Bir ülkenin kendi sınırları içinde yapılan deniz taşımacılığı.
Kaçakçılık	Yasal olmayan yollarla mal ve hizmet geçirme.
Kaldıraca Dayalı Zorunlu Karşılıklar	Kaldıraç oranı bankaların borçluluk düzeyini göstermekte olup, ana sermayenin bilanço içi ve dışı yükümlülükler toplamına bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Oranın artması borçluluğun düştüğünü, oranın azalması borçluluğun arttığını göstermektedir. Kaldıraç oranı, Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ’de belirlenen eşik kaldıraca oranlarının altında kalan bankalar Tebliğ’de belirlenen oranlarda ilave zorunlu karşılık tesis etmektedir. Söz konusu uygulama ile bankaların borçluluk oranının aşırı seviyelere çıkmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.
Kaldıraç	Finansal piyasalarda yatırımcının daha fazla yer almasında etkin rol oynayan daha az sermayeyle daha büyük hacimli işlemler yapılmasına imkan sağlayan sisteme kaldıraca (leverage) denir.
Kaldıraç Oranı	Borcun öz sermayeye veya toplam sermayeye oranıdır. Kaldıraç oranları, işletmenin kaynak yapısını gösterir ve işletmenin varlıklarının hangi kaynaklarla ne oranda finanse edildiğinin görülmesini sağlar. Basel III kapsamında geliştirilen kaldıraca oranı ise, ana sermayenin toplam risk tutarına bölünmesiyle hesaplanır.

Kalığ	Miras.
Kalkınma	Ekonomik kalkınma, bir ülkede ya da bölgede yaşam standartlarının yükselmesidir. Yaşam standartları dediğimiz zaman gelir, tüketim ve tasarruf gücü gibi maddi kavramların yanı sıra eğitim, sağlık, kaliteli yiyecek ve su gibi genel kavramları da kastediyoruz. Bunu ölçmek için önerilen birçok endeks arasında en çok kabul göreni Birleşmiş Milletler tarafından yayımlanan “insani gelişmişlik endeksi” dir.
Kambiyo	Döviz ve döviz işlemleriyle ilgili konular.
Kamu Kaynaklı Finansman	Bir finansal kuruluşun çözümlenmesi sırasında ortaya çıkan zararların kamu kaynakları kullanılarak karşılanmasıdır.
Kamu Kesimi Borçlanma Gereği	Merkezi yönetim bütçesini, mahalli idareleri, KİT’leri, bütçe dışı fonları, sosyal güvenlik kuruluşlarını, işsizlik sigortası fonunu, döner sermayeli kuruluşları ve genel sağlık sigortasını kapsayan kamu kesimi genel dengesidir.
Kamu Kesimi Dış Borçlanması	Kamu kesiminin dış piyasalardan yaptığı borçlanma kamu kesimi dış borçlanması olarak adlandırılıyor. Bu borçlanmada da Hazine’nin önemli bir ağırlığı söz konusu. Bu borçlanma dört şekilde yapılabilir: (1) Kredi almak yoluyla, (2) Tahvil ihracı yoluyla, (3) Devletlerden borçlanma, (4) Uluslararası kurumlardan borçlanma.
Kamu Kesimi İç Borçlanması	Kamu kesiminin iç piyasadan yaptığı borçlanmaya kamu kesimi iç borçlanması deniyor. Bu borçlanma ağırlıklı olarak Hazine tarafından yapıldığı için bazen Hazine iç borçlanması deyimi de eş anlamlı olarak kullanılıyor. Kamu kesimi iç borçlanmasının TL ile veya dövizle endeksli olarak ya da dövizle yapılması borçlanmanın niteliğini değiştirmiyor ve bu borçlanma türü iç borçlanma olarak değerlendiriliyor. Burada borçlanma kağıtlarının kimin elinde olduğu da önem taşıyor. Yani bir yabancı parasını getirip Türkiye’de bozdurup Hazine Bonosu almışsa o borç kamu iç borçlanması olarak nitelendirilmeye devam ediyor. Burada borcun iç borç mu dış borç mu olmasında ayırt edici faktör borçlanma otoritesinin bu borçlanmayı hangi piyasada yapmış olduğu.
Kamu Net Borç Stoku	Kamu sektörünün iç ve dış borç yükümlülüğü toplamından kamu sektörünün elinde bulundurduğu finansal varlıkların düşülmesi ile hesaplanan kamu kesimi net borç stokunu ifade eder.
Kapasite Kullanım Oranı	Bir üretim biriminin belirli bir dönemde fiilen gerçekleştirdiği üretim miktarının fiziki olarak üretebileceği en yüksek miktara olan oranını gösterir. İmalat sanayi kapasite kullanım oranı, Merkez Bankası’nın imalat sanayi sektöründe çalışan işyerlerine her ay uyguladığı İktisadi Yönelim Anketi’ne verilen cevaplara göre hazırlanıp yayımlanır.
Kapatıcı	Spekülatör, vurguncu.
Kapatıcılık	Spekülatör, vurguncu olma durumu.

Kapital	Sermaye.
Kapitalist	Sermayesini üretim araçlarında değerlendiren ve kar elde etmeyi amaçlayan kişi veya sınıftır.
Kapitülasyon	Bir devletin bir anlaşmaya bağlı olarak başka devletlere tanıdığı ekonomik ve sosyal ayrıcalıklar bütününe kapitülasyon adı verilir. Kapitülasyon Latince koşullar anlamına gelmektedir. Kapitülasyon baş eğmek, teslim anlaşması yapmak anlamlarını taşır. Tarihte kazandığı özel anlamla kapitülasyon, bir ülke tarafından başka bir ülkenin vatandaşlarına verilen ticari ayrıcalıklar bütünüdür. Osmanlı'da kapitülasyon ilk kez Fatih Sultan Mehmet tarafından Venediklilere verilmiştir. Ancak bu, kapitülasyonların Osmanlıya ait bir sistem olduğu manasına gelmemelidir. Kapitülasyonlar pek çok Avrupa toplumu olmak üzere Osmanlıdan önceki Anadolu toplumlarında da uygulanmış ticari ve sosyal ayrıcalıklar bütünüdür. Osmanlı Devleti tarafından Yükselme Dönemi'nden imparatorluğun dağılışına değin Avrupa devletlerine çeşitli kapitülasyonlar verilmiştir. Osmanlı Devleti Fatih Sultan Mehmet zamanında Venediklilere, Kanuni Sultan Süleyman zamanında Fransızlara kapitülasyonlar vermiştir. II. Mahmut, Baltalimanı Antlaşmasıyla kapitülasyonları İngilizlere de verdi. Osmanlı kapitülasyonları Lozan Antlaşmasıyla kaldırıldı.
Kaputaj	Osmanlı Devleti'nde limanlarda alınan gümrük vergisidir.
Kâr	Gelir ile gider arasındaki olumlu fark.
Kâr Etmek	Kazanç elde etmek, yarar sağlamak. . Etki yapmak. . İyi gelmek, etkisi iyi olmak.
Kâr Getirmek	Bir şey para kazandırmak.
Kâr Nispeti	Kârın sermayeye oranı, karlılık oranı.
Kâraşına	İşbilen, işbilir, işbecerir.
Kârazma	İşbilen, işbilir, işbecerir.
Kârazmûde	İşbilen, işbilir, işbecerir.
Kârgüzar	İşbilen, işbilir, işbecerir.
Karşılıklar Politikası (Rezerve Requirements Policy)	Bankalar topladıkları mevduatın ve diğer kaynaklarının merkez bankası tarafından belirlenen oranda belirli bir miktarını, ileride karşılaşılabilecekleri zorluklarda talep edip kullanabilmek için merkez bankasına yatırmak zorundadırlar. Buna zorunlu karşılıklar, bunun miktarını belirlemeye yarayan orana da karşılık oranı adı veriliyor. Merkez bankasının, karşılık oranını artırıp azaltarak bankaların açabileceği kredi miktarını ve maliyetini etkilemesi

	eylemine de karşılıklar politikası adı veriliyor. Merkez bankaları, bankalardan aldıkları bu karşılıklar için belirli bir faiz ödeyebilecekleri gibi herhangi bir ödeme yapmayabiliyorlar.
Kartel	Aynı alanda üretim yapan firmaların ya da devletlerin çeşitli anlaşmalarla tekel koşullarını yaratacak şekilde birlikte hareket ettikleri yapılanmadır.
Kasa Muamelesi	Kasa işlemleri, para alışverişi ve kayıtları.
Kasa Muameleleri	Kasa işlemleri, para alışverişi ve kayıtları.
Kataç	Zam.
Kaya Petrolü	Kayalar arasında bulunan kerogen adlı organik maddenin çeşitli teknik yöntemlerle (Hidrojenasyon veya termokimyasal çözümler gibi) dönüştürülmesiyle oluşan bir petrol türü.
Kaydiye Ücreti	Kayıt ve işlem ücreti.
Kazanç	Gelir, kar.
Kazanç Vergisi	Kazanç üzerinden alınan vergi.
Kefalet	Bir kimsenin borç, sözleşme vb. yükümlülüklerini üstlenme.
Kefalet-İ Ticariye	Ticari kefalet, ticari borçlar için verilen kefalet.
Kemer Sıkma (Önlemleri)	Kamu gelirlerini artırarak, kamu harcamalarını azaltarak ya da her ikisini bir arada yaparak kamu kesimi açığını düşürmeye çalışan önlemler bütününe kemer sıkma ya da kemer sıkma önlemleri deniyor.
Kental	100 kilogramlık ağırlık birimi.
Kesbetmek	Kazanmak, edinmek.
Kesenek	Fiyatı biçilmiş, değeri kesin olarak belirlenmiş, pazarlık kabul etmez, pazarlıksız.
Kınavlı	İşçi.
Kırı	1. Satıcının sattığı malın bedelinden yaptığı indirim, tenzîlât. 2. Vâdesi gelmemiş bir senedin fâiz ve komisyonu düşürülerek değerinden eksigine alınması, kırma. 3. Böyle bir senedin karşılığından düşülen miktar, kırdırma payı.
Kırılğan Beşli	Morgan Stanley'in Ağustos ayı ekonomi raporunda kırılğan beşli diye bir gruplandırma ortaya atıldı. Kırılğan beşli olarak adlandırılan bu grupta Hindistan, Brezilya, Endonezya, Türkiye ve Güney Afrika yer alıyor. Bir zamanlar BRIC ülkeleri (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) yükselen piyasaların en parlak örnekleri

	olarak lanse ediliyor, bunların arasına zaman zaman Türkiye, Güney Afrika, Meksika, Endonezya gibi ülkeler de katılıyordu. Şimdi bunlardan Çin, Rusya ve Meksika dışındakiler kırılğan beşli grubunda buluşmuş bulunuyor. Kırılğan beşli gruplandırması da ABD Merkez Bankası'nın (Fed) tahvil alımlarını azaltacağına ilişkin açıklamasından sonra ortaya çıktı. Fed'in bu açıklamasının ardından paraları en çok değer kaybeden yükselen piyasa ekonomileri bu beş ülke oldu. Bu ülkelerin böyle bir grubun içinde değerlendirilmesinin nedenleri olarak yüksek cari açık oranları, yüksek enflasyon oranları ve büyüme performansındaki düşüşler gösteriliyor. Bu ülkelerin önümüzdeki dönemde dış finansman ihtiyaçlarında önemli artışlar olacağı ve Fed'in kolay para politikasını terk etmesi halinde bu ekonomilerin gerekli dış finansmanı bulmakta çok zorlanacakları tahmin ediliyor. Bunlara ek olarak bu ülkelerin hepsinde gelecek yıl genel seçimlerin yapılacak olması siyasal belirsizliklerin ortaya çıkmasına ve dolayısıyla risklerin artmasına yol açıyor.
Kısa Vadeli Dış Borç Stoku	Herhangi bir tarih itibarıyla kullanımı gerçekleştirilmiş olan ve bir ekonomide yerleşik kişilerin yerleşik olmayanlara borçlu olduğu, kullanım tarihinden itibaren bir yıl içinde anapara ve/veya faiz ödemesi/ödemeleri yapılmasını gerektiren cari, şartlı olmayan yükümlülüklerin bakiyesidir. TCMB nezdindeki mevduatların kısa vadeli kısmını, bankaların ve diğer sektörlerin kısa vadeli kredilerini (yurt dışında ihraç edilmiş tahviller dahil), diğer sektörlerin kısa vadeli ticari kredilerini, yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin (bankalar hariç) yurt içinde yerleşik bankalardaki döviz cinsinden mevduatlarını gösteren döviz tevdiat hesabını (DTH), yurt dışında yerleşik bankaların yurt içinde yerleşik bankalardaki döviz cinsinden mevduatları gösteren banka mevduatını, yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin (bankalar dahil) yurt içinde yerleşik bankalardaki Türk lirası cinsinden mevduatlarını gösteren mevduat kalemlerinden oluşmaktadır.
Kıyı Bankacılığı	Off Shore bankacılık ya da kıyı bankacılığı; ülke dışında sağlanan fonların, ülke dışında kullandırılması amacıyla yapılan işlemleri kapsamaktadır. Bu tür işlemler bankacılıkla ilgili çoğu yasa ve denetimin dışında kalmaktadır. Kıyı bankacılığının yapıldığı başlıca yerler Cayman Adaları, Bahama, Bermuda, Bahreyn, Panama, Guernsey, Jersey ve diğer 40 dolayında yerdir. Bu merkezler aynı zamanda vergi cennetleri olarak da adlandırılmaktadır. Bunların yatırımcılara sağladığı başlıca avantajlar şöyle sıralanıyor: Buralarda tutulan mevduata zorunlu karşılık uygulanmadığı ve sigorta fonuna prim ödenmediği için daha yüksek getiri elde edilmesi söz konusudur. Resmi denetim söz konusu değildir. Elde edilen getiri üzerinden vergi alınmamaktadır. Bu tür işlemler dolayısıyla ülkelerin de kayıpları söz konusudur: Ülkeler vergi kaybıyla karşılaşır. Merkez Bankası zorunlu karşılıkları düşük kalır. Denetimin etkinliği kaybolur. Günümüzde kıyı bankacılığı yasal olmayan ya da en azından etik olmayan kazançların kaynağı haline gelmiş bir uygulamadır.

Kira Sertifikası	Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama AŞ tarafından kendi adına ve kira sertifikası sahiplerinin hesabına satın almak veya kiralamak suretiyle edinilen varlıkların finansmanını sağlamak amacıyla çıkarılan ve satın alanların bu varlıklardan elde edilen gelirlerden payları oranında gelir elde etmelerini sağlayan senetlerdir. Bunlardan elde edilen gelir kira olarak adlandırılıyor.
Kiralık	Kiraya verilecek veya kiralanacak olan.
Kisbükâr	Kazanç.
Klering / Kliring	Bankalar arası borç ve alacakların netleştirilmesi.
KOBİ	KOBİ terimi Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeleri ifade eder. Hangi işletmelerin KOBİ olduğuna ilişkin esaslar, "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiştir. Yönetmelikte, KOBİ, (küçük ve orta büyüklükte işletme) İkiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden; yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 125 milyon Türk Lirasını aşmayan ve bu Yönetmelikte mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ekonomik birimleri veya girişimler olarak tanımlanıyor.
Kollektif Şirket	Ortaklarının sınırsız sorumluluğa sahip olduğu şirket türü.
Komandit Şirket	Ortaklarından bir kısmının sınırlı, diğer kısmının sınırsız sorumlu olduğu şirket türü.
Konjonktür	Konjonktür ya da iş döngüsü, ekonomik döngü veya konjonktür devresi, ekonomik etkinlik veya üretimde birkaç ay veya yılı aşan ekonomik dalgalanmaları belirtmek için kullanılan terimdir. Bu dalgalanmalar uzun süreli bir büyüme eğilimi sırasında meydana gelir ve tipik olarak nispeten hızlı ekonomik büyüme dönemleri ile durgunluk veya gerileme dönemleri arasında zamanla değişimler gösterir. Konjonktür dalgalanmaları, reel GSYH'daki büyüme oranları kullanılarak ölçülmektedir. "Döngü" teriminin kullanılmasına karşın ekonomik etkinlikteki bu dalgalanmalar mekanik veya öngörülebilir periyodik bir kalıp izlemez. Avusturyalı iktisatçı Joseph Schumpeter dört aşamalı bir döngü oluşumunun varlığını öne sürmüştür: (1) büyüme (üretim ve fiyatlarda artış, düşük faiz oranları); (2) kriz (borsa çöküşü ve firmaların iflası); (3) resesyon (üretim ve fiyatlarda düşüş, yüksek faiz oranları); (4) düzelme (fiyat ve gelirlerdeki düşüş nedeniyle borsada düzelme). Bu modelde düzelme ve gelişme, üretkenlik, tüketici güveni, toplam talep ve fiyatlardaki artış ile ilişkilidir.
Konjonktür Dalgaları (Business Cycle)	GSYH'nın uzun dönemde potansiyel GSYH çevresinde gösterdiği periyodik dalgalanmalara verilen isimdir. Dört aşamadan oluştuğu düşünülür: Tepe, daralma, dip ve genişleme.
Konjonktürel İşsizlik;	Ekonomide ortaya çıkan durgunluk ve küçülme hallerinde işletmelerin maliyetlerini düşürerek ortama uyum sağlamak için istihdam azaltmasına gitmeleriyle ortaya çıkan işsizlik halidir.

Konsolidasyon	Konsolidasyon uluslararası borçlanma işlemlerinde, borçlu bankanın veya doğrudan doğruya borçlu olan devletin alacaklı olan kurum ya da devletle anlaşarak, borcun vadesinin daha ileri bir tarihe alınması işlemine verilen addır.
Kontenjan	Özel veya kamusal ithalat ve ihracat kotaları.
Kontrol Ufku	Politika faizlerinde yapılan bir değişiklik ile enflasyon üzerinde gözlenen nihai etki arasında geçen süreyi ifade eder. Türkiye için kontrol ufku 1 yıl olarak tanımlanmaktadır.
Konut Fiyat Endeksi	Türkiye konut piyasasındaki fiyat değişimlerini takip etmek amacıyla aylık olarak hesaplanan bir endekstir. Ülke genelindeki fiyat değişimlerini temsil etmek üzere satışa konu olan konutların fiyat verilerini kapsamaktadır. Konut fiyatlarını temsil etmek üzere, bireysel konut kredisi talebiyle kredi veren kuruluşlara yapılan başvurular sırasında düzenlenen değerlendirme raporlarındaki konut değerleri kullanılmaktadır.
Konversiyon	Borçların değiştirilmesi, borç yükünün hafifletilmesi amacıyla, borçlunun ödeyeceği faiz oranında bir indirim yapılması işlemini ifade eder. Değiştirme işleminde asıl olarak borcun anapara tutarı ve vadesi değişmediği halde ödenecek faiz miktarı düşürülür. Eğer değiştirme işlemi borçlunun tek taraflı kararıyla yapılıyorsa zorunlu değiştirme, eğer borçlu ve alacaklının karşılıklı anlaşması sonucu yapılıyorsa isteğe bağlı değiştirme söz konusudur. Değiştirme işleminin tahkimden en önemli farkı şöyle özetlenebilir; tahkimin asıl amacı borcun vadesini uzatmak olduğu halde, değiştirmeden güdülen amaç borç yükünün hafifletilmesidir.
Konvertibilite	Bir ülke parasının, döviz piyasalarında başka bir ülke parası ile serbestçe değiştirilebilmesi ve uluslararası ticari işlemlerde değişim aracı olarak kullanılabilmesidir.
Kooperatif	Üyelerinin ortak çıkarlarını korumak ve geliştirmek amacıyla kurulan ekonomik birlik.
Kredi	Borç ödemede güvenilir olma durumu. Ödünç alınan veya verilen mal, para.
Kredi Açmak	Birine peşin para istemeden belirli bir ölçüye kadar mal vermeyi kabul etmek. Ödünç para vermek.
Kredi Arzı Daralması	Ekonomide likiditenin azaldığı, yatırım sermayesi elde etmenin zorlaştığı ve sonuç olarak kredi arzının daraldığı bir durumu ifade etmektedir.
Kredi Riski	Bir finansal kuruluşun yükümlülüklerini zamanında veya gelecekte tam olarak yerine getirememesi riskidir.
Kredilemek	Kredi açmak. Açılan kredi derecesini belirlemek.
Kredili Kontenjan	Krediyle sağlanan ithalat ve ihracat kotaları.
Kripto Arbitaj	Kripto arbitraj ise farklı kripto para piyasalarını takip ederek en uygun kripto paranın satın alınarak bir başka kripto para borsasında daha yüksek fiyata satılmasından meydana gelir.

Kumpani	Ortaklık anlamına gelen İtalyanca bir sözcüktür. Tiyatroda birlikte çalışan oyuncu grubuna da denir.
Kumpanya	Ortaklık anlamına gelen İtalyanca bir sözcüktür. Tiyatroda birlikte çalışan oyuncu grubuna da denir.
Kuponlu İhraçlar	Bir menkul kıymetin dönemsel olarak faiz ödemesini ifade eder.
Kur	Döviz kuru, bir ülkenin parasının yabancı paralar karşısındaki değerini belirleyen katsayıya verilen genel addır. Bu çerçevede örneğin TL'nin Dolar karşısındaki değerine kısaca Dolar Kuru deniyor. 1 Dolar, piyasada TL ediyorsa bu durumda TL'nin Dolar kuru 3,00 demektir. Alış kuru: Döviz alım satımı yapan kurumların döviz satın almak için yabancı para cinsinden belirledikleri kura alış kuru deniyor. Satış kuru: Döviz alım satımı yapan kurumların döviz satmak için yabancı para cinsinden belirledikleri kura alış kuru deniyor. Bir döviz bürosunda USD kuru olarak 3,05 - 3,07 ibareleri varsa bu, USD'yi 3,05'den aldığını ve 3,07'den sattığını gösteriyor demektir.
Kur Rejimi	Kur rejimi (exchange rate regime) bir ülkenin kendi parasını yabancı paralarla değer açısından ne şekilde ilişkilendireceğine ilişkin olarak izleyeceği yöntemin adıdır.
Kur Riski	Gelecekte döviz kurunun değerinde yaşanabilecek dalgalanmalar sonucunda varlıklar ve/veya yükümlülüklerde meydana gelebilecek değişikliklerden zarar edilmesi ihtimalini ifade etmektedir
Kur Savaşları	Kur savaşları deyimi, ihracatı artırmak, ithalatı sınırlamak için kendi paralarının değerini öteki paralara karşı düşük tutmak için girişilen çabaları ifade ediyor. Birkaç ülke paralarının değerini düşük tutarak dünya pazarındaki yerini genişletmeye yönelince öteki ülkeler de benzer hamlelere girişiyorlar. Karşılıklı adımların sonunda herkesin zarar göreceği aşamaya kadar gitmesi kur savaşlarının korkulan gelişim sürecini yansıtıyor. Bretton Woods Konferansının amaçlarından birisi de bu olayın dış ticaret savaşları versiyonunu önlemektir. Bir ülke, cari açığını gidermek için ithalat kısıtlamalarına giderse öteki ülkeler de aynı yolu izlemeye başlayabilir ve bu durumda dünya ticaret hacmi küçülür. Kapitalizmin temel önermelerinden birisi “dünyada ticaret ne kadar artarsa refah da o kadar artar” olduğu için bu gelişmenin dünyada refahı düşüreceği düşünülmektedir. IMF, Dünya Bankası ve sonradan eklenen WTO bu tür ithalat kısıtlamalarına yol açacak gelişmeleri önlemek için dizayn edilmişlerdir. Günümüzde dış ticaret savaşlarının yerini kur savaşları almış bulunuyor.
Kur Sepeti	Bir ülke parasının yabancı paralar karşısındaki değerini ölçmek için birden fazla yabancı para birimiyle oluşturulan sepete kur sepeti denir. Eğer bir ülkenin parası örneğin başlıca iki yabancı parayla çok yakından ilişkiliyse o zaman kur sepetine göre ölçme yapmak doğru bir yaklaşım olur. Örneğin Türkiye'nin ithalatının ve dış borçlanmasının ağırlığı Dolar ile buna karşılık ihracatının ve bazı hizmet gelirlerinin ağırlığı Euro ile. Bu durumda TL'nin Dolar ve Euro'dan oluşan bir sepete karşı değerinin değişimini ölçmek önem kazanır. Kur sepeti denildiğinde bizim açımızdan şöyle formüle edilecek bir durum anlaşılır: Kur sepeti değeri = $(1 \text{ USD} + 1 \text{ Euro}) / 2$

Kuruş	Türk parası birimi (100 kuruş = 1 lira).
Küreselleşme	Sermaye akımlarının serbest kalmasıyla birlikte kapitalizmin dünyanın neredeyse tamamına yaygın bir sistem haline gelişi.
LIBID (London Interbank Bid Rate)	Londra Bankalararası Para Piyasasında, itibarı yüksek bankaların birbirlerinden temel para birimleri (ABD doları, euro, İngiliz sterlini, Japon yeni ve İsviçre frangı) üzerinden mevduat kabul etme işlemlerinde uyguladıkları faiz oranıdır.
LIBOR (London Interbank Offered Rate)	Londra Bankalararası Para Piyasasında, itibarı yüksek bankaların birbirlerine temel para birimleri (ABD doları, euro, İngiliz sterlini, Japon yeni ve İsviçre frangı) üzerinden borç verme işlemlerinde uyguladıkları faiz oranıdır.
LIBOR	LIBOR, London interbank offered rate deyiminin kısaltmasıdır. Londra'da kurulu yüksek itibarlı bankaların her gün saat 11 de birbirlerine verecekleri borçlarda uygulayacakları faiz oranını göstermek üzere belirledikleri bir orandır. Geleneksel ve eski bir uygulama olduğu için pek çok ilimde baz faiz oranı olarak kabul ediliyor. Oran, en itibarlı bankaların birbirine ve çok itibarlı müşterilerine vereceği borcun faiz oranı olduğu için daha az itibarlı müşterilere Libor+ belirli bir oran üzerinden borç verilmesi söz konusudur.+ dan sonra eklenen ek faiz oranına da spread deniyor.
Likidite	Piyasada işlem gören herhangi bir varlık veya kıymetin piyasa fiyatını etkilemeden alınıp satılabilmesinin ölçütüdür. Likiditesi yüksek varlık veya kıymetlerin işlem hacimlerinin de yüksek olması beklenmektedir.
Likidite Desteği Kredisi	Bankacılık sisteminde belirsizlik ve güvensizlik oluşması ve fon çekilişlerinin hızlanması halinde, TCMB tarafından haklarında belirsizlik ve güvensizlik oluşan ancak ödeme kabiliyeti olan bankalara öz kaynaklarının iki katı ile sınırlı olmak üzere, fon çekilişlerini karşılayacak miktarda teminatları karşılığında, birer aylık vadelerle ve en fazla bir yıl süreyle avans şeklinde sağlanan Türk lirası kredi desteğidir.
Likidite Riski	Fonlama ve piyasa likiditesi riskini ifade etmektedir. Fonlama riski, kısa vadeli nakit giriş ve çıkışları arasındaki uyumsuzluk nedeniyle ilave fonlama ihtiyacının ortaya çıkma riskini, piyasa likidite riski ise finansal varlıkların nakde çevrilme sürelerini ve değerlerini içeren riski ifade etmektedir.
Likidite Senetleri	Para politikasının etkinliğini artırmak ve piyasadaki likiditeyi düzenlemek (fazla likiditenin çekilmesi) amacıyla kullanılan, kısa vadeli senet özelliğinde bir para politikası aracıdır. TCMB, TCMB Kanunu'nun 52. maddesine göre, kendi nam ve hesabına, vadesi 91 günü geçmeyen likidite senetleri ihraç edebilir.
Likidite Tuzağı (Liquidity Trap)	Likidite tuzağı para arzındaki artışların faizleri daha fazla düşüremeyeceği bir aşamayı ifade eder. Bu aşamaya gelindiğinde ekonomiye enjekte edilen likidite atıl birikim biçiminde elde tutulmaya başlanır ve dolayısıyla para arzındaki artış ekonomiyi canlandırmaya yaramaz. Keynesyen likidite tuzağı ortaya atıldığında doların altın karşılığı bulunuyordu. Dolayısıyla insanların düşük faiz ortamlarında ellerine geçen parayı tıpkı altın gibi elde tutmaları ve tahvil fiyatlarının düşmesini (yani tahvil

	faizlerinin yükselişe geçmesini) beklmeleri doğaldı. Günümüzde artık hiçbir paranın bu tür altın karşılığı olmadığı dikkate alınırsa likidite tuzağının farklı bir yere oturmuş olduğu ortaya çıkıyor. Başlıca iki farklı görünümünden söz etmemiz mümkündür: (1) Likidite tuzağına girildiği aşamada para arzının ya da para bazının genişletilmesine ve faizin en düşük düzeye inmesine karşın insanlar ellerine geçen parayı mümkün olduğunca az harcıyıp kalanı tasarruf ederek geleceği beklemeye başlıyorlar. Böyle bir ortamda bankalarda mevduat artsa bile bunlara yönelik kredi talebinde artış olmuyor. Çünkü tüketimin kısıldığı bir yerde yeni yatırımlar yaparak üretim kapasitesini artıracak eylemlere girilmesi anlamlı görünmüyor. Hiç kuşkusuz bu eğilimin tıpkı elektronik eşyada olduğu gibi yeni teknolojilere yönelik alanlarda bazı istisnaları da olabiliyor. (2) Faizlerin çok düşük olduğu ekonomilerde ortaya çıkan parasal genişlemeden yararlananlar ellerine geçen parayı daha yüksek faiz getirisi veren ekonomilere yolluyorlar. Bu olgu, günümüzde sermaye hareketlerinin serbestliğinin Keynes dönemine göre çok daha fazla olmasının yarattığı bir başka farklılık olarak karşımıza çıkıyor. Bu durumda ABD ya da Avrupa'da piyasaya sürülen likiditeyi ellerine geçirenler bu paraları faiz oranının yüksek olduğu ekonomilere yatırarak daha yüksek getiri elde etmeyi planlıyorlar. Bu durumda piyasaya sürülen likiditenin yerel ekonomiye katkısından çok başka ekonomileri canlandırmaya yararı ya da oralarda yerli paranın değerlenmesine yol açarak o ekonomilere zararı söz konusu olabiliyor.
Likit Kıymetler	Nakit veya kolayca nakde çevrilebilen varlıklar.
Liman	Deniz araçlarının yük alıp boşalttığı, barındığı yer.
Lira	Türk parasının birimi.
Lüks	Gereksinimden fazla olan veya gösterişli olan şey.
Maadin	Maden, yer altında bulunan mineral.
Maarif Vergisi	Eğitim vergisi, eğitim harcamalarına katkı sağlamak için alınan vergi.
Maastricht Antlaşması ve Maastricht Kriterleri	1993 yılında yürürlüğe giren Maastricht Antlaşması Avrupa Topluluğunun Avrupa Birliği adını alarak ekonomik birlikten siyasal birliğe geçiş için ilk adımın atıldığı antlaşmadır. Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ortak para birimi olarak ortaya konulan Euro'ya geçebilmeleri için uymaları ya da sağlamaları gereken kriterlere de Maastricht Kriterleri adı veriliyor. Bu kriterler: Fiyat istikrarı ölçüsü, bütçe açığı ölçüsü, kamu borç yükü ölçüsü, faiz oranı ölçüsü ve döviz kuru istikrarı ölçüsüdür.
Mahî	Aylık.

Mahiye	Aylık.
Mahsul	Ürün, üretilen şey.
Maişet	Geçim, geçinme.
Makbuz	Alınan mal veya hizmetin bedelinin ödendiğini gösteren belge.
Makbuzat	Makbuzlar, belgeler.
Makro İhtiyati Politikalar	Sistemik riski azaltmak amacıyla finansal sektöre yönelik düzenlemeler bütünüdür.
Makro İhtiyati Politikalar (Macroprudential Policies)	Bu deyim, finansal sistemde (bankalar, sigorta şirketleri, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve diğerleri) ortaya çıkabilecek riskleri denetlemek ve düşürmek amacıyla güden önlemler bütünüdür tanımlamak için kullanılıyor. Bu politikaları uygulamaktan güdülen amaç ise finansal sorunlar nedeniyle ortaya çıkabilecek sistemik riskin finansal sistem ve reel ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini sınırlamaktır.
Mal	Değer taşıyan varlık, eşya.
Mal Arzı	Mal sunumu, piyasaya sunulan mal miktarı.
Mali	Finansal.
Mali (Finansal) Kuruluşlar	Temel işlevi, finansal hizmet üretmek olan bağımsız tüzel kişiler ve piyasa üreticilerinden oluşan kurumsal birimleri içermektedir.
Mali (Finansal) Olmayan Kuruluşlar	Temel işlevi, finansal olmayan hizmet ve ürün üretmek olan bağımsız tüzel kişiler ve piyasa üreticilerinden oluşan kurumsal birimleri içermektedir.
Mali Anestezi	Anestezi, hissetme yokluğudur. Cerrahi müdahale öncesinde, kişinin müdahalenin acısını, ağrısını hissetmemesi için vücuduna genel olarak veya lokal olarak verilen ilaçlarla hissetme yetisinin kaybı sağlanır. Kişi ameliyat boyunca yapılan müdahaleyi hissetmez, bu da ameliyatı yapan cerrahın kolay çalışmasını sağlar. Kamu maliyesinde kullanılan mali anestezi; kişi ve kurumların tam olarak farkına varmadan vergi veya benzeri bir yükümlülüğü ödemeleri halidir. Ya da bir başka ifadeyle, kişi ve kurumların ödeyecekleri verginin varlığını tam olarak anlamalarının önlenmesi halidir. Mali anestezi genel olarak dolaylı vergilerde geçerlidir. Fiyata dâhil olarak uygulanan katma değer vergisi (KDV) bu tür mali anestezi konusu olan vergilerin tipik örneğidir. 50 TL'ye bir gömlek aldığımızda kasaya 50 TL öder çıkarız. Bunun içinde yüzde 18 oranında KDV olduğunu, gömleğin fiyatının aslında 42,5 TL olduğunu, 7,5 TL'sinin KDV olduğunu fark etmeyiz. Çünkü burada vergi, fiyatın içine gizlenmiştir. Bu uygulama mali anestezinin örneğidir.

Mali İllüzyon (Fiscal Illusion)	Devlet gelirleri yeterince şeffaf bir görünümde değilse ve vergi mükellefleri tarafından net bir biçimde algılanamıyorsa devlet giderleri olduğundan daha az maliyetli sanılabilir. Bu durum siyasetçilerin daha fazla kamu gideri yapabilmelerine olanak sağlar. Bu duruma mali illüzyon deniyor. Mali illüzyon kavramı 1903 yılında ilk kez İtalyan Kamu Maliyecisi Amilcare Puviani tarafından Teoria della Illusione Financiera (Mali İllüzyon Teorisi) adlı kitabında gündeme getirilmiştir.
Mali İmkan	Finansal kaynak, para sağlama yeteneği
Mali Konsolidasyon (Fiscal Consolidation)	Harcama kalemlerinde indirimle gidilmesi ya da gelirlerin, vergi oranlarının artırılması, istisnaların azaltılması gibi, çeşitli yollarla artırılması aracılığıyla bütçe açığını ve dolayısıyla borç yükünü azaltmayı öngören uygulamalar bütününe mali konsolidasyon adı verilmektedir.
Mali Kural (Fiscal Rule)	Kamu maliyesi açısından izlenecek politika iki türlü olabilir: Esnek politika ya da kurala bağlı politika. Esnek politika, maliye politikasının anayasa ve yasalarda çizili kurallar içinde yürütülmesi koşuluyla esnek biçimde yürütülmesi olarak tanımlanabilir. Kurala bağlı maliye politikası ise kamu kesiminin gelir, gider, borçlanma ve finansal yükümlülük altına girme konularında orta ve uzun dönemde izleyeceği politikaların esneklik limitlerinin belirli kurallara bağlanması olarak tanımlanabilir. Kurallara bağlı maliye politikası söz konusu olduğunda uygulanacak maliye politikasının esneklik limitlerini belirleyen kurallara mali kural adı veriliyor.
Mali Piyasa	Mali piyasa; borç verilebilir fonlar arzı ile bu fonlara yönelik talebin bulunduğu piyasadır. Mali piyasanın temel işlevi, borç verilebilir fonlar ve mali sermayenin, gelir fazlası olanlardan, gider fazlası olanlara aktarılmasını sağlamaktır. Bu piyasada iki tür finansman söz konusudur; doğrudan finansman ve dolaylı finansman. Doğrudan finansman, gelir fazlası olanların, gider fazlası olanlara, ellerindeki tasarrufları doğrudan borç olarak vermeleri şeklinde ortaya çıkar. Örneğin bir kişinin, ya da bir kurumun doğrudan doğruya Devlet tahvili satın alması halinde doğrudan finansman söz konusu olur. Buna karşılık, gelir fazlası olanlardan bu tasarrufların aracı kurumlar eliyle toplanıp, gider fazlası olanlara yönlendirilmesi halinde dolaylı finansman ortaya çıkar. Örneğin bankaların, kişilerin tasarruflarını faiz karşılığında mevduat olarak toplayıp bu paraları kredi şeklinde kurum veya kişilere vermeleri ya da Hazine bonosu vb almaları dolaylı finansmanın tipik örnekleridir.
Mali Sürüklenme (Fiscal Drag)	Bir ekonomide vergi gelirlerindeki otomatik artışın ekonomi üzerinde ters etki yaratarak büyüme hızını düşürmesine mali sürüklenme (fiscal drag) deniyor. Enflasyon, gelirlerin nominal olarak (görünürde) artmasına ve kişilerin, artan oranlı tarife nedeniyle giderek daha yüksek vergi oranlarına girmelerine ve dolayısıyla daha fazla vergi ödemelerine yol açar. Reel gelirleri artmadığı halde daha fazla vergi ödedikleri için kullanılabilir gelirleri düşen kişiler, ister istemez tüketim harcamalarını azaltmak

	zorunda kalırlar. Bu gidişin sonucu olarak da ekonomide toplam talep ve dolayısıyla GSYH düşer.
Maliye	Finansmal.
Maliye Ecümeni	Maliye encümeni ile aynı anlama gelir. Mali işleri inceleyen ve görüş bildiren meclis komisyonu.
Maliye Politikası (Fiscal Policy)	Ekonomik dengeyi sağlamak ya da ekonomide oluşmuş dengesizlikleri gidermek için mali araçların bir hedef doğrultusunda kullanılmasına maliye politikası deniyor. Maliye politikasının dört temel alt politikası var: (1) Vergi politikası, (2) Harcamalar politikası, (3) Borçlanma politikası, (4) Diğer politikalar.
Maliye Vekaleti	Maliye bakanlığı, mali işleri yürüten devlet kurumu.
Malsırat	İstimlak, Binâ, arâzi, tesis vb.ni bir bedel karşılığı sâhibinden alarak kamuya mâletme.
Mamul	İşlenmiş, üretilmiş ürün.
Mamulat	Mamul mallar, işlenmiş ürünler.
Mamur	Bayındır.
Manipülasyon	Manipülasyon; hileli yönlendirme olarak tanımlanmaktadır. Manipülasyon, algıyı yönlendirme ya da doğrudan fiyat hareketlerine müdahale yoluyla yapılabilir. Yanlış bilgi ya da söylenti yayarak yatırımcıları yanıltmak ya da bir menkul kıymetin fiyatını çeşitli tekniklerle kasıtlı ve suni olarak düşürme veya yükseltme girişiminde bulunmak manipülasyon çeşitleridir. Bu işlemleri yapanlara da manipülatör denir. Manipülasyon, SPK tarafından piyasa dolandırıcılığı olarak kabul edilmekte, yasal bir suç olarak belirlenmiş bulunmaktadır.
Manşet Enflasyon	Enflasyonu ölçmekte kullanılan endeksler içinde en geniş kapsamlı olan ve fiyat değişimlerini nihai aşamada (tüketiciye satış fiyatı aşaması) ölçen endeks TÜFE endeksidir. Dolayısıyla enflasyon oranları açıklandığında en çok bu endeksteği değişme dikkat çeker ve gazete manşetlerine çıkarılır. O nedenle TÜFE aracılığıyla ölçülen enflasyonu öteki yollarla ölçülen enflasyondan ayırmak için manşet enflasyon deniyor.
Marjinal Fayda	Son tüketilen birimin sağladığı faydaya marjinal fayda denir.
Marjinal Fonlama Oranı	TCMB'nin gecelik vadede (O/N) borç verme faiz oranıdır. TCMB'nin bir hafta vadeli repo ihaleleri ile yapmış olduğu fonlama faizi "İstikrarlı Fonlama Oranı 1", açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkanı faizi ise "İstikrarlı Fonlama Oranı 2" olarak tanımlanmaktadır.
Markalaşmak	Ürün marka durumuna gelmek.

Masarif	Giderler, harcamalar.
Maslahat	İş.
Maslahat Görmek	İş yapmak, iş bitirmek.
Maslahatgüzar	İş bitiren, becerikli.
Masnuat	Üretim, imalat.
Masraf	Harcama, gider.
Masraf Bütçesi	Harcama planı, gider bütçesi.
Matlubat / Matlup	İstenen, talep edilen şeyler.
Mavna	Nehir ve göl taşımacılığında kullanılan yükleme ve boşaltma yeri.
Mazarrat	Zarar.
Mazbata	Bir işin veya görevin yapılmasına izin veren belgedir.
Mazul	İşten çıkarılmış.
Meccanen	Bedelsiz, ücretsiz.
Mecmu Sermaye	Toplam sermaye, sermayenin bütünü.
Mecur	Kiralanmış.
Medarı Maişet	Geçim kaynağı, iş.
Medfuat	Ödenmiş borçlar, giderler.
Medyun	Borçlu.
Memur	Devlet hizmetinde aylıkla çalışan kimse, görevli.
Menafi -İ Müştereke	Ortak çıkarlar, ortak menfaatler.
Menkul	Taşınır, taşınan.

Menkul Kıymet Mutabakat Sistemi	Üç veya daha fazla katılımcı arasındaki transfer emirlerinden kaynaklanan menkul kıymet aktarımlarının gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla yapılan takas ve mutabakat işlemleri için gerekli altyapıyı sunan ve ortak kuralları olan yapıdır.
Merkez Bankası Araç Bağımsızlığı	Merkez bankasının yasayla belirlenmiş olan nihai hedefine ulaşmak için kullanacağı para politikası araçlarını ve yöntemlerini, hükümetin veya bir başka otoritenin onayına gerek duymadan serbestçe seçebilmesi ve bu araçları serbestçe kullanabilmesi anlamına gelmektedir. Merkez bankaları açısından bağımsızlık çoğunlukla araç bağımsızlığını ifade etmektedir.
Merkez Bankası Bağımsızlığı	Merkez Bankası'nın bağımsızlığı söz konusu olduğunda 4 tür bağımsızlık gündeme gelir: Amaç bağımsızlığı, araç bağımsızlığı, finansal bağımsızlık, kurumsal bağımsızlık. Amaç bağımsızlığı, merkez bankasının amacının ne olacağının seçimiyle ilgilidir. Günümüzde pek çok merkez bankasının yasasında bankanın amacının fiyat istikrarını sağlamak olduğu yazılı bulunuyor. Bu durumda merkez bankasının amaç bağımsızlığı gündemden düşer. Araç bağımsızlığı, merkez bankasının fiyat istikrarını sağlama amacına hangi araçları kullanarak varacağına ilişkin seçimin kendisinin karar vereceğini ifade eden bir bağımsızlıktır. Günümüzde merkez bankası bağımsızlığından genellikle araç bağımsızlığı anlaşılıyor. Finansal bağımsızlık, merkez bankasının finans kaynaklarını kendisinin belirlemesinin, siyasetin eline bakmamasının sağlanması anlamına geliyor. Finansal bağımsızlık olmadan ötekilerin sağlanması zordur. Kurumsal bağımsızlık, merkez bankası yöneticilerinin atanma, görevde kalma süresi gibi konuların açık ve net olarak yasayla belirlenmesi ve tartışmaya açık olmaktan uzak tutulması anlamına geliyor. Bu da yöneticilerin, siyasetten bağımsız kalabilmeleri için ön koşul olarak kabul ediliyor.
Merkez Bankası Müdahalesi	Merkez bankalarının kısa ve uzun dönemli para politikaları amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik olarak piyasalarda alım-satım yapmalarıdır.
Merkezi Karşı Taraf - MKT	Bir veya daha fazla piyasada işlem gören finansal sözleşmelerin tarafları arasında alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek işlemlerin tamamlanmasını taahhüt eden kuruluştur.
Merkezi Kayıt Kuruluşu - MKK	Sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek, kaydileştirilen bu araçları ve bunlara bağlı hakları elektronik ortamda üyeler ve hak sahipleri itibarıyla kayden izlemek ve merkezi saklamasını yapmak üzere faaliyet gösteren merkezi kayıt ve saklama kuruluşudur.
Merkezi Saklama Kuruluşu	Sermaye piyasası araçlarının merkezî saklanması ve bunlara ilişkin hakların kullanımı hizmetlerini veren anonim ortaklık şeklindeki özel hukuk tüzel kişiliğini haiz kurumlardır.
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi	Merkezi yönetim kapsamında yer alan genel bütçeli idarelerin, özel bütçeli idarelerin ve düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçe gelirleri toplamından, bütçe giderlerinin çıkarılmasıyla bulunan bütçe dengesidir.
Merkezi Yönetim Riski	Bir yatırımcının yerleşik olduğu ülke dışındaki bir ülkeye borç vermesi veya söz konusu ülke hükümetince kefil olunan bir kurum/kuruluşa borç vermesi nedeniyle maruz kaldığı riski ifade

	eder. Yatırım yapılan ülke merkez bankası veya yetkili otoritesi tarafından döviz kuru düzenlemelerinin değiştirilerek döviz cinsinden yükümlülüklerin değerinin azaltılması veya doğrudan borç veya faiz ödemelerinin gerçekleştirilmemesi gibi riskler merkezi yönetim riskini oluşturmaktadır.
Mesail-İ İktisadiye	Ekonomik konular, meseleler.
Mesalih	İşler.
Meskukat	Darphane tarafından basılan madeni paralar.
Meslek	Bir iş veya uğraşı alanı.
Meşher	Pazar, çarşı.
Meta	Mal, emtia.
Mevduat	Bankalarda tutulan para.
Mevhibe	Bağış.
Mevsim Etkisinden Arındırma	Elimizdeki veriyle karşılaştırmaya esas alınan verinin elde edildiği dönem arasında hava koşulları, sosyal, kültürel ve dinsel etkiler nedeniyle ortaya çıkan farklılıkların ortadan kaldırılarak karşılaştırma yapılmasına mevsim etkilerinden arındırma deniyor.
Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırma	Her yılın aynı dönemlerinde tekrar eden periyodik hareketler mevsimsellik olarak adlandırılabilir. Takvim etkisi ise bir dönemdeki çalışılan gün sayısı değişimi gibi etkiler nedeniyle oluşabilecek hareketleri içermektedir. Verilerdeki eğilimleri daha iyi değerlendirebilmek ve ardışık dönemleri karşılaştırmak için istatistiki yöntemlerle seriler mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmaktadır.
Mevsimlik İşsizlik	Mevsimlik olarak istihdam olanağı bulunan sektörlerde çalışanların bu mevsimler dışında işsiz kalmaları durumunda ortaya mevsimlik işsizlik çıkar. Tarım ve turizm sektörleri bu tür mevsimlik istihdamın yaygın olduğu sektörlerdir. Örneğin turizm sektörünün en yoğun çalıştığı yaz aylarında deniz kenarındaki otellerin doluluk oranı artar ve bu oteller bu süre içinde artan yükü karşılayabilmek için mevsimlik çalıştırmak üzere eleman işe alırlar. Yaz mevsimi bitip de doluluk oranları düştüğünde de bu elemanları işten çıkarırlar.
Mezru	Ekilmiş, sürülüp tohum atılmış.
Milli İstihsal (Yerli Üretim)	Bir ülkenin kendi üretimi, ulusal üretim.

Milli Para	Bir ülkenin resmi para birimi.
Milli Tasarruf	Bir ülkenin belirli bir dönemde ürettiği milli gelirden harcamalarını çıkardıktan sonra elinde kalan miktarıdır.
Miras	Bir kimsenin ölümü üzerine kanun veya vasiyet gereğince onun yerine geçen mal veya hak.
Misak-ı İktisadi	Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde ekonomik bağımsızlık ve kalkınma için hazırlanan bir programdır. Misakı iktisadi, 1920 yılında İstanbul'da toplanan İktisat Kongresi'nde alınan kararlarla oluşturulmuştur.
Monnaie Dirigee	Yönetilen para anlamına gelir. Bu, devletin para arzını ve değerini kontrol ettiği bir para politikasıdır.
Monopol	Tekel, bir mal veya hizmetin üretim veya satış hakkının tek bir kişi veya kuruma ait olması durumu.
Moratoryom	Borç ödemelerinin geçici olarak durdurulması.
Muamelat	İşlemler, muameleler.
Muavaza	Değiş tokuş.
Mubayaa	Satın alma anlamına gelir. Bir malın karşılığında para ödeyerek sahiplenme işlemidir.
Mucir	Kiralayan.
Muhtekir	Stokçuluk yapan kişi.
Mukavele	Sözleşme, anlaşma.
Mukriz	Borç veren kişi.
Muktesit	Gereksiz yere para harcamayan, savurgan veya cimri olmayan, tutumlu kişi
Mum Grafikleri	Geçmiş fiyatların dikkate alındığı teknik analiz yönteminde, fiyat grafiklerinin gösterim şekillerinden biri de mum grafiğidir. Fiyat grafiği üzerindeki her bir mum seçilen periyottaki hareketi yansıtır. Örneğin; grafik periyodu olarak günlük periyot seçildiğinde her bir mum bir güne karşılık gelirken, saatlik periyot seçildiğinde her bir mum bir saate karşılık gelir.
Musakkafat Vergisi	Lüks tüketim vergisi.
Mutabakat	İki veya daha fazla taraf arasındaki fon veya menkul kıymet aktarımından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesidir.
Mutavassıt	Aracı, komisyoncu.

Mutlak Üstünlük (Absolute Advantage)	Bir kişi, şirket ya da ülke bir ürünü diğer kişi, şirket ya da ülkeye göre daha az çaba ve kaynak harcayarak üretiyorsa o ürün açısından diğer kişi, şirket ya da ülkeye göre mutlak üstünlüğe sahip demektir.
Muvazene	Dengeli durum.
Muvazene Vergisi	Dengelenmiş vergi.
Muvazenei Umumiye	Genel bütçe, devletin gelir ve giderlerini gösteren belge.
Mübayaat	Alımlar, satın almalar.
Müdahaleli Dalgalı Kur Rejimi	Dalgalı kur rejiminde Merkez Bankası kurdaki değişimlere döviz alım satımı yaparak müdahale ediyorsa bu rejime müdahaleli dalgalı kur rejimi (dirty float) denir.
Müessesat-ı Sınaiyye	Sanayi kuruluşları.
Müessese	Kurum, kuruluş.
Müflis	İflas eden, malını mülkünü batıran kimse.
Mükellef	Vergi ödemekle yükümlü olan kimse veya kurum.
Mülkiyet	Sahiplik.
Mültezim	İltizam sistemi içindeki toprak kiralayan kişi.
Mümsik	Cimri, eli sıkı.
Münbit	Verimli.
Münhasır Ekonomik Bölge (Meb)	Münhasır Ekonomik Bölge, bir kıyı devletinin karasularının başlangıcından itibaren 200 deniz miline kadar bazı hak ve yetkiler tanıyan deniz alanına deniyor. 1958’de uluslararası hukukta tanımlanan Münhasır Ekonomik Bölge, kıta sahanlığının kıyı devlete tanıdığı petrol ve doğalgaz arama ve çıkarmaya ilişkin egemen hakların yanı sıra balıkçılık gibi su kütlesindeki canlı kaynaklara ilişkin hakları da kapsıyor. Söz konusu devlet Münhasır Ekonomik Bölge ilan ettiği alanda hem canlı hem cansız kaynaklardan ekonomik menfaat elde etme hakkına sahip. Yani bölgede petrol, doğalgaz arayabilir, balıkçılık tesis kurabilir.
Müsmir	Verimli.
Müstahdem	İşçi, çalışan.

Müstahsal	Üretilen, üretimden çıkan.
Müstahsil	Üretici.
Müstakbel Varidat	Gelecek gelirler, ileride elde edilecek gelirler.
Müstakır Para	Kiralık para.
Müstakriz	Borç alan kişi, borçlu.
Müstamere	Sömürge.
Müstehlik	Tüketici.
Müstemleke	Sömürge.
Müşareket	Ortaklık.
Müşteri	Alıcı, satın alan kişi.
Müşteriler Arası Tl Aktarım Sistemi	TCMB'nin sahibi ve işleticisi olduğu EFT Sisteminin bir bileşeni olarak, hesaba ve isme yapılan müşteri ödemeleri, kamu ödemeleri, konut, iş yeri ve diğer kira ödemeleri, maaş ve kredi kartı ödemeleri gibi bankaların müşterileri adına gerçekleştirdikleri ödemelerin elektronik ortamda gerçek zamanlı mutabakatını sağlayan sistemdir.
Mütedavil	Dolaşımda olan, kullanımda.
Mütedavil Para	Dolaşımda olan para.
Müteferrik	Ayrı, bağımsız.
Mütehassıs	Uzman, bilirkişi.
Mütemevvil	Zengin.
Müterekki	İlerleyen, gelişen.
Mütezeyit	Birbirine eşit olan.
Müzayede	Açık artırma, ihale.
Nace (Avrupa Topluluğunda Ekonomik	Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından oluşturulan ve işyerlerinin faaliyet konularına göre sınıflandırılmasında temel

Faaliyetlerin Sınıflandırılması)	alınan uluslararası ekonomik faaliyet sınıflama sistemidir. Ekonomik faaliyetlerle ilgili istatistiklerin üretilmesinde, son versiyon olan NACE Rev.2 kullanılmaktadır
Nafaka	Geçinmek için gerekli olan yiyecek, içecek ve bunun için sarfedilen para.
Nafia	Yarar, fayda.
Nafia Vekaleti	Bayındırlık bakanlığı.
Nakit	Kâğıt ve metal para.
Narh	Narh uygulaması; mal ve hizmetlerin satış fiyatlarının kamu otoriteleri tarafından belirlenmesidir. Daha çok yerel kamu otoritesi olan belediyeler tarafından uygulanır. Pazarlarda satılan mallar için belediyeler bazen azami fiyat belirler ve bu fiyatın üzerinde satış yapılmasını yasaklarlar. Belediye zabıtalı pazarlarda dolaşarak fiyatları denetlerler. Narh uygulaması; taban ve tavan fiyatların belirlenmesi şeklinde hem üreticiyi hem de tüketiciyi korumaya yönelik olarak uygulanabilir. Taban fiyat uygulaması, üreticiyi korumaya yöneliktir. Bu uygulamada belirlenen fiyatın altında satış yapılması yasaklanır. Örneğin kamu otoritesi buğday için bir taban fiyat belirlemişse satış fiyatı bu fiyatın altında olamaz. Bu fiyattan alıcı çıkmazsa o zaman kamu otoritesi buğdayı bu fiyattan kendisi satın alır. Tavan fiyat uygulaması ise, tüketiciyi korumaya yöneliktir. Örneğin ekmek için belirlenmiş bir tavan fiyat varsa fırınlar ekmeği bu fiyatın üzerinde satamazlar.
Neoliberalizm	Liberalizm Aydınlanma Çağının bir ürünü olarak ortaya çıkan bir yaklaşımdır. Bireyin özgür olmasını ve ekonomik güçler arasında özgür yarışmayı, devletin bireyler, sınıflar ve uluslar arasındaki ekonomik ilişkilere karışmamasını isteyen siyasal ve ekonomik öğretilerdir. Liberalizmi diğerlerinden farklı ve özgün kılan temel fark; bireyin toplum içindeki rolünü güçlendirmesi ve mutlak monarşik sistemlere meydan okumasıdır. 1929 bunalımından sonra liberalizmin yerini büyük ölçüde devlet müdahalesi ve piyasalara karışımlar aldı. 1970’lerden başlayarak liberalizmin yeni bir formu ya da yeni bir yorumlanmış şekli neoliberalizm adıyla ortaya çıktı. Neoliberaller Adam Smith’in ulusların zenginliği kitabında öne sürdüğü ilkelere geri döndü. Adam Smith piyasada ekonomik aktivitenin devlet tarafından değil de “görünmez bir el” tarafından sürdürülmesi gerektiğini öne sürmüştü. Neoliberalizme göre bireylerin serbest piyasada istedikleri gibi üretmesine ve satmasına olanak sağlamak topluma çok büyük bir refah getirecektir. Neoliberaller pazarın ve piyasaların devlet denetiminden tamamen çıkarılması gerekliliğini, kuralların gevşetilmesini ve özelleştirmeyi savunmaktadırlar.
Net Bugünkü Değer	Bir yatırımın yatırım dönemi boyunca sağladığı getirinin piyasa faizi veya kendi faizi ile iskonto edilmesi, bugüne indirgenmesi sonucu ulaşılan değerdir.

Net Hata ve Noksan	Ödemeler dengesinin her işlemin iki ayrı işaretle (alacak ve borç kaydı) kaydedildiği bir muhasebe sistemi olması nedeniyle, ödemeler dengesi konusu her işlem, içeriği ile ilgili kaleme kaydedilirken, karşı kaydının da bir başka kaleme yer alması esastır. Başka bir deyişle, her işlemin eşit değerde alacak ve borç kayıtlarıyla kaydedilmesi, böylece “Cari İşlemler Hesabı” ve “Sermaye Hesabı”nın toplamının her zaman “Finans Hesabı” kalemine eşit olması gerekmektedir. Ancak, verilerin değişik kaynaklardan elde edilmesi, değerlendirme, ölçme ve kayıt zamanı farklılıkları yaratmakta; sonuç itibarıyla oluşan farklar Net Hata ve Noksan (NHN) kalemine “kalıntı” şeklinde yansımaktadır. Bu kalem, finans hesabından, cari işlemler hesabı ve sermaye hesabının çıkarılmasıyla elde edilmektedir.
Net Hata ve Noksan (Net Errors And Omissions)	Bir ülkenin dış dünya ile ekonomik ilişkilerini gösteren ödemeler dengesine ilişkin verilerin derlenmesinde ortaya çıkan hatalar ve eksikliklerin ödemeler dengesi tablosunda gösterildiği kaleme net hata ve noksan adı veriliyor. Net hata ve noksan kalemi, ölçüm hataları ve tablodaki verilerin eksik veya fazla derlenmesinden kaynaklanır. Net hata ve noksan kaleminin oluşmasının nedenleri arasında şunları sayabiliriz: (1) Zaman uyumsuzlukları (İhraç edilmiş malın gidiş tarihiyle ihraç edilen mal karşılığında alınacak paranın gelişinin farklı dönemlerde olması gibi.) (2) Beyan yanlışlıkları veya hataları (Gümrük beyanlarındaki eksikler ya da yanlışlar gibi.) (3) Kayıt dışılıklar (Gelirlerin kayda girmemesi ya da finansmanın kayıt dışı olarak gerçekleştirilmesi gibi.) (4) Anketlerdeki ölçüm hataları (Turizm gelirlerinin belirlenmesinde uygulanan anketlerin gerçeği tam olarak yansıtamaması gibi.)
Net İstikrarlı Fonlama Oranı	Mevcut istikrarlı fonlama tutarının ihtiyaç duyulan istikrarlı fonlama tutarına oranıdır. Mevcut istikrarlı fonlama tutarı temel olarak sermaye, etkin vadesi 1 yıldan fazla olan yükümlülükler, tasarruf ve KOBİ mevduatından oluşmaktadır
Netleştirme	Bir ödeme veya menkul kıymet mutabakat sisteminin katılımcısının gönderdiği ve aldığı transfer emirlerinden kaynaklanan alacak ve borçların karşılıklı mahsup edilerek tek bir alacak veya borca dönüştürülmesidir.
NFT	NFT, yani Non-Fungible Token, içerisinde resim, ses dosyası, video veya fiziksel bir varlığın dijital karşılığının kanıtını bulunduran benzersiz dijital varlık olarak tanımlanabilir. Temelleri 2017’de Ethereum’da atılan NFT’ler 2021’de kripto para dünyasının en popüler konularından biri haline geldi. Bugün NFT’ler yaygın olarak dijital sanat eserleri için kullanılırken, interaktif oyun öğeleri ve spor koleksiyon kartları gibi farklı kullanım alanı da bulunuyor.
Nicel Genişleme	Merkez bankalarının ticari bankalar veya diğer özel kurumlardan finansal varlık satın almak yoluyla para arzını artırması anlamına gelen, geleneksel olmayan bir para politikası yaklaşımıdır. Küresel finansal kriz sonrasında ABD Merkez Bankası başta olmak üzere İngiltere, Avrupa ve Japonya merkez bankaları finansal sektörü desteklemek, özel tüketim harcamalarını artırmak ve enflasyonun hedefin altına düşmesini engellemek için farklı büyüklüklerde miktarsal genişleme politikaları uygulamışlardır.

Niceliksel Gevşeme (Quantitative Easing, QE)	Merkez bankalarının piyasadaki para miktarını artırmak için tahvil ve bono satın alarak karşılığında piyasaya para arzlemelerine niceliksel gevşeme deniyor. Para politikasının bir aracı olarak kullanılan niceliksel gevşemenin amacı piyasadaki likiditeyi artırarak kredi verilmesini teşvik etmek ve bu yolla ekonomiye canlılık kazandırmaktır. İlk kez 2001 yılında deflasyon tehlikesine karşı Japon Merkez Bankası tarafından kullanılmış bir politika aracıdır. Küresel kriz sırasında Fed, İngiltere Merkez Bankası, Avrupa Merkez Bankası ve Japonya Merkez Bankası tarafından faizi düşürmenin işe yaramadığı ya da faizi düşürecek imkan kalmadığı bir ortamda ekonomiyi canlandırmanın bir yolu olarak kullanılmıştır. Bu politika aracını şimdiye kadar en yaygın kullanan merkez bankası Fed olmuştur.
Nihai Kredi Mercii	Merkez bankalarının, para otoritesi olma sıfatları ve finansal istikrarı sağlama yükümlülükleri nedeniyle, sistemde ortaya çıkan fon açıklarının piyasadaki karşılanamaması halinde, katılımcıların son başvuru mercii merkez bankasına başvurup, bu ad altında düzenlenmiş imkanlardan faydalanmalarını ifade eden bir kavramdır.
Nihai Yurt İçi Talep	Özel ve kamu kesimi tüketim ve yatırım harcamaları toplamıdır.
Nisbet / Nispet	Oran, oranlar, iki nicelik arasındaki ilişkiyi gösteren sayısal değer, değerler.
Nispî	Oransal.
Nominal Değer	Bir kıymetin üzerinde yazan değerdir. Örneğin, Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan her bir devlet iç borçlanma senedinin (DİBS) nominal değeri, üzerinde fiilen yazan değer olan 100 TL'dir. Benzer şekilde 200 TL banknotun nominal değeri üzerinde yazan değer olan 200'dir.
Nominal Döviz Kuru	Piyasada geçerli olan döviz kuruna nominal döviz kuru deniyor. Örneğin 20 Eylül Cuma 2013 gününde piyasaya bakarak geçerli kur 1 USD = 1,98 TL dediğimizde 1,98 nominal kuru gösteriyor.
Nominal Efektif Döviz Kuru	Belirli bir amaca uygun olarak seçilmiş döviz kurlarının, uygun bir ağırlıklandırma yöntemi kullanılarak elde edilmiş ortalamasını ifade eder.
Nominal Faiz	Bankaların mevduata uygulayacaklarını açıkladıkları faiz nominal faizdir. Örneğin bir banka 1 yıl vadeli mevduata yüzde 5 faiz vereceğini açıklamışsa bu nominal faizdir. Bankaların açıkladıkları nominal faizden vade sonunda gelir vergisi stopajı yapılır. Mevduat sahibinin eline geçen faiz getirisi bu kesintiden sonraki tutardır. Bu tutara net nominal faiz deniyor.
Nörofinans	Davranışsal finansın bir dalı olarak gelişen nörofinans, psikoloji, sosyoloji ve diğer bilim dallarını ekonomiyle bir araya getirmeyi ve bu yolla insanların nasıl karar verdiklerini anlamaya çalışan bir yaklaşımdır. Bir başka ifadeyle insanların kıt kaynaklarla yola çıkıp bir karar alırken nasıl bir seçim yaptıklarını açıklamayı hedefleyen bir daldır. Niçin bazı insanlar finansal bir seçim yaparken, bir karar alırken daha çok risk üstlenirler de diğerleri bu riskler, üstlenmekten kaçarlar? Niçin bazı insanlar geleceğini daha çok düşünür ve daha çok tasarruf yapar da bazıları bugüne değer verip daha çok harcama

	yaparlar? Niçin bazı insanlar yatırım yaparken diğerlerine göre daha emin ve rahattırlar? Nörofinans bu sorulara yanıt arar. Bütün bu arayışlar davranışsal ekonomi yaklaşımının da hareket noktasını oluşturan “insanlar rasyonel midir?” sorusundan yola çıkar.
Nukut	Paralar, nakit.
Nukut Borsaları	Madeni paraların alınıp satıldığı piyasalardır.
Oda	Meslek gruplarının oluşturduğu kamu kurumu.
Oda (Ziraat Odası, Ticaret Odası Vb.)	Mesleki veya sektörel temsil kuruluşları.
OPEC	Petrol ihraç eden ülkelerin oluşturduğu bir birliktir. Üyeleri şu ülkelerdir: Angola, Libya, Nijerya, Cezayir, İran, Irak, Kuveyt, Katar, Suudi AraBİSTan, Birleşik Arap Emirlikleri, Venezuela, Ekvator. OPEC, fiyatın belirlenmesini üretimi kısıtlayarak sağladığı için bir kartel özelliği göstermektedir. Buna karşılık kartel olarak adlandırılmasını sağlayan zorlayıcı bir mekanizmaya sahip değildir.
Operasyonel Risk	Bilişim altyapısından, insan hatasından, yönetsel başarısızlıktan veya kurum dışı olaylardan kaynaklanabilen ve kurumun verdiği hizmetlerin yavaşlamasına, bozulmasına ya da sağlanamamasına yol açan risktir.
Opsiyon	Belirli bir malı, kıymeti veya finansal göstergeyi önceden belli bir vade ve fiyattan alma-satma hakkı veren kontratlardır. Kontratı elinde tutanın kontrata konu olan kıymeti alma (calloption) veya satma (put-option) hakkı varken, kontrattan kaynaklanan herhangi bir yükümlülüğü yoktur. Kontratı satan (yazan) taraf ise vadede kontratı elinde tutan tarafın, kontrata konu olan kıymeti kontrat şartları içerisinde almak-satmak istemesi halinde, sözleşme hükümlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Opsiyonu satan (yazan) taraflar bu işlem karşılığı prim geliri elde etmektedirler. Belirsizliğin (volatilitenin) yüksek olduğu piyasalarda, kontrat karşılığı prim talepleri çok yüksek boyutlara ulaşabilmektedir
Opsiyon İşlemi	Mal, döviz, menkul değer, faiz gibi bir varlığı belirli bir sürede sabit bir fiyattan satın alma ve satma hakkı veren yatırım aracıdır. Opsiyon sahibi, belli bir prim karşılığı satın aldığı opsiyon sözleşmesini, sözleşmede belirlenen süre içinde veya sonunda kullanma hakkına sahip olmaktadır. Opsiyon sahibinin, vade sonunda opsiyonu kullanma zorunluluğu yoktur. Opsiyon hakkını alan tarafın maksimum kaybı ödediği primdir. Opsiyon hakkını satan taraf ise bu prim kazancını elde etmektedir.
Organize Türev Piyasalar	Standartlaştırılmış türev işlem sözleşmelerinin vadeli alınıp satıldığı, gerçekleştirilen takasların bir kurum tarafından garanti edildiği, borsa bünyesinde işleyen piyasalardır. Türev piyasa işlemleri olan futures, forward, opsiyon ve swap piyasa oyuncuları tarafından riskten korunmak veya kâr elde etmek amacıyla kullanılabilir.

Orta Gelir Tuzağı	Bir ekonominin belirli bir kişi başına gelir düzeyine ulaştıktan sonra orada sıkışıp kalması haline orta gelir tuzağı denir. Orta gelir tuzağı bir ekonomide kişi başına gelir düzeyinin belirli bir aşamadan öteye gidememesi ya da belirli bir gelir düzeyine ulaştıktan sonra durgunluk içine girilmesini, özetleyen bir yaklaşımdır. Bu tanımda açık olmayan konu hangi gelir düzeyinin orta gelir düzeyi olarak kabul edilmesi gerektiği meselesidir. Orta gelir tuzağı yaklaşımı ilk kez ortaya atıldığında ABD’de kişi başına düşen gelirin yüzde 20’si ekonomiler açısından orta gelir düzeyi olarak kabul ediliyordu. Bugünkü ölçülere göre ABD’de kişi başına gelir kabaca 50.000 dolar düzeyinde olduğuna ve bunun yüzde 20’si 10.000 dolar ettiğine göre orta gelir düzeyinin karşılığı 10.000 dolar / yıl olarak ortaya çıkmaktadır.
Ortodoks Ekonomik Yaklaşım	Ortodoks sözcüğü, ekonomideki kullanımı itibariyle; "ana akıma uygun olan teori ve uygulamalar" anlamına geliyor.
Oto-Finansman	Çözümleme sırasında ortaya çıkan zararlara finansal kuruluşların sermayedarlarının yanı sıra bu kuruluşlara kredi sağlayanların da ortak edilmesi uygulamasıdır.
Otomatik Dengeleyiciler	Ekonomik dengenin sağlanmasında ve sürdürülmesinde hızlı ve etkin bir şekilde kendiliğinden işlev gören mali unsurlardır. Örnek olarak artan oranlı vergiler ve işsizlik sigortası ödemeleri verilebilir.
Otomatik Stabilizatörler	Başlıktaki otomatik sözcüğünü Türkçe’de “kendiliğinden, kendi başına”, stabilizatör sözcüğünü “dengeleyici” olarak karşılamak mümkün. Buna göre otomatik stabilizatörün anlamı "kendiliğinden denge sağlayıcı (mekanizma)” oluyor. Bu deyim daha çok kamu maliyesi ve maliye politikasında geçiyor. Enflasyon, deflasyon, durgunluk, daralma gibi ekonomik sıkıntı ya da krizlerde bunalımın daha da büyümemesi için kendiliğinde devreye giren bazı düzeltici mekanizmaları anlatmak amacıyla kullanılıyor.
Oynaklık	Bir kıymetin fiyatındaki değişkenliğin ifadesidir. Çoğunlukla standart sapma ile ölçülür. Yüksek oynaklık artan bir belirsizliğin göstergesidir.
Ödek	Zarar karşılığı ödenen para, ödence.
Ödel	Bir borcun ödenmesi için tanınan zaman, mühlet, mehil.
Ödeme Karşılığı Ödeme (Payment Versus Payment - PVP)	Yabancı para değişim sistemlerinde, bir para biriminden yapılan aktarımın ancak ve ancak diğer para biriminden yapılan aktarım ile eş zamanlı gerçekleşmesini sağlayan yöntemdir.
Ödeme Karşılığı Teslimat İlkesi -Ökt (Delivery Versus Payment - DVP)	Bir menkul kıymet transfer sistemi ile fon transfer sistemi arasında, teslimatın ancak ve ancak ödemenin gerçekleşmesi halinde gerçekleşmesini temin eden bağlantıdır.
Ödeme Kuruluşu	Ödeme hizmeti sağlamak ve gerçekleştirmek için 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş tüzel kişidir.
Ödeme Sistemi	Üç veya daha fazla katılımcı arasındaki transfer emirlerinden kaynaklanan fon aktarımlarının gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla yapılan takas ve mutabakat işlemleri için gerekli altyapıyı sunan ve ortak kuralları olan yapıdır.

Ödeme Yapmak	Bir alışveriş ilişkisinde, borcu alacaklıya vermek, tediye etmek Bir alışverişte alınan şeyin karşılığını alacaklıya vermek. Bedelini vererek bir zararı karşılamak, tazmin etmek. Bir iş, bir kuruluş harcanan, yatırılan parayı çıkartmak, itfa etmek
Ödemek	Bir alışveriş ilişkisinde, borcu alacaklıya vermek, tediye etmek. Bir alışverişte alınan şeyin karşılığını alacaklıya vermek. Bedelini vererek bir zararı karşılamak, tazmin etmek. Bir iş, bir kuruluş harcanan, yatırılan parayı çıkartmak, itfa etmek.
Ödemeler Dengesi	Bir ekonomide yerleşik kişilerin (genel hükümet, merkez bankası, bankalar, diğer sektörler) diğer ekonomilerde yerleşik kişiler (yurt dışında yerleşikler) ile belli bir dönem içinde yapmış oldukları ekonomik işlemlerin sistematik kayıtlarını elde etmek üzere hazırlanan istatistiki bir rapordur.
Ödemeler Dengesi (Balance Of Payments)	Bir ekonomide yerleşik olan kişilerin belirli bir süre (ay, üç ay ya da yıl) boyunca başka ekonomilerde yerleşik kişilerle yaptığı ekonomik işlemlerin kaydedildiği hesaplardan çıkarılan tablonun adıdır.
Öden	İkramiye, mükafat.
Ödenlenmek	Mükafat almak.
Ödeşmek	Takas yapmak.
Ölçüt Kıymet	Ölçüm ve karşılaştırma kriteri anlamında kullanılmaktadır. Örneğin portföy yönetiminde, ölçüt portföy, bu yapı dışında oluşturulan portföylerin performans (getiri ve risk anlamında) başarısının ölçümüne esas alınan portföydür. Diğer bir örnek; ölçüt menkul kıymetler, piyasada yeterince likiditeye sahip, ihraç eden kurum tarafından bu özelliğinin devam ettirilmesi söz konusu olan ve piyasada benzer ihraçlar için bir referans oluşturan kıymetlerdir.
Öndül	İkramiye, mükafat
Örnek Banknot	Dolaşıma verilecek banknotların tanıtımını sağlamak amacıyla üzerine "Örnektir Geçmez" veya "Specimen" yazısı basılarak veya zımbalanarak dolaşım olanağı kaldırılan banknottur.
Örümcek Ağı Teoremi	Tarım ürünlerinin üretilmesi belirli bir zaman süresini gerektirir ve mevsimlere bağlıdır. O nedenle bu ürünlerin fiyatında herhangi bir nedenle ortaya çıkacak artışlara dayalı olarak üretim miktarını yani arzı hemen artırmak mümkün olmaz. Mesela arpa, buğday gibi hububatın üretimi bir yıllık bir süreye ihtiyaç gösterir. O nedenle buğday fiyatlarında ortaya çıkan hızlı artış nedeniyle üretimi artırmak ancak bir yıl sonra gerçekleşebilir. Örneğin; patatesin fiyatının tavan yaptığı bir yıldan sonra, çiftçiler bir sonraki yıl daha fazla patates üretecek ve arzın artması ile birlikte bir sonraki dönemde de patates fiyatında düşüş ortaya çıkacaktır. Bu durumu gören çiftçiler bir sonraki yıl üretimi azaltacak bu kez de patates arzı düşük kalacağı için fiyatlar yükselecektir. Dönemler arasında yaşanan bu fiyat dalgalanmalarının grafik üzerinde oluşturduğu

	şekiller örümcek ağına benzediği için bu durumu açıklayan teoreme örümcek ağı teoremi adı veriliyor.
Özel Çekme Hakları	Uluslararası Para Fonu'nun (International Monetary Fund - IMF) üye ülkelerin mevcut resmi rezervlerine katkıda bulunmak amacıyla oluşturulan ve üye ülkelere IMF kotalarıyla orantılı olarak tahsis edilen rezerv varlığıdır.
Özel Kapsamlı Tüfe Göstergeleri	TÜFE'den bazı alt kalemlerin dışlanması yoluyla ulaşılan fiyat endekslerdir. Para politikası çerçevesinde uygulanan politikaların etkinliğini ölçebilmek için TÜFE'den para politikasının kontrolü dışındaki kalemlerin dışlanması gerekmektedir. Ancak, enflasyona gelen şoklar dönemler itibarıyla farklı nitelikte olabileceği için, tek bir 'çekirdek enflasyon' göstergesinin para politikası denetiminde olmayan bütün unsurları dışlama olasılığı oldukça düşüktür. Bu nedenle çekirdek olarak adlandırılabilen tek bir gösterge yerine farklı dışsal şokların ayrıştırılmasına yardımcı olabilecek şekilde belirlenen özel kapsamlı göstergeler kullanılmaktadır.
Özel Mülkiyet	Bireysel mülkiyet, kişinin mal ve haklarına sahip olması.
Özel Teşebbüs	Devlet dışındaki özel işletmeler, girişimler.
Özel Tüketim Vergisi (ÖTV)	Ülkemizde, 1985 yılında genel tüketim vergileri alanında yapılan reformla katma değer vergisi uygulamaya konulmuştur. Genel tüketim vergilerine ilişkin söz konusu reform sonrası, dolaylı vergiler alanındaki ikinci reform özel tüketim vergisi (ÖTV)'yle yapılmıştır. Gerek Avrupa Birliği müktesebatına uyum sağlamak gerekse belirli mal grupları üzerinde yer alan çeşitli vergileri sadeleştirmek amacıyla diğer bir dolaylı vergi türü olan ÖTV ilk defa 2002 yılında 4760 sayılı kanun ile kabul edilerek Türk Vergi mevzuatına girmiştir. ÖTV, esas itibarıyla talebin fiyat esnekliğinin düşük olduğu yani ikamesi düşük olan ya da ikamesi olmayan ürünler üzerinden alınmaktadır.
Özelge	Mülkiyet.
Özelgelik	Mülkiyet.
Özelleştirme (Privatisation)	Özelleştirme dar anlamda kamu kesimi elinde bulunan şirket paylarının özel kesime aktarılması, geniş anlamda ise kamu kesimi tarafından yönetilen üretim birimlerinin yönetiminin özel kesime devri olarak tanımlanabilir. Konuya dar tanım çerçevesinde yani kamu mülkiyetinin ya da şirket paylarının özel kesime aktarılması olarak bakarsak iki durumla karşılaşabiliriz: (1) Kamu kesimi, elinde bulunan bir şirketin mülkiyetini tümüyle özel kesime satarak devredebilir. Bu durumda o şirket artık özel kesim şirketi haline gelir. (2) Kamu kesimi elinde bulunan şirket paylarını (bir bölümünü ya da tamamını) özel kesime satarak devredebilir. Diyelim ki bir anonim şirkette özel kesim yüzde 49, kamu kesimi de yüzde 51 pay sahibi ise ve kamu kesimi yüzde 51 payını özel kesime satarak bu işletmeden çekilirse özelleştirme yapılmış olur. Buna tam özelleştirme diyebiliriz. Kamu kesimi yüzde 51 payının

	diyelim ki yüzde 31'ini satıp yüzde 20'sini kendisinde tutmaya ve yönetimde söz hakkını muhafaza etmeye devam ederse buna da kısmi özelleştirme diyebiliriz. Konuya geniş tanım, yani şirket yönetiminin özel kesime devri olarak bakarsak farklı özelleştirme uygulamaları çıkabilir karşımıza: (1) Kamu kurum ve kuruluşlarının özel kesime kiralanması. Bu durumda kiralama süresi boyunca yönetim ve karar alma mekanizması özel kesime geçtiği için bunu süreli özelleştirme olarak tanımlamak mümkündür. (2) Bir mal ya da hizmetin üretim ve dağıtımını sağlamak üzere özel kişilere imtiyaz verilmesi. Örneğin kamu tekeli altında olan elektrik dağıtım işinin bir özel şirkete imtiyaz olarak verilmesi halinde özelleştirme söz konusudur. (3) Yönetimin özel kesime devri. Bir şirketin mülkiyeti kamuya ait olarak kalmaya devam ettiği halde o şirketin yönetiminin özel kesime devri de özelleştirme olarak kabul ediliyor. Örneğin bir devlet üniversitesinin yemekhanesinin işletilmesi özel bir şirkete bırakılmışsa süreli bir özelleştirme söz konusu olmuştur. (4) Mal ve hizmet üretimindeki kamusal tekellerin kaldırılması. Türkiye için bunun en tipik örneği Tekel idaresinin örneğin rakı üretimi üzerindeki monopol hakkının kaldırılması olmuş, bu monopolün kaldırılmasıyla birlikte birçok özel kesim kuruluşu rakı üretimine girmiştir.
Paha	Fiyat, değer.
Para	Alışveriş aracı, değer ölçüsü.
Para İkamesi	Dolarizasyon.
Para Kıymeti	Paranın değeri, alım gücü.
Para Kurulu	Döviz kuru rejimlerinden biridir. Bu tür bir uygulamada, ulusal paranın değeri yabancı bir para birimine veya yabancı para birimlerinden oluşan bir sepete karşı sabitlenir. Para politikası uygulaması açısından bakıldığında parasal tabanın sadece yabancı para karşılığında yapılan işlemlerle değişmesine izin verir. Diğer bir deyişle, merkez bankasına önceden belirlenmiş sabit bir kurdan döviz satıldığı zaman para miktarı artar, merkez bankasından döviz alındığı zaman azalır.
Para Kurulu Rejimi	Bu da asıl olarak peg rejimiyle aynı ilke içinde yürür, yani peg rejimi için yapılan tanımlama bu rejim için de geçerlidir. Para kurulu rejiminin belirgin farkı yerli paranın basılmasının da döviz girişine bağlanmış olmasıdır.
Para Piyasası	Kısa vadeli (uluslararası piyasalar için 90 gün ve daha az), yüksek likiditeye sahip finansal araçların işlem gördüğü piyasadır.
Para Politikası	Ekonomik büyüme, istihdam artışı ve fiyat istikrarı gibi hedeflere ulaşabilmek için paranın elde edilebilirliğini ve maliyetini etkilemeye yönelik olarak alınan kararları ifade eder. Uygulanmasından sorumlu kuruluşlar merkez bankalarıdır. TCMB Kanunu'nda, TCMB'nin temel amacının fiyat istikrarını sağlamak olduğu ifade edilmiştir.

Para Politikası Araçları (Monetary Policy Tools)	Para politikası denildiğinde üç grupta toplanabilecek alt politikalar anlaşılıyor. Birinci grupta dolaysız para politikası araçları yer alıyor. Bunlar: (1) Kredi tavanı, (2) Faiz denetimi, (3) Diğerleri. İkinci grupta dolaylı para politikası araçları yer alıyor: Bunlar: (1) Reeskont politikası, (2) Açık piyasa işlemleri (API), (3) Karşılıklar politikası. Üçüncü grupta enflasyon hedeflemesi yer alıyor.
Para Politikası Kurulu - PPK	Fiyat istikrarını sağlamak amacıyla para politikası ilke ve stratejilerinin ve bu stratejiler çerçevesinde hükümet ile birlikte enflasyon hedefinin belirlenmesi, Türk lirasının iç ve dış değerini korumak için gerekli tedbirlerin alınması ve yabancı paralar ile altın karşısındaki muadeletini tespit etmeye yönelik kur rejiminin, yine hükümet ile birlikte belirlenmesi ile görevli ve yetkili olarak TCMB bünyesinde oluşturulmuş bir kuruldur
Para Talebi	Para talebi bir ekonomide tüm bireylerin ve kurumların yanlarında, kasalarında ya da bankalardaki hesaplarında hemen harcanabilir durumda bulundurmak istedikleri para stokuna denir.
Para ve Banka İstatistikleri	Merkez bankası ve bankaların para, mevduat ve diğer parasal yükümlülüklerini, bu kurumlar tarafından kullanılan kredileri ve yurt dışı ile olan pozisyonlarını gösteren stok bir veridir. Yerleşiklik ilkesi gereği bankaların yurt dışı teşkilatlarına ait işlemler dahil edilmemektedir
Paradigma	Yunanca para (benzer) ve deiknunai (göstermek) kelimelerinden türetilmiş olan paradigmayı bir alandaki yazılı ve yazılı olmayan kuralların tümü, ya da daha basit biçimde, bir alandaki geçerli model olarak tanımlamak mümkün. Uzun süre yalnızca gramere yönelik teknik bir kavram olarak kullanılmış, sonra fizik bilimlerde kullanılmaya başlanmış, ancak yirminci yüzyılının ikinci yarısında Thomas Kuhn tarafından sosyal bilimlere de yayılarak bugünkü geniş çerçeveye oturtulmuş.
Paranın Dolaşım Hızı	Bir birim paranın kaç birim mal veya hizmetin el değiştirmesine imkan sağladığını gösterir. GSMH / Para Stoku ile ifade edilir.
Paranın Dolaşım Hızı (Velocity)	Bir birim paranın kaç birim mal ya da hizmet alımında kullanıldığını ifade eder. $M / GSYH$ formülüyle ifade edilir.
Parasal Aktarım Mekanizması	Parasal aktarım mekanizması; parasal değişkenlerin toplam talebi, çıktı açığını ve enflasyonu hangi kanallarla ve ne ölçüde etkilediğini gösteren bir mekanizmadır. Parasal aktarım mekanizması genel olarak üç aşama ile açıklanmaktadır. Birinci aşama, para politikası uygulamalarındaki değişikliklerin faiz oranları, varlık fiyatları, beklentiler ve döviz kuru gibi değişkenlere aktarımını belirlemektedir. İkinci aşamada söz konusu değişkenler yurt içi ve ithal mallara olan talebi etkilemekte, üçüncü aşamada ise toplam talep ve yurt içi fiyatlamaya davranışları belirlenmekte ve yurt içi fiyatlar ile ithalat fiyatları enflasyonu şekillendirmektedir. Bunlara ek olarak, faiz oranlarının enflasyon, döviz kurlarının ise ithal mallara olan talep ve yerel para cinsinden ithalat fiyatları üzerinde doğrudan etkileri bulunmaktadır.
Parasal Altın (Monetary Gold)	Merkez bankasına ait ve rezerv olarak tutulan altınları ifade etmektedir.

Parasal Büyüklükler	Parasal büyüklük, dolaşımdaki para ile parasal sektörün (merkez bankası, bankalar ve para piyasası fonları) parasal veya paraya çevrilebilir olan çeşitli yükümlülüklerinin toplamından parasal sektörün birbirine olan yükümlülükleri düşülerek hesaplanmaktadır. İçerdiği varlıkların likit olma derecesine göre çeşitli parasal büyüklük tanımları bulunmaktadır: M1: Dolaşımdaki para ve vadesiz mevduat toplamından oluşmaktadır. M2: M1 ve vadeli mevduat toplamından oluşmaktadır. M3: En geniş tanımlı para arzı olan M3, M2, repo'dan sağlanan fonlar, ve para piyasası fonları ve ihraç edilen menkul kıymetlerin (2 yıla kadar vadeli) toplamından oluşmaktadır.
Parasal Sektör	Para yaratan sektör olarak da tanımlanabilir. Merkez bankası, mevduat bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, katılım bankaları ile para piyasası fonlarını kapsamaktadır.
Parasal Sıkılaştırma	Parasal sıkılaştırma yani sıkı para politikası, genellikle, ekonomide enflasyonist eğilimlerin söz konusu olduğu dönemlerde uygulanmaktadır. Parasal sıkılaştırma, genellikle enflasyondaki artışa, cari açık ve kurdaki artışın eşlik etmesi ile gündeme gelir. Sıkı para politikası ile merkez bankası piyasadaki para arzını kısımaya yönelik adımlar atar. Bu kapsamda sıkı para politikasının ilk aracı olarak akla faiz oranları gelse de merkez bankasının elinde zorunlu karşılıklar, reeskont oranı gibi kullanabileceği başka araçları da bulunmaktadır. Parasal sıkılaştırma ile faiz oranlarının artırılması, ekonominin büyüme hızını ve yurt içi yatırımları olumsuz etkileyebilmektedir.
Parasal Taban (Para Bazı)	Dolaşımdaki para, bankaların nakit rezervleri ve Merkez Bankasındaki zorunlu karşılıkların toplamına parasal taban ya da para bazı deniyor.
Parite	Bir ülkenin parası esas alınarak diğer ülke parasının bu esas alınan ülke parası karşısında hesaplanan değeridir.
Parzarlık	Pazarlık, fiyat üzerinde anlaşma.
Patron	İş yeri sahibi, işveren.
Pazara Çıkarmak	Satılığa çıkarmak.
Pazarlamak	Bir ürünü, bir malı, bir hizmeti satacak uygun piyasa bulmak.
Pazarlık Etmek	Bir şeyin fiyatı üzerinde karşılıklı çekişmek.
Peg Rejimi	Yerli parayı belirli bir rezerv paraya ya da birden fazla paranın oluşturduğu bir sepete bağlamaya peg adı veriliyor.
Perye Bankası	"Perye Bankası" terimi, Osmanlı İmparatorluğu döneminde kullanılan bir ifadedir ve devlet hazinesinin merkezi bankası anlamına gelir.
Pey Akçası	Kaparo, önden ödenen para.

Phishing (Oltalama)	Phishing (oltalama) kötü amaçlar doğrultusunda bazı kurum ve kuruluşların, güvenli gibi görünerek kullanıcıların kredi kartı, kimlik bilgileri gibi hayati önem taşıyan kişisel verilerinin çalınmasını amaçlar. İnsan hatasına dayanan bu siber saldırılar aynı zamanda sosyal mühendislik saldırısı olarak da adlandırılır.
Piyasa	Alıcı ve satıcıların buluştuğu ekonomik alan.
Piyasa Cetveli	Piyasadaki fiyatları gösteren liste.
Piyasa Daralması	Piyasa hacminin küçülmesi, talebin azalması.
Piyasa Faiz Oranı	Para piyasasında, para arzı ve para talebinin etkileşimine göre belirlenen ve mevduatlar ile diğer yatırımlar için ödenen faiz oranıdır.
Piyasa Yapıcılığı Sistemi	Birincil piyasa işlemlerinde etkinliği artırmak, ikincil piyasaların işleyişini kolaylaştırmak amacı ile, hazine veya merkez bankalarının, borçlanma senedi ihracı (ihale), döviz müdahalesi türü işlemlerinde sadece belli kriterlere göre seçtiği banka ve diğer bazı kuruluşları taraf kabul ettiği bir sistemdir. Piyasa yapıcısı adı altında seçilen kuruluşlar, ikincil piyasalarda aralıksız işlem yapmak, kotasyon vermek, bir ihracın belirli bir miktarını satın almak gibi yükümlülüklerle sahiptir.
Piyasaya Arz	Piyasaya sunulan mal ve hizmetler.
Piyasaya Çıkmak	Bir ürün satışa sunulmak.
Pmi Endeksi	PMI Endeksi, şirketlerin satın alma yöneticilerinin, mal ve hizmet satın alma eğilimlerini gösteren anketlere dayalı bir endekstir. Bu endeks bir anlamda büyüme öngörülerini açıklamaya yönelik bir işlev görür. Endeksin dayanağı olan ankette şirket satın alma yöneticilerinin, aylık dönemler itibarıyla mal ve hizmet taleplerinin nasıl yönleneceği konusunda sorular bulunur. Anketten çıkan tahminlerin herhangi bir kamu otoritesi tarafından değil, üretimde kullanılan mal ve hizmetleri satın alanlar tarafından yapılmış olması bu anketten çıkan endeksin ekonomilerin büyüme tahminlerini en iyi şekilde açıklayabilen endekslerden birisi olarak kabul edilmesine yol açar. PMI Endeksinin dayanağı olan anket; Yeni Siparişler, Üretim, İstihdam, Tedarikçilerin Teslim Süresi ve Girdi Stokuna ilişkin soruları kapsar. PMI endeksi 50'nin üzerindeyse bir önceki aya göre imalat sanayiinde artış, 50'nin altındaysa bir önceki aya göre azalma söz konusu olmuş demektir.
Police	Yazılı ödeme taahhüdü, senet.
Portföy	Portföy gerçek veya tüzel kişilerin yatırım yapmak ve kazanç sağlamak amacıyla elinde tuttuğu ve istediği gibi tasarruf ettiği nakit para, döviz, altın, tahvil, hisse senedi, mevduat ve bono gibi yatırım araçlarının toplam değeridir.
Portföy Yatırımları	Menkul değerlere yapılan yatırımlar olarak tanımlanabilecek portföy yatırımları, genellikle hisse senetleri, kamu veya özel

	kuruluşlarca ihraç edilen bono ve tahvil şeklindeki borç senetleri ile diğer para piyasası araçları kullanılarak yurt dışı yerleşiklerle yapılan işlemleri içermektedir.
Post Otistik Ekonomi	Otizm, üç yaşından önce başlayan ve ömür boyu süren, sosyal etkileşime ve iletişime zarar veren, sınırlı ve tekrarlanan davranışlara yol açan beynin gelişimini engelleyen bir rahatsızlık olarak tanımlanıyor. Post otistik ekonomi hareketi; neoklasik ekonomi öğretisine karşıt bir duruş olarak 2000 yılında Fransa'da bir grup üniversite öğrencisinin bildirisiyle şekillenen düşünce hareketinin adıdır. Bu düşünce akımı, üniversitelerde yaygın şekilde yapılan İktisat eğitiminin yalnızca neoklasik ve neoliberal öğretilerle desteklendiği, ekonomi biliminde matematiğin yalnızca bir araç olmaktan çıkıp neredeyse amaç haline geldiği ve İktisat biliminin ürettiği çıktıların ve vardığı sonuçların günümüz ekonomik sıkıntılarına çözüm üretmediği yönünde eleştiriler getirmektedir. Bu görüşü savunanlar, bu şekilde bugünkü haliyle ekonomi biliminin otistik bir hal aldığını ve bunun aşılması gerektiğini öne sürüyorlar.
Pozisyon Fazlası	Döviz, menkul kıymet veya herhangi bir finansal araçta sahip olunan net fazla pozisyonu ifade eder. Örneğin, 10 milyon ABD doları nakit pozisyon fazlasına sahip olmak, bir portföyde net olarak (nakit ABD doları borçları düşüldükten sonra) 10 milyon ABD doları nakde sahip olmak anlamındadır. Diğer bir deyişle bir kıymetteki fazla sahipliği ifade eder.
Prim	Ek ödeme, ödül, bonus.
Provizyon	Karşılanması gereken ödemeler için ayrılan tutar.
Pul Rüsumu	Posta hizmetleri için ödenen ücret.
Rakam	Paranın miktarı.
Rasyonel Beklentiler (Rational Expectations)	Rasyonel beklentiler yaklaşımına göre insanlar geleceğe ilişkin beklentilerini ellerinde bulunan bütün açıklanmış verileri ve bilgileri en üst düzeyde kullanarak ve geçmişteki hatalarını tekrarlamayarak oluştururlar. Dolayısıyla uyarlanmış bekleyişler yaklaşımının öne sürdüğü gibi geçmiş deneyimlerinden yararlanarak geleceğe bakmazlar.
Reel Döviz Kuru (Real Effective Exchange Rate)	Reel döviz kuru, iki ülkenin para birimleri arasında geçerli olan nominal döviz kuruyla aynı mal ya da mal gruplarının bu iki ülkede geçerli satış fiyatlarının karşılaştırılmasıyla hesaplanan kurdur. Nominal döviz kurunun hangi oranda gerçekçi olduğunu gösterir. Reel döviz kurunu tam olarak hesaplayabilmek için karşılaştırmaya esas alınan mal ya da malların iki ülkede de aynı standartla üretiliyor olması gerekir. Reel döviz kurunu hesaplayabilmek için şöyle bir denklem kullanabiliriz: $ReR = e (P/P^*)$ Bu denklemdeki harflerin anlamları da şöyle: ReR: Reel Döviz Kuru e: Nominal (geçerli olan döviz kuru) P: İlgili malın karşılaştırmaya konu ülkedeki yerel para cinsinden fiyatı P*: İlgili malın baz alınan ülkedeki fiyatı

Reel Efektif Döviz Kuru	Nominal efektif döviz kurunun ülkeler arasındaki nispi bir fiyat veya maliyet ölçütü ile (Üretici Fiyat Endeksi-ÜFE, Tüketici Fiyat Endeksi-TÜFE, Birim İşgücü Maliyeti-BİM, Gayri Safi Yurt içi HasılaGSYİH deflatörü gibi) düzeltilmesini ifade eder.
Reel Efektif Döviz Kuru Endeksi (Rek)	Nominal efektif döviz kuru (NEK), belirli bir kriter gözetilerek seçilmiş çift taraflı nominal kurların uygun bir ağırlıklandırma yöntemi kullanılarak elde edilmiş ortalamasıdır. Reel efektif döviz kuru (REK) ise, NEK'in ülkeler arasındaki görelî fiyat veya maliyet farklarıyla düzeltilmiş halidir. REK, ülkeler arasındaki görelî fiyat veya maliyet gelişimi hakkında bilgi içermekte ve dolayısıyla ekonomilerin rekabet güçlerinin değerlendirilmesinde kullanılan anahtar makroekonomik göstergelerden biri olarak kabul edilmektedir.
Reel Faiz (Real Interest Rate)	Net nominal faizden enflasyonun etkisinin giderilmesi yoluyla hesaplanan faizdir. Burada hesaba katılması gereken enflasyon oranı paranın yatırıldığı anda geçerli olan enflasyon oranı değil, dönem sonunda geçerli olması beklenen enflasyon oranıdır. Buna “beklenen enflasyon” deniyor.
Reel Faiz Oranı	Nominal faizin enflasyondan arındırılmış halidir. Teknik olarak, nominal faiz oranından beklenen enflasyon oranının çıkarılması ile bulunur.
Reel İhracat	İhracat miktar endeksi ile ifade edilmektedir. İhracat miktar endeksi, fiyatlar sabit olmak koşuluyla ihracat miktarında meydana gelen değişimi ölçmektedir. İhracat miktar endeksleri TÜİK tarafından hesaplanmaktadır.
Reel İthalat	İthalat miktar endeksi ile ifade edilmektedir. İthalat miktar endeksi, fiyatlar sabit olmak koşuluyla ithalat miktarında meydana gelen değişimi ölçmektedir. İthalat miktar endeksleri TÜİK tarafından hesaplanmaktadır.
Reel Kesim Güven Endeksi - Rkge	Reel sektör temsilcilerinin ekonomik görünümüne ilişkin genel izlenimlerini ortaya koymak amacıyla, İktisadi Yönelim Anketi'nin, farklı sorularına verilen yanıtların birlikte değerlendirilerek özetlendiği bir göstergedir.
Reeskont	İskonto edilmiş, diğer bir deyişle bir bedel karşılığı (iskonto) el değiştirmiş olan kıymetlerin yeniden bir bedel karşılığı (reiskonto) el değiştirmesini ifade eder. Merkez bankalarının, şartlarını kendileri belirlemek şartı ile çeşitli senetleri iskontoya tabi tutarak (re-iskonto), reeskont penceresi adı altında para politikası uygulamalarında kullandıkları bir araçtır.
Reeskont	İskonto edilmiş senetlerin ikinci kez iskontoya tabi tutulması.
Reeskont (Rediscount)	Vadesi gelmemiş ticari senetlerin bir bankaya üzerinde yazılı değerden daha düşük bir değerle kırdırılarak satılmasına iskonto deniyor. Bir bankanın iskonto yoluyla aldığı ticari senetleri, karşılaştığı likidite sıkıntısını çözmek amacıyla, aldığı fiyatın da altında bir fiyatla Merkez Bankası'na satmasına da reeskont deniyor. Reeskont, ikinci kez iskonto demektir.
Reeskont Faizi (Rediscount Rate)	Merkez Bankasının ticari senetleri reeskonta sokarken uyguladığı faize reeskont faizi deniyor. Bir şirketin elinde bulunan bir başka şirkete ait değeri 100 TL olan bir ticari senedi vadesine 3 ay kala bankasına götürerek 90 TL'ye iskonto ettirerek sattığını düşünelim.

	Buna faiz yönünden bakarsak banka burada bu senetten dolayı $(100 - 90) / 100 = y \% 10$ faiz almış olur. Şimdi bu bankanın aynı gün karşılaştığı likidite sıkışıklığı nedeniyle bu senedi Merkez Bankasına reeskonta götürdüğünü ve Merkez Bankası'nın bu senede 88 TL verdiğini düşünelim. Bu durumda reeskont oranı (senedin üzerinde yazılı değer olan 100 TL'den hesaplıyoruz) $(100 - 88) / 100 = 12$ TL olur. Yani sonuçta Merkez Bankası, vadesinde 100 TL tahsil edeceği bir ticari senedi 88 TL'ye almış ya da bu kağıda 12 TL (% 12) faiz tahakkuk ettirmiş olur.
Reeskont Kredisi	Bankaların, likidite ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla Merkez Bankası'ndan, ellerindeki vadesi gelmemiş ticari senetleri ikinci kez iskontoya tabi tutturarak ya da borçlu cari hesap açtırarak aldıkları kredidir. TCMB, bu krediyi son dönemde Türk Eximbank aracılığıyla ihracatçılara yoğun olarak kullanırmaktadır.
Reeskont Politikası (Rediscount Policy)	Para politikasının bir aracı olan reeskont politikası, faiz politikasının bir parçasıdır. Merkez Bankası, reeskonta kabul ettiği ticari senetlere uyguladığı reeskont faiz oranını değiştirmek suretiyle piyasadaki para arzını (likidite miktarını) etkilemeye çalışır. Reeskont oranı ne kadar artarsa para arzı o kadar azalır ya da reeskont miktarı ne kadar düşerse para arzı o kadar artar.
Refah	Huzur, zenginlik ve yaşam kalitesi.
Refiki Mesai	İş arkadaşı.
Rehin	Bir borç karşılığında, borç ödenince geri alınmak şartıyla teminat olarak borçlunun alacaklıya bıraktığı, borcun tamâmını karşılayacak değerdeki kıymetli eşyâ, mal vb.
Rehin	Borcun ödenmesini sağlamak için alınan mal veya belge.
Reji	İşletme, yönetim, devlet yönetimi.
Rekabet	Benzer ürün ve hizmetlerin piyasada yarışması.
Rekabet Etmek	Yarışmak.
Reklam Yapmak	Her türlü aracı kullanarak bir şeyi halka tanıtmak, ünlenmesini sağlamak.
Rençper	Toprağı işleyen ve ürününü satan köylü.
Repo	Genellikle piyasada likidite sıkışıklığının geçici olduğu durumlarda, bankacılık sistemi likiditesinin geçici süre için artırılması amacıyla kullanılır. Merkez bankası, açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlardan (işlem sırasında belirlenen fiyat üzerinden) ileri bir tarihte geri satmak taahhüdüyle kıymet satın alır. Geri satım fiyatı, alış işleminin yapıldığı tarihte belirlenir. İşleme taraf kuruluş da işlem vadesinde repo işlemine konu kıymeti satın almayı taahhüt eder. Merkez bankası açısından repo işlemi açık piyasa işlemleri

	çerçevesinde piyasaya işlem vadesi süresince, repoya tabi kıymetler karşılığında geçici olarak likidite sağlanmasını ifade eder.
Repo ve Ters Repo	Repo genellikle piyasada likidite sıkışıklığının geçici olduğu durumlarda, bankacılık sistemi likiditesinin geçici süre için artırılması amacıyla başvurulmuş bir işlemdir. Merkez bankası, açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlardan, işlem sırasında belirlenen fiyat üzerinden, ileri bir tarihte geri satmak taahhüdüyle tahvil, senet gibi menkul değerler satın alır. Geri satım fiyatı, alış işleminin yapıldığı tarihte belirlenir. İşleme taraf kuruluş da işlem vadesinde repo işlemine konu kıymeti satın almayı taahhüt eder. Merkez bankası açısından repo işlemi açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasaya işlem vadesi süresince, repoya tabi değerler karşılığında geçici olarak likidite sağlanmasını ifade eder. Ters Repo işlemleri, genellikle piyasada geçici likidite fazlası olduğu durumlarda, fazla likiditenin çekilmesi amacıyla yapılır. Merkez bankası portföyündeki menkul kıymetleri açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlara (işlem sırasında belirlenen fiyat üzerinden) ileri bir tarihte geri almak taahhüdüyle satar. Geri alım fiyatı da satış işleminin yapıldığı tarihte belirlenir. İşleme taraf kuruluş da işlem vadesinde ters repo işlemine konu kıymeti merkez bankasına satmayı taahhüt eder. Merkez bankası açısından ters repo işlemi açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasadaki işlem vadesi süresince, verilen kıymetler karşılığında geçici olarak likidite çekilmesini ifade eder.
Resesyon	Ekonomik büyümenin belirli bir süre negatif veya yavaş olmasıdır. Ekonomide atıl kapasitenin olması veya ekonominin uzun vadeli büyüme oranından daha düşük bir oranda büyümesi olarak da tanımlanabilmektedir.
Resesyon (Recession)	Resesyon ekonomide küçülme halidir. Bununla birlikte ekonomide bir çeyreklik dönemde yaşanacak bir küçülme hali resesyon olarak tanımlanamamaktadır. Genel olarak ekonomik faaliyetlerin daralması, küçülmesi olarak ifade edilse de son yıllarda çok daha spesifik bir tanımlama getirilmiştir. Buna göre eğer bir ekonomide üst üste iki çeyrek GSYH küçülmesi yaşanmışsa o ekonomide resesyon söz konusu demektir.
Resim	Vergi, devlete ödenen ücret.
Resm-İ Nisbî	Oransal vergi.
Resülmal	Sermaye, ana para.
Revalüasyon	Ulusal paranın yabancı paralar karşısındaki değerinin artmasını ifade eder. Örneğin, Türk lirasının ABD doları karşısındaki değerinin 1,3 TL'den 1,2 TL'ye yükselmesi (ABD dolarının değer kaybetmesi), TL'nin 0,1 TL değer kazanması anlamındadır.
Reyting ya da Kredi Değerliliği Ölçüsü (Rating)	Bir ülke ya da şirketin kredi değerliliğinin ölçülmesine reyting (rating), bu ölçme işlemini yapan kuruluşlara da reyting kuruluşu deniyor. Başlıcaları Standard and Poor's (S&P), Moody's ve Fitch olan reyting kuruluşları, ülkeler için kredi ölçümlemesi yaparlarken

	(sovereign rating) ekonomik durum, siyasal durum ve riskler, yönetim riskleri gibi unsurları ele alıyorlar ve buna göre notlama yapıyorlar. Farklı reyting kuruluşlarınca reytinglerde farklı notasyonlar kullanılmakla birlikte en çok kullanılan ve en fazla bilinen reyting notlaması büyük harflerle yapılan notlamadır. Buna göre en yüksek not AAA ve en düşük not D'dir (default yani iflas.) Bu notlar arasında yer alan öteki notlar AA, A, BBB, BB...C diye alt bölümlere ayrılır. Ayrıca bu harflerin sonuna olumlu olumsuz yönde ayırımlar yapmak amacıyla artı ya da eksi işaretleri ve parantez içinde olumlu, olumsuz, durağan gibi açıklamalar yazılabiliyor. Moody's, bu notasyon yerine büyük ve küçük harflerden oluşan bir notasyon kullanıyor. Örneğin Moody's jargonunda AAA'nın karşılığı Aaa'dır. Yine Moody's artı veya eksi işareti yerine sayı yerleştirmektedir (Baa3 gibi.) Reyting kısa ve uzun vade için farklı değerler taşıyabilir. Kısa vadeli reyting, bir borçlunun bir yıl içinde temerrüt olasılığını ölçmeyi hedeflerken, uzun vadeli reyting, borçlunun ömür boyu durumunu değerlendirmeye yönelik değerlendirmedir. Ayrıca bir ülkenin kendi parası cinsinden ve yabancı paralar cinsinden borçlanma yeteneğini test eden farklı reytingler söz konusudur.
Rezerv Opsiyonu Katsayısı - Rok	Rezerv Opsiyonu Mekanizması'nda birim Türk lirası zorunlu karşılık başına tesis edilebilecek döviz veya altın karşılığını belirleyen katsayıdır.
Rezerv Opsiyonu Mekanizması - Rom	Bankaların ve diğer finansal kuruluşların Türk lirası zorunlu karşılıklarının belirli bir yüzdesini döviz ve altın cinsinden tesis edebilmelerine imkân tanıyan bir uygulamadır.
Rezerv Opsiyonu Oranı	Rezerv Opsiyonu Mekanizması'nda bankaların Türk lirası zorunlu karşılıklarının yüzde kaçının döviz veya altın cinsinden tesis edebileceğini gösteren orandır.
Rezerv Para	İki farklı anlamı vardır: (1) Rezerv, saklama ve biriktirme karşılığı kullanılan bir kelimedir. Lokantalarda bazen bir masa üzerinde rezerve yazısı görürüz. Bunun anlamı o masanın bir müşteri için ayrılmış, saklanmış olduğudur. Rezerv para da aşağı yukarı bu anlamda kullanılır. Yani "biriktirilebilir para." Örneğin ABD doları rezerv paradır, çünkü dünya ticaretinde ağırlıklı bir kullanıma sahiptir. Dolayısıyla Amerikalının yanı sıra Japon, Türk ya da Çinli de bu parayı elinde tutabilir. Çünkü istediği zaman bu parayı kullanabilme imkânı vardır. Buna karşılık Taylandlılar dışında kimse elinde Tayland Bahtı tutmak istemez. Çünkü bu parayı ancak Tayland'da haralayabilmek mümkündür. Buna karşılık ABD dolarını Tayland'da kullanmak mümkündür. O nedenle Tayland Bahtı rezerv para olarak kabul edilmez. Bir paranın uluslar arası alanda rezerv para olarak kabulü o paranın ticarete ve çeşitli ilişkilerde yaygın biçimde kullanılmasına bağlıdır. Altın da uluslar arası geçerliliği olan bir değer biriktirme aracı olduğu için rezerv varlık olarak kabul edilir. (2) Emisyon miktarına, bankaların merkez bankasındaki zorunlu karşılıkları, bankaların merkez bankasındaki serbest imkanları (zorunlu olmaksızın merkez bankasında tuttıkları mevduat) ve banka dışı kesimin merkez bankasındaki mevduatı ve fon hesapları eklenerek bulunan miktara rezerv para denir. Merkez bankasının bastığı parayı ve haznedarlık ilişkisi olmayan kesimlerle olan yükümlülük ilişkisini göstermektedir.

Risk İştahı	Finansal piyasalarda olumlu beklentilerin artmasıyla birlikte artan, olumsuz beklentilerle azalan alım yapma isteğidir.
Risk Primi	Riskli bir varlık veya kıymetin tamamen risksiz bir varlık veya kıymete göre yatırımcıya sağladığı fazladan getiriyi ifade etmektedir.
Riske Maruz Değer	Şirket veya bir yatırım portföyündeki finansal varlıkların riskliliğini ölçmek amacıyla kullanılan istatistiki yöntemdir. Yöntem belirli bir güven aralığında, önceden belirlenmiş süre boyunca, bir portföyün değerinde meydana gelebilecek en yüksek kayıp seviyesine işaret etmektedir. Risk yöneticileri VaR yöntemiyle üstlenilen riski ölçmeyi ve kontrol etmeyi amaçlamaktadırlar.
Risk-Getiri	Herhangi bir varlık veya kıymete yapılan yatırımdan elde edilmesi beklenen getiri ile ilgili varlık veya kıymete yapılan yatırımla üstlenilen risk arasındaki ilişkiyi ifade etmektedir. Prensip olarak üstlenilen risk ile beklenen getiri arasında pozitif bir ilişki bulunmaktadır. Dolayısıyla özellikle finansal piyasalarda üstlenilen risk arttıkça getirinin de artması, üstlenilen riskin azaldıkça getirinin de azalması beklenmektedir. Risk genelde yatırımın geçmiş getirilerinin standart sapması (historical volatility) ile ifade edilir. Yatırımdan beklenen getiri ise (expected return), geçmiş getirilerinin ortalamasıdır. Belli bir risk karşılığında elde edilebilecek maksimum getirilerin oluşturduğu riskgetiri eğrisine "efficient frontier" adı verilip, özellikle karşılaştırma, ölçüt (benchmark) amaçlı kullanımı söz konusudur.
Rüsum	Vergiler, resimler.
Rüsumu Sitte	Osmanlı Devleti'nde altı çeşit vergiden oluşan vergi sistemi.
Sabit İşçi	Sürekli çalışan işçi.
Sabit Kur Rejimi	Ulusal bir paranın yabancı bir para veya paralardan oluşan bir sepet değerine sabitlendiği ve bu değerın sürmesinin para otoritesi tarafından bazen açık bazen de zımni olarak garanti edildiği sistemlerdir. Ulusal paranın değeri önceden belirlendiğinden o andaki arz talep koşullarını yansıtmaz.
Sabit Kur Rejimi (Fixed Exchange Rate)	Yerli paranın dış değerinin Merkez Bankası tarafından belirli bir kurla yabancı paralara karşı eşitlenmesi rejimidir. Sabit kur bir kez belirlendiğinde Merkez Bankası tarafından değiştirilinceye kadar aynı kalır. Sabit kur rejiminin çeşitli uygulanma biçimleri vardır.
Saç Traşı (Haircut)	Herhangi bir varlığın teminat olarak kullanılması halinde alabileceği değer ile piyasa değeri arasındaki farka saç traşı deniyor.
Sağışman	Muhasebeci.
Sahte Banknot	Sahteliği mahkeme kararı ile tespit edilen banknottur.
Saklama Hizmeti	Sermaye piyasası faaliyetleri sebebiyle veya emanetçi sıfatıyla veya idare etmek için veya teminat olarak veya her ne nam altında olursa olsun, sermaye piyasası faaliyetleriyle ilişkili olarak kayden veya

	fiziken tevdi veya teslim edilen sermaye piyasası araçlarına ilişkin hizmetlerdir.
Salyane	Yıllık vergi.
Samurai Bonds	Yabancılar tarafından, Japonya’da, Japon yeni üzerinden yapılan menkul kıymet ihraçlarıdır. Çoğunlukla 5 yıl ve üzeri vadede yapılan ihraçlardır. İlk ihraç 1970 yılında Asya Kalkınma Bankası tarafından yapılmıştır.
Sanayi	Endüstri, üretim sektörü.
Sanayi Erbabı	Sanayi sektöründe çalışan veya işleten kişiler.
Sanayi Odası	Sanayi sektöründe faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin kayıtlı olduğu ve mesleki menfaatlerini koruyan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşudur.
Sanayi Üretim Endeksi - SÜE	Ekonomide meydana gelen gelişmelerin ve uygulanan ekonomik politikaların, kısa dönemde olumlu veya olumsuz etkilerinin ölçülebilmesi için aylık olarak hesaplanan bir endekstir. NACE Rev.2 sınıflamasına göre madencilik ve taş ocaklığı, imalat ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörlerini kapsamaktadır.
Sanayicilik	Endüstri ve üretimle ilgili işlerin yapılması.
Sarf	Kullanma, tüketme.
Sarfetmek	Kullanmak, tüketmek.
Satım	Satış, alıcıya devretme.
Satım Opsiyonu	Satma hakkını ifade eder. Elinde opsiyon kontratını bulunduran tarafa, opsiyona konu olan kıymeti yine opsiyonda belirtilen şartlarda satma hakkını verir ancak bir yükümlülük getirmez. Piyasa koşullarına bağlı olarak opsiyonu elinde bulunduran taraf opsiyonu kullanmayabilir. Opsiyonun kullanılması “exercise” edilmesi olarak ifade edilir. Opsiyonu satan taraf ise, alan tarafın opsiyonu kullanmak istemesi durumunda kontrat şartlarını yerine getirmekle yükümlüdür.
Satın Alma Gücü Paritesi	Belirli bir sepetteki ticarete konu olan benzer mal ve hizmetlerin farklı ülkelerdeki fiyatlarını birbirine eşitleyen döviz kurudur. Satın alma gücü paritesi hesaplanırken sadece ticarete konu olan mal ve hizmetler göz önünde bulundurulduğundan bu tür bir hesaplama iki ülke parası arasındaki değişim oranının gerçek değerini ölçmekte yetersiz kalabilmektedir.
Satın Alma Yöneticileri Endeksi	Sanayi firmalarının satın alma yöneticilerinin üretim, siparişler, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve girdi stokunun gelişimine dair sorulara verdikleri cevaplardan elde edilen bir yayılım endeksidir.

Satınalma Gücü Paritesi (Sagp Ya Sgp)	Satınalma gücü paritesi (SAGP) ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılıklarını ortadan kaldırarak farklı para birimlerinin satın alma güçlerini eşitleyen bir değişim oranını ifade ediyor. Bir kilogram domatesin ortalama olarak Türkiye’de 2 TL, ABD’de ise 2,5 dolar olduğunu varsayalım. Bu durumda yıllık geliri 10.000 dolar olan bir Amerikalı yılda ($10.000 / 2,5 =$) 4000 kg domates alabilir. Aynı miktar domatesi alabilmesi için bir Türk’ün yıllık gelirinin 8.000 TL olması yeterlidir. 1 dolar 1,8 TL’ye eşit ise Amerikalının geliri ($10.000 \times 1,8 =$) 18.000 TL’ye, Türk’ün geliri ise ($8.000 / 1,8 =$) 4.445 dolara eşit olmaktadır. Amerikalı Türkiye’ye gelir de parasını TL’ye çevirirse bu ($18.000 / 2 =$) 9.000 kg domates alabilir. Buna karşılık Türk, ABD’ye gider de parasını dolara çevirirse bu parayla ($4.445 / 2,5 =$) 1.778 kg domates alabilir. Satınalma gücü paritesi bu iki kişinin ikisinin de gelirini kendi ülkesinde harcadığı varsayımını yapar. Bu durumda Amerikalı 10.000 dolarıyla, Türk ise 8.000 TL’siyle aynı miktar (4.000 kg) domates alabilmektedir. Bu durumda satınalma gücü paritesi şöyle formüle edilir: $SAGP (Türkiye / ABD) = 2 / 2,5 = 0,8 \text{ TL / Dolar}$ Buna göre bir kg domates için ABD’de 1 dolar ödemek gerekirken Türkiye’de 0,8 dolar ödenmesi gerekmektedir. Burada konuyu basitleştirmek amacıyla yalnızca tek bir mal (domates) için yaptığımız bu hesaplama çok sayıda mal ve hizmetin bulunduğu bir sepet için yapıldığında karşımıza genel bir satınalma gücü oranı çıkar ve bu oranı gelire uyguladığımızda satınalma gücü paritesine göre gelir hesabına ulaşmış oluruz.
Satış	Piyasa katılımcılarının, piyasada işlem gören değerleri (döviz, menkul kıymet gibi) satmaya istekli oldukları fiyattır.
Satmak	Bir değer karşılığında bir malı alıcıya vermek
Satoshi (Sats)	Dijital para birimlerinden biri olan Bitcoin’in en küçük birimine ise Satoshi denir. 1 Satoshi’nin finansal değeri 1 Bitcoin’in 100.000.000’da biridir.
Saypa	Gider, masraf.
Sefain İdaresi	Seyrisefain idaresi ile aynı anlama gelir. Denizcilik işlerini yürüten devlet kurumu.
Sefalet	Sefillik, yoksulluk.
Sehm	Hisse.
Semereli	Verimli.
Semeresiz	Verimsiz.
Sendika	İşçi ve işverenlerin çıkarlarını koruyan örgüt.

Senedat-ı Ticariye	Ticari belgeler, evraklar.
Senet	Bir kimsenin yapmaya veya ödemeye borçlu olduğu şeyi göstermek için imzaladığı resmî kâğıt, belgit.
Senyoraj - Beylik Hakkı	Para basma yetkisini elinde tutan kurumun, bu yetkisi dolayısıyla para basarak elde ettiği reel gelirdir. Para stokundaki değişimin fiyatlar genel seviyesine oranı ile ifade edilir. Enflasyonun sadece para miktarındaki artışından kaynaklanması durumunda, senyoraj ve enflasyon vergisi birbirine eşit olur.
Serbest Dalgalı Kur Rejimi	Kurun piyasadaki arz ve talep koşullarına göre belirlendiği sistemi ifade eder. Merkez bankaları piyasaya hiç müdahale etmez veya çok nadiren sadece olağandışı koşullarda müdahale eder.
Serbest Yatırım Fonu	Belirli kısıtlamaları en aza indirmiş, mümkün olduğunca esnek yatırım stratejisi izlenebilen bir yatırım fonu türünü ifade etmektedir. Hedge fonların normal yatırım fonlarından temel farkı, açığa satış yapabilme ve borçlanabilme (borç alınan kaynakla yatırım yapabilme) olanaklarıdır. Bununla birlikte hedge fonlar sayesinde yatırımcı, kısa ve uzun pozisyon alabilmekte, arbitraj stratejileri uygulayabilmekte, değerinin altında fiyatlanmış bir menkul kıymeti aynı anda hem alıp hem satabilmekte, opsiyonlara veya tahvillere yatırım yapabilmekte ve düşük risk altında yüksek getiri elde etme imkanı taşıyan her türlü piyasada yatırım yapabilmektedir
Seri Kâr	İşbaşı.
Sermaye	Yatırım yapmak için kullanılan para.
Sermaye - Hasıla Katsayısı	Bir ekonomide mevcut sermaye stoku ile GSYH arasındaki ilişkiye ortalama sermaye hasıla katsayısı ya da oranı adı veriliyor. Ortalama sermaye hasıla katsayısını bulmak için ülkedeki sermaye stokunu ülkenin GSYH'sına bölmek gerekiyor. Bu hesaplama net sonuç bize o ülkede 1 birim sermaye stokuyla kaç birim GSYH yaratılabildiğini gösteriyor. Bir ekonomide bir birim GSYH artışı elde edebilmek yani GSYH'yı bir birim artırabilmek için gerekli olan sermaye stoku artışının ölçülmesinde kullanılan ölçüye de marjinal sermaye hasıla katsayısı deniyor. Marjinal sermaye hasıla katsayısını bulmak için bir yıl içinde yapılan net yatırım tutarını o yılın GSYH'sına bölmek gerekiyor. Bu hesaplama bize o ülkede GSYH'da bir birim artış sağlamak için kaç birim yatırım yapmamız gerektiğini gösteriyor. Sermaye hasıla katsayısı ne kadar düşükse sermaye ve teknolojinin verimliliği o kadar yüksek demektir.
Sermaye Hesabı	Üretilmeyen ve finansal olmayan varlıkların edinimi ve elden çıkarılması (kara parçası gibi maddi olmayan varlıklar ile bayilikler, ticari marka ve kira ile lisans gibi transfer edilebilir sözleşmeler gibi maddi olmayan varlıklar) ve sermaye transferleri (borç affı ve diğer sermaye transferleri gibi) yoluyla oluşan akımları içermektedir.

Sermaye Kesafeti	Sermayenin birim alana veya birim nüfusa düşen miktarını ifade eder. Sermaye kesafeti yüksek olan bölgelerde ekonomik gelişme daha hızlı olur.
Sermaye Koruma Tamponu	Ekonomik ve mali göstergelerin bozulması durumunda karşılaşılabilecek kayıplar nedeniyle öz kaynakların sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelere göre yetersiz kalmasının önüne geçilmesi amacıyla bankalarca bulundurulması beklenen ilave çekirdek sermaye tutarını ifade eder.
Sermaye Piyasası	Bir yıldan uzun vadeli yatırım araçlarının ihraç edildiği ve işlem gördüğü piyasalardır.
Sermayedar	Bir şirketin sermayesine katkıda bulunan ve kar payı alan kişi veya kurumdur.
Servet	Zenginlik, büyük miktarda mal ve para.
Sıcak Para (Hot Money)	Sıcak para, bir ülkedeki yüksek faizlerden, yüksek getirilerden yararlanmak üzere o ülkeye gelen dövizlere verilen addır. Bu tür döviz akımları yabancıların hisse senedi veya kısa vadeli borç senedi (tahvil, bono vd) alımları, Türk bankalarına açılan kısa vadeli krediler, reel sektöre açılan kısa vadeli krediler, yabancıların Türkiye’deki bankalarda açtığı mevduat hesaplarını içerir. Bunların sıcak para olarak adlandırılmasının nedeni bu fonların sahiplerinin ya da yöneticilerinin risklerde artış gördüklerinde paralarını alıp gitmelerinden kaynaklanıyor.
Sınai	Endüstriyel, sanayi ile ilgili.
Sigorta	Risklere karşı güvence sağlayan sözleşme.
Sigorta Sosyete Mümessilliği	Sigorta şirketi temsilciliği.
Sikke	Madeni para, metal para.
Sirküler	Genelge, duyuru.
Sistemik Risk	Finansal sistemin bir kısmı veya tamamında meydana gelen bir zafiyetten ötürü finansal hizmetlerin iktisadi faaliyet üzerinde ciddi olumsuz sonuçlara da yol açabilecek şekilde kesintiye uğraması sistemik risk olarak adlandırılmaktadır. Herhangi bir finansal kuruluşun finansal yetersizliğinin bir sistemik risk kaynağı olup olmadığı, bu yetersizlikten kaynaklanan etkinin finansal sistemin tamamına ve dolayısıyla ekonominin geneline sirayet edebilmesine bağlıdır.
Slumpflasyon	Bir ekonomide enflasyon olgusu yaşanırken ekonomi küçülüyorsa o ekonomide slumpflasyon (enflasyon içinde küçülme) hali var demektir.
Sosyete	Cemiyet, şirket.

Sömiantrasit	Antrasit kömür tipi.
Spekülasyon	Spekülasyon; bir piyasa terimidir. Bir yatırım aracı ya da mal ile ilgili olarak risk üstlenerek gelecekte oluşacak fiyat değişimlerinden kâr elde etmeye çalışma eylemidir. Spekülasyonda gelecekte oluşacak fiyatın garantisi yoktur, kâr elde edilebileceği gibi zararlar karşılaşma olasılığı da oldukça yüksektir. Spekülatör; bilgi ve birikimiyle fiyat değişimlerini tahmin etmeye çalışan, doğru tahmin yürüttüğü takdirde aldığı riskten kâr elde eden kişi ya da kurumdur.
Spot Piyasa	Spot Piyasa; bir ürünün alış veya satışının, işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinden en geç iki iş günü sonrasında gerçekleştirildiği piyasadır. Mali piyasalarda gerçekleştirilen bir işleme bağlı ödemelerin işlemin yapıldığı günü takip eden iki iş günü sonrasında gerçekleştirilmesine Spot Valör yani spot işlem tarihi adı verilmektedir. Spot valörle yapılan bir işlem, örneğin pazartesi günü gerçekleşmiş ise ödemeler çarşamba günü yapılmaktadır. Diğer bir deyişle spot valör, paranın kullanıma hazır olacağı tarihi ifade eder. İşlem tarihi ile kullanım tarihi arasındaki fark, mesajların hazırlanması, kontrollerin yapılması, fonların temini gibi işlemlerin belirli bir zaman gerektirmesi dolayısıyladır. Spot fiyat; bir ürünün çok kısa süre içinde parası ödenmek üzere alım satıma konu olan fiyatıdır. Spot piyasada oluşan en geç iki gün içinde yapılması gereken ödemeye konu fiyat spot fiyata örnektir.
Spot Valör	Mali piyasalarda gerçekleştirilen bir işleme bağlı ödemelerin işlemin yapıldığı günü takip eden iki iş günü sonrasında gerçekleştirilmesidir. Spot valörle yapılan bir işlem, örneğin pazartesi günü gerçekleşmiş ise ödemeler çarşamba günü yapılmaktadır. Diğer bir deyişle spot valör, paranın kullanıma hazır olacağı tarihi ifade eder. İşlem tarihi ile kullanım tarihi arasındaki fark, mesajların hazırlanması, kontrollerin yapılması, fonların temini gibi işlemlerin belirli bir zaman gerektirmesindenendir.
Stagflasyon	Bir ekonomide üretimin düştüğü veya en azından artmadığı bir ortamda enflasyon yükseldiği zaman meydana gelen durumu ifade etmektedir.
Standart Vadeli İşlemler	İleri tarihli işlemler anlamındadır. Belli bir kıymetin önceden belirlenmiş bir fiyattan yine önceden belirlenmiş bir tarihte teslim edilmesini öngörür. Forward piyasalardan farkı, organize piyasalarda standartlaştırılmış (bir kontratın miktarı, kontratların piyasaya çıkış tarihleri, marjin adı altında bir teminat sistemine sahip olunması gibi) kontratlar üzerinden işlem görmesidir. Spekülatif amaçlı yapıldığında, teorik olarak sonsuz kâr ve zarar ihtimali vardır.
Standart Vadeli İşlemler Sözleşmesi	Sözleşmenin taraflarına, üzerinde anlaşılan fiyattan, standartlaştırılmış kalite ve miktardaki bir malı veya kıymeti belirlenen ileri bir tarihte alma veya satma yükümlülüğü veren sözleşmedir.
Sterilizasyon	Sterilizasyon, ekonomi bilimine tıp biliminden geçmiş bir deyim. Tıpta sterilizasyon, bir cismin içindeki ya da üzerindeki mikropları bir takım temizleyici maddeler aracılığıyla temizlemek, etkisiz hale getirmek anlamına geliyor. Ekonomi biliminde sterilizasyon, cari açık ya da fazlanın para arzındaki değişimler aracılığıyla

	yaratabileceği olumsuz etkileri gidermek ya da en aza indirebilmek için yürütülen para politikası uygulamaları için kullanılıyor. Bunun son dönemlerde Türkiye açısından en önemli yansıması ihtiyaçtan fazla gelen dövizin TL üzerinde yarattığı değerlenme baskısıdır. TCMB, bu baskıyı önleyebilmek için sterilizasyon politikası uyguluyor.
Stok	Bir malın depoda bulunan miktarı veya değeri.
Stok Değişimi	Stoklardaki miktarın artması ya da azalmasına stok değişimi denir. Stok değişimi iki şekilde olur: (1) Stoklara ekleme yapılması (stoklarda artış olması), (2) Stoklardan kullanım yapılması (stoklarda azalma olması) Eğer stoklara ekleme yapılması söz konusuysa bu üretim yapılmış ama satıl(a)mayarak stoka konmuş demektir. Üretim olduğuna göre bunun büyümeye etkisi pozitifdir. Eğer stoklardan kullanım yapıldıysa o zaman satışların bir bölümü yeni üretimle değil mevcut stoktan kullanımla yapılmış demektir. Bunun büyümeye katkısı negatiftir. Çünkü üretim yapılmamış eskiden üretilip stoka konulanlardan kullanım yapılmıştır.
Stoklamak	İhtiyacın üstünde bir malı aşırı miktarda yığmak.
Stres Testi	Ekonomide olumsuz gelişmelerin ortaya çıkması halinde finans kuruluşlarının bu gelişmelere karşı koyabilmek için yeterli miktarda sermaye bulundurup bulundurmadağının tespiti için uygulanan bir testtir.
Su İşleri	Su kaynaklarının kullanımı ve yönetimi ile ilgili işler veya kurum
Subprime Piyasalar	Kredi geçmişi iyi olmayan kişilerin daha yüksek faizle kredi alabildikleri piyasalardır. Eğer bu kredi ev almak amacıyla çekilmişse ‘subprime mortgage’ olarak adlandırılmaktadır. Krediyi veren kuruluşlar bu kredileri risk gruplarına ayırarak tekrar piyasaya sürebilmekte ve bunları satın alacak yatırımcılar arayabilmektedir.
Sukuk	Sukuk, Arapça’da sakk’ın çoğuludur. Sakk, finansal sertifikaları ifade eder görünse de yaygın kullanımda tahvil ya da bononun İslamdaki karşılığıdır. Yaygın kullanımda sukuk yanlışlıkla sakk’ın yerini almış ve tekil ya da çoğul ayrımına bakılmaksızın bu enstrümanın genel adı haline gelmiştir. Faizli tahvil ödünç paraya karşı verilen bir çeşit ödeme sözünün kağıda dökülmüş halidir. Vadesi geldiğinde alınan ödünç para tutarıyla birlikte kullanım bedeli olarak bir faiz ödenir. Ya da faiz belirli bölümlere bölünüp ayda bir, üç ayda bir ya da altı ayda bir ödenir. Vade sonunda borcu alıp tahvili ihraç eden, borcu faiziyle birlikte ödeyip tahvilini geri alır ve işlem tamamlanmış olur.
Swap İşlemi	İki tarafın birbirlerine belirli süreler sonunda ödeme taahhütlerini içeren bir sözleşmedir. Sözleşmenin temel unsurları arasında, el değiştirecek varlık veya varlıkların tanımı, her bir varlığa uygulanacak sabit veya değişken faiz oranı ve ödeme tarihleri sayılabilir. Swap piyasasında ağırlıklı olarak para ve faiz swapları yapılmaktadır. Borç servisi açısından swap işlemi genellikle dış borçların anapara yükümlülüğünü ifade eden döviz cinsinin değiştirilerek, başka bir döviz cinsine dönüştürülmesi (anapara swap’ı), söz konusu borcun faizinin ifade edildiği döviz cinsinin

	değiştirilmesi (faiz swap'ı) veya mevcut borçların sermayeye katılım payı haline dönüştürülmesi (borç-sermaye swap'ı) şekillerinden birinde ortaya çıkar.
Şangay İşbirliği Örgütü	Şangay İşbirliği Örgütü, Şangay Beşlisi adı altında 1996 yılında Rusya, Çin, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan tarafından kuruldu. Özbekistan'ın da katılımıyla genişlemesi sonucu Şangay İşbirliği Örgütü adını 2001 yılında aldı. Merkezi Şangay'dadır. Örgüt, siyasal, ekonomik, askeri alanlarda, terör ve ayrılıkçılıkla mücadelede karşılıklı işbirliğini geliştirmeyi amaçlıyor. 2015'de Hindistan ve Pakistan'ın da örgüte kabul edilmesine karar verdiler ve bu iki ülkenin üyelik görüşmelerini başlattılar. Hindistan ve Pakistan'ın 7 – 8 Haziran 2017'de Astana'da (Kazakistan) yapılacak örgüt toplantısında tam üye olarak kabul edilmeleri bekleniyor. Bugün itibarıyla Afganistan, Belarus, İran ve Moğolistan Gözlemci Ülke, Ermenistan, Azerbaycan, Kamboçya, Nepal, Sri Lanka ve Türkiye Diyalog Ortağı, Türkmenistan da Konuk Katılımcı statüsünde toplantılara katılıyor.
Şartname	Koşulların yazılı olduğu belge.
Şehbender	Osmanlı Devleti'nde yabancı devletlerin ticari temsilcilerine verilen unvan.
Şehrî	Aylık.
Şehriye	Aylık.
Şenelmek	Bayındır olmak.
Şirket	Ticari işletme, ortaklık.
Şirket Birleşmesi	Şirketlerin birleşerek daha büyük bir şirket oluşturmalarıdır. 'Merger' genellikle gönüllü olarak gerçekleştirilen birleşme anlamında kullanılan bir terim olmasına karşılık bir şirketin başka bir şirketi devralması işlemi için de kullanılabilir. Ancak bir şirketin diğer bir şirketi devralmasında 'merger'dan farklı olarak bir işletmenin başka bir işletmenin hisse senetlerini satın alarak onun hukuki varlığına son vermesi söz konusudur. Ayrıca 'merger' durumunda devralma işleminden farklı olarak birleşmeden oluşan şirket yeni bir ad (genellikle iki firmanın adının birlikte kullanımı) almaktadır.
Tacir	Ticaret yapan kimse, tüccar.
Tahilat	İthal edilen mallar.
Tahkim (Konsolidasyon)	Borç servisinin normal dışı yollardan birisi tahkim veya aynı anlamda kullanılan konsolidasyon'dur. Tahkimi kelime anlamı "sağlamlaştırma"dır. Tahkimi, basit olarak kısa vadeli borçların uzun vadeli veya süresiz borç haline getirilmesi olarak tanımlamak

	mümkündür. Bir borcun anapara ve/veya faizinin vadesi geldiğinde geri ödenemeyeceği anlaşılırsa ya borçlu tek taraflı olarak (zorunlu tahkim) ya da borçlu ile borç veren anlaşarak (İsteğe bağlı tahkim) vadeyi uzatmakta ve buna bağlı olarak faiz de yükselmektedir.
Tahmil	Yüklemek, gemiye yük yüklemek.
Tahsil	Toplama, alacakların toplanması.
Tahsilat	Toplanan alacaklar, ödemeler.
Tahsilat Yapmak	Alacakların toplanması veya süresi içinde ödenmeyenlerin yasal yollarla alınması.
Tahvil	İhraç vadesi 1 yıldan uzun menkul kıymetlerdir.
Tahvilat	Tahvil işlemleri.
Tahvilat Borsası	Devlet veya özel kuruluşların borçlanma senetlerinin alınıp satıldığı piyasalardır.
Takas (Clearing)	Bir ödeme veya menkul kıymet mutabakat sistemine gönderilen transfer emirlerinin aktarımı, bu emirlerin karşılıklı olarak iletilmesine ve mutabakat öncesi provizyon alındığı durumlarda provizyon alınmasına aracılık edilmesi ve bazı durumlarda bu emirlerin netleştirilmesi işlemleridir.
Takas (Swap)	İki tarafın bir varlık veya yükümlülüğe bağlı olan nakit akışını aralarında değiştirdikleri işlemidir. Örneğin on yıllık sabit faizli borca sahip bir firma ile benzer ancak dalgalı faizli borca sahip bir firma birbirlerinin yükümlülüklerini değiştirebilir. Swap işlemlerinde, faiz oranları ile döviz kurlarındaki değişimler sonucunda ortaya çıkan riski en aza indirmek amaçlanmaktadır
Takasbank (Istanbul Settlement And Custody Bank)	Borsa İstanbul bünyesinde mevcut piyasalarda gerçekleşen pay, borçlanma araçları, yurt dışı sermaye piyasası araçları, türev araçlar ve kıymetli madenler ile ilgili işlemlerin nakit ve menkul kıymet takasını sonuçlandırmak üzere yetkilendirilmiş merkezi takas kuruluşudur. Borsa İstanbul üyelerinin alım satım işlemlerinden doğan menkul kıymet teslim etme ve teslim alma taahhütleri ile alım satım konu olan menkul kıymet karşılığındaki ödeme taahhütleri Takasbank aracılığıyla hesaben sonuçlandırılmaktadır. Takasbank Elektronik Transfer Sistemi (TETS), aracı kurumlara ulusal ödeme sistemine (EFTEMKT) erişim imkanı sunmaktadır. Takasbank, "Ulusal Numaralandırma Kuruluşu" olarak, Türkiye'de ihraç edilen menkul kıymetlere uluslararası standartlarda tanımlama numarası olan ISIN (International Securities Identification Number) tahsisi yapmaktadır.
Taksit	Bir malın veya hizmetin ödemesinin, belirli aralıklarla ve genellikle eşit miktarlarda bölünerek yapılmasıdır.
Takvim Etkisinden Arındırma	Elimizdeki veriyle karşılaştırmaya esas alınan verinin elde edildiği dönem arasında hafta sonu tatili, resmi tatil, bayram tatili gibi süreyi

	etkileyen farklılıkların giderilmesine takvim etkisinden arındırma deniyor.
Takvim Ve Mevsim Etkisinden Arındırma	Elimizdeki veriyle karşılaştırmaya esas alınacak verinin elde edildiği tarih arasındaki hem takvim hem de mevsim etkisi farklarının giderilmesine takvim ve mevsim etkilerinden arındırma deniyor.
Tam Dalgalı Kur Rejimi	Dalgalı kur rejiminde Merkez Bankası ya da başka bir kurum paranın dış değerine müdahale etmiyorsa bu rejime tam dalgalı kur rejimi denir. Merkez Bankası'nın döviz kuru dalgalanmalarına müdahale etmesi dalgalı döviz kuru rejimini bozmasa da tam dalgalanmadan çıkarır
Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi	Tarımsal faaliyete ilişkin fiyat değişimlerini tarım, avcılık, ormancılık ve balıkçılık çerçevesinde ölçen endekstir.
Tarife	Fiyat listesi, ücret cetveli.
Tarife Dışı Engeller (Non Tariff Trade Barriers)	Gümrük tarifesı (yani gümrüklerde uygulanan vergi sistemi) dışında, uluslararası mal ve hizmet akımlarının serbest ticaret koşulları çerçevesinde gerçekleşmesine engel olan her türlü araç ve politikaya tarife dışı engeller (nontariff trade barriers) adı veriliyor. Bunlardan bazıları ihracatta kendi ürünlerini teşvik ederek pazar ele geçirmeye çalışan ülkelere ya da firmalara karşı uygulandığı için serbest ticaret koşullarına engel gibi görünse de rekabet koşullarını sağlamaya ve haksız rekabeti önlemeye yönelik önlemler olarak değerlendiriliyor. Tarife dışı engeller olarak şunları sayabiliriz: (1) Kotalar, (2) Gönüllü ihracat kısıtlamaları, (3) İthalatta ek vergi uygulaması (surcharge), (4) Dengeleyici vergi (counterweiling tax), (5) İthalatın zorlaştırılması, (6) Anti damping, (7) Serbest ticaret anlaşmaları, (8) Diğerleri (Devletin dış ticarete müdahale politikası yoluyla bazı belirli mallarda dış ticarete tekel oluşturması ve bu malların ticaretini doğrudan kendi yürütmesi, selektif dolaysız vergiler, işletmelerin faaliyetlerini kısıtlayıcı uygulamalar, yabancı yatırımlar üzerindeki denetimler, uluslararası emek ve sermaye hareketlerini kısıtlayıcı politikalar, selektif parasal kontroller ve ayırımıcı döviz kuru politikaları, selektif dahili yardımlar.)
Tarife Tenzilatı	Tarife indirimi.
Tasarruf	1. Bir şeye sâhip olma ve sâhip olduğu şeyi istediği gibi kullanma yetkisi 2.Bir nesneyi, özellikle parayı dikkatli ve idâreli kullanma, israf etmeme, tutumluluk.
Tasarruf Açığı (Savings Gap)	Belirli bir dönemde, yurt içi toplam tasarrufların yurt içi toplam yatırımları karşılayamaması durumunda yatırımların karşılanabilmesi için gerekli olan dış finansman miktarıdır.
Tasarruf Çelişkisi	Toplumda bir kişinin ya da birkaç kişinin tasarruf etmeye başlaması kendileri için iyi bir şeydir. Ayrıca bu tasarruflar yatırımlar için de kaynak oluşturacağı için yararlıdır. Ama bütün toplum tasarruf ederse onun sonucu yararlı olmaz. Toplumda herkesin aynı zamanda tasarrufa başlaması, toplam talebin ve dolayısıyla toplam gelirin düşmesine yol açar. Toplam gelir düşünce de tasarruflar

	düşmeye başlar. John Maynard Keynes tarafından geliştirilen bu yaklaşım Keynesyen ekonominin temellerinden birisini oluşturur.
Tasarruf Etmek	Bir malın sahibi olmak, onu istediği gibi kullanmak. Bir şeyi dikkatli ve idareli kullanmak. Para biriktirmek.
Tavhilat	Bir şeyi başkasına devretme veya bırakma.
Tavzif Etmek	İş vermek.
Taylor Kuralı	ABD’li iktisatçı John Taylor tarafından geliştirilmiş olan ve kendi adını taşıyan bir para politikası kuralı. Buna göre merkez bankalarının kısa dönem borç verme faiz oranlarını, gerçekleşen gayrisafi yurtiçi hasıla ve potansiyel gayrisafi yurtiçi hasıla arasındaki fark ile gerçekleşen enflasyon ve hedeflenen enflasyon oranı arasındaki sapmalarla aynı yönde değiştirmesi gerekiyor.
Tazmin	Zarar veya ziyanı karşılama.
Tazmin Etmek	Zarar veya ziyanı ödemek veya başka bir şekilde gidermek.
Tazminat	Zarar karşılığı ödenen para, ödence.
Tcmb’Nin Ağırlıklı Ortalama Faiz Oranı	TCMB’nin farklı vadelerdeki fonlama faizlerinin miktarla ağırlıklandırılmış ortalama faizidir.
Teberrü Etmek	Bir şeyi içinden gelerek ve karşılık beklemeden vermek Bağışlamak.
Tecil	Erteleme anlamına gelir. Bir işin veya borcun daha sonra yapılması veya ödenmesi için verilen süreyi ifade eder.
Tedavül	Dolaşım, para veya malın el değiştirme hali.
Tedeyyün Etmek	Borçlanmak.
Tediye	Bir borcun ödenmesi veya bir alacağın tahsili anlamına gelir.
Tefviz	Bir işi başkasına bırakma, havale etme.
Tehvin Etmek	Ucuzlatmak.
Tekâlif	Vergiler.
Tekâlîf-İ Emîriyye	Bir ülkede şartlar gerektirdiği zaman emir tarafından konan vergi.
Tekâlîf-İ Harbiyye	Savaş sırasında alınan fevkalâde vergi.

Tekalif-İ Milliye	Milli yükümlülükler, ulusal savunma için halktan alınan vergi ve yardımlar.
Tekâlîf-İ Örfiyye	Kânûna ve yazılı kurallara dayanmadan görülen lüzum üzerine yöneticilerce konan vergi.
Tekâlîf-İ Şâkka	Ödeme gücünü aşan ve şer'î cevaz bulunmayan ağır vergiler.
Tekâlîf-İ Şer'îyye:	Dînin emrettiği, şerîata uygun olan zekât, haraç gibi vergiler.
Tekel	Tekel ya da monopol, herhangi bir pazarda bir ürünü üreten ya da pazarlayan tek bir firmanın bulunması halidir. Bir başka ifadeyle bir pazarda bir ürünün tek satıcısı buna karşılık çok sayıda alıcısı varsa o üründe tekel durumu söz konusu demektir. Böyle bir durumda, eğer devlet tarafından bir düzenleme yapılmamış, bir önlem alınmamışsa tekelci firma fiyatı dilediği gibi belirleyebilir. Çünkü fiyat ve satış konusunda rekabet edeceği kimse yoktur. Tekelleşme, serbest rekabeti ortadan kaldırdığı ve dolayısıyla ürünlerin ya da verilen hizmetin fiyatının yükselmesine neden olduğu için tüketicinin zararınadır. Günümüzde devletler, tüketicinin kazancını ve sektörün verimliliğini arttırmak amacı ile piyasalardaki tekelleşme eğilimlerini giderici düzenlemelerle önlem almaktadırlar. Tekelleşmeye karşı alına önlemlerden en önde gelenleri ithalattan alınan vergilerin düşürülmesi ve bu ürünün başkalarının da üretilmesini sağlamak üzere teşvik ve vergi indirimi politikalarının uygulanmasıdır.
Tekessür Etmek	Çoğalmak, artmak.
Tekit	Bir ürün veya maddenin işlenme, alınıp satılma imtiyâzının bir kuruluş veya şahsa âit olması, tekel, monopol.
Tekmil Varidatı	"Tekmil varidatı" terimi, Osmanlı İmparatorluğu döneminde kullanılan bir ifadedir ve devletin tüm gelirlerini ifade eder.
Teknik Analiz	Teknik Analiz fiyat, miktar, hacim gibi göstergelerden hareketle, geçmiş dönem piyasa hareketlerinin analiz edilerek bu yolla geleceğe yönelik olarak fiyat tahminleri yapılması işlemidir. Bu amaçla, çeşitli grafik oluşumlarından ve istatistiksel yöntemlerden yararlanılır, eğilimler belirlenir. Grafikler üzerinde geçmiş fiyat, miktar ve hacim hareketleri nedeniyle ortaya çıkan oluşumların gelecek için gösterge oluşturduğu, dolayısıyla bu tür oluşumların alım-satım için gösterge olarak kullanılabileceği varsayımına dayanır. Bu tür analizler, örneğin, geçmişte gerçekleşen en düşük fiyatların, diğer bir deyişle fiyatların yükselmeye başladığı noktaların "destek noktası", yine geçmişte gerçekleşen en yüksek fiyatların "direnc" noktası olduğunu ve satım için dikkate alınması gerektiğini öngörür.
Teknolojik İşsizlik	Verimliliğin artırılması amacıyla üretimde daha fazla ve yoğun makine kullanımına geçilmesi, emek yoğun üretimden sermaye yoğun üretime dönülmesi işsizliği artırabilir. Bu durumda teknolojik ilerleme bir yandan verimlilik artışına yol açarken bir yandan da işsizlik artışı getirmiş olur.

Temettü	Kâr payı, bir şirketin kârından ortaklara dağıtılan pay.
Temevvül	Zenginleşme.
Teminat Vermek	Güvence vermek.
Tenezzül Etmek	Kendini alçaltarak bir işi yapmak veya bir şeyi kabul etmek.
Tenzilat	İndirim, fiyat düşürme.
Terakki	İlerleme, gelişme.
Teravün Şirket	Ortaklık şirketi, ortakların sermaye ve emekleriyle kurdukları şirket.
Ters Repo	Ters repo işlemleri, genellikle piyasada geçici likidite fazlası olduğu durumlarda, fazla likiditenin çekilmesi amacıyla yapılır. Merkez bankası portföyündeki kıymetleri açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlara (işlem sırasında belirlenen fiyat üzerinden) ileri bir tarihte geri almak taahhüdüyle satar. Geri alım fiyatı da satış işleminin yapıldığı tarihte belirlenir. İşleme taraf kuruluş da işlem vadesinde ters repo işlemine konu kıymeti merkez bankasına satmayı taahhüt eder. Merkez bankası açısından ters repo işlemi açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasadan işlem vadesi süresince, verilen kıymetler karşılığında geçici olarak likidite çekilmesini ifade eder.
Tersane	Gemi yapım ve onarım yeri.
Tertip (Series)	Dolaşımdaki banknotların grafik tasarım ve boyutları dışında; yetkili imzalarında, motif veya renklerinde, kullanılan baskı tekniklerinde, güvenlik özelliklerinde değişiklik yapılarak dolaşıma çıkarılan banknotlardır.
Tesviye Nispeti	Borcun ödenme oranı, ödeme nispeti.
Teşriki Mesai	İş birliği.
Teşvik	Bir işin yapılmasını kolaylaştırmak veya cazip hale getirmek için sağlanan destek veya yardımdır.
Tevarüs	Miras kalma, miras yoluyla geçme.
Tevdiat	Yatırım, bir şeyi bir yere bırakma veya emanet etme.
Tevzi	Dağıtma, paylaşırma.
Tezgahüstü Piyasa	Tezgahüstü piyasalar, herhangi bir finansal aracın veya ödeme aracının ya da ekonomik değeri olan bir varlığın taraflar arasında

	doğrudan alınıp satılabildiği, alım satımda bir takım düzenlemeler, kurallar veya standartların değil taraflar arasındaki anlaşmaların egemen olduğu piyasalardır. Daha basit bir ifadeyle borsa ve benzeri biçimde örgütlenmiş yerler dışında kalan piyasalar tezgahüstü piyasalar, bu piyasalarda yapılan işlemler de tezgahüstü işlemler olarak adlandırılmaktadır. Tahvil gibi kıymetler hem borsada hem de tezgahüstü piyasada alınıp satılabilmektedir. Günümüzde tezgahüstü işlemler yaygın olarak elektronik ortamda yapılmaktadır. Bu piyasalarda her türkü finansal varlığın alınıp satılması mümkündür.
Tezgahüstü Piyasalar	Organize olmayan, belirli bir yapı altında toplanmayan piyasalardır. İşlemler taraflar arasında karşılıklı anlaşma yoluyla gerçekleştirilir.
Tezgahüstü Türev Piyasalar	İşlem koşulları sözleşmeye taraf olan kişilerce esnek bir biçimde belirlenebilen türev ürünlerin alınıp satıldığı piyasadır.
Ticaret	Mal veya hizmet alım satımı.
Ticaret Hacmi	Belirli bir süre içinde yapılan ticaretin parasal değeri.
Ticaret Kanunu	Ticari işletmelerin kuruluşu, işleyişi ve sona ermesi ile ilgili hukuki kuralları içeren kanun.
Ticaret Muahedesi	İki veya daha fazla devlet arasında ticari ilişkileri düzenleyen anlaşma.
Ticaret Odası	Ticaret sektöründe faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin kayıtlı olduğu ve mesleki menfaatlerini koruyan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşudur.
Ticaret Şehbenderliği	Osmanlı Devleti'nde yabancı devletlerin ticari temsilcilerine verilen unvan.
Ticarethane	Ticari faaliyet gösteren işyeri.
Ticaret-İ Bahriye	Deniz ticareti.
Ticaret-İ Berriye	Kara ticareti.
Ticaret-İ Dahiliye	Yurt içi ticareti.
Ticaret-İ Hariciye	Yurt dışı ticareti.
Ticari Defter	Ticari işletmelerin gelir ve giderlerini kaydettikleri defter.
Ticari Salname	Ticari işletmelerin yıllık faaliyet raporları.
Ticari Senet	Ticari işlemlerde kullanılan ve borçlunun borcunu belgeleyen yazılı belge.

Tobin Vergisi (Tobin Tax)	Tobin Vergisi ÷lkeye yatırım amacıyla gelen yabancı kaynakların uzun süre kalmasını sağlamak için uygulanan bir vergidir. Ülkeye faiz geliri elde etmek üzere gelen yabancı paralar için örneğin 6 aydan kısa sürede geri gidenlere, ÷lkede kaldığı sürece elde ettiği faiz ya da benzeri gelir üzerinden yüzde 2 - 3 ek vergi uygulanması halinde bu ek vergi Tobin Vergisi olarak adlandırılıyor.
Token	Kripto para birimlerinden birini oluşturan token, bağımsız blok zincir üzerine inşa edilmeyen ve hali hazırda bulunan blok zincire entegre edilerek kullanılan bir değerdir. Farklı bir kripto paranın blok zincirini kullanarak oluşturulan token, birim değere sahiptir ve bu birim değer üzerinden alım-satım işlemi yapılabilir. Blockchain sisteminde kullanılan token, herhangi bir kripto para çeşidini temsil edebilir.
Toksik Varlıklar	Olumsuz bir gelişme halinde büyük ölçüde değer kaybı yaşayan finansal varlıklara toksik varlık deniyor. Küresel kriz süresince ABD'de birçok varlık toksik varlık haline dönüşmüştür.
Topdan Satış Deposu	Malın toptan satışının yapıldığı depo.
Troika	Euro alanında ortaya çıkan borç krizi sırasında üye ÷lkelere yönelik olarak düzenlenen kurtarma paketlerinin hazırlanması ve uygulanmasını yürüten üç kuruluşun (Avrupa Komisyonu, Avrupa Merkez Bankası ve IMF) oluşturduğu gruba verilen isim.
Tutar	Para miktarı, meblağ.
Tutsat	Tutsat ya da mortgage kredileri banka veya benzer bir finans kuruluşu tarafından konut, arsa gibi taşınmaz mallar üzerinden gerçekleştirilecek ipotek karşılığında uzun vadeli konut kredilerinin kullandırılmasını öngören bir tür gayrimenkul finansman sistemini ifade ediyor. Bu sistemde kişiler talep ettikleri taşınmaz mal için belirli bir peşinat ödemekte, geri kalan tutar ise finans kuruluşu tarafından ödünç verilerek karşılanmaktadır. Söz konusu finans kuruluşu, ödünç verdiği tutar yani kredi geri ödenip borç kapanıncaya kadar taşınmaz mala el koyabilme yetkisine sahip bulunuyor. Borcun geri ödemesi önceden belirlenmiş ödeme serisine uyarak sabit veya değişken faizle gerçekleştirilebiliyor. Finansal kuruluşlar kullandıkları tutsat kredilerini teminat göstererek tahvil ihraç edebiliyor ve borçlanabiliyorlar.
Tutsat (İpotek) Kredileri	Banka veya benzer bir finans kuruluşu tarafından konut, arsa gibi taşınmaz mallar üzerinden gerçekleştirilecek ipotek karşılığında uzun vadeli konut kredilerinin kullandırılmasını öngören bir tür gayrimenkul finansman sistemini ifade etmektedir. Bu sistemde kişiler talep ettikleri taşınmaz mal için belirli bir peşinat ödemekte, geri kalan tutar ise finans kuruluşu tarafından ödünç verilerek karşılanmaktadır. Söz konusu finans kuruluşu, ödünç verdiği tutar (kredi) geri ödenene dek, taşınmaz mala el koyabilme yetkisini sahiptir. Borcun geri ödemesi önceden belirlenmiş ödeme serisine uyarak sabit veya değişken faizle gerçekleştirilebilmektedir. Finansal kuruluşlar kullandıkları tutsat (mortgage) kredilerini teminat göstererek tahvil ihraç edebilmekte ve borçlanabilmektedir.
Tüccar	Ticaret yapan kimse.

Tüketici Eğilim Anketi	Tüketicilerin kişisel mali durumları ile genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ve gelecek dönem beklentileri ve yakın gelecekteki harcama ve tasarruf eğilimlerinin ölçülmesi amacıyla aylık olarak uygulanan bir ankettir.
Tüketici Fiyat Endeksi - Tüfe	Tüketici tarafından satın alınan mal ve hizmetlerin fiyatlarındaki değişimleri ölçen endekstir. TÜFE hesaplanırken ilk olarak, ülkenin genelini temsil eden bir örnek kitlenin bir yıl içinde mal ve hizmetlere yaptığı harcamalar derlenmektedir. Bu harcama yapısına göre mal ve hizmetlerin endeks içinde göreceli payları belirlenmektedir.
Tüketici Güven Endeksi - Tge	Tüketici güvenindeki gelişmeleri izlemek amacıyla Tüketici Eğilim Anketi'nin farklı sorularına verilen yanıtların birlikte değerlendirilerek özetlendiği bir göstergedir.
Tüketim Fonksiyonu	Tüketim Fonksiyonu, toplumdaki tüm bireylerin tüketim harcamaları ile harcanabilir gelir arasındaki ilişkiyi kuran noktaların birleştirilmesiyle elde edilir. Bu fonksiyonel ilişkiye göre gelir arttıkça tüketim de artar, ancak tüketimdeki artış hızı gelirdeki artış hızından daha yavaş olur. Buna bir örnek verebiliriz. Aylık geliri 2000 TL geliri olan kişi bunun tamamını tüketim harcamalarına yönlendirir. Çünkü bu para onun asgari yaşam koşullarını ancak sağlamaktadır. Buna karşılık bu kişinin aylık geliri 4000 TL'ye yükseldiğinde bu kişi asgari geçimini 2000 TL ile karşılayıp ek 1000 TL'lik de tüketim yaptıktan sonra kalan 1000 TL'sini tasarrufa ayırabilir. Bu kişi 2000 TL aylık gelir alırken gelirinin tamamını tüketime ayırırken geliri aylık 4000 TL'ye yükseldiğinde gelirinin yüzde 75'ini tüketime harcamaya yönelmektedir. Yani geliri arttıkça tüketime ayırdığı miktarın nispi payı düşmektedir. Günümüz ekonomi yaklaşımı, kişilerin tüketim harcamalarını o dönemdeki gelirlerine göre değil daha uzun vadeli gelirlerine göre belirledikleri yolunda biçimlenmiştir.
Türev İşlemler	Spot (iki iş günü) işlem tarihini aşan ileri bir tarihte teslimi söz konusu olacak bir kıymetin (döviz, faiz, mal) vadesi, miktarı ve fiyatının bugünden belirlenerek sözleşmeye bağlandığı işlemlerdir. Forward, future, swap ve opsiyonlar bu tür işlemlere örnektir.
Türev Ürünler	Getirisi başka bir kıymetin getirisine bağlanmış, diğer bir deyişle başka bir kıymetin getirisinden türetilmiş mali araçlardır. Futures ve opsiyon sözleşmeleri bu araçlara örnektir. Bu tür araçlar, döviz, faiz, altın gibi her türlü ürün üzerinden türetilir. Böyle bir durumda, örneğin döviz üzerine yazılan bir opsiyon kontratında, opsiyon kontratının getirisi üzerinden türetildiği dövizin piyasadaki hareketine bağlı olacaktır.
Türev Ürünler (Derivatives)	Getirisi, başka bir değer getirisine bağlanmış yani başka bir değer getirisinden türetilmiş araçlara türev ürün adı veriliyor. Türev ürünler denildiği zaman forward, swap, opsiyon ve yapılandırılmış ürünler anlaşılıyor. Bu ürünlerin en önemli özelliği, zaman içinde fiyat dalgalanmaları nedeniyle değerleri değişkenlik gösteren ürünlere bir çeşit denge getirmesidir. Bu değerlere yatırım yapanlar riskten korunmak veya daha düşük risk alarak getiri elde etmek amacını güdüyor.

Türk Lirası Depo Alım İhalesi İşlemleri	Merkez Bankasının, Türk lirası likidite fazlalığını sterilize etme işlemlerindeki etkinliğinin artırılması amacıyla bankalardan ihale yöntemi ile Türk lirası depo alması işlemleridir.
Türkiye Kibrit Ve Çakmak İhissarı	Türkiye’de 1935-1952 yılları arasında kibrit ve çakmak üretimi ve satışının devlet tekeline alınması uygulaması.
Tüyo	Kamuya açıklanmamış ve bir sermaye piyasası aracı üzerinde etkili olabilecek bilgiye tüyo deniyor. Bu bilgiyi verene tüyo veren, alana da tüyo alan denilmektedir. Bu tür bilgiler henüz kamuya açıklanmamış bilgiler olduğu için bilgiyi alanın bir çıkar sağlamasına, kazanç elde etmesine yol açar veya bir zarardan kurtulmasını sağlar. Bu eylem sermaye piyasası suçları arasında yer alan bilgi suiistimali suçları arasındadır. Bilgi suiistimali, kritik bir bilginin kamuya açıklanmasından önce kullanılarak sermaye piyasası araçlarında işlem yapılmasına, pozisyon alınmasına ve sonuçta haksız kazanç elde edilmesine yol açar. Eski adı içeriden öğrenenlerin ticareti (insider trading) olan bilgi suiistimali suçları hapis ve para cezasıyla cezalandırılan bir suçtur.
Ufaklık	Madeni para, bozukluk.
Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşu	Faizsiz esasa dayalı kısa vadeli ve yüksek kredi notuna sahip likit varlık ihtiyacının karşılanması amacıyla kısa vadeli finansal araç ihraç ederek İslami finansal hizmetler sunan kuruluşlar arasındaki uluslararası likidite yönetimini en az maliyetle ve İslami esaslara uygun şekilde kolaylaştırmak üzere 2011 yılı başında faaliyetine başlayan uluslararası kuruluşur.
Uluslararası Yatırım Pozisyonu	Uluslararası yatırım pozisyonu, bir ekonomideki yerleşik kişilerin yurt dışı yerleşik kişilerden olan finansal alacakları ile rezerv varlık olarak tutulan altın şeklindeki finansal varlıklarının ve yerleşiklerin yurt dışı yerleşik kişilere olan finansal yükümlülüklerinin belirli bir tarihteki stok değerini gösteren istatistiktir.
Uluslararası Yatırım Pozisyonu (International Investment Position)	Bir ülkede yerleşik kişilerin yurtdışında yerleşik kişilerden olan finansal alacakları ile rezerv varlıklarının ve yurtdışında yerleşik kişilere olan finansal yükümlülüklerinin belirli bir tarihteki stok değerini gösteren tablodur. Toplam uluslararası finansal varlıklar ve rezerv varlıklar ile toplam uluslararası finansal yükümlülüklerin farkı net uluslararası yatırım pozisyonu olarak adlandırılır. Başka bir deyişle, net uluslararası yatırım pozisyonu, ülkenin, yurtdışından finansal alacakları ve rezerv varlıklarıyla, yurtdışına olan finansal borçları arasındaki farkı gösterir. Net pozisyon pozitif veya negatif olabilir.
Umur	İşler.
Umuraşına	İşbilen, işbilir, işbecerir.
Umuru Nafia	Bayındırlık işleri.
Uyarlanmış Beklentiler (Adaptive Expectations)	İnsanların geleceğe ilişkin beklentilerini geçmiş deneyimlerine bakarak oluşturduklarını öne süren yaklaşım. Rasyonel beklentilerin zıttı.

Ücret	Bir iş karşılığında ödenen para.
Ücreti Maktua	Fiyatı biçilmiş, değeri kesin olarak belirlenmiş, pazarlık kabul etmez, pazarlıksız.
Üçüncül Piyasa	Tezgahestü piyasalarda (OTC) yapılan işlemler, üçüncül piyasa işlemi olarak adlandırılır.
Üleş	Hisse, pay.
Ülke Riski	Ülke Riski ekonomik, sosyal ve siyasal koşulları etkileyen olaylar ve belirsizlikler nedeniyle bir ülkedeki borçluların, yurt dışı yükümlölüklerini yerine getirememeleri sonucunda portföyünde söz konusu ülkedeki borçluların doğrudan veya dolaylı riskini taşıyan herhangi bir banka veya kuruluşun maruz kaldığı zarar olasılığını ifade eder. Bozulan ekonomik, siyasal ve sosyal koşulların bir ülkedeki temerrüt olasılığını artırmasının yanı sıra; kamulaştırma, moratoryum, borcun inkarı, devalüasyon, ilgili ülke denetim otoritesinin uygulamalarının şeffaf olmayışı gibi olaylar da ülke riski kapsamında yer alır. Ülke riski; temelde merkezi yönetim riski, transfer riski, bulaşma riski, dolaylı kur riski, makroekonomik risk ve dolaylı ülke riski kategorilerini kapsar.
Ülüş	Hisse, pay.
Ürem	Faiz.
Üretim	Ham madde veya yarı mamul maddelerden yeni mal veya hizmet oluşturma süreci.
Üretim Fonksiyonu	Bir malın üretiminde kullanılan emek, sermaye, doğal kaynaklar ve girişim gücünden oluşan üretim faktörleri ve diğer girdi miktarları ile elde edilen ürünler arasındaki ilişkinin bir fonksiyon çerçevesinde ifade edilmesi üretim fonksiyonu olarak anılır. Üretim faktörleri ve girdilerle elde edilen ürün miktarları arasındaki ilişkinin niteliğini, yani üretim fonksiyonunu, belirleyen etken teknolojidir. Her üretim fonksiyonu belirli bir teknolojiye dayanır, teknoloji değıştikçe ilişkinin niteliği de değışir. Üretim fonksiyonu mikro veya makro düzeyde kullanılabilir. Mikro düzeyde kullanımında belirli bir işletme veya tesiste üretim faktörleri ve diğer girdilerle elde edilen ürünler arasındaki ilişkiyi gösterir. Makro düzeyde kullanımında ise ekonominin tümünde kullanılan emek, sermaye, doğal kaynaklar ve girişim gücüyle elde edilen GSYH arasındaki ilişkiyi gösterir.
Üretmek	Ekonomik bir etkinlik sonucu ürün elde etmek.
Ürün	Üretim sonucunda ortaya çıkan mal veya hizmet.
Üsterme	İhale.

Üstermek	İhale etmek.
Vade	Borcun ödenmesi için belirlenen süre veya tarih.
Vade Primi	Yatırımcıların daha az tercih edebileceği vadeyi içeren yatırımlar için ödenecek primi ifade etmektedir. Genel olarak yatırım aracının vadesi arttıkça vade primi artmaktadır.
Vadeli İşlemler Sözleşmesi	İleri tarihli işlemler anlamındadır. Belli bir kıymetin önceden belirlenmiş bir fiyattan yine önceden belirlenmiş bir tarihte teslim edilmesini öngörür. İşlemler, genellikle organize piyasalarda değil, alıcı ve satıcının karşı karşıya gelmesi ile tarafların ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirilir.
Vadeli Piyasalar	Vadeli piyasalar belirli bir ürünün, fiyatı bugünden sabitlenmek koşuluyla ileri bir tarihte teslim edilmesi taahhüdünü içeren sözleşmelerin alınıp satıldığı piyasalardır.
Vadeye Dayalı Zorunlu Karşılıklar	Bankaların ve diğer finansal kuruluşların, yükümlülüklerine karşılık TCMB’de tutmak zorunda oldukları zorunlu karşılık tutarı, yükümlülüklerin vadesine göre değişmektedir. Zorunlu karşılık oranları, kısa vadeli yükümlülükler için daha yüksek iken uzun vadeli yükümlülükler için daha düşüktür. Dolayısıyla daha uzun vadeli yükümlülükler özendirilerek banka yükümlülüklerinin ortalama vadesinin uzatılması amaçlanmaktadır.
Vadeye Kadar Getiri	Bir menkul kıymetin vadesine kadar tutulması sonucu elde edilecek getiriye ifade eder.
Valör	Üzerinde anlaşma sağlanan bir işlemin, fiilen yerine getirileceği örneğin, karşılıklı olarak hesaplara alacak ve borç kaydedileceği tarihtir. Benzer şekilde bir fonun, örneğin mevduatın sahibi tarafından fiilen kullanılabilmesi tarihi ifade eder.
Varant	Varant, bir dayanak varlığı belirli bir tarihten önce, belirli bir fiyattan alma ya da satma imkânı tanıyan bir yatırım aracıdır. Dayanak varlık sözcüğüyle kastedilen şey bir hisse senedi, endeks veya döviz fiyatı olabilir. Her varantın daha önceden belirlenmiş bir vade sonu tarihi vardır ve varantlar bu tarihe kadar borsada işlem görebilir. İşleme konulduğu tarihle vade sonu tarihi arasında, dayanak varlığın fiyatı ve vade değeriyle fiyatları değişir. Varantlar, alım ve satım varantları olmak üzere iki gruba ayrılır. Alım varantları, dayanak varlığın fiyatının artmasıyla doğru orantılı hareket ederken, satım varantları, dayanak varlığın fiyatındaki artışla ters orantılı olarak hareket eder.
Varidat	Gelir, hasılat, kazanç.
Vâris	Mirasçı.
Varlığa Dayalı Menkul Kıymet	Kuruluşların kendi ticari işlemlerinden doğmuş alacakları karşılığında ihraç edebilecekleri kıymetli evraktır. Tüketici kredileri, konut kredileri, ihracat işlemlerinden doğan alacaklar söz konusu işleme konu olabilecek alacak türlerindendir. Bankalar varlığa dayalı menkul kıymet satarak alacaklarını daha önceden paraya çevirebilmektedir.

Varlık / Yükümlülük İlkesi	Varlık/yükümlülük ilkesi, yurt dışı yerleşiklere olan tüm borç ve alacakların, stoklar için brüt varlık ve yükümlülükler olarak ve akımlar için her kategoriye netleştirilerek gösterilmesine dayanmaktadır.
Varlık Fonu	Ulusal Varlık Fonları, çeşitli finansal varlıklara yatırım yaparak gelirini artırmayı hedefleyen, devletin sahipliği ve yönetimi altında çalışan fonlardır. Bir varlık fonu kurulmasının genel olarak iki temel amacı vardır: (1) Ülke ekonomisinin, konjonktürel etkilerden kurtarılacak istikrarlı biçimde işlemlerini sağlamak. (2) Gelecek kuşaklara refah aktarabilmek. Bu çerçeveden bakınca fonun varlıkları ve getirilerinin karşılaştacağı risklerden yüksek olması gereklidir. Varlık fonları iki şekilde kurulabilmektedir: (1) Bir veya birden fazla emtiaya dayalı fonlar: Bunlar genellikle ihraç edilen emtianın gelirleri nedeniyle oluşan bütçe fazlalarından oluşur. Tipik örnekleri körfez ülkelerinin kurduğu varlık fonları ve Norveç'in kurduğu emeklilik fonudur. Bunlar petrol gelirlerinin yarattığı bütçe fazlasına dayanan fonlardır. (2) Bir emtiaya dayalı olmayan fonlar: Bunlar ya Dış ticaret fazlaları ile ya da emeklilik fonlarında biriken paralarla oluşturulmaktadır. Bu tür fonların tipik örnekleri Çin, Kore ve Hong Kong gibi ülkelerin kurdukları varlık fonlarıdır. Varlık fonları, ağırlıklı olarak, devlet tahvillerine, hisse senetlerine, yatırım fonlarına, çeşitli projelere geçici ya da kalıcı ortaklıklar yoluyla girip yatırım yaparlar.
Varlık Vergisi (Servet Vergisi)	Kişilerin sahip oldukları varlıklar (servetler) üzerinden alınan vergiye varlık vergisi deniyor. Türkiye'de 1942 - 1944 yılları arasında ağırlıklı olarak azınlıklara uygulanan vergi. Dünyada uygulaması pek kalmamış olan bu uygulama küresel krizden sonra yeniden tartışma alanına çıkarıldı.
Verese	Mirasçılar.
Vergi	Devletin kamu harcamalarını karşılamak için vatandaşlardan aldığı zorunlu katkı payı.
Vergi Affı	Vergi borçlarının tamamen veya kısmen silinmesi veya ertelenmesi uygulaması.
Vergi Gayreti	Vergi kapasitesi ile fiilen tahsil edilen vergi miktarı arasındaki oransal ilişkiyi ifade eder: (Vergi Gayreti = Tahsil Edilen Vergi Miktarı / Vergi Kapasitesi). Vergi gayretinin yüksekliği mali yönetimin etkinliğini gösterir.
Vergi Kapasitesi (Vergi Sınırı)	Bir ülkede belli bir dönemde vergilendirilebilecek potansiyeli, bir başka ifadeyle asgari geçim indiriminin üzerindeki gayrisafi yurtiçi hasılayı ifade eder.
Vergi Muafiyeti	Belirli şartları taşıyan kişi veya kurumların vergiden istisna edilmesi durumu.
Vergi Politikası	Ekonominin gidişine göre vergilerin artırılması veya azaltılması biçiminde uygulanır. Artırma da azaltma da iki biçimde olabilir: Vergi oranları değiştirilebilir ya da kapsam değiştirilebilir. Vergi oranları artırılırsa kişi ve kurumlara daha az harcanabilir gelir bırakılır ve bu yolla toplam talep denetim altına alınmış olur. Tersine yapılıp da vergi oranları düşürülürse kişi ve kurumların elinde daha

	fazla harcanabilir gelir kalacağı için harcamalar ve bu yolla da toplam talep yükselir. İlki ekonomiyi soğutmak, ikincisi ise canlandırmak amaçlı kullanılabilir.
Vergilemek	Vergi koymak.
Vergilendirmek	Bir kimseyi veya bir şeyi vergiye bağlamak.
Veri Depolama Kuruluşu	Tezgahestü türev piyasa reformu kapsamında tanımlanan ve tezgahestü türev piyasalarda gerçekleştirilen alım satım işlem verilerinin raporlandığı kuruluşlardır.
Verimce	Aidat.
Verimlilik	Birim girdi başına elde edilen çıktının miktarı veya kalitesi.
Verimlilik (Productivity)	Verimlilik, belirli bir zaman aralığında bir birim girdi ile ne kadar ürün elde edildiğinin oranıdır. Eğer konu işgücünün verimliliğı ise o zaman yıllık üretimi bir yılda işgücünün çalıştığı süreye bölerek işgücünün yıllık verimliliğini hesaplayabiliriz. Bir yıldan ötekine bu orandaki artış ya da azalış da bize işgücü verimliliğindeki değişimi gösterir.
Vezne	Banka vb. kurum ve kuruluşlarda para alınıp verilen yer.
VİOP	VİOP, Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nın kısaltmasıdır. Bu piyasada, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri alınıp satılır. Alınıp satılan bu sözleşmelere Türev araçlar da denir. Yatırımcılar, Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda işlem yapabilmek için alım/satım işlemini gerçekleştirecekleri sözleşmenin öngördüğü teminatı ödemek zorundadırlar. VİOP, yatırımcılara sözleşmenin değeri kadar yatırım yapmadan sadece sözleşme değerinin belirli bir oranında teminat yatırma imkânı vererek, kredili alış ve açığa satış işlemlerinde büyük pozisyonlar alabilme olanağı sağlar. Bu durum kaldıraç etkisi olarak tanımlanır. VİOP'ta işlemler belirli vadeler ile yapılırken, forex piyasasında anlık alım-satım işlemleri gerçekleştirilmektedir. VİOP'ta aynı zamanda gelecekte oluşabilecek belirsizliklerden korunmak amacıyla bugünden sözleşme yapılabilirken, forex piyasasında geleceğe yönelik planlama tahmini sunulamaz. Forex piyasasında herhangi bir fiziki teslimat bulunmamaktadır. VİOP ile yapılan işlemlerde teslimatlı uzlaşma ile fiziki teslimat imkânı vardır.
Volatilite	Volatilite'nin sözlük anlamı oynaklık veya dalgalanmadır. Finansal piyasalar açısından bu deyim, çeşitli finansal varlıklarda iniş ve çıkışlar biçiminde ortaya çıkan fiyat değişimlerini ifade etmek için kullanılıyor. Bu çerçeveden baktığımızda bir finansal varlığın uzun dönem ortalaması olarak ortaya çıkan ortalama fiyatından sapmalar bize volatilitiyi, bu sapmaların oranı da volatilitenin derecesini gösterir. Finansal varlıkların risklerini ölçmek için genel olarak belirli zaman aralıklarında ortaya çıkan fiyat değişimlerinin standart sapmaları ölçülür. Fiyatlarda ortaya çıkan iniş çıkışlar ne kadar sık

	ve yüksekse volatilité ve dolayısıyla risk de o kadar yüksek demektir. Volatilité ölçümü için geliştirilmiş endeksler vardır. Bu tür iniş ve çıkışlar genellikle risklerde hızlı değişimleri ortaya koyduğu için volatilité, piyasanın risk artışı olarak yorumladığı bir durumu ortaya koyar.
Yabancı Para Net Genel Pozisyonu	Döviz varlıkları toplamı ile döviz yükümlülükleri toplamının Türk lirası karşılıkları arasındaki farkı ifade eder.
Yap - İşlet - Devret Modeli	Yap – işlet – devret modeli, bir kamu altyapı yatırımının, finansmanı, özel kesim şirketleri tarafından karşılanarak yapılması, belirlenen süre ile işletilmesi ve süre sonunda kamu kesimine devredilmesi modelidir. Modelin önemli özelliklerinden birisi de işletme süresince üretilen malların ya da verilen hizmetin bir bölümünün kamu kesimi tarafından satın alınacağını garanti edilmesidir.
Yapılandırılmış Finansal Ürünler (Structured Financial Products)	Değişik ürünlere veya koşullara dayalı olarak getiri ya da koruma seçeneklerinin farklılaştırılması sonucu oluşturulan, doğası gereği geliştirilmesinde ve farklılaştırılmasında herhangi bir sınırın bulunmadığı ürünlerdir. Ürünün en büyük avantajı ihtiyaç ve beklentilere göre kişiye özel yapılandırılabilir olmasıdır. Risk düzeyi, getirisi sabit olmayan yatırım araçlarına göre daha düşük olmakla birlikte sabit getirili ürünlere görece daha fazla risk taşımakta ve anapara kaybı da dâhil olmak üzere çeşitli riskleri bünyesinde barındırmaktadır.
Yapısal Bankacılık Reformları	Birçok farklı ürün ve hizmeti aynı çatı altında sunan evrensel bankacılık modelinin neden olduğu sorunların krizle birlikte ortaya çıkmasıyla gündeme gelen ve temel olarak bankaların riskli ve karmaşık işlemlerini yürüten bölümlerinin ayrı birer tüzel kişilik altında toplamalarını öngören reformlardır.
Yapısal Bütçe Dengesi	Gerçekleşen üretim seviyesinin potansiyel üretim seviyesine eşit olması durumunda oluşacak olan bütçe dengesidir ve gerçekleşen bütçe dengesinden devresel bütçe dengesinin çıkarılması suretiyle elde edilmektedir. Yapısal bütçe dengesi üç aşamalı bir yöntem ile hesaplanmaktadır: Birinci aşamada devresel hareketlere duyarlı bütçe harcamaları ve bütçe gelirlerinin belirlenmesi, gelir ve harcama esnekliklerinin hesaplanması gerekmektedir. İkinci olarak, devresel hareketlerin tanımlanması için potansiyel üretim ve çıktı açığı serileri oluşturulmaktadır. Üçüncü aşamada da devresel hareketlerden kaynaklanan gelir ve harcama unsurları gerçekleşen bütçe dengesinden çıkarılmaktadır. Yapısal bütçe dengesi hesaplanırken bir defaya mahsus gelir ve harcama kalemlerinin de ayıklanması önem arz etmektedir.
Yapısal İşsizlik	Ekonomide sektörler arasında ortaya çıkan yapısal değişikliğin yol açtığı bir işsizlik türüdür. Örneğin sanayileşen bir ekonomide tarım sektörü istihdam gücünü kaybetmeye başlar ve bu kesimden sanayiye kayma olur. Bu kayma, tarım sektöründe istihdam edilenlerin hemen sanayi sektöründe iş bulamamaları ve en azından bir süre işsiz kalmalarına yol açar.
Yapısal Reform (Structural Reforms)	Bir sistemin daha verimli çalışabilmesi ve şoklara karşı daha dayanıklı hale getirilebilmesi için o sistemin yeniden yapılandırılması olarak tanımlanabilir. Ekonomi dışından bir örnek vereyim. Diyelim ki İstanbul’u olası bir depreme karşı daha güçlü

	bir hale getirmek istiyorsunuz. O zaman eskiden depremlere dayanıklı olarak yapılmamış yapıları yıkıp depreme dayanıklı yapılar yapmanız gerekir. Bu, hem zaman alacak hem de pahalıya çıkacak bir dönüşümdür. Ama tamamlandığında hem kentin görünümü güzelleşecek hem de depremlere dayanıklılığı artacaktır. Ya da ağır çalışan adalet sistemini hızlandırmak için mahkeme sayısını artırmak hukuk alanında bir yapısal reform olarak değerlendirilebilir. Diyelim ki sürekli açık veren bir sosyal güvenlik sistemi söz konusu. Örneğin her ay sisteme üye olanlardan 100 lira prim toplanıyor ve bu gelir faiz hesaplarında ya da tahvil getirisinde nemalandırılarak 110 liraya çıkarılıyor. Buna karşılık yine diyelim ki sistemden sağlık gideri ve emeklilik maaşı alanlara da ayda 130 lira ödeniyor. Bu durumda sistem her ay 20 lira açık veriyor demektir. Bu açığı kapamanın üç yolu var: (1) Üyelerden alınan primleri artırmak, (2) Emekli maaşlarını ve sağlık sigortası katkılarını düşürmek, (3) Borçlanmak. Borçlanmak geçici bir çözümdür ve bazen de sorunu ağırlaştırabilir. O halde kalıcı çözüm için ilk iki önlemi almak gerekecektir. Bu önlemler sıkıntı yaratacak önlemlerdir ama sosyal güvenlik sisteminin iflas etmemesi için alınması şarttır. Bu düzenlemelere “yapısal reform” diyoruz. Türkiye’nin ihtiyacı olan ekonomik yapısal reformların en önemlileri üç başlıkta toplanabilir.
Yastık Altı Birikimi	Yastık altı birikimi, insanların tasarruflarını bankaya veya benzeri finans kurumlarına yatırmayarak evde saklamaları halini ifade eden bir sokak deymi olup ekonomide de kullanılır olmuştur. Özellikle döviz, altın gibi değerlere para yatıranlar bu değerleri bankaya yatırmayıp evlerinde sakladıklarında karşımıza yastık altı birikimi denen olgu çıkar. Ekonomide kriz hallerinde ya da işlerin yolunda gitmediği durumlarda ve finans kurumlarına güvenin sarsıldığı dönemlerde yastık altı birikimleri artmaya yönelir. Türkiye’de yastık altında saklanan birimler daha çok altın olarak saklanır. Dünya Altın Konseyi’nin tahminine göre Türkiye’de 3.400 ton altın yastık altında bulunmaktadır. Yastık altı birikimi, ekonomiden çekilmiş, ekonomiye bir yararı olmayan birikim konumundadır.
Yatırım	Gelir elde etmek veya değerini arttırmak amacıyla bir şeye para veya emek harcama işlemi.
Yatırım Anketi - YA	Sanayi sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin mevcut yatırım eğilimleri ve yakın geleceğe yönelik yatırım planları ile bu yatırımların amacı ve işyeriyöneticilerinin yatırım kararlarında etkili olan faktörlerle ilgili değerlendirmelerinin alınması amacıyla yılda iki defa uygulanan bir ankettir.
Yatırım Fonları	Halktan katılma belgeleri karşılığı toplanan paraların, yatırım şirketleri tarafından sermaye piyasası araçları ile ulusal ve uluslararası borsalarda işlem gören altın ve diğer kıymetli madenlerden oluşan portföye dönüştürülmüş halidir. Yatırım şirketleri tarafından yönetilen bu fonlar özelliklerine ve yatırım alanlarına bağlı olarak yatırımcılara farklı şekilde getiriler sağlamaktadır.
Yatırım Yapılabilir Ülke Statüsü	Yatırım yapılabilir ülke statüsü; en az iki önemli kredi derecelendirme kuruluşundan BBB ya da Baa düzeyinde nota sahip olmayı gerektiren bir statü. Özellikle büyük emeklilik fonlarının

	statülerinde en az iki reyting kuruluşundan en az BBB (ya da Baa) notuna sahip yani yatırım eşiğinde veya üzerinde not taşıyan tahvillere yatırım yapılabileceği düzenlemesi yer aldığı için bu derece yatırım yapılabilir ülke statüsü olarak kabul ediliyor. Bu eşiğin altındaki notlar spekülâtif notlar olarak kabul ediliyor. Bu notlara sahip olan ülke ya da şirketlerin tahvillerini de satın alınması söz konusu. Çünkü bunların faizi, yüksek riskleri karşılayabilmek için, yatırım eşiğinin üstündeki grupta yer alan şirket veya ülke faizlerinden daha yüksek oranlarda oluyor. Tek fark sözünü ettiğimiz büyük fonların statülerindeki kısıtlamalar gereği bu tahvilleri alamaması. Türkiye bugün itibarıyla yatırım eşiğinin altına düşmüş ülke statüsünde yer alıyor.
Yatırım Yapmak	Gelir amacıyla bir işe para yatırmak.
Yeniden Yapılandırma	Bir finansal piyasa altyapısı kuruluşun, katılımcı temerrüdü veya (iş, operasyonel veya diğer yapısal zayıflıklar gibi) diğer nedenlerle ortaya çıkan ve normal mekanizmaların kullanılmasına rağmen çözülememiş olan herhangi bir karşılanmamış kayıp, likidite sıkışıklığı veya sermaye yetersizliği probleminin çözülmesi amacıyla, bağlı olduğu ilgili mevzuat, kendi iç kural ve prosedürleri ve sözleşmeye bağlı yükümlülükleri ile uyumlu olarak, önceden oluşturulmuş ancak tükenmiş olan finansal kaynakların ikmal edilmesi ve çeşitli likidite düzenlemelerini de içeren tüm faaliyetleridir.
Yesar	Gündelik.
Yevmiye	Günlük olarak tutulan defter veya kayıt.
Yönetilen Dalgalı Kur Rejimi	Resmi bir kur hedefi olmaksızın döviz kurlarının serbest olarak piyasada belirlendiği, ancak otoritelerin piyasaya döviz satmak veya piyasadan döviz almak suretiyle kurlara müdahale edebildiği kur rejimidir.
Yönüne Göre Yatırım İlkesi	Yönüne göre yatırım ilkesi, doğrudan yatırımın yönünün, bir başka deyişle yatırımın yurt içine mi, yurt dışına mı yapıldığının belirlenmesine dayanmaktadır.
Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi - Ydüfe	Yurt dışına ihraç edilmek üzere üretilen tüketim, ara ve sermaye malları ile enerji sektöründeki fiyat değişimlerini ölçen endekstir.
Yurt İçi Talep	Nihai yurt içi talep ve stok değişiminin toplamıdır.
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	Yurt içinde ticarete konu olmak üzere üretilen tüketim, ara ve sermaye malları ile enerji sektöründeki fiyat değişimlerini ölçen endekstir.
Yüret	Borçlunun alacaklıya karşı yapmak veya ödemekle yükümlü bulunduğu bir şeyi adli bir kuruluş aracılığıyla yerine getirme.
Zahire Borsası	Tahıl, bakliyat gibi yiyecek maddelerinin satış fiyatlarının belirlendiği borsa.

Zam	Bir şeyin fiyatını arttırma, maaş, ücret vb.ni arttırma.
Zamanaşımı Süresi	Banknotun tedavülden kaldırıldığı tarihten başlayarak değerini tamamen kaybedeceği 10 yıllık süredir.
Zamin	Ödeyen.
Zanaat	İnsanların maddî ihtiyaçlarını karşılamak üzere yapılan, el ustalığı, hüner ve tecrübe gerektiren iş.
Zarar	Bir işten veya olaydan dolayı uğranılan kayıp veya eksilme.
Zarar Etmek	Maddi ve manevi bakımdan kayba uğramak.
ZEW Endeksi	Avrupa'nın en büyük ekonomisi olan Alman ekonomisinin gidişi hakkında bilgi veren en önemli endekslerden birisi olan ZEW Endeksi bir çeşit aylık güven endeksidir. ZEW Endeksi bağımsız bir kuruluş olan Avrupa Ekonomik Araştırmalar Merkezi tarafından Avrupa genelinde 350 analist ve iktisatçının Alman ekonomisinin gelecek altı ayına ilişkin enflasyon, faiz, döviz kurları ve borsa beklentileri derlenerek endeks oluşturulur. Endeksin denge veya referans noktası sıfırdır. Endekse yanıt veren uzmanlardan sıfırın altında değer verenler kötümser, sıfırın üstünde değer verenler iyimserler olarak ayrılır. Endeksi yanıtlayanların yüzde 40'ı sıfırın altında, 30'u sıfırın üstünde ve kalan yüzde 30'u da sıfır vermişse sonuç – 10 çıkacak ve geleceğe ilişkin beklenti kötümser olarak belirlenmiş olacaktır.
Zimmet	Bir kimsenin üzerine geçirdiği ve ödemeye mecbur olduğu borç.
Ziraat	Tarım, toprak işleme.
Zirai Mahsul	Tarımsal ürün.
Zirai Senet	Tarımsal ürünlerin teminat olarak gösterildiği senet.
Zorunlu Karşılık Oranı	Banka ve diğer finansal kuruluşların bilançolarında taşıdıkları mevduat, kredi ve benzeri yükümlülüklerine karşılık merkez bankasında tutmak zorunda oldukları rezerv miktarını gösteren kanuni orandır. Zorunlu karşılık oranı, yükümlülüklerin çeşidine, vadesine ve para birimine göre farklılaşabilmektedir. Merkez bankaları bu oranı bir para politikası aracı olarak kullanabilmektedir.
Zorunlu Karşılıklar (Rezerve Requirements)	Merkez bankasının kabul ettikleri mevduat ve benzeri kaynaklar karşılığında bankaların Merkez Bankasında tutulmasını zorunlu kıldığı miktarlardır.
Zürra	Küçük tüccar veya esnaf.

2.2. İktisat Terimlerinin Kelime Kategorileri, Bulunan Eser Bilgisi ve Günümüz Kullanım Bilgisi Listesi

Bu bölümde, tarama sonucunda tespit edilmiş olan 1210 iktisat teriminin kelime kategorisi, günümüz kullanımı, tarama sürecinde ilk tespit edildiği eser bilgileri verilmiştir. Terimlerin günümüzde kullanıldığını ifade etmek için “✓” işareti kullanılırken, “x” işareti günümüzde kullanılmaz anlamındadır. Çalışmanın daha sonraki bölümünde aşağıdaki listenin grafiklerle desteklenerek incelenmesi yapılmıştır.

Tablo 2: İktisat Terimleri Toplamının Kelime Kategorileri, Bulunan Eser Bilgisi ve Günümüz Kullanım Bilgisi

Terim Listesi	Kelime Kategorisi	Bulunan Eser	Günümüz Kullanımı
AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
AB Tanımlı Genel Yönetim Nominal Borç Yükü	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
ABD Merkez Bankası (FED)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Açığa Satış İşlemi (Short Selling)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Açık (İç Ve Dış Ekonomik Denge Açıkları)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Açık İşsizlik	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Açık Mektup (Open Letter)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Açık Piyasa İşlemleri - Api (Open Market Operations - Omo)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Açık Pozisyon (Short Position)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Agflasyon	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Ağnam	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x

Ahbab Çavuş Kapitalizmi (Crony Capitalism)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ahkam-ı Ticariye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Aidat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Airdrop	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Akçalamak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Akçalanmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Akıl Yürütme Yöntemi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Akım Değişken	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Akreditif (Letter Of Credit)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Alacaklı	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Algoritma	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Alım	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Alım Opsiyonu (Call Option)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Alış – Satış Farkı (Bid-Ask Spread)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Alış (Bid)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Âlî İktisat Meclisi	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Almak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Altcoin	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Alternatif Maliyet	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Altın	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓

Altın Standardı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Amele	İsim	Türkiye İktisadiyatı	x
Amele-İ Mükellefe	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Amelî	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Amortisman	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Analitik Bilanço/Tcmb Analitik Bilançosu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Anasır-ı İktisadiye	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Ankes	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Anonim Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Antrepo	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Akakazanç Ticareti (Carry Trade)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Arazi Vergisi	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Arazii Gayrimezrua	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Arazi-İ Miriye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Arbitraj (Arbitrage)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ardiye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Armatör	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Arz Yönlü Ekonomi (Supply Side Economics)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Asgari Tarife	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x

Asgari Ücret	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ashab-ı Matlube	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Asimetrik Bilgi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Aşar	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Ata Lira	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Âtl	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Avans (Advance Payment)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Avrupa Birliği (European Union)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Avrupa İstikrar Mekanizması	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Avrupa Merkez Bankası (European Central Bank - Ecb, Amb)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ayı Piyasası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ayrışma (Decoupling)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ayrıştırma	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Azami Teshilat	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Azletmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Baç	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Bâdıhava	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Baha	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓

Bakiye	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Balon Ya Da Köpük (Ekonomik Anlamı)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Baltık Kuru Yük Endeksi (Baltic Dry Index)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Banka	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Banka Kredileri Eğilim Anketi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Banka Muameleleri	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Bankalararası Kart Merkezi - Bkm	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Bankalararası Para Piyasası	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Bankalararası Takas Odaları Merkezi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Bankalararası Tl Aktarım Sistemi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Bankaya Özgü Döngüsel Sermaye Tamponu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Banknot	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Bant İçinde Dalgalanma Rejimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Basel Bankacılık Denetim Komitesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Basel Komitesi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Basit Faiz Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Batık Kredi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Bayındırlık	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Bayındırmak	Fiil	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Bayi	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Baz Etkisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Baz Puan	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Bedel	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Bedelat-ı Mukarrere	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Behre	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Beis	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Beklenti Anketi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Beklenti Yönetimi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Beklentiler	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Bender	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Beyi	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓
Beyi ve Şira	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Beynelmilel Piyasa	İsim	Türkiye İktisadiyatı	x
BIS (Uluslararası Mutabakat Bankası - Bank For International Settlement)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
BİST 10 Banka Endeksi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
BİST 100 Endeksi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
BİST 50 Endeksi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Bila-Bedel	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Bilanço	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Bila-Resim	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Bilaücret	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Bileşik Faiz Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Bir Hafta Vadeli Repo Faiz Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Birikmiş Faiz	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Birim İşgücü Maliyeti	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Birincil Gelir Hesabı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Birincil Piyasa	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Bitcoin	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Bitcoin Cash	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Blockchain	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Boğa Piyasası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Bono (Bill)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Borç Almak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Borç Servisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Borç Stoku	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Borç Tavanı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Borç Verilebilir Fonlar Piyasası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Borç Yüğü	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Borçlanma Politikası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Borçlanmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Borçlu	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Bordro	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Borsa	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

Borsa Paniği	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Brent Petrol	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Bretton Woods Sistemi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Broker	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Buhran Vergisi	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Bulyonizm	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Bütçe	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Bütçe Açığı	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Bütçe Dengesi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Bütçe Encümeni	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Bütçe Muvazenesi	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Bütçe	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Bütçelemek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Büyüme	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Cari Denge	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Cari İşlemler Hesabı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Cari Kur	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Carry Trade	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Case - Shiller Endeksi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Cds (Credit Default Swap)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓

Cerib	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Cerib Harcı	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ceteris Paribus	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Cezai Nakdî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Chester Projesi	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Cibayet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ciro	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Coefficient	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Cüzdan	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Cüzdan Muhteviyatı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Çapraz Kur	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Çek Keşideleri	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Çekirdek Enflasyon	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Çekirdek Yükümlülükler	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Çıktı Açığı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Çıpa	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Çözümleme	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Dağıtım	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Dahili Borç	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Dahili Ticaret	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x

Dahili Varidat	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Dalgalı Kur Rejimi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Dalgalı Vaziyet	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Damping	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Darlaşma	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Darülmesai	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Davranışsal Ekonomi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Dealer	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Debbağ	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Debbağhâne	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Deflasyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Deflatör	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Değer Çelişkisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Değişken	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Değişken Faizli İhraçlar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Depo	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Depozito	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Depresyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Deregülasyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Deruhte Edilen Para	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓

Destgah	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Devalüasyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Devlet İç Borçlanma Senetleri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Devlet İştirakleri	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Devlet Sanayi Ofisi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Devlet Sermayesi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Devletçilik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Dezenflasyon	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Dış Ticaret Hadleri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Dış Ticaret Rakamları	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Dışa Bağımlılık	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Dışticaret Dengesi (Trade Balance)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Dibs (Devlet İç Borçlanma Senetleri)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Direnç	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Disponibilite	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Doğal İşsizlik Oranı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Doğrudan (Kesin) Alım	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Doğrudan (Kesin) Satım	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Doğrudan Alım	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Doğrudan Satım	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Doğrudan Sermaye Yatırımı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓

Doğrudan Yabancı Yatırım	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Dolar Endeksi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Dolarizasyon	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Dolaşımdaki Banknotlar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Dolaşımdaki Para	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Dönemsel Faiz	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Dördüncü Madde Konsültasyonu (Article Four Consultation)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Dördüncü Sanayi Devrimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Döviz	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Döviz Depo İşlemleri	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Döviz Kaçırmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Döviz Kuru	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Döviz Kuru Rejimleri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Döviz Muamelesi	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Döviz Piyasası	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Döviz Takyidatı	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Duyun-İ Umumiye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Dünya Bankası (The World Bank, Ibrd)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Dünya Bankası (World Bank)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Düyun	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Eastern Telgraf Kumpanyası	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Ecir	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Ecnebi Dövizi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x

Ecnebi Malları	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ecnebi Parası	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Ecnebi Sermayesi	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	x
Eda Etmek	Fiil	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓
Efektif	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
EFT	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Efza	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Efzayış	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Egzotik Opsiyonlar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ehven	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Ekonometri	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ekonomi	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Ekonomide Büyüme Ve Fiyatlar İlişkisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ekonomide Isınma	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ekonomik Akım	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Ekonomik Buhran	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Ekonomik Güven Endeksi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ekonomik Kavrayış	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Ekonomik Plan	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

Ekonomik Safsata	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ekonomik Teşebbüs	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Elektronik Fon Transfer Sistemi - Eft	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Elektronik Menkul Kıymet Transfer Sistemi - Emkt	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Elektronik Para	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Elektronik Para Kuruluşu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Emisyon	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Emisyon Grubu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Emisyon Hacmi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Emlak	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Emperyalizm	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Emtaa	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Emtea	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Emtia	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Emtia ve Emtia Piyasası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Emval	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Emvali Gayrimenkule	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Emvali Menkule	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Endüstri	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Enflasyon (Inflation)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Enflasyon Beklentileri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Enflasyon Hedefi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Enflasyon Hedeflemesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Enflasyon Risk Primi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Enflasyon Tahmini	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Enflasyon Telafisi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Enflasyon Vergisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Enflasyona Endeksli Tahvil	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Entreprise	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Erbab-ı İstihsal	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Erbabı Mesalih	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Erken İtfa	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Erteleme ve Yeniden Finansman	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Esham	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Esham Borsası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Esham, Tahvilat ve Nukut Borsaları	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Esman	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Esnaf	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Esneklik (Elasticity)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Etkin Piyasa Hipotezi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Euro	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Euro Bölgesi (Euro Zone)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓

Eurobond	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Facebook Pay	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Fahiş	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Faiz	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Faiz Dışı Denge (Primary Budget Balance)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Faiz Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Faizi Basit	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Faktoring	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Fatura	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Faturalamak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Fayda (Yarar)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Federal Fon Oranları	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ferdî Mesaî	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Fevaid	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Fevkalade Kazanç Vergisi	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Feyiz	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Fiat / Fiyat	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Fiatlarda Tereffü	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Finans	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Finans Hesabı - Ödemeler Dengesi Tanımlı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Finansal Bulaşıcılık/Yayılma	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal Derinleşme	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal Eğitim	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal Farkındalık	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal Hesaplar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal Hizmetler Anketi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal Hizmetler Güven Endeksi - Fhge	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal İstikrar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal İstikrar Komitesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Finansal Kesim Dışındaki Firmaların Net Döviz Pozisyonu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal Kiralama (Leasing)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal Okur-Yazarlık (Financial Literacy)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finansal Piyasa Altyapılarına İlişkin Prensipler	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Finanse Etmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Fiş	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Fiyat İstikrarı (Price Stability)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Fiyat Teorisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Fiyatlandırmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Fizibilite	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Fob	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Fomo	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓

Fon (Fund)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Forex	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Forex ve Forex Piyasası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Forfaiting (Forfeiting)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Forward İşlemi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Frank	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Ftse 100 Endeksi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Future İşlemi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Füruht	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Füruht Etmek	Fiil	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
G-20	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
G-8	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Galâ	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Gali	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Gayrimüsmir	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Gayri Safi Milli Hasıla - Gsmh (Gross National Product - Gnp)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Gayri Safi Yurt İçi Hasıla - Gsyih (Gross Domestic Product - Gdp)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Gayrimenkul	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Gecelik Faiz	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓

Gecikmeli Net Mutabakat (Deferred Net Settlement)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Geç Likidite Penceresi (Late Liquidity Window Facility)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Geçici İşsizlik	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Geda	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Gelir	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Gelir Dağılımı Ölçüsü Olarak Gini Katsayısı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Gelir ve Kullanımı (Tüketim Ve Tasarruf)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Gelire Endeksli Senet (Ges)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Gelişme (Ekonomik Gelişme)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Gerçek Zamanlı Brüt Mutabakat (Real Time Gross Settlement - Rtgs)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Geri Ödenmeme Riski (Default Risk)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Getiri Eğrisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Getiri Eğrisi / Verim Eğrisi (Yield Curve)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Gider Pusulası	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Girişimci (Entrepreneur)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Gizli İşsizlik;	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Gölge Bankacılık (Shadow Banking)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Gösterge Faiz	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Gösteriş Tüketimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓

Gsyh (Gayrisafi Yurtiçi Hasıla)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Gümrük	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Gümrük Resmi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Gümrük Tarife Kanunu	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Gümüş Para	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Gün İçi Likidite İmkânı - Gil (Intraday Liquidity Facility - Ilf)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Gündelik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hadd-İ Asgariye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Hakimiyet-İ İktisadiye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Hâmil	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Hammadde	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hanehalkı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Hara	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Haraset	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Harcamak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Harcamalar Politikası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Harcırah	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Harici Borçlar	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Harici İstikraz	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x

Harici Ticaret	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Harici Ticaret Dairesi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Harici Varidat	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Hash Rate	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Hasılât	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Havale	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Hayat Sigortası	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hayat-ı İktisadiye	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Hazır İmkanlar (Standing Facilities)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Hazine	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hazine Bonosu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Hazine Garantisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Hazine Muamelatı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Hazine Nakit Dengesi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Hazine Tahvili	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Hedef Kitle	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Hedge	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Hedge Fon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Herfindahl - Hirshman Endeksi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Hesaben Saklama	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Hesap Devresi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓

Hesap Senesi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Hesap Verebilirlik	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Hesaplamak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Heterodoks Ekonomik Yaklaşım	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Hirfet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Hisse	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hisse Senedi	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Hissedar	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hisset	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓
Hububat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Iban (Uluslararası Banka Hesap Numarası – International Bank Account Number)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ico	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Imf	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
İaşe	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
İcar Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İcra	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓
İcra-yi Ticaret	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İç Pazar	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
İdane	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x

İdhal Etmek	Fiil	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
İflas	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
İflas Etmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
İhale	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İhracat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İhracat Reeskont Kredisi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İhracat Yapmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İhtikâr	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İhtiyat Akçesi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
İkarus Çelişkisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
İkincil Gelir Hesabı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İkincil Piyasa	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İkraz	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İkraz Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İktisadi Buhran	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
İktisadi Cidal	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İktisadi İnkişaf	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İktisadi Milliyetçilik	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
İktisadi Teali	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İktisadi Yönelim Anketi - İya	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

İktisadiyatı-ı Hayvani	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İktisat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İktisat Amilleri	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İktisat Encümeni	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
İktisat Vekaleti	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
İltizam	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İmal Etmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İmalat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İmalathane	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
İmkânsız Üçleme (Impossible Trinity)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
İngiliz Lirası	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
İnhisar	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
İnkişaf	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İpotek	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
İrat	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
İrva	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İska	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İskonto	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
İskonto Cüzdanı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓

İslah	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
İslami Finansal Hizmetler Kurulu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İspirto	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
İspirto ve İspirtolu İçkiler	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
İsraf	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İstatistik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İsterlin	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
İsticar Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İstidane Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İstifa Edilmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İstihdam Etmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
İstihlak	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
İstihlak Etmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İstihsal	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İstikrar	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
İstikrarlı Fonlama Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İstikraz	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
İstimlak	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İş Hacmi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
İş birliği Yapmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
İşçi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

İşgücü	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İşgücüne Katılma Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İşletme	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İşletmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İşsiz	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İşsizlik	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
İşsizlik Histeresisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
İşsizlik Oranı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
İşsizlik Sigortası Fonu	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
İştira	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İştirak	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
İtfa	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
İtfayı Düyun	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İthal	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İthal İkamesi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
İthalat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İthalat Yapmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
İtibar	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İtibar-ı Mali	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İtilafname	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x

J Eğrisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kabotaj	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kaçakçılık	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kaldıraca Dayalı Zorunlu Karşılıklar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kaldıraç	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Kaldıraç Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kalem	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Kalkınma	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kambiyo	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kamu Kaynaklı Finansman	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kamu Kesimi Borçlanma Gereği	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kamu Kesimi Dış Borçlanması	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kamu Kesimi İç Borçlanması	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kamu Net Borç Stoku	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kapasite Kullanım Oranı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kapital	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Kapitalist	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Kapitülasyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kaputaj	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Kâr	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

Kâr Etmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Kâr Getirmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Kâr Nispeti	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Kâraşına	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Kârazma	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Kârazmûde	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Kârgüzar	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Karşılıklar Politikası (Rezerve Requirements Policy)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kartel	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kasa Muamelatı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Kasa Muameleleri	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Kaya Petrolü	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kaydiye Ücreti	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Kazanç	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kazanç Vergisi	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Kefalet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kefalet-İ Ticariye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kemer Sıkma (Önlemleri)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kental	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Kesbetmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x

Kırılgan Beşli	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kısa Vadeli Dış Borç Stoku	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kıyı Bankacılığı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kira Sertifikası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kiralık	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Kisbükâr	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Kliring / Kliring	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Kobi	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Kollektif Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Komandit Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Konjonktür	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Konjonktür Dalgaları (Business Cycle)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Konjonktürel İşsizlik;	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Konsolidasyon	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Kontenjanman	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Kontrol Ufku	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Konut Fiyat Endeks	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Konversiyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Konvertibilite	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kooperatif	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓

Kredi	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Kredi Açmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Kredi Arzı Daralması	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kredi Riski	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kredilemek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Kredili Kontenjan	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Kripto Arbitaj	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Kumpani	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Kumpanya	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Kuponlu İhraçlar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kur	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kur Rejimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kur Riski	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Kur Savaşları	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kur Sepeti	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Kuruş	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Küreselleşme	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Lıbid (London Interbank Bid Rate)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Libor (London Interbank Offered Rate)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Libor	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Likidite	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Likidite Desteği Kredisi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Likidite Riski	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Likidite Senetleri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Likidite Tuzağı (Liquidity Trap)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Likit Kıymetler	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Liman	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Lira	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	✓
Lüks	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	✓
Maadin	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Maarif Vergisi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Maastricht Antlaşması ve Maastricht Kriterleri	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Mahî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Mahiye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Mahsul	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Maişet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Makbuz	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Makbuzat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Makro İhtiyati Politikalar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Makro İhtiyati Politikalar (Macroprudential Policies)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Mal	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

Mal Arzı	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Malî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Mali (Finansal) Kuruluşlar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Mali (Finansal) Olmayan Kuruluşlar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Mali Anestezi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Mali İllüzyon (Fiscal Illusion)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Mali İmkan	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Mali Konsolidasyon (Fiscal Consolidation)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Mali Kural (Fiscal Rule)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Mali Piyasa	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Mali Sürüklenme (Fiscal Drag)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Maliye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Maliye Ecümeni	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Maliye Politikası (Fiscal Policy)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Maliye Vekaleti	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Malsırat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Mamul	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Mamulat	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Mamur	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓

Manipülasyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Manşet Enflasyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Marjinal Fayda	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Marjinal Fonlama Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Markalaşmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Masarif	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Maslahat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Maslahat Görmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Maslahatgüzar	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Masnuat	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Masraf	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Masraf Bütçesi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Matlubat / Matlup	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mavna	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mazarrat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mazbata	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Mazul	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Meccanen	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mecmu Sermaye	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	x

Mecur	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Medarı Maişet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Medfuat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Medyun	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Memur	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Menafi -İ Müştereke	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Menkul	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Menkul Kıymet Mutabakat Sistemi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Merkez Bankası Araç Bağımsızlığı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Merkez Bankası Bağımsızlığı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Merkez Bankası Müdahalesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Merkezi Karşı Taraf - Mkt	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Merkezi Kayıt Kuruluşu - Mkk	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Merkezi Saklama Kuruluşu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Merkezi Yönetim Riski	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Mesail-İ İktisadiye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mesalih	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Meskukat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Meslek	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Meşher	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x

Meta	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Mevduat	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Mevhibe	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Mevsim Etkisinden Arındırma	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırma	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Mevsimlik İşsizlik	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Mezru	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Milli İstihsal (Yerli Üretim)	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Milli Para	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Milli Tasarruf	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Miras	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Misak-ı İktisadi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Monnaie Dirigee	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Monopol	Fiil	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Moratoryom	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Muamelat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Muavaza	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Mubayaa	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Mucir	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓

Muhtekir	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mukavele	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Mukriz	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Muktesit	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Mum Grafikleri	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Musakkafat Vergisi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mutabakat	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Mutavassıt	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mutlak Üstünlük (Absolute Advantage)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Muvazene	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Muvazene Vergisi	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Muvazenei Umumiye	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Mübayaat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Müdahaleli Dalgalı Kur Rejimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Müessesat-ı Sinaïyye	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Müessese	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Müflis	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Mükellef	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Mülkiyet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Mültezim	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x

Mümsik	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Münbit	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Münhasır Ekonomik Bölge (Meb)	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Müsmir	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müstahdem	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Müstahsal	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Müstahsil	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Müstakbel Varidat	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Müstakır Para	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Müstakriz	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müstamere	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müstehlik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Müstemleke	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müşareket	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müşteri	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Müşteriler Arası Tl Aktarım Sistemi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Mütedavil	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mütedavil Para	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Müteferrik	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x

Mütehassıs	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Mütemevvil	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müterekki	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mütezeyit	İsim	Türkiye İktisadiyatı	x
Müzayede	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Nace (Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Nafaka	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Nafia	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Nafia Vekaleti	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Nakit	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Narh	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Neoliberalizm	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Net Bugünkü Değer	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Net Hata ve Noksan	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Net Hata ve Noksan (Net Errors And Omissions)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Net İstikrarlı Fonlama Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Netleştirme	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Nft	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Nicel Genişleme	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Niceliksel Gevşeme (Quantitative Easing, Qe)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Nihai Kredi Mercii	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Nihai Yurt İçi Talep	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Nisbet / Nispet	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Nispî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Nominal Değer	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Nominal Döviz Kuru	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Nominal Efektif Döviz Kuru	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Nominal Faiz	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Nörofinans	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Nukut	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Nukut Borsaları	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Oda	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Oda (Ziraat Odası, Ticaret Odası Vb.)	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Opec	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Operasyonel Risk	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Opsiyon	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Opsiyon İşlemi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Organize Türev Piyasalar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Orta Gelir Tuzağı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ortodoks Ekonomik Yaklaşım	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Oto-Finansman	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Otomatik Dengeleyiciler	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Otomatik Stabilizatörler	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Oynaklık	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ödeme Karşılığı Ödeme (Payment Versus Payment- Pvp)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ödeme Karşılığı Teslimat İlkesi -Ökt (Delivery Versus Payment - Dvp)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ödeme Kuruluşu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ödeme Sistemi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ödeme Yapmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Ödemek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Ödemeler Dengesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ödemeler Dengesi (Balance Of Payments)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ölçüt Kıymet	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Örnek Banknot	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Örümcek Ağı Teoremi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Özel Çekme Hakları	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Özel Kapsamlı Tüfe Göstergeleri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Özel Mülkiyet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Özel Teşebbüs	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Özel Tüketim Vergisi (Ötv)	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Özelleştirme (Privatisation)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Paha	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Para	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

Para İkaməsi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Para Kıymeti	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Para Kurulu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Para Kurulu Rejimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Para Piyasası	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Para Piyasası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Para Politikası	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Para Politikası (Monetary Policy)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Para Politikası Araçları (Monetary Policy Tools)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Para Politikası Kurulu - Ppk	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Para Talebi	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Para ve Banka İstatistikleri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Paradigma	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Paranın Dolaşım Hızı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Paranın Dolaşım Hızı (Velocity)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Parasal Aktarım Mekanizması	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Parasal Altın (Monetary Gold)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Parasal Büyüklükler	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Parasal Sektör	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Parasal Sıkılaştırma	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Parasal Taban (Para Bazı)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Parite	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Parzarlık	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Patron	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Pazara Çıkarmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Pazarlamak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Pazarlık Etmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Peg Rejimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Perye Bankası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Pey Akçası	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Phishing (Oltalama)	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Piyasa	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Piyasa Cetveli	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Piyasa Daralması	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Piyasa Faiz Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Piyasa Yapıcılığı Sistemi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Piyasaya Arz	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Piyasaya Çıkmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Pmı Endeksi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Police	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Portföy	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Portföy Yatırımları	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Post Otistik Ekonomi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Pozisyon Fazlası	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Prim	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Provizyon	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Pul Rüşumu	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Rakam	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Rasyonel Beklentiler (Rational Expectations)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Reel Döviz Kuru (Real Effective Exchange Rate)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Reel Efektif Döviz Kuru	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Reel Efektif Döviz Kuru Endeksi (Rek)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Reel Faiz (Real Interest Rate)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Reel Faiz Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Reel İhracat	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Reel İthalat	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Reel Kesim Güven Endeksi- Rkge	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Reeskont	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Reeskont	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Reeskont (Rediscount)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Reeskont Faizi (Rediscount Rate)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Reeskont Kredisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Reeskont Politikası (Rediscount Policy)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Refah	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Refiki Mesai	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x

Rehin	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Rehin	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Reji	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Rekabet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Rekabet Etmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Reklam Yapmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Rençper	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Repo	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Repo ve Ters Repo	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Resesyon	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Resesyon (Recession)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Resim	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Resm-İ Nisbî	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Resülmal	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Revalüasyon	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Reyting Ya Da Kredi Değerliliği Ölçüsü (Rating)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Rezerv Opsiyon Mekanizması ve Rezerv Opsiyon Katsayısı (Rok)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Rezerv Opsiyonu Katsayısı- Rok	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Rezerv Opsiyonu Mekanizması- Rom	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Rezerv Opsiyonu Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Rezerv Para	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Risk İştahı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Risk Primi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Riske Maruz Değer	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Risk-Getiri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Rüsum	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Rüsumu Sitte	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Sabit İşçi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Sabit Kur Rejimi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Sabit Kur Rejimi (Fixed Exchange Rate)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Saç Traşı (Haircut)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Sahte Banknot	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Saklama Hizmeti	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Salyane	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Samurai Bonds	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Sanayi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Sanayi Erbabı	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Sanayi Odası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Sanayi Üretim Endeksi- Süe	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Sanayicilik	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Sarf	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Sarfetmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Satım	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Satım Opsiyonu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Satın Alma Gücü Paritesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Satın Alma Yöneticileri Endeksi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Satınalma Gücü Paritesi (Sagp Ya Sgp)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Satış	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Satmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Satoshi (Sats)	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Sefain İdaresi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Sefalet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Sehm	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Semereli	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Semeresiz	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Sendika	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Senedat-ı Ticariye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Senet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Senyoraj- Beylik Hakkı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Serbest Dalgalı Kur Rejimi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Serbest Yatırım Fonu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Seri Kâr	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Sermaye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Sermaye- Hasıla Katsayısı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Sermaye Hesabı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Sermaye Kesafeti	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Sermaye Koruma Tamponu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Sermaye Piyasası	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Sermayedar	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Servet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Sıcak Para (Hot Money)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Sınai	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Sigorta	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Sigorta Sosyete Mümessilliği	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Sikke	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Sirküler	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Sistemik Risk	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Slumpflasyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Sosyete	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Sömiantrasit	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Spekülasyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Spot Piyasa	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Spot Valör	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Stagflasyon	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Standart Vadeli İşlemler	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Standart Vadeli İşlemler Sözleşmesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Sterilizasyon	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Stok	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Stok	İsim	Türkiye İktisadiyatı	✓
Stok Değişimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Stoklamak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Stres Testi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Su İşleri	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Subprime Piyasalar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Sukuk	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Swap İşlemi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Şangay İş birliği Örgütü	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Şartname	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Şehbender	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Şehrî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Şehriye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Şirket Birleşmesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tacir	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	✓
Tahilat	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Tahkim (Konsolidasyon)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Tahmil	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x

Tahsil	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Tahsilat	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Tahsilat Yapmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Tahvil	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tahvilat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tahvilat Borsası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Takas (Clearing)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Takas (Swap)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Takasbank (Istanbul Settlement And Custody Bank)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Taksit	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Taksit	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Takvim Etkisinden Arındırma	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Takvim ve Mevsim Etkisinden Arındırma	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Tam Dalgalı Kur Rejimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tarife	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Tarife Dışı Engeller (Non Tariff Trade Barriers)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Tarife Tenzilatı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Tasarruf	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Tasarruf Açığı (Savings Gap)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tasarruf Çelişkisi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓

Tasarruf Etmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Tavhilat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Tavzif Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Taylor Kuralı	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Tazmin	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Tazmin Etmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tazminat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Tcmb’Nin Ağırlıklı Ortalama Faiz Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Teberru	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Teberrü Etmek	Fiil	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Tecil	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Tedavül	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Tedeyyün Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Tediye	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Tefviz	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tehvin Etmek	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Tekalif	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tekâlif	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Tekâlîf-İ Emîriyye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x

Tekâlîf-İ Harbiyye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Tekalif-İ Milliye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tekâlîf-İ Örfiyye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Tekâlîf-İ Şâkka	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Tekâlîf-İ Şer'îyye:	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Tekel	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Tekessür Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Tekmil Varidatı	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Teknik Analiz	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Teknolojik İşsizlik	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Temettü	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Temevvül	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Teminat Vermek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Tenezzül Etmek	Fiil	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Tenzilat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Terakki	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Teravün Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ters Repo	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tersane	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

Tertip (Series)	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tesviye Nispeti	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Teşriki Mesai	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Teşvik	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Tevarüs	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Tevdiat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Tevzi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tevziat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Tezgahüstü Piyasa	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Tezgahüstü Piyasalar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tezgahüstü Türev Piyasalar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ticaret	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Ticaret Hacmi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Ticaret Kanunu	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Ticaret Muahedesi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ticaret Odası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Ticaret Şebkenderliği	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ticarethane	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Ticaret-İ Bahriye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ticaret-İ Berriye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ticaret-İ Dahiliye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x

Ticaret-İ Hariciye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ticari Defter	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Ticari Salname	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ticari Senet	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Tobin Vergisi (Tobin Tax)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Token	İsim	Ekonomist Dergisi Ekonomi Terimleri Sözlüğü	✓
Toksik Varlıklar	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Topdan Satış Deposu	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Troika	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Tutsat	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Tutsat (İpotek) Kredileri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tüccar	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Tüketici Eğilim Anketi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tüketici Fiyat Endeksi -Tüfe	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tüketici Güven Endeksi- Tge	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Tüketim Fonksiyonu	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Türev İşlemler	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Türev Ürünler	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Türev Ürünler (Derivatives)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Türk lirası Depo Alım İhalesi İşlemleri	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓

Türkiye Kibrit ve Çakmak İnhisarı	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Tüyo	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ufaklık	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Uluslararası Yatırım Pozisyonu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Uluslararası Yatırım Pozisyonu (International Investment Position)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Umur	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Umuraşına	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Umuru Nafia	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Uyarlanmış Beklentiler (Adaptive Expectations)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Ücret	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Ücreti Maktua	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Üçüncül Piyasa	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Ülke Riski	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Üretim	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Üretim Fonksiyonu	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Üretmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Ürün	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Vade	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Vade Primi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

Vadeli İşlemler Sözleşmesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Vadeli Piyasalar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Vadeye Dayalı Zorunlu Karşılıklar	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Vadeye Kadar Getiri	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Valör	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Varant	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Varidat	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Varis	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Varlığa Dayalı Menkul Kıymet	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Varlık / Yükümlülük İlkesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Varlık Fonu	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Varlık Vergisi (Servet Vergisi)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Vergi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Vergi Affı	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Vergi Gayreti	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Vergi Kapasitesi (Vergi Sınırı)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Vergi Muafiyeti	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Vergi Politikası	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Vergilemek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Vergilendirmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Veri Depolama Kuruluşu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Verimlilik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

Verimlilik (Productivity)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Vezne	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Viop	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Volatilité	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Yabancı Para Net Genel Pozisyonu	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Yap - İşlet - Devret Modeli	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Yapılandırılmış Finansal Ürünler (Structured Financial Products)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Yapısal Bankacılık Reformları	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Yapısal Bütçe Dengesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Yapısal İşsizlik	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Yapısal Reform (Structural Reforms)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Yastık Altı Birikimi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Yatırım	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Yatırım Anketi - Ya	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Yatırım Fonları	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Yatırım Yapılabilir Ülke Statüsü	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Yatırım Yapmak	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Yeniden Yapılandırma	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Yesar	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Yevmiye	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	✓
Yönetilen Dalgalı Kur Rejimi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓

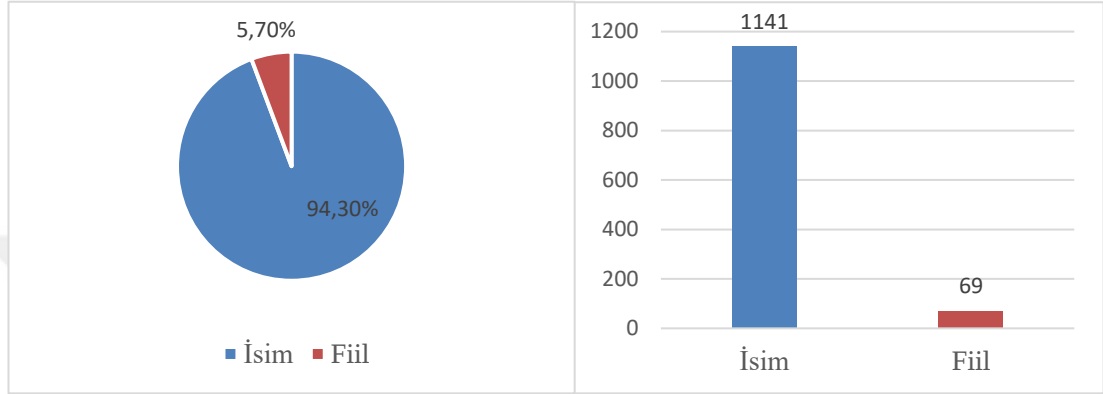
Yönüne Göre Yatırım İlkesi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi- Ydüfe	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Yurt İçi Talep	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Zahire	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Zam	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Zamanaşımı Süresi	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Zamin	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Zanaat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Zarar	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Zarar Etmek	Fiil	TDK Güncel Türkçe Sözlük	✓
Zew Endeksi	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Zimmet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Ziraat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Zirai Mahsul	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Zirai Senet	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Zorunlu Karşılık Oranı	İsim	TCMB Terimler Sözlüğü	✓
Zorunlu Karşılıklar (Rezerve Requirements)	İsim	Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü	✓
Zürra	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x

Detaylı incelemeye girmeden önce genel olarak özetlemek gerekirse 1210 terimin 1141'inin isim, 69'unun ise fiil olduğu tespit edilmiştir. 1141 isimden 804'ü günümüzde kullanılmakta olup, 337'si kullanılmamakta olduğu gözlemlenmiştir. 69 fiilin ise 47'sinin günümüzde kullanılmakta olduğu, 22'sinin ise kullanılmamakta olduğu gözlemlenmiştir.

2.3 Terimlerin Günümüz Kullanımı Bilgisi ve Kelime Kategorileri

Bu bölümde yapılan tarama sonucu elde edilmiş olan 1210 iktisat teriminin günümüz kullanım bilgisi ve kelime kategorisi bilgileri verilecek ve grafikler ile sunulacaktır. İlk olarak kelime kategorisi bilgilerine bakmak gerekirse çok ciddi bir fark ile isim kategorisinin önde olduğu görülmektedir.

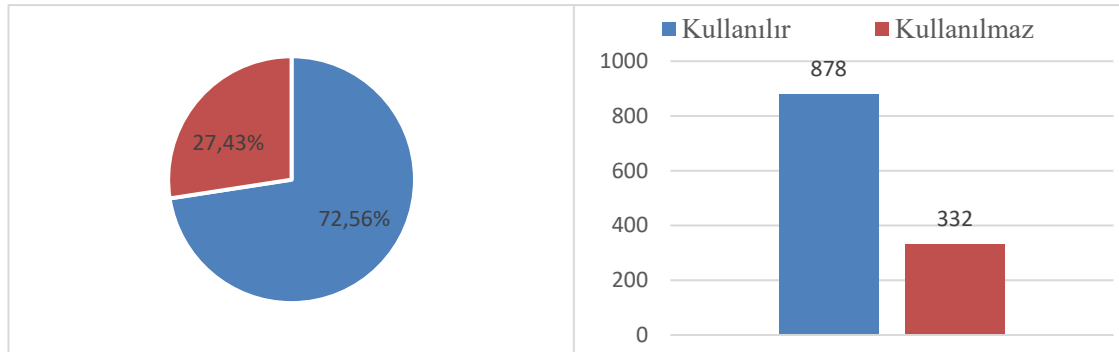
Grafik 1: İktisat Terimlerinin Kelime Kategorileri

Bu çalışma sonucu tespit edilmiş olan toplam 1210 iktisat teriminden 1141 adetinin isim olduğu görülmektedir. İsim kategorisinin toplam sayıya oranı çok ciddi bir farkla %94,3 olarak tespit edilmiştir. Fiil kategorisine bakıldığında ise tarama sürecinde sadece 69 adet fiil tespit edilmiştir. Fiil kategorisindeki iktisat terimlerinin toplam sayıya oranı ise sadece %5,7 oranındadır.

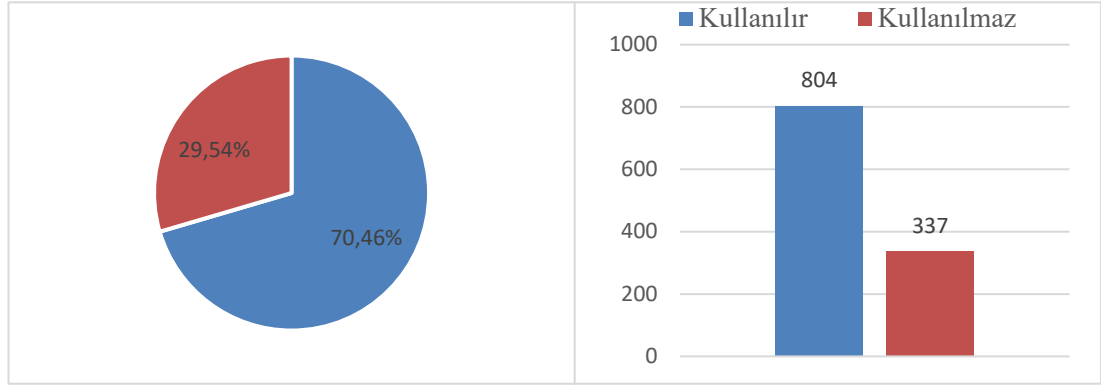
Tespit edilmiş olan iktisat terimlerinin günümüz kullanım oranına bakılacak olursa toplam sayının yaklaşık olarak dörtte biri oranında kullanılmayan terimler tespit edilmişken, toplamın yaklaşık dörtte üçüne yakın bir sayıda terim günümüzde kullanılmakta olduğu tespit edilmiştir.

Grafik 2: İktisat Terimlerinin Toplam Günümüz Kullanım Oranları

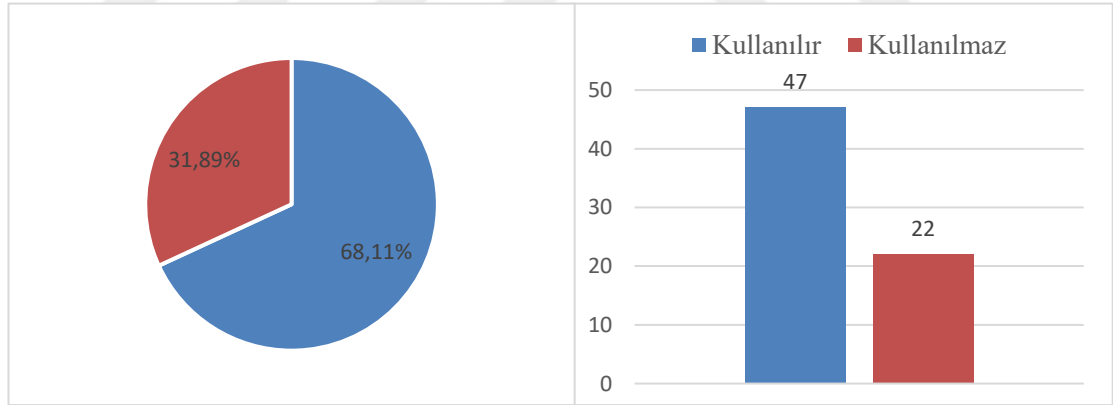
Tespit edilmiş olan iktisat terimlerinin günümüz kullanımı incelendiğinde toplam sayısı 1210 olan terimlerin 878'i günümüzde kullanılmaktadır. Bu sayının toplama oranı %72,56'dır. Tespit edilen terimlerin 332'si ise günümüzde kullanılmamaktadır. Bu da toplama oranla %27,43 değerine karşılık gelmektedir.

Grafik 3: İsim Kökenli İktisat Terimlerinin Günümüz Kullanımı

İsim kökenli iktisat terimlerinin günümüz kullanım grafiğine bakılacak olursa 1141 isim içinden 804'ünün günümüzde kullanıldığı görülmektedir. Bu durumda toplama oranı %70,46 değerindedir. Bu terimlerin 337'si ise günümüzde kullanılmamaktadır. Kullanılmayanların toplama orası ise %29,54 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuçlara bakıldığında toplamın dörtte birinden biraz fazlasının günümüzde kullanılmadığı gerisinin ise kullanıldığı görülmektedir. Diğer grafiklerde olduğu gibi burada da kullanılanların sayısı daha fazladır.

Grafik 4: Fiil Kökenli İktisat Terimlerinin Günümüz Kullanımı

Fiil kökenli iktisat terimleri incelendiğinde 69 fiil içinden 47 adeti günümüzde kullanılmaktayken 22 adeti ise günümüzde kullanılmamaktadır. Günümüzde kullanılan fiil kategorisi içindeki iktisat terimlerinin toplama oranı %68,11 iken, kullanılmayanların toplama oranı ise %31,89 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuçlarda da fiil kökenli iktisat terimlerinin kullanım oranının isim kökenli iktisat terimlerinin oranına kıyasla pek farklı olmadığı görülmektedir.

2.4 Güncel Olmayan Kaynaklardan Tespit Edilen İktisat Terimleri Listesi

Bu bölümde sunulmuş olan iktisat terimleri 1923-1941 tarihlerini ele alan aşağıdaki listede isimleri verilen kaynaklardan elde edilmiştir. Bu liste sonucu yapılan değerlendirme ile Cumhuriyet'in ilk yıllarında kullanılmış olan iktisat terimlerinden hangilerinin günümüze ulaşmış kullanıldığı, hangilerinin ise günümüze ulaşamayıp kullanılmadığı bilgisine erişilecektir.

Tablo 3: Güncel Olmayan Kaynaklardan Tespit Edilen İktisat Terimleri

Terim	Kelime Kategorisi	Tespit Edilen Kaynak	Günümüz Kullanımı
Ağnam	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ahkam-ı Ticariye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Aidat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Alacaklı	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Alım	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Âli İktisat Meclisi	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Amele	İsim	Türkiye İktisadiyatı	x
Amele-İ Mükellefe	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Amelî	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Anasır-ı İktisadiye	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Anonim Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Antrepo	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Arazi Vergisi	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Arazii Gayrımezrua	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Arazi-İ Miriye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ardiye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Armatör	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Asgari Tarife	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ashab-ı Matlube	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Aşar	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Âtıl	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Azami Teshilat	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Azletmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Baç	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x

Bâdıhava	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Baha	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓
Bakiye	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Banka	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Banka Muameleleri	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Bayındırlık	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Bayındırmak	Fiil	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Bayi	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Bedel	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Bedelat-ı Mukarrere	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Behre	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Beis	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Bender	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Beyi	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓
Beyi ve Şıra	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Beynelmilel Piyasa	İsim	Türkiye İktisadiyatı	x
Bila-Bedel	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Bilanço	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Bila-Resim	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Bilaücret	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Borçlu	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Borsa	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Borsa Paniği	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Buhran Vergisi	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Bütçe	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Bütçe Açığı	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Bütçe Encümeni	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Bütçe Muvazenesi	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Cerib	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Cerib Harcı	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Cezai Nakdî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x

Chester Projesi	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Cibayet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ciro	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Coefficient	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Cüzdan	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Cüzdan Muhteviyatı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Çek Keşideleri	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Dağıtım	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Dahili Borç	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Dahili Ticaret	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Dahili Varidat	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Dalgalı Vaziyet	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Darlaşma	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Darülmesai	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Debbağ	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Debbağhâne	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Depozito	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Deruhte Edilen Para	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Destgah	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Devlet İştirakleri	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Devlet Sanayi Ofisi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Devlet Sermayesi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Devletçilik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Dış Ticaret Rakamları	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Döviz	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Döviz Muamelaatı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Döviz Piyasası	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Döviz Takyidatı	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Duyun-İ Umumiye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Düyun	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Eastern Telgraf Kumpanyası	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Ecir	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Ecnebi Dövizi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Ecnebi Malları	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Ecnebi Parası	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x

Ecnebi Sermayesi	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	x
Eda Etmek	Fiil	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓
Efza	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Efzayış	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Ehven	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Ekonomi	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Ekonomik Akım	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Ekonomik Buhran	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Ekonomik Kavrayış	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Ekonomik Plan	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Ekonomik Teşebbüs	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Emlak	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Emtaa	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Emtea	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Emtia	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Emval	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Emvali Gayrimenkule	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Emvali Menkule	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Endüstri	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Entreprise	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Erbab-ı İstihsal	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Erbabı Mesalih	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Esham	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Esham Borsası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Esham, Tahvilat ve Nukut Borsaları	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Esman	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Esnaf	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Fahiş	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

Faizi Basit	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Fatura	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Ferdî Mesaî	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Fevaid	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Fevkalade Kazanç Vergisi	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Feyiz	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Fiat / Fiyat	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Fiatlarda Tereffü	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Fiş	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Frank	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Füruht	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Füruht Etmek	Fiil	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Galâ	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Gali	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Gayrimüsmir	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Gayrimenkul	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Geda	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	x
Gelir	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Gümrük	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Gümrük Resmi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Gümrük Tarife Kanunu	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Gümüş Para	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Gündelik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hadd-İ Asgariye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Hakimiyet-İ İktisadiye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Hâmil	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Hammadde	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hara	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Haraset	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Harcırah	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Harici Borçlar	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Harici İstikraz	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x

Harici Ticaret	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Harici Ticaret Dairesi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Harici Varidat	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Hasılât	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hayat Sigortası	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hayat-ı İktisadiye	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Hazine	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hazine Muamelatı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Hazine Tahvili	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Hesap Devresi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Hesap Senesi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Hirfet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Hisse	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hisse Senedi	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Hissedar	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Hisset	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓
Hububat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İaşe	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
İcar Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İcra	İsim	Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu	✓
İcra-yi Ticaret	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İç Pazar	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
İdane	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İdhal Etmek	Fiil	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
İflas	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
İhale	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İhracat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İhtikâr	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İhtiyat Akçesi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
İkraz	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İkraz Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İktisadi Buhran	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
İktisadi Cidal	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İktisadi İnkişaf	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İktisadi Milliyetçilik	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x

İktisadi Teali	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İktisadiyatı-ı Hayvani	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İktisat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İktisat Amilleri	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İktisat Encümeni	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
İktisat Vekaleti	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
İltizam	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İmal Etmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İmalat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İmalathane	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
İngiliz Lirası	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
İnhisar	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
İnkişaf	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İpotek	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
İrat	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
İrva	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İska	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İskonto	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
İskonto Cüzdanı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
İslah	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
İspirto	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
İspirto ve İspirtolu İçkiler	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
İsraf	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İstatistik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İsterlin	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
İsticar Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İstidane Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İstifa Edilmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İstihlak	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
İstihlak Etmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İstihsal	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
İstikrar	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
İstikraz	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
İstimlak	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İş Hacmi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
İşçi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

İşletme	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İşletmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İşsizlik	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
İştira	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İştirak	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
İtfayı Düyun	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
İthal	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İthalat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
İtibar	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
İtibar-ı Mali	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
İtilafname	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Kabotaj	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kaçakçılık	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kalem	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Kambiyo	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kapital	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Kapitalist	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Kaputaj	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Kâr	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kâr Nispeti	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Kâraşına	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Kârazma	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Kârazmûde	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Kârgüzar	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Kasa Muamelatı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Kasa Muameleleri	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Kaydiye Ücreti	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Kazanç	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kazanç Vergisi	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Kefalet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kefalet-İ Ticariye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kental	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Kesbetmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x

Kiralık	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Kisbükâr	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Kliring / Kliring	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Kollektif Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Komandit Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Kontenjantman	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Kooperatif	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Kredi	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Kredili Kontenjantman	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Kumpani	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Kumpanya	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Kuruş	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Likit Kıymetler	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Liman	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Lira	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	✓
Lüks	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	✓
Maadin	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Maarif Vergisi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Mahî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Mahiye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Mahsul	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Maişet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Makbuz	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Makbuzat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Mal	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Mal Arzı	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Malî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Mali İmkan	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Maliye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Maliye Ecümeni	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Maliye Vekaleti	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Malsırat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Mamul	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓

Mamulat	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Mamur	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Masarif	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Maslahat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Maslahat Görmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Maslahatgüzar	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Masnua	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Masraf	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Masraf Bütçesi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Matlubat / Matlup	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mavna	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mazarrat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mazbata	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Mazul	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Meccanen	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mecmu Sermaye	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	x
Mecur	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Medarı Maişet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Medfuat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Medyun	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Memur	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Menafi -İ Müştereke	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Menkul	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Mesail-i İktisadiye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mesalih	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Meskukat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Meslek	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Meşher	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x

Meta	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	x
Mevduat	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu			✓
Mevhibe	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	x
Mezru	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	✓
Milli İstihsal (Yerli Üretim)	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			✓
Milli Para	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu			✓
Milli Tasarruf	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası			x
Miras	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)			✓
Misak-ı İktisadi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Monnaie Dirigee	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu			x
Monopol	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939			✓
Moratoryom	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu			x
Muamelat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			✓
Muavaza	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	✓
Mubayaa	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası			x
Mucir	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	✓
Muhtekir	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Mukavele	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)			✓
Mukriz	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	x
Muktesit	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	✓
Musakkaat Vergisi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Mutavassıt	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Muvazene	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu			x
Muvazene Vergisi	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu			x
Muvazenei Umumiye	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)			x
Mübayaat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Müessesat-ı Sinaiiye	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)			x
Müessese	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)			x
Müflis	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	✓
Mükellef	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)			✓
Mülkiyet	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	✓

Mültezim	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mümsik	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Münbit	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müsmir	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müstahdem	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Müstahsal	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Müstahsil	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Müstakbel Varidat	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Müstakır Para	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Müstakriz	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müstamere	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müstehlik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Müstemleke	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müşareket	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müşteri	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Mütedavil	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mütedavil Para	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Müteferrik	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Mütehassıs	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Mütemevvil	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Müterekki	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Mütezeyit	İsim	Türkiye İktisadiyatı	x
Müzayede	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Nafaka	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Nafia	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Nafia Vekaleti	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Nakit	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Nisbet / Nispet	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Nispî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Nukut	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓

Nukut Borsaları	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Oda	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Oda (Ziraat Odası, Ticaret Odası Vb.)	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Özel Mülkiyet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Özel Teşebbüs	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Paha	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Para	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Para Kıymeti	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Parzarlık	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Patron	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Perye Bankası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Pey Akçası	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Piyasa	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Piyasa Cetveli	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Piyasa Daralması	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Piyasaya Arz	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Police	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Prim	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Provizyon	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Pul Rüsumu	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Rakam	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Reeskont	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Refah	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Refiki Mesai	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Rehin	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Rehin	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	✓
Reji	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Rekabet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Rençper	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x
Resim	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Resm-İ Nisbî	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Resülmal	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Rüsum	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Rüsumu Sitte	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Sabit İşçi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Salyane	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Sanayi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Sanayi Erbabı	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	x

Sanayi Odası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Sanayicilik	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	✓
Sarf	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Sarfetmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Satım	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Sefain İdaresi	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Sefalet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Sehm	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Semereli	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Semeresiz	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Sendika	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Senedat-ı Ticariye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Senet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Seri Kâr	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Sermaye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Sermaye Kesafeti	İsim	Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939	✓
Sermayedar	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Servet	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Sınai	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Sigorta	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Sigorta Sosyete	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Mümessilliği			
Sikke	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Sirküler	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Sosyete	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Sömiantrasit	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Stok	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	✓
Stok	İsim	Türkiye İktisadiyatı	✓
Su İşleri	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Şartname	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	✓
Şehbender	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)	x
Şehrî	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓

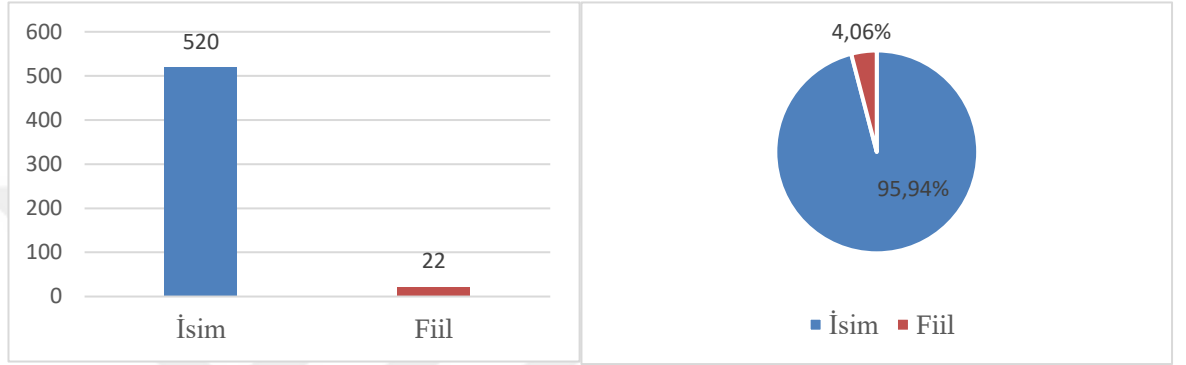
Şehriye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep	✓
Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Tacir	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	✓
Tahilat	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Tahmil	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tahsil	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Tahsilat	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Tahvilat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tahvilat Borsası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Taksit	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Taksit	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Tarife	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Tarife Tenzilatı	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Tasarruf	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep	✓
Tavhilat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu	x
Tavzif Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep	x
Tazmin	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Tazmin Etmek	Fiil	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tazminat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep	✓
Teberru	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Teberrü Etmek	Fiil	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Tecil	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Tedavül	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Tedeyyün Etmek	Fiil	Türkçeden Osmanlıcaya Cep	x
Tediye	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	x
Tefviz	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tehvin Etmek	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep	x
Tekalif	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Tekâlif	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep	x
Tekâlîf-İ Emîriyye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep	x
Tekâlîf-İ Harbiyye	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep	x
Tekalif-İ Milliye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x

Tekâlîf-İ Örfiyye	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	x
Tekâlîf-İ Şâkka	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	x
Tekâlîf-İ Şer'îyye:	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	x
Tekessür Etmek	Fiil	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	x
Tekmil Varidatı	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası			x
Temettü	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			✓
Temevvül	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	x
Tenezzül Etmek	Fiil	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası			x
Tenzilat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Terakki	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Teravün Şirket	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Tersane	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			✓
Tesviye Nispeti	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)			x
Teşriki Mesai	İsim	Türkçeden Kılavuzu	Osmanlıcaya	Cep	x
Teşvik	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası			✓
Tevarüs	İsim	Borsa Gazetesi (1934-1941)			x
Tevdiat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu			✓
Tevzi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Tevziat	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu			x
Ticaret	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			✓
Ticaret Hacmi	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu			x
Ticaret Kanunu	İsim	TCMB 1933 Yıllık Raporu			✓
Ticaret Muahedesi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Ticaret Odası	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası			✓
Ticaret Şehbenderliği	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Ticarethane	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)			x
Ticaret-İ Bahriye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Ticaret-İ Berriye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Ticaret-İ Dahiliye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Ticaret-İ Hariciye	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Ticari Defter	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)			✓
Ticari Salname	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			x
Ticari Senet	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu			✓
Topdan Satış Deposu	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)			✓
Tüccar	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi			✓

Türkiye Kibrit ve Çakmak İnhisarı	İsim	Adana Bugün Gazetesi (1941-42)	x
Ufaklık	İsim	TCMB 1934 Yıllık Raporu	x
Umur	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Umuraşına	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Umuru Nafia	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Ücret	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Ücreti Maktua	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Üretim	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Ürün	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Vade	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Varidat	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Varis	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Vergi	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Vergi Affı	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Vergi Muafiyeti	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Verimlilik	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Vezne	İsim	Belgelerle Türkiye İktisat Politikası	✓
Yatırım	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Yesar	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Yevmiye	İsim	Türkiye İktisat Kongresi (Ökçün)	✓
Zahire	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x
Zam	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Zamin	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Zanaat	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	✓
Zarar	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Zimmet	İsim	Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu	x
Ziraat	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	✓
Zirai Mahsul	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	✓
Zirai Senet	İsim	TCMB 1932 Yıllık Raporu	x
Zürra	İsim	Afet İNAN. 1. İktisat Kongresi	x

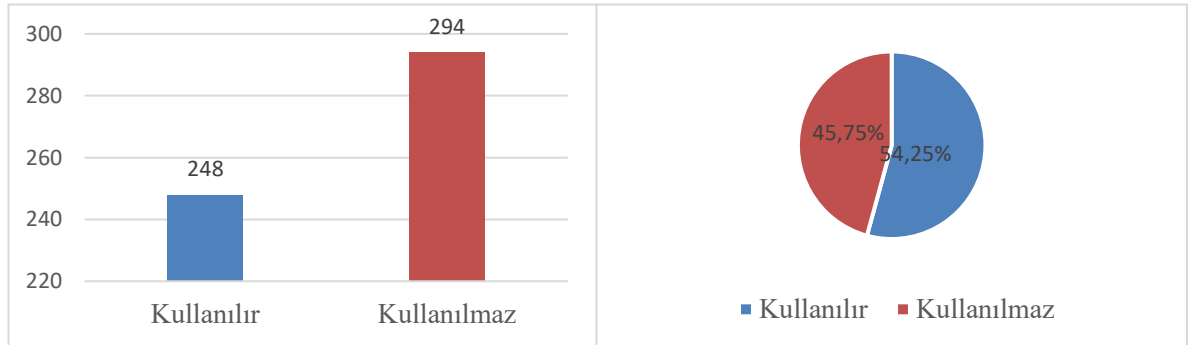
Öncelikle bu listede toplam 542 iktisat terimine ulaşılmıştır. Bu terimlerin hemen hemen hepsinin isim olduğu ve fiillerin çok kısıtlı olduğu gözlemlenmektedir. Bu yönüyle taranmış olan diğer listelerdeki örneklerde olduğu gibi yine isim kategorisinin çoğunluğunun benzer olduğu tespit edilmiştir. Bu listedeki terimlerin 520'si isim kategorisinde tespit edilmiş ve bu sayı toplam oranın %95,94'üne denk gelmektedir. Fiil kategorisinde ise yalnızca 22 terim bulunmuş ve bu da toplam oranın %4,06'sına denk gelmektedir.

Grafik 5: Tarihi Dönemde Kullanılan İktisat Terimlerinin Kelime Kategorileri

Tarihi dönemde kullanılmış iktisat terimlerinin günümüz kullanım oranına bakılacak olursa; 22 fiilden 5'i ve 520 isimden 242'sinin günümüzde kullanıldığı tespit edilmiştir. 22 fiilden 17'si günümüzde kullanılmadığı ve 520 isimden 278'inin kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bu rakamların toplam oranı ise 542 terim içinden 248'i günümüzde kullanılır, 294'ü kullanılmaz olarak tespit edilmiştir.

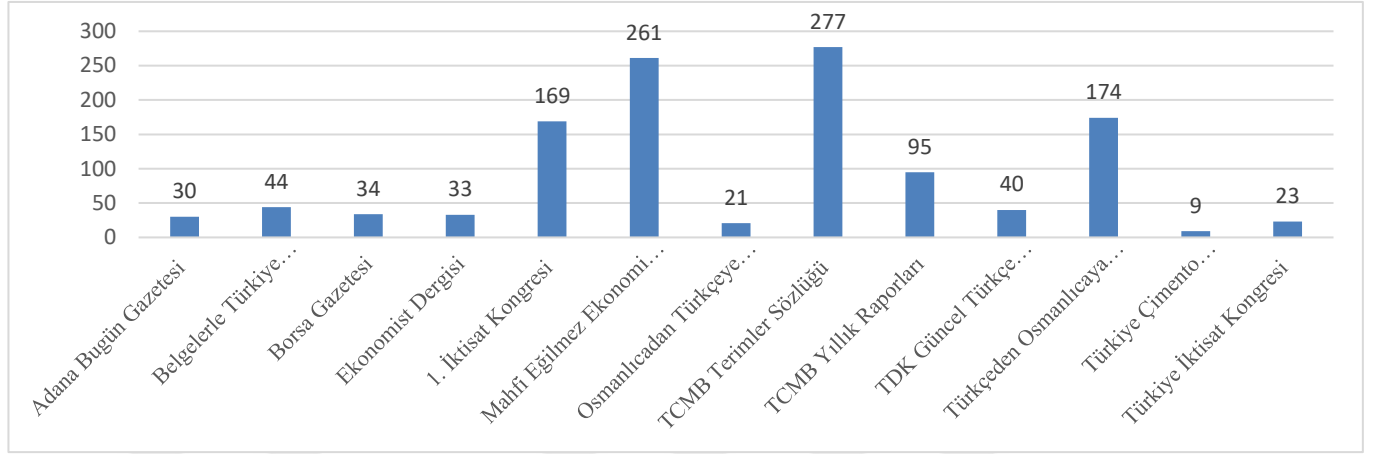
Grafik 6: Tarihi Dönemde Kullanılan İktisat Terimlerinin Günümüz Kullanımı

Grafiklerden de görüleceği üzere, bu bölümde oranlar birbirine biraz daha yakındır. Günümüzde kullanılanların oranı %45,75 oranındayken, günümüzde kullanılmayan iktisat terimlerinin oranı ise %54,25 olarak tespit edilmiştir.

2.5 Terimlerin Tarama Sürecinde İlk Karşılaşıldığı Kaynaklar

Grafik 7: Terimlerin Tarama Sürecinde İlk Karşılaşıldığı Kaynaklar

Bu bölümde Cumhuriyet'in yüz yıllık tarihinde kullanılan iktisat terimlerinin keşfedilmesi amacıyla yapılmış olan tarama sürecinde terimlerin karşımıza çıktığı ilk kaynaklar belirtilmiştir. Taramada karşılaşılan her bir terim doğal olarak pek çok kaynaktan da geçmektedir. Bu çalışmada sadece araştırmacının terime ilk rastladığı kaynak ve tarih belirtilmiştir.

Türkiye İktisat Kongresi 1923 = 23

1. İktisat Kongresi 1923 = 169

Belgelerle Türkiye İktisat Politikası 1929-1935 = 44

TCMB Yıllık Raporları 1932-1934 = 95

Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu 1934 = 21

Borsa Gazetesi. 1934-1941 = 34

Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu 1935 = 174

Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi 1939 = 9

Adana Bugün Gazetesi 1941-1942 = 30

Ekonomist Dergisi. 2023 = 33

Mahfi Eğilmez Ekonomi Sözlüğü 2023 = 261

TCMB Terimler Sözlüğü 2023 = 227

TDK Güncel Türkçe Sözlük 2023 = 40

2.6. Öz Türkçeleşme Kapsamında Üretilen İktisat Terimleri Listesi

Bu bölümde tarama sürecinde karşılaşılan *Öz Türkçeleşme* kapsamında üretilmiş olan iktisat terimleri listelenmiştir. Bu terimlerin tam anlamları ilk listede belirtildiği için bu listede sadece kelime kategorisi, günümüz kullanım bilgisi ve eğer terim kullanılmıyorsa günümüzde bu terim yerine hangi terimin kullanılmakta olduğu bilgisi verilmiştir.

Bu bölüm için taranan eserler şunlardır:

TDK. (1935). *Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu*. İstanbul: Devlet Basımevi.

Ülkü. (1934). *Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu*. Ankara.

Tablo 4: Öz Türkçeleşme Kapsamında Üretilen İktisat Terimleri

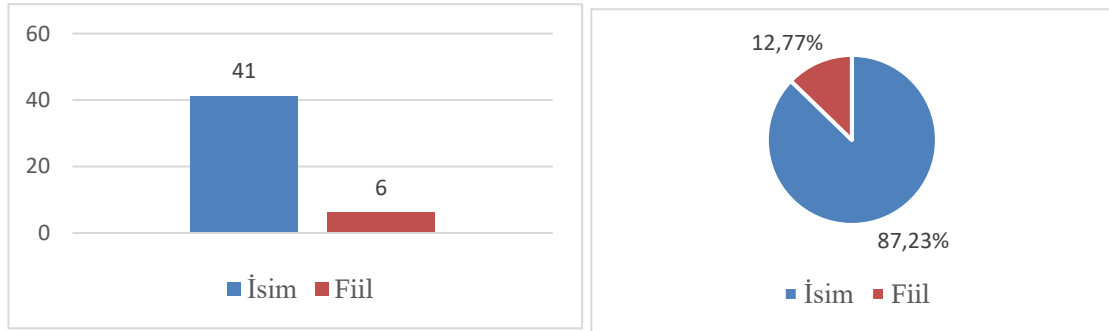
Terim	Kelime Kategorisi	Günümüz Kullanımı	Günümüzde Yerine Kullanılan Terim
Aktı	İsim	x	Satışa sunmak
Aktıcı	İsim	x	Tüccar
Aktılı	İsim	x	Satışa çıkarılmış
Aktısız	İsim	x	Satışa çıkarılmamış
Artan	İsim	✓	✓
Batka	İsim	x	İflas
Batkamak	Fiil	x	İflas etmek
Düz Ürem	İsim	✓	✓
Eder	İsim	✓	✓
Ekelge	İsim	x	Tarla, mezraa
Ekinci	İsim	✓	✓
Gemlik	İsim	x	Tersâne
Girişim	İsim	✓	✓
İşçen	İsim	x	Faal
İşçimen	İsim	x	Faal
İşdeşmek	Fiil	x	İş birliği yapmak

İşgüder	İsim	x	İş bitirici
İşlik	İsim	✓	İş yeri
İşyar	İsim	x	Memur
İye	İsim	✓	✓
Kalığ	İsim	x	Miras
Kapatçı	İsim	x	Spekülatör
Kapatçılık	İsim	x	Spekülatör olma durumu
Kataç	İsim	x	Zam
Kesenek	İsim	Kelime kullanılıyor fakat anlam değişimine uğramış.	Eski anlam: Pazarlıksız. Güncel anlam: Görevlilerin aylıklarından her ay belli oranda kesilip bir sosyal güvenlik kurumuna yatırılan para.
Kırı	İsim	x	Tenzîlât
Ödek	İsim	x	Ödence
Ödel	İsim	x	Son ödeme tarihi
Öden	İsim	x	İkramiye
Ödenlenmek	Fiil	x	İkramiye almak
Ödeşmek	Fiil	Kelime kullanılıyor fakat anlam değişimine uğramış.	Eski anlam: Takas yapmak. Güncel anlam: Birbirine olan borçları ödeyip alacak verecek bırakmamak.
Öndül	İsim	x	İkramiye
Özelge	İsim	Kelime kullanılıyor fakat anlam değişimine uğramış.	Eski anlam: Mülkiyet. Güncel anlam: Bir konudaki görüşü ve yapılması gereken uygulamayı bildiren yazı.
Özelgelik	İsim	x	Mülkiyet
Sağışman	İsim	x	Muhasebeci
Saypa	İsim	x	Gider, masraf
Şenelmek	Fiil	x	Bayındır olmak

Tekit	İsim	x	Tekel, monopol
Tutar	İsim	✓	✓
Üleş	İsim	x	Hisse
Ülüş	İsim	x	Hisse
Ürem	İsim	✓	✓
Üsterme	İsim	x	İhale
Üstermek	Fiil	x	İhale etmek
Verese	İsim	x	Mirasçılar
Verimce	İsim	x	Aidat
Yüret	İsim	x	İcra

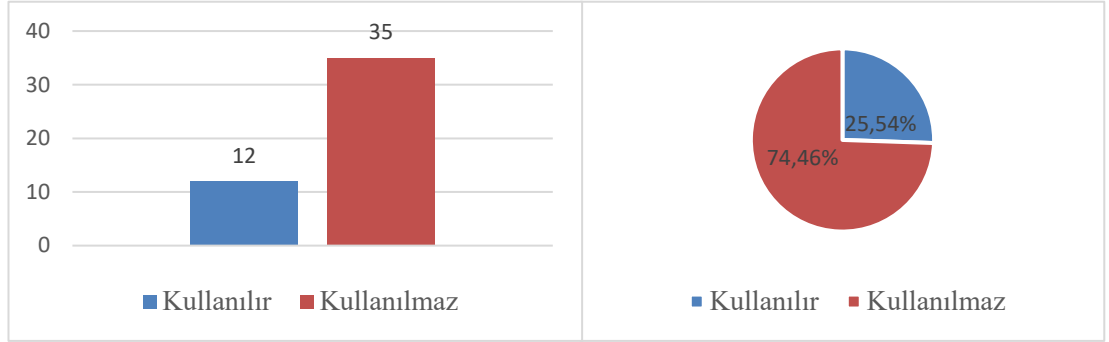
Öz Türkçeleşme kapsamında üretilen iktisat terimlerinin taranması sürecinde toplam 47 terim tespit edilmiştir. Bu terimlerin kelime kategorisi incelendiğinde %87,23 oranında isim kökenli iktisat terimi tespit edilmiştir. Bu oran da 41 adet terime karşılık gelmektedir. Fiil kategorisine bakıldığında ise %12,77 oran ile 6 adet terim ile karşılaşılmaktadır. Diğer terim listesinde olduğu gibi Öz Türkçeleşme kapsamında üretilen iktisat terimlerinde de isim kategorisinin sayısal çoğunluğu dikkat çekmektedir.

Grafik 8: Öz Türkçeleşme Kapsamında Üretilen İktisat Terimleri Kelime Kategorisi

Öz Türkçeleşme kapsamında üretilmiş olan iktisat terimlerinin günümüz kullanımına bakılacak olursa diğer ekonomi terimlerinin aksine farklı bir tabloyla karşı karşıya kalınmaktadır. Yaklaşık dörtte üçü günümüzde kullanıldığı tespit edilen iktisat terimlerine kıyasla; Öz Türkçeleşme kapsamında üretilen iktisat terimlerinin yaklaşık dörtte üçünün günümüzde kullanılmadığı görülmektedir.

Grafik 9: Öz Türkçeleşme Kapsamında Üretilen İktisat Terimleri Günümüz Kullanımı

Bu çalışmada yapılan tarama sonucu Öz Türkçeleşme kapsamında üretilmiş 6'sı fiil, 41'i isim olmak üzere toplam 47 iktisat terimi tespit edilmiştir. Tespit edilen diğer terimlerde de olduğu gibi bu terimlerde de isim kategorisi sayısal üstünlüğü elde bulundurmaktadır. İsimlerin toplama oranı %87,23 iken fiiller sadece %12,77 oranındadır. Bu terimlerin 35'i günümüzde kullanılmazken 12'si günümüzde kullanılmaktadır. Bu sayılara göre günümüz kullanım oranı %25,54 iken günümüzde kullanılmama oranı ise %74,46'dır. Öz Türkçeleştirme kapsamında üretilip günümüzde kullanılan iktisat terimleri içinden 3'ünün ise anlam değişimine uğradığı görülmektedir.

Bu sonuçtan anlaşılabacağı üzere Öz Türkçeleşme kapsamında üretilen iktisat terimleri büyük çoğunlukla başarısız olmuş ve günümüzde kullanılmamaktadır. Ancak kısmi olarak başarılı olduğu da ifade edilebilir. Çünkü sunî olarak dile müdahale etmek ve dil kullanıcıları içinde yaygınlaştırmak, doğal bir süreç olmadığı için oldukça zor bir iş ve düşük bir ihtimaldir. Bu terimler arasından kullanılanların olması da Öz Türkçeleşme hareketinin bir başarısı olarak kabul edilmelidir. Araştırmacının kanaatine; bir dünya savaşı sonucu yıkılmış olan Osmanlı İmparatorluğu üzerine, yeni kurulacak olan Türkiye Cumhuriyeti'nin sağlam temeller üzerine kurulması için bir milli bilinç oluşturulması gereklidir. Bu milli bilinç oluşturulması üzerine Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde atılan adımlardan birisi olan dil devrimi ve Öz Türkçeleşme hareketi son derece kıymetlidir. Fakat sonuçları görüldüğü üzere yalnızca kısmi olarak başarılı olduğu görülmektedir.

SONUÇ

Bu çalışmada, Türk iktisat sisteminin Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar olan yüz yıllık süreçte kullandığı terimlerin değişimi, günümüz kullanım durumu ve Öz Türkçeleşme kapsamında üretilen terimler içinden iktisat terimleri tespit edilmiş ve incelenmiş ve grafikler ile sunulmuştur. Bu çalışmada taranan kaynaklar 1923 yılından 2023 yılına doğru olacak şekilde kronolojik olarak yapılmıştır. Bu araştırma sürecinde TCMB raporları, dönem gazeteleri ve TBMM görüşmelerini ve raporlarını içeren tarihî kaynaklar ve güncel olarak kullanımda olan iktisat/ekonomi sözlükleri kaynak olarak kullanılmıştır. Aynı zamanda Öz Türkçeleşme kapsamında üretilen terimler içinden iktisat terimlerini tespit ederek inceleme yapmak için *Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu* ve *Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu* eserleri taranmıştır. Çalışmanın ana konusu sayılan Cumhuriyet tarihinin ilk yıllarında kullanımda olup günümüzde kullanılmayan veya halen kullanımda olan terimlerin tespiti için çalışmada ayrı bir bölüm açılmış ve bu terimlerin günümüz durumu incelenmiştir.

Yapılan tüm tarama ve araştırma sürecinin sonunda toplam 1210 iktisat terimine ulaşılmıştır. Terimlerin incelenmesi sonucu ulaşılan toplam sonuçlar şöyledir;

- Tespit edilmiş olan 1210 iktisat teriminden 1141 adeti isim, 69 adeti fiil kategorisindedir.
- Kelime kategorisinin toplam oranlarına bakıldığında %5,7 oranında fiil, %94,3 oranında ise isim tespit edilmiştir.

Terimlerin toplamının günümüz kullanım durumuna bakıldığında toplam rakamın dörtte birine yakın bir değer günümüzde kullanılmazken, dörtte üç gibi büyük bir rakamın günümüzde kullanıldığı tespit edilmiştir. Daha açık rakamlar vermek gerekirse;

- Toplam 1210 terim içinde 878 adeti günümüzde kullanılmaktadır. Tespit edilen 332 adet iktisat terimi ise günümüzde kullanılmamaktadır.
- Tespit edilen iktisat terimlerinin günümüz kullanım oranı incelendiğinde %27,43 oranında günümüzde kullanılmayan terimle karşılaştırırken %72,56 oranında günümüzde kullanılan terim tespit edilmiştir.

Tespit edilmiş olan terimlerin toplamının günümüz kullanım durumu kelime kategorisine göre incelendiğinde tespit edilen veriler şu şekildedir;

- İsim kategorisindeki 1141 isim içinden 804'ü günümüzde kullanılırken, 337'si kullanılmamaktadır. Bu rakamların toplama oranına bakılacak olursa; isim kategorisindeki iktisat terimlerinin %29,54'ü günümüzde kullanılmazken %70,46 oranında tespit edilmiştir.
- Fiil kategorisindeki iktisat terimlerinin toplam sayısı 69 olarak tespit edilmiştir. Bu rakamın 47 adeti günümüzde kullanılırken, 22 adeti kullanılmamakta olduğu tespit edilmiştir. Bu verilere göre fiil kökenli iktisat terimlerinin günümüz kullanım oranı; %68,11 kullanılır, %31,89 kullanılmaz şeklinde tespit edilmiştir.

Yukarıda verilmiş olan sonuçlar bu çalışmanın araştırma sürecinde tespit edilen ve listelenen güncel olan ve olmayan tüm terimlerin incelenmesinin sonucunu yansıtmaktadır. Çalışmanın ana konusu sayılan Cumhuriyet'in ilk yıllarında kullanılmış olan; iktisat terimlerinden hangilerinin günümüze ulaşp kullanıldığı, hangilerinin ise günümüze ulaşamayp kullanılmadığı bilgisine ulaşmak için içerikleri 1923-1941 tarihleri arasında olan kaynaklardan tespit edilen iktisat terimleri ayrı bir liste haline sunulmuş ve incelenmiştir. Bu listeden elde edilen veriler şu şekildedir;

- Cumhuriyet'in ilk yıllarında kullanılmış olan toplam 542 iktisat terimi tespit edilmiştir.
- Bu terimlerin 520 adeti isim, 22 adeti ise fiil kategorisi içindedir. Bu rakamlara göre %95,94 oranında isim, %4,06 oranında fiil tespit edilmiştir.
- Tespit edilen terimlerden 248 adeti günümüzde kullanılırken 294 adeti günümüzde kullanılmamaktadır. Bu rakamların toplam oranı ise %45,75 günümüzde kullanılmaz, %54,25 günümüzde kullanılır şeklinde tespit edilmiştir.

Bu verilerden görüldüğü üzere Cumhuriyetin ilk yıllarında kullanıldığı tespit edilmiş olan 542 terimden yaklaşık olarak yarısına tekabül eden %45,75 oranında 248 iktisat terimi günümüzde hâlen kullanılmaktadır. Tarihî süreçte kullanıldığı tespit edilmiş olan ve %54,25 oranına tekabül eden diğer 294 iktisat teriminin ise günümüzde kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Çalışmanın bir diğer konusu olan Öz Türkçeleşme kapsamında üretilmiş olan terimler içinden iktisat terimlerinin tespiti. Bu çalışmada Öz Türkçeleşme kapsamında üretilmiş olan terimler içinden toplam 47 iktisat terimi tespit edilmiştir. Çalışma içindeki ilk listede bu terimlerin anlamları verilmiştir. Öz Türkçeleşme kapsamında üretilen iktisat terimleri isimli listede ise bu terimlerin kelime kategorisi, günümüz kullanım durumu ve eğer günümüzde kullanılmıyorsa yerine kullanılan terim bilgisi verilmiştir. Bu terimlerin incelenmesi sonucu şu veriler tespit edilmiştir;

- Öz Türkçeleşme kapsamında üretilen terimler içinden 47 iktisat terimi tespit edilmiştir.
- Bu terimlerden 41 adeti isim, 6 adeti fiil kategorisi içindedir. İsimlerin toplama oranı %87,23 iken, fiillerin oranı ise %12,77 olarak tespit edilmiştir. Tespit edilen diğer terimlerde de olduğu gibi bu terimlerde de isim kategorisi sayısal üstünlüğü elde bulundurmaktadır
- Öz Türkçeleşme kapsamında üretilmiş olan iktisat terimlerinin günümüz kullanımı incelendiğinde 12 adet terimin günümüzde kullanıldığı, 35 adet terimin ise günümüzde kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bu verilere göre günümüzde kullanılanların oranı %25,54 iken kullanılmayanların oranı ise %74,46 olarak tespit edilmiştir.

Bu veriler ışığında görülmektedir ki Cumhuriyet döneminin başında millî bir bilinç oluşturulmak istenmesi üzerine Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde atılan adımlardan birisi olan dil devriminin bir parçası Öz Türkçeleşme hareketi ile üretilmiş olan iktisat terimleri kısmi olarak başarılı olmuş fakat büyük çoğunlukla başarısız olmuştur. Objektif olarak bakıldığında sunî olarak yapılmış olan dil müdahalelerinin dil kullanıcılarına ulaşmasının zor bir iş olduğu anlaşılmaktadır. Yapılan çalışmadan çıkan bu sonuç, araştırmacının kanaatine doğal bir sonuçtur. Bilimin temel özelliği olan her çalışmanın yanlışlanabilir olması ve eleştirilmesi üzerine Öz Türkçeleşme hareketinin de olumlu ve olumsuz yönleri tartışmaya açık bir konudur. Öz Türkçeleşme hareketinin ana amacı olan dilde Türkçeleşme ile milli bilinç oluşturma konusundaki başarısı bu konuda çalışan bilim insanları ve uzmanlar tarafından değerlendirilmelidir. Öz Türkçeleşme hareketi ve dil devrimi, dilbilim çerçevesinde incelendiğinde şu bir gerçektir ki, bu hareket Türk dilinin tarihi, kökeni, yapısı ve lehçeleri üzerine çok sayıda bilimsel çalışma yapılmasına vesile olarak bilime destek olmuş ve Türk dilinin zenginliğini yeni kelimeler üretebilme yeteneğiyle ortaya koymuştur.

Bu çalışmanın bulguları, Türk iktisat terminolojisiyle ilgili daha kapsamlı dilbilim çalışmaları için bir kaynak olarak kullanılabileceği gibi, dil politikaları ve dil değişimi, Türk iktisat tarihi vb. gibi konularda yapılacak çalışmalara katkı sunabileceği umut edilmektedir.

KAYNAKÇA

- Adana Bugün Gazetesi. (1941-1942). *İstanbul Üniversitesi Gazeteden Tarihe Bakış Projesi*.
<http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/GAZETE/gazete.php?gazete=bugun>
adresinden alındı.
- Atatürk Araştırma Merkezi. (2006). *Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri I-III*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi.
- Atatürk, M. K. (2006). *Geometri*. (Edt. N. Uğurlu) İstanbul: Örgün Yayınevi.
- Borsa Gazetesi. (1934-1941). *İstanbul Üniversitesi Gazeteden Tarihe Bakış Projesi*.
<http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/GAZETE/gazete.php?gazete=borsa>
adresinden alındı.
- Bülbül Oğuz, B. (2019). *Ulusal Dil İnşası Sürecinde Öz Türkçe İlk Roman: Savaşın Barışa*. Gazi Türkiyat, s. 141-150.
- Eğilmez, M. (2023). *Ekonomi Sözlüğü*. <https://www.mahfiegilmez.com/p/ekonomi-sozlugu.html> adresinden alındı.
- Ekonomist Dergisi. (2023). *Ekonomi Terimleri Sözlüğü*.
<https://www.ekonomist.com.tr/sozluk> adresinden alındı.
- Eren, H. (1999) *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*, Ankara: TDK Yayınları.
- Güzel, H. (2013). *Eski Uygur Sivil Belgelerinde İktisat Terimleri*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- İktisat Terimleri Çalışma Grubu. (2011). *İktisat Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- İnan, A. (1989). *İzmir İktisat Kongresi*. Ankara: TTK Yayınları.
- İnan, A. (2009). *Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler*. (Edt. E. Yalçın) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Karaağaç, G. (2018). *Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Kerimoğlu, C. (2016). *Genel Dilbilime Giriş*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kuruç, B. (1988). *Belgelerle Türkiye İktisat Politikası 1. Cilt 1929-1932*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kuruç, B. (1993). *Belgelerle Türkiye İktisat Politikası 2. Cilt 1933-1935*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

- Ökçün, A. G. (1997). *Türkiye İktisat Kongresi 1923- İzmir Haberler-Belgeler-Yorumlar*. Ankara: Sermaye Piyasası Kurulu.
- Özeken, A.A. (1939). *Türkiye Çimento Sanayinin İktisadi ve Mali Bünyesi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası.
- Öztaş, S. (2017). *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi*. Kırklareli: Kırklareli Üniversitesi.
- TCMB. (1933). *1932 Yıllık Raporu*. Ankara: TCMB.
- TCMB. (1934). *1933 Yıllık Raporu*. Ankara: TCMB.
- TCMB. (1935). *1934 Yıllık Raporu*. Ankara: TCMB.
- TCMB. (2023). *T.C. Merkez Bankası Terimler Sözlüğü*. <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Banka+Hakkinda/Egitim-Akademik/Terimler+Sozlugu/> adresinden alındı
- TDK. (1935). *Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu*. İstanbul: Devlet Basımevi.
- TDK Güncel Türkçe Sözlük. (2023). <https://www.sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Ülkü. (1934). *Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu*.